

Tango mortale

Pavel Kohout

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Tango mortale

Pavel Kohout

Znění tohoto textu vychází z díla [Tango mortale](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Pistorius & Olšanská v Praze v roce 2012. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Pavel Kohout: Tango mortale), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 23. 7. 2020.

OBSAH

I EXPOZICE	9
1 Giulietta	10
2 Leo	14
3 Praha	17
4 Olomouc	39
5 Polsko	52
6 Řím	58
7 Dopis	71
II KOLIZE	73
8 Giulietta	74
9 Leo	80
III KRIZE	89
10 Giulietta	90
11 Leo	100
12 Giulietta	113
13 Leo	117
IV PERIPETIE	124
14 Giulietta	125
15 Leo	128
16 Giulietta	131
17 Leo	136
18 Protokol	139
19 Giulietta	142
20 Média	145
21 Giulietta	148
22 Leo	152
23 Giulietta	159
24 Leo	165

V KATASTROFA	170
25 Giulietta	171
26 Leo	176
27 Giulietta	179
28 Sicílie.....	183
29 Média	201
30 Leo	203
31 Giulietta	207
32 Leo	209
33 Lékařská zpráva	211
KATARZE	212

*Připsáno česko-německo-italské herečce
a vášnivé tangerce
Jitce Frantové-Pelikánové*

P. K.

Stupně dramatu podle Aristotela:

Osoby se představují.

Osoby se střetávají.

Osoby se proviňují.

Osoby se obviňují.

Osoby se odsuzují nebo očišťují.

Pak dostává drama smysl.

I
EXPOZICE

1

Giulietta

Douškem sladové whisky začínala každý svůj let, protože se za celý dlouhý život nesmířila s tím, že může masa kovu neskonale těžší než vzduch létat. I tentokrát si včas naplnila z domácího baru stříbrnou placatku, kterou jí dal Vittorio kdy? k padesátinám, a ty už se taky ztrácely v mlze času. Z najaté cessny sestoupil její oblíbený pilot, kterého si stačila u firmy zajistit včas. – „Ahoj, Michale!“ – „Zdravím vás, kněžno! Dlouho jsme se neviděli.“ – „Právě. Takže jste už znova rozvedený?“ – „Nějak se mi to zatím nepovedlo.“ – „Ne! Pořád ta Australanka?“ – „Zéland'anka.“ – „Ano... že by vás konečně jedna opravdu dostala?“ – „Vypadá to tak. Asi čekáme dítě.“ – „To bude, pokud vím, třetí!“ – „Ano, pokud vím já.“ – „Ovšem to vám, jak víme všichni, zatím nikdy nebránilo uletět.“ – „Poprvé mi hrozí, že by dřív uletěla ona!“ Zazubil se a chtěl jí pomoci do schůdků, ale jako vždy odmítla a vyběhla sama.

Mickel Comar, vzdor svému původnímu jménu Komár dvoumetrový mladý muž, byl kosmopolita znalý tří světových jazyků, ale s ní mluvil jejich společnou mateřštinou – moravsky, jak pyšně říkala češtině z Hané. Michal, jenž poprvé zabrebtal „máma“ v kanadsko-francouzském Montrealu, násobilku se učil v kanadsko-anglickém Vancouveru a techniku vystudoval ve švýcarsko-italském Locarnu, kde otec postupně přednášel mezinárodní právo, si rodnou řeč bezvadně uchoval slovem i písmem, přestože jeho rodiče, kteří neuvěřili v trvalost politického oteplení šedesátých let, emigrovali ihned, jakmile dostali první cestovní pas. Co ve svízelných začátcích nestihli u jeho dvou sourozenců v Americe, vynahradili benjamínkovi narozenému už v Kanadě, jenž byl pak po návratu normálních poměrů ve svobodné vlasti král, když zá-

vistivým bratrům jejich flirtování překládal. Giulietta ho poznala, když ji, tehdy ještě s Vittorioem, pilotoval z Cannes, kde předsedala porotě soutěže mladých baletek; pomáhaje Vittoriovi ze schodů, zavolal na procházejícího kolegu „Ahoj!“. Byl zřejmě velmi oblíbený i spolehlivý, protože bylo nutno objednat si ho u společnosti Aviatca alespoň měsíc předem. Za deset let, kdy ho potkávala nejméně jednou za tři měsíce, se stihl už dvakrát stát otcem a dvakrát rozvést, ač mu pořád nebylo Kristových třiatřicet. Zjevná nestálost byla vlastně to jediné, co mu vadilo, aby se stal hlavním kandidátem v jejím stále naléhavějším plánu; dlouho se na radu svého advokáta chystala, že si ho při nejbližší příležitosti najme na pár dnů, aby měla čas pořádně si ho proklepnout, ale právě dnes k tomu neměla nejmenší chuť.

Ke svým kulatinám si dávala cestu, kterou odkládala přes čtyřicet let. Už několikrát se Michal divil, že s ní nikdy neletí „tam“. Proto jeho příští otázku očekávala. – „Je to dneska poprvé, princezno, nebo jste tam už byla s někým jiným?“ – „To bych vám neudělala, Michale.“ – „A cože tak... najednou?“ – „Rodinné záležitosti. Dál je nemohu odkládat.“ – „Bude vás někdo čekat?“ – „Peppino s autem.“ – „Myslel jsem někoho, kdo se vyzná.“ – „Ne, už tam nikoho nemám.“ – „Škoda, že mi dali další zákazníky, byl bych vám rád dělal průvodce Prahou.“ – „Moje škoda, že mě to nenapadlo, ale mířím vlastně jinam.“ Neměla chuť svěřovat se a on byl příliš dobře vychovaný, než aby se vyptával dál, místo toho se zeptal. – „V kterém hotelu bydlíte?“ Řekla mu název, jaký sama znala až od včerejška. – „Tak to je špička. Naposled tam sídlil Obama!“ Pak už změnil téma. – „Objednala jste si mě i nazpátek?“ „Nemám, bohužel, tušení, kdy se budu vracet.“ Vzal to na vědomí, popřál jí jako vždy „happy landing“ – načež mu jako vždy odpověděla, že to zcela záleží na něm – a přenechal ji stewardovi. Staršího Itala už logicky musela někdy na jedné z palub Aviatiky potkat, ale neutkvěl jí, za což, usoudila v duchu, mohl děkovat jen své neosobnosti. Neměla

žádná přání, a tak s úklonou opustil kabinu, zasunul spojovací dveře a stáhl se do kokpitu.

Salon pro cestující byl v nejdražších cessnách zařízen individuálně, v tomto už letěla nejednou, zdobily ho reprodukce maleb ze Sixtinské kaple. Dávno věděla, že tento stroj rádi užívají diplomati Vatikánu, proto tu bylo i starožitné klekátko. Malý, ale elegantně zařízený prostor byl určen pro šest cestujících, z nichž každý mohl proměnit svůj kožený fotel v lehátko. Jako vždy políbila svůj medailon, vyňala z kabely placatku, odšroubovala uzávěr, který byl i kalibrovanou číší, a vypila svůj obligátní „klobouk“, jak tomu říkala, sladové whisky, kterou odebíral Vittorio přímo z irské palírny, kde ji spolu ochutnali na svatební cestě. Okamžitě pocítila lehkost, jaká jí připomínala točité zvedáky pas de deux v náruči perfektního partnera. Když Michal doroloval na začátek startovací dráhy a tryskáč vyrazil jako klisna z boxu, byla smířená s tím, že ty tuny hmoty opravdu vzlétnou.

Věděla, že celá cesta proti proudu tolika desetiletí potrvá necelé dvě hodiny, a přesto byla překvapena, jak brzo jí Michal palubním telefonem oznámil, že vzápětí přeletí hranice své staré vlasti. Od startu uplynulo osmdesát minut a ona si uvědomila, že celou tu dobu strávila polosedě-pololeže zcela „vypnutá“, bez pohybu i bez jediné myšlenky. Pro jistotu se nicméně pojistila druhým kloboukem, aby ji nadále chránil nejen před vzpomínkami, ale i před pokušením vybudit je pohledem z okna. Nevydržela teprve, když stroj začal rychle klesat a Michalův hlas se jí zeptal, má-li zakroužit kolem města. „Musíte?“ – „Ne, mohu jít na přistání přes Kladno rovnou.“ – „Tak jděte, nechci ztrácet čas!“ Nepřiznala se, že nechce mít kvůli siluetě „Račan“ vlhké oči. Tehdy se napila potřetí, ukryla zašroubovanou placatku v kabele a odhodlaně zacílila zrak na blížící se zem.

Přelétli pár zbylých těžních věží, které jí utkvěly v paměti, když odtud vzlétala naposled. Od Ruzyně až skoro k nim tehdy obsadila všechny louky Sovětská armáda, po celém horizontu parkovaly

stovky tanků i vojenských nákladáků. „Hnusní jako housenky!“ řekl Viktor a ona zbytek cesty do Říma probřečela. Někdejší pole teď zmizela pod nesčetnými stavbami typickými pro všechna předměstí západních metropolí, které se Praha očividně snažila dohánět. A už se k cessně měkce – to Michala zvlášť proslavilo! – přilepila přistávací dráha, kterou v srpnu 1968 předčasně otevřeli okupanti, ale stroj nezabočil k modernímu komplexu vybavenému tucty rukávů, nýbrž roloval dál a dál od nich, jako by ji chtěl dopravit až do středu města. Teprve po chvíli si vzpomněla na informaci své cestovní kanceláře, že jí zaplatili, čemu říkali „vládní letiště“. Když Michal zastavil a vypnul motory, domnívala se poznávat letištní budovu z dob svého mládí, kdy se ještě smělo doprovázet známé až přímo k letadlům a také je tam vítat. Teď tu parkovalo několik malých strojů a před nimi bílý Rolls Royce Ghost, vedle něhož stál s čepicí při boku její šofér, číšník, bodygard a muž její kuchařky i komorné Peppino. Znovu políbila ten medailon a vešla do minula.

2

Leo

Ten pátek byl černý od samé půlnoci. Milonga v Karlíně pro něho skončila fiaskem, jaké nikdy předtím nezažil. Ošklivá Angličanka, která mu slíbila třicet liber a pak ho třikrát tři čtvrtě hodiny propichovala svými kostmi, se šla konečně vyčurat, takže se mohl aspoň trochu vzpamatovat, ale byla tam tak dlouho, až za ní poslal šatnářku. Od ní se dozvěděl, že z toalet vede další východ do lokálu a tím i na ulici; noc byla tak teplá, že podvodnice nepotřebovala plášť. Náladu mu nezvedlo ani, že ho před totální ztrátou zachránil jeho vlastní vynález – „velký šáb“, který zbytek party už na jaře akceptoval jako dobrý způsob kolektivního pojištění, činící zbytečnými klopotné konkurenční války a podrazy; dostal ze společného banku alespoň šest stovek, protože ostatní měli slušný kšeft, ale znechutili mu je peprnými komentáři.

Cestou domů ho nestydatě okradl taxikář, ovšem konfrontaci s ním si Leo při pohledu na jeho bicepsy rozmyslel. Na posteli našel dopis starší sestry Věry, v němž ho dost tvrdě žádala, aby jí konečně vysolil dvacet tisíc, které mu půjčila na nový laptop a on je slíbil vrátit do konce minulého roku. V záchvatu beznaděje zabrousil na internet a chtěl riskantně vsadit celou hotovost na hazard, ale naštěstí se dokázal ovládnout. A při pozdní snídani se opět utkal s matkou.

Nebylo to poprvé, co mu vyčítala, že opustil skvělou firmu, v níž mohl udělat kariéru, ale nikdy předtím nepoužila slovo, které ho rozzuřilo tím víc, že je dávno očekával. Řeč přitom začala nevinně. – „Volal tě Robert.“ Byl to jeho nejlepší kámoš z vejšky. – „Co chtěl?“ Pracovali spolu ještě tři roky po škole ve firmě Sonnymat, než z ní odešel. Robert mu to nepřestal vyčítat, a Leo ho proto postupně

odstříhl. „Pozvat tě na pivo.“ Teď ho to potěšilo, protože nová parta mu pomalu, ale jistě začínala lézt na nervy. Robert byl koumák, dala se s ním vždycky vést chytrá řeč a navíc neříkal v každé větě třikrát „vole“ jako Kája, Míra a Láďa bez rozdílu; Lea nejvíc deprimovalo, že už s tím volováním bezděky začal taky. – „Nechal mi zprávu kdy a kde?“ – „Máš mu brknout.“ Nato se rozhovor těžce zvrhl. „Ptal se mě, co děláš.“ – „A cos mu řekla?“ – „No co jsem asi mohla?“ – „Přece, že dělám na zakázku webový stránky!“ – „A děláš?“ Začínal se dopalovat. – „A dělám!“ – „A co to vlastně je?“ – „Mami, nezajímala ses o to po celý moje studia, teď už to těžko pochopíš!“ – „A táta to chápe?“ – „Táta to ví!“ – „Tak proč se mě ptá, čím se živíš?“ – „On se ptá tebe? Proč?“ – „Asi proto, že jsem s tebou přes den doma.“ – „Tak musíš nejlíp vědět, čím se živím!“ – „No těma stránkama asi ne.“ – „Jak to můžeš vědět??“ – „Protože kdykoli ti nakouknu do pokoje, spíš.“

Začal zuřit. – „Tak ty mě špehuješ?? Vlastní matka??“ – „A kdo jinej tě má varovat?“ – „Před čím, prosím tě!!“ – „Leošku, co má dělat máma, která byla na syna pyšná, že dostal ze školy červenej diplom, když se teď živí tancováním?“ To ho vzalo. – „Kdo ti to řek?“ – „Došla jsem si včera za tebou.“ – „Kam...?“ – „Do Karlína.“ – „Prosím tě, jak tě napadlo hledat mě v Karlíně?“ – „Měl's to v diáři...“ – „Mami, já si vyprošuju, abys mi lezla do věcí, jako bych byl puberták, jsem už dospělej chlap!!“ A potom padlo to slovo. – „Jak může dospělej a študovanej chlap dělat gigola...?“

Hleděl na ni, neschopen odpovědět, a proto udělal jediné, čeho byl momentálně schopen: vyletěl z kuchyně, bouchl dveřmi, popadl ve svém pokoji sako a pytlík s taneční obuví, načež pořádně práskl i dveřmi od bytu. Ano, to slovo se mu už dlouho zavrtávalo do mozku jako červ do jablka, ale teprve vysloveno dostalo hnusnou podobu, která polekala i jeho. Pravda je, že veškerá snaha nabízet počítačově negramotným seniorům vedení webových stránek zůstala bez odezvy. Pravda je, že od chvíle, kdy mu skončil nárok na sociálku, žil jenom z toho, co si vytančil. Pravda je, že si na to nebezpečně

zvykl. Pravda byla dokonce, že to zpočátku házelo slušné peníze, neboť argentinské tango začínalo být právě „in“, veřejné i soukromé milongy přicházely do módy a konaly se v Praze a v širokém okolí skoro obden. Ale pravda byla taky, že příjmy nestačily, aby zaplatil dluh sestře a obnovil po půl roce svůj příspěvek na domácnost, když už tam byl z nezbytnosti na byt i stravu. A hlavně byla pravda, že cítil, jak se pomalu, ale jistě ponižuje, a přitom už asi není schopen to nějak zastavit.

V tom stavu bezradného podráždění se pár hodin bezcílně toulal po ulicích, až ho začaly bolet nohy. Do dnešní milongy zbýval ještě kus odpoledne, které by byl nejraději prospal. Že neměl kde a nutně potřeboval obnovit síly na večer, napadlo ho koupit si v multikinu u Anděla lístek na dvě nejbližší představení a měl štěstí: oba filmy byly tak nudné, že se mu skutečně podařilo i s nezbytnou přestávkou dvakrát na devadesát minut usnout. To už zjistil, že dokonce nabral zpoždění a parta začne bez něho, což ho při dnešní smůle znevýhodní při výběru „toužilek“, jak říkali nadržným babám, o které na úvod losovali, a on měl nejčastěji štěstí „prvního výlovu“. Když vystoupil z tramvaje na Jiráskáči a zaspurtoval k Mánesu, málem ho přejelo tak nádherné auto, že zůstal na chodníku stát a hltal očima běloskvoucí limuzínu značky Rolls Royce, která nesla nejvyšší typové označení Ghost, tedy Duch, a přejížděla pražskou křižovatku opravdu jako zjevení. Popošel za ní a viděl zblízka, jak šofér v jakési uniformě obchází auto zezadu, aby na protější straně otevřel zadní dveře a smekl vysokou čepici. Vystoupila stará dáma v mladistvých džínách.

3

Praha

Praha jí ukázala svou nejlídnější tvář, přivítala ji vlídným teplem nadcházejícího léta. Signore Bartolo, ředitel její oblíbené římské cestovky, který se pohyboval i mluvil jako vysoký církevní hodnostář, nepochybně vycepoval svými maily, telefony i skypy vedení pražského grandhotelu tak, že se na ni připravili skoro jako na Obamu. Když Peppino, který dorazil s kufry už včera a přespal v hotelu u letiště, připlul před hlavní vchod, jako by tam přistávala bílá jachta, otevřeli boys v livrejích současně obě křídla vstupních dveří a ředitel hotelu s kyticí růží ji ihned oslovil v angličtině správným titulem – „Your cerene highnis!“, tedy – „Princezno“. Ovšemže pro ni připravili tutéž suitu jako americkému prezidentovi, neboť Bartolo zajisté neopomněl naznačit, že jako vdova po muži, který byl navíc dlouhá léta senátorem, je nadále členkou klubu čelných italských politiků a především vysoké evropské šlechty. Protože to nevěděl, nemohl je upozornit, že mluví česky, takže s ní zprvu všichni hovořili anglicky, zatímco ona měla potěšení rozumět povelům jako – „Franto, maž jí vodevřít lift!“ nebo – „Blboune, nevodři ten drahej kufr!“ Nechtěla, aby se z toho vyvinul obří trapas, a proto své tajemství rychle zpřístupnila, předstírajíc, že těch pár poznámek přeslechla. Pak ji zas pobavilo, když jí ten „blboun s kufry“, klaně se za tučný tuzér, řekl – „Paní princezno“. Vzápětí se dostavila Hoteldame s asistentkou a pod jejím velením vyvěsili i uložili vybavu. Z jejich výrazu usoudila, že ani krásná paní Obamová neměla s sebou tři páry tanečních bot.

Pak si dala další lok irské, naložila se do vany pro dva, zapнула současně vířivku i televizi a zhlédla první české zprávy od těch posledních před čtyřiceti lety, v nichž slzel idol pražského

jara Alexander Dubček po návratu vyčerpaných reformátorů a spokojených „konzerv“ z Moskvy, kde právě podepsali „dočasný pobyt bratrské armády“ v Československu, které se tím stalo sovětskou gubernií. Její Viktor označoval pokus demokratizovat totalitu od samých začátků za dětsky naivní. „Králík nemůže učit medvěda žrát trávu!“ Výsledek výměny zlého fridolína Novotného za hodného pierota Dubčeka komentoval bonmotem – „Starý bordel s novým personálem“. A pláč prvního tajemníka nad výsledkem moskevských rozhovorů, jehož jádro zůstalo občanům utajeno, ho přímo zhnusil. – „Mít v zádech podporu patnácti milionů, ve kterých se okupační armáda rozpustila jak cukr, a takhle všecko prosrat, za to by se každý čestný politik musel zastřelit!“ V Římě se česká tévé chytit nedala a po Viktorově smrti začala noviny, které jim po různých poslech posílali známí z Prahy, vyhazovat nečtené. Exilové přestali číst už dřív, to jak bytostného demokrata Viktora odpuzoval jejich primitivně radikální antikomunismus i žabomyší války různých emigrantských vln. „V totalitě pidižvíci, ve svobodě obři!“ Co viděla z vany teď, byly obrazy života neznámé země, kde se změnila i řeč, takhle odfláknutou výslovnost nepamatovala. Ze všech obličejů ji zaujala jen tvář prezidenta Havla, který zrovna natáčel svůj první film.

Když v úvodním roce prezidentování navštívil během státní návštěvy Capri, trávila tam zrovna, už s Giorgiem, tradiční prázdniny v Quisisaně a na banket konaný v slavném hotelu dostala ovšem pozvánku. Jakmile pozdravila Havla česky, dal jí přednost před vlastním tlumočnickem. A když zjistil, kdo je, už se jí nepustil a navzdory protokolu s ní strávil většinu večera. Nikdy ji sice, omlouval se, neviděl v Národním divadle tančit, ale ctil ji jako hvězdu, která ozdobila všechny velké diskusní tribuny tehdy světoznámého politického pražského jara. Znával i Viktora, ale byl příliš dobře vychovaný, než aby se ptal vdovy, proč se ten velký básník tehdy ničeho nezúčastnil, takže pak emigroval jen kvůli ní. Trochu se do

Havla na Capri zamilovala, byl v té době oslnivý muž na vrcholu sil, zbožňovaný celým svobodným světem. V televizním šotu jí teď až otrěsně připomněl ochablého Viktora i Vittoria v posledních měsících jejich života, a zaplavil ji smutek. Než se v ní stačil usadit, vystoupila z vany, vypila další „klobouk“ a posadila se k počítači.

Za pět minut věděla, že Argentino se dnes tančí ve staré známé restauraci Mánes, skoro se lekla toho osudového refrénu. Za deset minut se převlékla do sportovního a za půl hodiny ze sebe nalíčením smazala s desítkou vrásek i pár desítek let. Netroufla si napoprvé jít tím odcizeným městem pěšky, takže ji do Slavie dopravil Peppino. U Národního se jí vzrušením rozklepala kolena. Dala mu pokyn, aby sem zas předjel přesně v osm, a snažila se projít do kavárny dřív, než čumilové čekající na stanici tramvaje přenesou svou pozornost z bílé limuzíny na ni. V příští vteřině se cítila, jako by ji až teď andělé střemhlav snesli do města jejího mládí.

Nebyla schopna posoudit, vidí-li původní garnituru nábytku, ale uvěřila v to, když spatřila průsvitnou zelenou Múzu sedící na stole pijáka absintu, ten slavný obraz tam visel, už když přijela do Prahy poprvé, a rovnou s pevným úmyslem udělat přijímačky na konzervatoř. Seděla tu tenkrát sama – rodiče byli dávno mrtví až na „pa-otce“, jak ho nazývala, jemuž pak hrdě oplácela, že ji kdysi totálně zazdil, když utekl mámě –, jako na pohádkový zámek odtud při sodovce hleděla na trigy vzpínající se nad Zlatou kapličkou a snila nesplnitelný sen. Ta vzpomínka byla vyplavena mořem potlesků, které tu pak sedm let vyvolávala jako Coppelia, Odetta s Odilií nebo Julie, její jmenovkyně, které se v Itálii z přízemních důvodů zřekla přijetím zdomácnělé, a proto líp vyslovitelné Giulietty. Na rozdíl od většiny lidí, kteří si minulost vracejí v podobě fotografií či útržků filmu, jí se zachovávaly v paměti hlasy a zvuky. Tak i teď uslyšela hrozivé vstupní tóny Prokofjeva, ohlašující už od předešlého příchodu smrti – Tjamtadamta tjamtadamta tjamtadamta týýdáá, tjamtadamta tjamtadamta tjamtadamta...

– „Womit kann ich dienen?“ odhadl ji číšník na německou turistku a ona tu roli přijala. „Haben Sie türkischen Kaffee? Aber nicht den orientalischen...“ rozpomněla se, – „ich meine den, Sie nennen ihn hier doch turek...“ Ocenil to. – „Sie waren schon in Prag!“ – „Ja, aber es ist schon lange her!“ – „Macht nichts, den turek machen wir immer noch!“ Místo džezvy s aromaticky vonící černou tekutinou, tak hustou, že v ní lžičky stály, přinesl šálek čehosi, co připomínalo slitou vodu z bramborových slupek. Když se však napila, vrátil se ihned domů i její žaludek, který si tady a v protější budově po léta žádal tuhle břečku třikrát za zkoušku a třikrát za představení. Zvláštní, pomyslíla si, žaludek a řeč jsou vlastně přenosná vlast, která se člověka nikdy nepustí. Na klavíru, v té době ještě tichém, ležely noviny, jejichž názvy se změnily, u Mladé fronty přibylo slovo Dnes, u Práva zmizelo slovo Rudé. Co četla, ihned zapomínala, vnímala spíš prostředí kavárny. Ta tam byla horda rozverných studentů Filmové akademie múzických umění sídlící přímo nad kavárnou, zmizeli i osamělí penzisté, kteří si tu četli zdejší noviny při sodovce, stydí se teď před cizinci nebo už nemají ani na tu? Nicméně nejvíc tady bylo skoro jednotně oblečených Čechů s kravatami, kteří vážně diskutovali nad rozloženými papíry, tipla je na manažery. Dojetí ustupovalo, když jí docházelo, že z téhle téměř původní kulisy vyvanula síla podobná té průhledné Múze, jaká tu kdysi prostupovala i ji před tou osudovou přijímací zkouškou a později skoro před každým představením v Kaplička. Ozval se klavír servírující hudbu, jakou dávno nazvala globalizovanou, protože ji současně ohlušovala i nudila skoro ve všech kavárnách Západu, jak už dávno ztratily někdejší flair. Pohlédla na hodinky, bylo skoro osm, položila na stůl jakousi větší z bankovek, které dostala spolu s letenkou už v Římě, ale ještě je pořádně neprohlédla, a stihla se dostat na ulici, právě když připlouval Peppinův bílý škuner. Podle domluvy jí nevyšel otevřít, aby nezatarasil večerní provoz, naskočila tedy mrštně sama a rovnou ho navigovala zabočit před mostem doleva. Automobilový

plebs jako obvykle vytvořil Ghostu špalír, všichni brzdili, aby si jej stačili prohlédnout, a k Mánesu dojela za necelou minutu, sotva si stačila přezout vycházkové boty za tangové s řádně vysokým podpatkem, Peppino zastavil ve vykousnutém rohu chodníku před sjezdem na podběří a vyslechl její příkaz, aby se znovu objevil o půlnoci, neskryl údiv, že tak brzo, ale ona se chtěla pořádně vyspat na zítřek, kdy se teprve hodlala střetnout s pražským geniem loci.

V Mánesu byla v životě mnohokrát, na flámech i na osudových shromážděních roku osmašedesát, ale především: v Mánesu ji poprvé oslovil její Viktor První, jak si ho navíc odlišovala od Vittoria; pevně se rozhodla, že právě tady dnes ze sebe nejlíp vytancuje stesk po obou. Kde tu funguje tančírna neměla tušení, ale všimla si mladíka, který se zřejmě také zastavil, aby spatřil nejlepší auto světa v nejluxusnější verzi, a zeptala se ho. – „Nevíte, kde se tu dnes tančí?“ Věděl. – „Dole.“ – „Normální milonga?“ – „Ano.“ Až teď jí došlo, že si nese v pytlíku boty. – „Jdete tam?“ – „Ano...“ Po zákonu všech milong na světě mu ihned začala tykat. „A máš partnerku?“ – „Ne...“ Spokojeně se do něho zavěsila. – „Tak už ji máš.“

Leo si přišel jako člověk náhle zbavený prokletí. Česky mluvící milionářka z Itálie, jak na ni prozradila espézetka božského korábu, která tu v džínách shání partnera na tango argentino – o něčem takovém mohl dodnes jen snít. Česky platily zřídka víc než sto padesát za tandu, z turistů převládaly mimořádně umolousané baťůžkářky, které nabízely protislужbu v jejich hotýlku, ale o sex neměl Leo nikdy nouzi a hlavně se z něj nedalo žít. Ternem bývaly proto manželky pražských diplomatů, které se zřejmě domluvily, že budou za tandu platit patnáct eur, bohužel ani o cent víc, ale bohudík ani míň, takže nebylo nutné o ně losovat. Zápalky, jak to vymyslel Kája, byly do čtyř různých délek upravovány, když mezi toužilkami nebyla žádná známá tvář a bylo nutno zvolit si „na blind“, tehdy se losovalo alespoň o nejhezčí z ošklivek.

Během krátké cesty, kdy ji vedl po schodišti do spodní restaurace, k níž přiléhala i tančírna, uvažoval, kolik jí může být. Když přičetl silně mejkapovanou tvář a odečetl neuvěřitelně svižný krok, ustanovil průměr plus minus šedesát. Oba neměli co odložit, takže s ním dopochodovala přímo na parkety, kde už se tančilo, a hned ho vzala za obě ruce. Než se pohnula, ještě ho vyzvala. – „Říkej mi Julie. A ty jsi?“ – „Leo.“ – „Aha. No tak ukaž, jaký jsi lev!“ O placení se nezmínila a dala se rovnou vést. Od prvního kroku mu bylo jasné, že drží partnerku, která umí. Nechtěl ale riskovat, že ji brzo unaví, takže se snažil jen o figury, jaké jí nemohly ublížit a nenamáhaly zbytečně jeho. Vzápětí se střetl pohledem postupně s Kájou, Mirkem i Ládou, všichni si stačili rozebrat jediné tři ženské, které tu dnes dobře vypadaly. Jak se to dávno naučili, signalizovali mu, kdykoli si při otočkách viděli do tváře, posměšné politování. Dovedl si představit, jak peprné hodnocení uslyší, až se s nimi tradičně potká o pauze na wécé. Těšil se, že je pak přetrumfne, ale pořád netušil, jak se dostat k jednání o penězích. A co když, napadlo ho zničehonic, co když to nechá úplně na ní? A co když dokonce, uvažoval stále intenzivněji, se bude právě v tomhle případě chovat k milionářce stejně galantně, jako se chovával, dokud normálně trsal s holkami ze školy a z podniku?

Otrávená duše se pojednou začala tiše radovat. Ne, rozhodl se pevně, on gigolo není a hlavně nebude! Zítra požádá Roberta, aby mu vyjednal schůzku se šéfem Sonnymatu, který už tenkrát nabídl, že se může kdykoli vrátit. Vráti se tedy, naučí se zas brzy vstávat, začne splácet dluhy a hlavně myslet! myslet jako tehdy, kdy ohromil při ústní státnici zkušební komisi tak mocně, že mu jednohlasně přiřkla diplom „cum laudum“. Tančil, jak byl zvyklý, automaticky, ale přitom dost vynalézavě, aby to nepoznala. Ona se mu zdála parířovat podobně, takže se vzájemně nerušili.

Když kapela konečně odešla na přestávku do přilehlého baru a chtěl se jí omluvit, že si odskočí, po půl druhé hodině poprvé

promluvila a zaskočila ho otázkou. „Ty jsi tu s partou?“ – „Jak, s partou...?“ – „A jste čtyři, vid’?“ Zkusil to ještě ustát. „Čtyři co...?“ – „Leo, máš mě za blbou?“ – „Proč bych vás měl mít...“ – „Vy jste taxi-danceři, že?“ Ten výraz už slyšel, ale osloven tak byl poprvé. Rozhodně zněl líp než gigolo! „No ano...“ – „Tak proč sis u mě nevyjednal tu taxu?“ Nechtělo se mu dál lhát. „Přišlo mi to blbý...“ – „Aha, a proč?“ – „Asi proto, že jste přijela zvenku...“ – „To’s jako chtěl reprezentovat všechny dobré rodáky před odcizenou krajankou? Nebo ses snad dokonce zastyděl? Tak to nemusíš. Je to normální profese a já ji navíc často potřebuju, takže platím i bez řečí a dobře. Ted’ si jdu ven zakouřit a ty tam přines nám oběma whisky, pokud možno malt a pokud možno irish.“ – „Tady se při milonze alkohol nečepuje...“ – „Jest mi známo, milý Leo, ale nepoznala jsem ještě bar, kde by mi za pořádný bakšiš nenalili.“ – „Kolik mám dát?“ – „Neznám tu ceny, a proto nemáš limit, dej, co uznáš.“ Z taštičky už vybrala cigártašku i zapalovač a přitom vyčarovala bankovku. – „Kolik to je?“ – „Jeden Palackej, takže tisíc.“ – „Stačí to?“ – „Bohatě!“ – „Fajn. Zbytek si nech. Budu tam, kde jsme se potkali.“ A odkráčela.

Trio se už vrátilo z toalety, tankovalo u baru novou tekutinu v podobě kofoly a přivítalo ho, jak očekával. – „Pocem, vole, kdes tu zombii vykopal?“ To si vymyslel Kája. – „Jestli ti zhebne na parketu, pudeš sedět za hanobení mrtvol, vole!“ Tím přispěl Mirek. Láďu jako obvykle nic nenapadlo. Přešel to a oslovil barmana. – „Máš tu nákou dvanáctroční sladovku?“ – „Jó, tullamorku, ale panák za dvě dvacet.“ – „Fajn. Tak dvakrát, a vrať mi jen Božku!“. Už předem – „To je dobrý!“ velkoryse směnil s žasnoucím barmanem Palackého za pětistovku s Němcovou a jim poradil. – „Běžte se, volové, podívat na její fáro.“

Když po chvilce dorazil za nimi se dvěma sklenicemi nahoru, byl právě svědkem, jak je oslovila. – „Máte, pánové, přání?“ Nebyli na tak ostrý tón připraveni. – „My...?“ opáčil Kája zcela vyvedený z konceptu. – „Ano. Nebo snad otázku?“ Kájovi se konečně povedlo

promluvit. – „Né...“ – „Pokud mě snad chcete přebrat, jsem zadaná až do půlnoci.“ Táhli zpět do budovy, a když je Leo míjel, uslyšel vzteklé zasyknutí. – „Blbý fóry si schov na apríla, vole.“ Donesl jí sklenku a ona hned přitukla na jeho. „Tak čin čin!“ Viděla, jak zírá za ni. – „Děje se něco?“ Kde v osm svítil bílý duch rolls royce, stála stará a dost potlučená šedá felicie. – „Ne nic...“ Opět ho prokoukla. – „Ghost čeká v hotelové garáži, na ulici vyvolává srocení nadšenců.“

Znovu se napila, opřela se o kamenné zábradlí, hleděla k pulzujícím jezu a labužnický potáhla z cigarety zasunuté do špičky, jak to zatím viděl jen ve starých filmech. – „Co vlastně děláš?“ Uvrhla ho do rozpaků. – „Jako teď...?“ – „Jako vůbec.“ – „Já jsem... byl jsem ajťák...“ Podivila se. – „Auťák?“ – „Ne ne, aj tý, informační technolog, přes počítače a tak.“ – „Aha. Ale teď už počítáš jen kroky, vid’?“ – „No tak... momentálně...“ – „... Tě živí tango, že? Což mně vyhovuje, protože jistě víš, kdy je tu příští milonga.“ – „Hned zejtra...“ – „A kde?“ – „V Lucerně, to je na rohu Štěpánský a Václa...“ – „Leo, já jsem tu žila déle než ty!“ – „Tak pardon...“ – „To nic. A máš zítra něco?“ – „Ne.“ – „Tak už máš. Tu Lucernu.“ Dopila a podala mu sklenici, aby ji odnesl. – „Ale moc dobře jsi zatím neřval, lve!“ – „Jak to myslíš...?“ – „Viděl jsi Sen noci svatojanské?“ – „Ne...“ – „To je od Šejkspíra. Taková krásná pochvala tam zní – Dobře’s řval, lve!“ – „A v čem jsem řval špatně?“ – „Tancovals, jako když tě to moc nebaví. To profík nesmí!“ Teď se už rozhodně bránil. „Nevěděl jsem hned, co umíš!“ – „A teď už víš?“ – „Myslím, že hodně.“ – „Tak ukaž, co umíš ty!“

A tak to v druhé třetině rozbalil, střídal sacady s gancio, efektní volcadas i dlouhé planeo a musel obdivovat, s jakou lehkostí se mu přizpůsobila, za chvíli byli pár, který mohl tango učit. První to poznala parta, ironické pohledy vystřídal údiv. Postupně si všímaly i další páry, někdy před půlnocí jim dokonce vyklidili střed parketu a při další přestávce srdečně zatleskali. – „Teď už jsi řval líp, lve!“ řekla spokojeně, „doprovodíš mě k autu?“ Bílý prelud se opět zhmotnil v Rolls Royce třídy Ghost, šofér stál před vozem a držel roz-

tažený kožich. Když si jej dávala přehodit, objevily se jí v ruce další bankovky. Náhle se zarazila. – „Máš vysokou?“ – „Koho?“ – „Školu přece.“ – „Jasně. Techniku.“ – „Tak to ti musím přidat!“ Učinila a ještě se doptala. – „Jak se vlastně jmenuješ?“ – „No Leo...“ – „To vím. Ale dál?“ – „Nerad.“ Zasmála se – „To já jsem zas ráda. Takže zítra v osm?“ – „Ano.“ – „Tak ciao neboli ahoj!“ Šofér si nasadil čepici, obešel auto zadem, nasedl a Ghost majestátně odrazil od chodníku. Když se Leo otočil, spatřil před vchodem do podzemí opět celou partu, která zírala podobně jako před čtyřmi hodinami on. Ukázal jim bankovky a konečně je spočítal. Platila tisíc za hodinu. – „Ty volé,“ skoro zašeptal Kája, – „tu pro nás musíš vydojit!“

Z obrovského vozíku, který jí dopravili do salonu apartmá, se mohl nasnídat tucet hladových. Ona si udělala jen „snídani amerických sportovců“. Tak říkávala s holkami na koleji pokrmu, kterým se živily někdy i celý den, když musely stipendium utratit za vrcholnou českou módu z konce padesátých let, jako byly zázračné tuhé kalhoty, zvané stále ‚západněji‘ texasky, rifle, blue jeans. Plátky tvrdého tvarohu s krájeným rajčetem zůstaly však navždy její nejoblíbenější pochoutkou i proto, že jí dodnes uchovávala chuť dětství a vosí pas. Vypila k ní svou první kávu a při ní zjistila na netu adresu módního domu, který byl pobočkou přední římské firmy, ten včerejší kluk Leo v ní zanechal příjemný dojem a ona se rozhodla si ho pojistit i jinak nežli obligátně. Nato oblékla co nejnenápadnější vycházkový set, nasadila si nevýstřední sluneční brýle a hlavu zabalila do šátku, takže prošla halou i kolem recepcce nepoznána, ale uctivě zdravena jako některá ze zababušovaných manželek hostů z Blízkeho východu. Peppino měl do večera volno, hotelového taxikáře zdvořile odmítla.

Betonovou krajinou nadjezdů a podjezdů se kupodivu bez problémů – „Ty v sobě máš kompas!“ obdivoval ji Viktor, strefila až do ulice, která ji dovedla přímo na Václavák. Už v té ji vzrušilo, že

si podržela jméno první oběti nacistů studenta Jana Opletala, který malinkou Jůlinku přežil jen o řadu měsíců. Dojatě pozdravila svaté bronzové kníže, ale ještě spíš jeho oře, pod jehož ocasem si dala nejedno rande. A pohnutí z ní zas hbitě vymazal špalír pochybných postav všech barev pleti, které jí už teď po ránu nabízely většinou erotické služby. Za pár minut stačila pochopit, že Praha si z veškerého po léta zakázaného ovoce objednala nejdřív to nejpodřadnější, jaké z center západních metropolí dávno vypudila jiná doba. To chce čas...! připustila a nechala očím odpočinout si na portálech starých domů, jejichž nádheru teď objevovala poprvé, neboť když Prahu opouštěla, halila ji už šed' a špína zmršeného socialismu. Vodičkovu, do níž právě odbočila, lemovalo tehdy dlouhé podloubí z prken s cedulí POZOR, PADAJÍ ŘÍMSI! Teď ji zdobily fasády hodné pařížských Champs-Élysées, italské Via Veneto nebo vídeňského Kohlmarktu.

Většinu domů vyfešákovaly restituce za cenu, kterou vždycky všude účtuje vítězný kapitalismus. Tady už zjevně naplno fungoval ve své dvojlomné podobě, jakou Balzac a po něm Brecht nazvali Lesk a Bída. Lesk tu byl rušivě otupován kýčem, bída laskavě mírněna viditelným boorem. Přestala uvažovat jako levicová turistka a snažila stát se znovu občankou města, v němž zažila nejlepší léta života, protože jí dokázalo nahradit zmizelý svět rodné Moravy. Novoměstská radnice i budova soudu se hřály také v plné parádě a kdysi nudná Myslíkova ulice překvapovala paletou příjemných barev restaurovaných činžáků v patricijském slohu. Ale pak už v průhledu vše přezářila lomená běloba nestárnoucího Mánesu, který včera večer úmyslně zredukovala na tančírnu, a proto ho až teď uviděla v celé jeho gropiovské kráse.

Styl Bauhaus, jen o málo starší než ona, ji odmalička přitahoval úchvatnou prostotou, Viktor o něm říkal, že je „geniálně jednoduchý jako trojúhelník a geniálně funkční jako trakař“. Tentokrát nesestoupila dolů, ale vešla do restaurace v úrovni nábřeží. Ta

právě otevřela a byla ještě zcela prázdná. Za obrovskou skleněnou tabulí vyplňující celé průčelí byla Zlatá kaplička práva názvu, který jí navzdý propůjčili nadšení zbudovatelé, její ostře nasvícená korunka vystřelovala blesky připomínající malou sluneční bouři. Když tu Julii poprvé oslovil Viktor, byla už střecha dlouho neudržovaná, a proto bez lesku...

– „Promiňte, madame, ale nejste v náhodou Julie Jandová?“ – „Prosím??“ Ale ne, to se k ní neskláněl Viktor, nýbrž velmi starý vrchní v pečlivě udržované černé vestě s bílou náprsenkou. – „Já se omlouvám, měl jsem dojem...“ – „Ale já opravdu jsem Julie Jandová, přesněji, byla jsem... vy jste mě ještě poznal??“ – „Ne, já jsem vás ještě nezapomněl. Vždyť tady jste se scházela s panem doktorem Konečným, než jste se... tedy než on se...“ – „Rozvedl, ano! A vy pořád pracujete?“ – „Já znova pracuju, vzal mě na výpomoc, ale dělám už desátý rok, protože se tu mezitím vystřídalo nejmíň dvacet číšníků, které na place bavil jen tuzér. My dva jsme tu spolu, paní Julie, dokonce zapíjeli na den stejné narozeniny v tom šťastném roce, co trval jen od fialek do švestek.“ Ten čas nadějí se jí okamžitě vybavil v jeho hymně „Ať mír zůstává s touto krajinou...“ zpívané hlasem, který zřídka kdy nadšený Viktor označil za „úchvatně drsný samet“. – „Ale nebojte se, paní Jandová, teď když vím, že jste se vrátila, neřeknu nikomu, kolik nám dvěma je!“

Úplně ji pak dostal tím, že ke svíčkové naservíroval i ticho, když vypnul tu obvykle banální hudbu. Restaurace zůstala dlouho prázdná, protože, jak jí vysvětlil, turistická stezka končila u Národního, kumštýři obědvali za poloviční ceny dole, kde včera tančila, a Mánes žil hlavně z velkých rautů a hostin. Svíčková jí přišla naprosto božská, ovšem s vědomím, že ji celou věčnost nejedla. Rozkošný vrstevník s čistou utěrkou staromódně složenou na paži se zjevoval, jen když ho právě potřebovala, a tak tu v klidu a míru, konečně ne vysněném, ale skutečném, intenzivně myslela na dobu těžké nesvobody, která se jí kupodivu zdála být nejdůležitější a snad

i nejšťastnější etapou života. Byla v ní úspěšná, byla milovaná a byla i zamilovaná do muže, jež znala dávno před tím, než se jí právě tady představil osobně. Viktor Konečný byl stejně nadaný jako skromný a manželství se mu právě rozpadalo i proto, že nepatřil, jak mu vytýkala žena, „do první ligy“ českých spisovatelů. Nemohl a nechtěl do ní hlavně proto, že kvůli tomu nehodlal vstoupit do strany, která se vším ostatním ničila i literaturu; předepsala jí jakýsi bizarní socialistický realismus, jenž zdokonalil cenzuru tím, že ji autoři prováděli na svých dílech sami. Jeho verše vycházející v regulovaných nákladech, ačkoli se pokaždé prodaly už v prvních dnech, Julii fascinovaly podobně jako Viktora zřejmě její tanec – „Vy básníte celým svým tělem!“ řekl jí tu tehdy, když předtím stačila složit poklonu jemu.

Těžké dětství v strašné době ji zradikalizovalo, jejími nejbližšími přáteli byli zklamaní komunisté, snažící se očistit stranu od krvavé skvrny politických procesů. Sama do ní vstoupila na konzervatoři, kdy se nedávna otřesná řeč Nikity Chruščova jevila dávat zelenou radikálním kritikům předchozího scestného vývoje. To ji pak dovedlo i na tribuny onoho slavného roku osmašedesát, zatímco Viktor chtěl být jako vždy „nepoznanou součástí davu, která se může vždycky svobodně rozhodnout, bude-li vás proroky následovat nebo věšet“. Protože se stala po sovětské okupaci členkou Koordinačního výboru uměleckých svazů, které si odhlasovaly, že než by se pokořily, raději, jak pravil král básníků Jaroslav Seifert, „se potopí samy s vlajícími prapory“, seděla tu vedle starého barda i v onen podzimní nekončící den, kdy se v Mánesu manifestačně přijalo Prohlášení solidarity. Tehdy se zúčastnil a podepsal i Viktor, ale doma ji probudil z dalšího snu tvrdým proroctvím. – „Většina tvých hrdinů přejde do roka a do dne k Lomikarovi, aby nedopadli jako Kozina!“

Netrvalo ani půl roku, když ji přemluvil, aby se alespoň „prozatímně přemístili do té druhé Evropy, než se rozhodne, kdo tu koho požere“. Sám tipoval jako vítěze Husáka, „schopného zakázat

i balet, aby z Národního zmizela Jandová“. Nemýlil se. Týden po jejich přistání v Miláně, kam ji na základě jeho ustaraného dopisu solidárně pozvala La Scala hostovat v Labutím jezeru, prohlásil v Praze nový Soudruh První svou originální českoslovenštinou, že „štát nie je akýsi holubník, z ktorého si každý vyletí, kedy mu napadne“, a vzápětí dal uzavřít hranici, „aby neproklázla ani myš“. Tak začala nová cesta primabaleríny k vrcholům a básníkův pád do literárního nebytí, když se z lásky k ní dobrovolně vzdal svých čtenářů i svého jazyka...

Byla vděčná, že ji vyrušil hlouček anglických studentů, který sem zabloudil znaven zřejmě vícedenní pařbou skvělého a pro ně levného piva, rozmluvila vrchnímu jeho nápad nenechat ji platit a vnutila mu navíc štědré spropitné se slibem, že se zas určitě staví za čtyřicet let. Doputovala po nábřeží k Čechovu mostu, od něj k dceřině firmě římského módního domu před Staroměstským náměstím a ohromila personál, když nadiktovala přesné míry zákazníka, se kterým, jak přiznala, jen jednou tančila. Zaplatila zlatou kartou tučnou zálohu také za slib, že ji tu dnes budou očekávat ještě hodinu i déle po zavření, a nechala je hádat, zda objednané kusy obmyšlenému skutečně padnou. Pak už stopla nejbližší taxi, vyslechla pro změnu v češtině řidičův nárek na počasí, ceny i vládu, a v hotelu se vydala přímo do francouzské restaurace, aby si osobně vybrala na večer nejlepší stůl. Maître už byl též informován, neboť jí ihned přidělil vrchního, který mluvil perfektně italsky hlavně proto, že byl Ital.

Leo si matku udobřil tím, že nazítří učinil, po čem dlouho toužila. Vstal před osmou a Roberta úmyslně zavolal při snídani, aby mu před ní řekl, že se s ním chce brzy sejít a poradit o možném návratu k firmě. Nadšen byl i přítel a domluvili se, což matku potěšilo ještě víc, už na zítřejší večer. Leo logicky počítal s tím, že objedná-li si ho prachatá čechotaliánka i potřetí, snadno s přítelem dohodne

změnu a matce vysvětlí, že o ni požádal Robert. Jelikož se do svého pokoje, kde mu matka, než dočetl noviny, z vděčnosti zas jednou ustlala a poklidila, vrátil tak nezvykle brzo, vyburcoval se k další aktivitě, na niž už dlouho kašlal. Obnovil vlastní webovou stránku a pokusil se s její pomocí ještě sugestivněji znázornit, oč přichází každý, kdo nevyhledá jeho služby. Nulovou poptávku to do večera nezměnilo, ale jisté zklamání zaplašil „šlofikem“, když si byl jist, že mu dnes nebude brán matkou za zlé.

Probudil se tak pozdě, že se nestačil najíst, ale před vchodem do Lucerny ve Štěpánské stál za minutu osm s připraveným deštníkem, pro který se stihl vrátit, když ho už před domem přivítal déšť. A za okamžik spatřil známý obraz, jak se celá ulice zdá rozestupovat, aby mohl středem majestátně probrázdit bílý zázrak. To už automatika deštníku vystřelila pružiny s hedvábím jako padák a Leo vběhl do jízdni dráhy, aby u zadních dveří nahradil pomoc šoféra. Když je otevřel, zdálo se mu, že přijela jiná žena, na rozdíl od včerejšího skoro sportovního kostýmu měla na sobě róbu, jakou ani na milongách lepších kruhů nepotkal, velká bitevní! napadlo ho spontánně při pohledu na její šaty i šperky, a přece ne buransky přebouchaná, jak ji na sebe v Česku větší rozkydnuté manželky, které rychlokvašení milionáři obalili zlatem, aby jim bez výčitek zahýbali s krásnými asistentkami. V tom obdivném rozpoložení uslyšel až napodruhé, že nemínila vystupovat a nastoupit má naopak on, pak se nesmyslně cpal k ní, a když konečně pochopil, že musí z druhé strany, upozornila ho zase ona dost vtípně na předmět, který mu v tom bránil. – „Paraple, raple!“ Když jej konečně zavřel a dokázal i za sebou zavřít dveře, Ghost se měkce rozjel špalírem němých obdivovatelů, podoben vozům velitelů vojenských parád z televizních přenosů.

Vnitřek limuzíny měl dizajn miniaturního apartmá odděleného od řidiče skleněnou stěnou tak silnou, že se zdála být neprůstřelná. Vrátil se k jejímu oblečení a nespokojeně poukázal na své šaty,

pro milongu dostačující, ale vedle ní... – „Myslím, že k vám moc nepasuju...“ – „To neřeš!“ Ozvala se stereofonní znělka mobilu a ona začala konverzovat italsky, takže byl se svou ajťáckou angličtinou vedle. Skryté reproduktory i mikrofon dovolily, aby vůbec nezměnila pozici, se založenýma rukama konverzovala s neviditelným, ale příjemným barytonem, jako by seděla v kavárně. Vpředu vedle šoféra svítila velká navigace, na níž běžel googlový film Václavského náměstí, Mezibranské, Žitné, odtud zas dolů k Mánesu a pak doleva k Národnímu a ke Karlovu mostu, až objeli střed Prahy a zastavili v Pařížské. V tu chvíli ukončila rozhovor a zavelela. – „Tak ven!“

Nečekala na šoféra, otevřela si sama, mrštně vyklouzla z vozu a Leo měl co dělat, aby ji dohonil u vchodu luxusního obchodu, jehož dveře se zázračně otevřely vzdor na nich vyznačené prodejní době, která dávno uplynula. Očekával je elegantně oblečený muž, jenž pozdravil plynule česky, zatímco s ní hovořil zřejmě slušnou italštinou. V patře je uctivě uvítal tloušťk s metrem kolem krku. – „Jdi s ním, Leo!“ Následoval tedy krejčího do prostorné kabiny, kde stál klasický „němý sluha“ z tmavého dřeva nesoucí několik textilií, a postupně vyměnil své oblečení za světlešedý oblek s jemným proužkem, bílou košili s vysokým límcem, kravatu s kapesníkem, oboje také jemně pruhané, v odstínu, kdy se šedá blíží k černé, černé ponožky a boty. Krejčí uctivě mlčel, ale každý kus radostně odkýval. V zrcadle spatřil pak Leo zteplého manekýna. Tak se jevil také šéfovi, který v italštině zřejmě nešetřil chválou. Spokojeně vypadala i ona. – „Benissimo. Tak půjdem dál!“ Odvážil se připomenout. – „A moje věci...?“ – „Ty ti tu neukradnou. Zajdi si pro ně zítra.“ Už zas před ním pochodovala na chodník, u něhož právě přistával Ghost, když šoféra zřejmě přivolala z obchodu mobilem, Leo jí chtěl jít otevřít dveře, ale vklouzla do vozu z levé strany a odtud se přesunula na pravou, aby mohl nastoupit též. – „A teď se jedem najíst!“ oznámila mu, když už byli zas v pohybu, – „nikdy bych si

nezvykla na vaše dětské časy, doma nechodím večer před desátou a nevracím se před druhou.“ Předchozí převlek jako by se nekonal, líčila mu podrobně podobu milong v Římě, – „je to skoro totéž jako jít do opery, každý si to chce užít jako malý svátek.“

Nepustila ho ke slovu a jeho začínalo štvát, že s ním jedná, jako by se ho to netýkalo, jako by vůbec nic nemusel vědět, jako by si najala jen jeho nohy a ruce a zbytek jejich majitele ji vůbec nezajímal. Takhle, urazil se, posílen svým ranním rozhodnutím vrátit se do bývalého života, nikdo se mnou vytírat podlahy nebude! Musel však vydržet, než italsky mluvící číšník, který taky jednal jen s ní, jako by tu byla sama, otevřel láhev pravého šampaňského, počkal, až přičichla k zátce, kterou jí na zlatém tácku podal pod nos, a když kývla, nalil jí a následně i jemu, Leo se domníval číst v jeho chladném výrazu pohrdání. Když se vzdálil, pobídla ho k přípitku. – „Tak čin čin!“ Místo toho se vzbouřil. – „Mohla byste mi vysvětlit...“ – „My si zas vykáme?“ přerušila ho, ale on se už z té příliš dlouho trvající defenzivy vymanil. – „Mohla bys mi vysvětlit, co to se mnou provádíš?“ – „Provádíš přece ty mě. A sám's cítil, že ke mně dneska nejsi dost nóbl.“ – „Oblík jsem se na milongu!“ – „Nic ti přece nevytýkám.“ – „Tak proč...“ Ani teď ho nenechala domluvit. – „Chtěla jsem, abys měl co vyprávět partě a přitom se s ní o to nemusel dělit.“ Bylo zřejmé, že si ho chce udobřit. „Leo! Nechtěla jsem tě urazit, jen potěšit, tak to neřeš a užij si. Čin čin!“ Uklidnil se, připil jí a byl dokonce schopen s odkazem na svůj nový outfit vyslovit obdiv. – „Jak jste se... jak ses mohla tak strefit?“ – „Včera jsem si tě přece ohmátla. Ostatně nedělej si s tím hlavu, je to zatím jen půjčené.“

Než to stačil komentovat, dostavili se číšníci s předkrmy a Leo už zas trpně svolil, aby všechno vybírala ona, čemuž byl nakonec rád, protože by se většinu jídel z lístku neodvážil objednat, ceny sice v nabídce pro hosty chyběly, ale exotické názvy mu nic neříkaly. Na konci večere však díky ní věděl jak jíst ústřice s pumprníkem

a rychle se naučil vybírat podivným chirurgickým nástrojem nejlepší maso z rafinovaných skrýší v klepítkách humra. Chválila ho a on byl na to docela pyšný. Pak jim odservírovali a čekala ho studená sprcha. – „Kdy ses rozhodl být gigolo?“ Ted' ho ten výraz sekl víc než od matky. – „No dovol...??“ – „To tě uráží?“ – „Sama jsi řekla, že jsem...“ – „Taxi-dancer! Ale to značení si gigolové vymysleli asi jako hasiči, když se povýšili na požárníky, podstata je přece stejná.“ – „Jeden zásadní rozdíl v tom pro mě je!“ – „Aha, a jaký?“ – „Já s ženskejma jenom normálně tancuju. Nebo máš dojem, že jsem prostitut??“ – „Ne. Ale přestals normálně pracovat.“ Nedal si to líbit. – „Ty toho asi taky moc nenapracuješ!“ Rychle s tím přestal, proč kazit večer sobě i jí, je holt bohatá a prdlá, možná ho ani urazit nechtěla... – „Promiň, ale...“ – „Pracovala jsem, dokud jsem to zvládla,“ řekla věčně. Byl rád, že omluvu přijala, a projevil zájem. – „Jako co?“ – „Jako tanečnice přece.“

Až ted' mu došlo, že to měl poznat, už když ji vedl na parket, vždyť scházela do suterénu Mánesa s vytočenými chodidly, s patami těsně u sebe, a při tangu předvíдалa každý jeho pohyb! – „Na milongách? Takže vlastně kolegyně?!“ – „No, spíš vzdálená. Baletila jsem.“ – „Aha... v operetě?“ – „V opeře.“ – „Kde?“ – „Jak jsme byli včera, tak odtamtud kousek po proudu. Viděli jsme to z okna.“ – „To nemyslíš Národní...“ – „To právě myslím.“ – „Byla's tam ve sboru?“ Zasmála se. – „Spíš taková ta, co se jí říká primabalerína.“ Nevěřicně na ni zíral, až mu poradila. – „Musíš si mě představit asi o sto let mladší! Chceš moučník? Cameriere!“ Dala znovu přinést lístek, ale tentokrát se ho zeptala, má-li něco rád. – „Zmrzku.“ – „Můžu ti ji vylepšit?“ zeptala se, ale na odpověď už zas nečekala. – „Un sorbetto con limone,“ poručila a vstala. – „Promiň, skočím do pokoje převléct se a hlavně zakouřit si, než nám Brusel zavede senzory na kouř i do bytu!“

Musel překousnout další povýšený pohled číšníka, který mu dával dost drze najevo, zač ho pokládá, ale měl jen dvě možnosti:

bud' mu ten bílý rosol chrstnout do ksichtu, nebo ho ignorovat a jíst. Cizí název halil normální vodovou zmrzlinu, ale silně ji vylepšila vodka. Jí povzbuzen se rozhodl zkusit, není-li Kája právě na drátě. Parta měla dneska službu v bance, Jára to vzal a rovnou chtěl vědět. – „Tak co, vole, jede po tobě?“ – „Člověče, já ti nevím...“ – „Jak to vole?“ Stručně poreferoval, jak ho oblékla, nasýtila a teď odložila v restauraci. – „Doufám, že si mě vyzvedne a neseberou mě tu jako hochštaplera,“ končil. – „Teda, vole, to je Arizona!“ radoval se Jára, – „hele, tak jesli neskončíš v její posteli, přindi, vole, do Kasína, chcem tam dát neska po šichtě prodlouženou!“

Vykouřila cigaretu, a při převleku odložila do sejfu šperky, nechala si jen medailon, svou podle Giorgia „finální pojistku“, s níž většinou i spala; jak si zdejší milongáře otestovala včera, byla by tu zřejmě všude až nápadně „overdressed“. Otevřela ještě svou mailovou schránku a našla jediný vzkaz. Giorgio se starostlivě ptal, zda nemá žádný problém, a ona ho uklidnila krátkou nahrávkou, že měla štěstí najít si dancera, který tango mimořádně umí a dělá jí vlastně i českého bodygarda, takže se ho pokusí najmout i na další cestu. Dodala, že v noci mu řekne víc telefonem. Pak sjela dolů, dala kluka liftboyem vyzvednout v restauraci a Peppino je odvezl do Lucerny.

Milongu pořádal jakýsi soukromý klub, který hned u vchodu prodával členství za cenu vylučující přístup plebsu. Lea tu znali a zřejmě i potřebovali k provozu, z čehož byl už ve voze zjevně nespůj. Vycítila to a dala mu peníze předem, aby vše potřebné platil on za ni. Ačkoli dorazili až po desáté, vyzvala ho už v půl dvanácté k odchodu a na ulici opět pozvala do svého pojízdného apartmá. Vypadal, že si to vysvětlil po svém, a ona se bavila jak jeho rozpaky, tak překvapením, když za Karlovým mostem nepokračovali k hotelu, ale zahrnuli na Mánesův a vystoupali serpentinou vzhůru k Chotkovým sadům. Za dalších pár minut Ghost pro změnu sjížděl

z Pohořelce na Hradčanské náměstí, kde zastavil u sochy Masaryka. Sotva jí Peppino otevřel dveře, pokynula i Leovi, aby vystoupil a následoval ji.

Zastavila se však už po několika krocích u kovové tabule na mřížových vratech krajního paláce. – „Odkdy je tu Národní galerie?!“ Pokrčil rameny a ona si uvědomila, že nemá smysl se ho ptát. Vykročila dál a vzápětí se jí znovu otevřel magický obraz, jaký vídala ve dne v noci tolik let, pražský Betlém spojený švem řeky, rámovaný na pravé straně Strahovským klášterem a na levé bílou hmotou Hradu. Matyášova brána byla už zavřena a nikde živá duše až na ně dva a Peppina, který stál vedle auta nehybně jako socha prvního prezidenta nad ním. Opřela se zády o kamennou římsu, vsunula cigaretu do špičky, zapálila si svou hroudou zlata zvanou Dupont, a když vyfoukla kouř, vysvětlila tomu chlapci. – „Tady jsem nebyla věky.“ – „Jak dlouho?“ – „Kolik ti vlastně je?“ – „Pěťadvacet... bylo.“ – „Tak bezmála dva tvoje životy.“ – „Páni...“ Proč mu to vlastně říkám? podivila se, co na to může říct on? A zároveň v ní vyplouvala zvuková vzpomínka na ten šílený večer, sílící rachot tankových pásů, od nichž odšťikovaly kameny z kočičí dlažby, ruské povely a konečně ohlušující salva z kulometu i nepopsatelný zvuk kulek, které prolétaly okenním sklem a bořily se do hřbetů knih nad protější postelí.

– „Nahoře vpravo pod tím oknem musí být v omítce kulky.“ – „Jaký kulky...?“ – „Z kulometu. Někomu z ruských tankistů ujely nervy.“ – „Myslíš, na konci války?“ – „Myslím v srpnu šedesát osm. Ale to už je pro tebe francouzská revoluce, vid'!“ – „Ne ne, ale vím to jen od rodičů, na gymplu nás děják učil nedávnej bolševik, takže pro jistotu nešel za Havlíčka, a na vejšce už nebyl čas...“ – „Hlavně zájem, že?“ Bránil se. – „Informační technika tak akceleruje, že má člověk co dělat, aby to stih!“ Spolkla otázku, jak mu v tom pomáhá tango, a vzápětí se jí zeptal on. – „A jak to víš? O těch kulkách?“ – „Pár jich přistálo v našem pokoji. Bydleli jsme

tam, než jsme odjeli do Říma.“ – „Kdo?“ – „Já a můj muž.“ – „On taky tancoval?“ – „Byl spisovatel...“ – „Aha...“ Měl asi dojem, že by se měl ze slušnosti zajímat víc. – „Jak se jmenoval?“ Její zvuková vzpomínka ustoupila ironii. – „Leo! Kdys naposled četl knihu??“ Uznal to. – „No jo, no...“ – „Tak se neptej... ostatně už to nestihl do čítanek. Byl jen chudý emigrant a navíc brzo umřel.“ Z jeho pohledu na Peppina a rolls royce pochopila, co mu běží hlavou. – „Slyšel jsi někdy jméno La Scala?“ – „Ne...“

Pokynula za sebe ke středu nočního panoramatu, kde ještě stále zářila Zlatá kaplička. – „To je takové italské Národní, v Milánu.“ – „Aha...“ – „Znali mě už odtud, pozvali včas na hostování a pak jsem tam dotančila až do baletního důchodu. Můj Viktor rád říkal – La Scala ti dnes tleskala, až z toho skoro praskala. A rok po jeho smrti mě tam požádal o ruku princ.“ – „Princ...?“ – „Tady by to byl kníže. Vittorio Francesco Vincenzo Mortadini. Od té doby jsem já římská princezna, a protože dal úředně vydědit oba bratry, že podporovali Mussoliniho i Hitlera, jestli ti jména něco říkají, tak se mnou, už podruhé vdovou, vymře ten rod i po přeslici.“

Nesledovala jeho reakci, protože kdesi právě odzváněl jediný službukonající kostel půlnoc a památné stavby začaly jedna po druhé zhasínat. Vzápětí mávla na Peppina, který ihned předjel. Mlčky dorazili k hotelu, kde se evidentně napjatý Leo málem srazil s šoférem, jak horlivě jí chtěl otevřít dveře i on. Vystoupila, zasu-nula mu jakési bankovky do kapsičky nového saka a podala mu ruku. – „Zítra odjíždím. Takže ciao, Leo!“ Tím ho vytočila tak, že jí začal zas vykat. – „Vy už se nevrátíte...?“ – „Zas možná za půl století.“ – „To je škoda...“ – „Proč?“ – „Dobře nám to šlo...“ – „A dobře platím, ne?“ Kývnutím to přiznal, tak že uzrál natolik, aby mu nabídla, co měla od včerejška v úmyslu. – „No tak pojed' se mnou!“ – „Kam...?“ – „Podnikám okružní cestu po svém životě.“ – „Jak dlouhou...?“ – „Nevím. Ale jestli nemáš čas, žádný problém. Někoho jistě najdu.“ Načež se bleskurychle rozhodl, jak očekávala. – „Já si

čas udělám.“ A měla ho. – „Tak zítra v jednu a doklady s sebou. Začneme obědem, slíbili mi v hotelu oukrop, svíčkovou a jahodové i meruňkové knedlíky s tvarohem. Svě staré šatstvo si před tím vyzvedni, ten oblek je už tvůj.“

S kasinem neměla knajpa toho jména nic společného. Byla to poctivá hospoda, kde se čepovala dobře ošetřená plzeň. Loni ho sem ti tři vzali, když se poprvé objevil na milonze jako atraktivní, a proto nebezpečný konkurent. Původně to vypadalo, že ho v pauze klasicky zvalchujou na wécé, jeden proti třem neměl šanci, ale povedlo se mu je naštěstí už tam přesvědčit, že může být platným členem týmu, když zná od tanga ikskrát víc variací než oni a je ochoten dělit se s nimi pari pari. Výhodu „velkého šábu“ poznali hned příště a navíc byl schopen radit jim s elektronikou, jejíž mouchy jim silně komplikovaly džob.

Zdržení na Hradčanech způsobilo, že sem dorazil současně s nimi. Jeho kvádru a boty, další čtyři Palačtí na stole, z nichž tři patřily jim, a její nabídka, aby ji doprovázel, vyvolaly shodnou reakci, kterou definoval šéf, za něhož Leo takticky dál uznával Járu. – „Ty vole! Chce tě do postele!“ To upřímně odmítl. – „Co blbneš! Mohla by bejt má babička!“ – „Kdo takle válí na parketu, vole, tak i stejně píchá!“ Trojice vypukla v smích, ale šéf hned zvažněl. – „Prachatá vdova bez příbuznejch, vole, ty bys moh bejt druhej Švancnberk!“ – „Jak to myslíš?“ – „První Švancnberk, čet sem, vole, vopíchal v době koně někde na hradě sedumdesátku a vona s nim založila rod!“ – „Tak na to bych neměl žaludek!“ Poradil mu Mirek. – „Přepni žaludek na ptáka, vole!“ Zase řehot. A zas je utišil šéf, který promluvil civilizovaně. – „Tak moment, Leoši, seš tu nejchytřejší, ale zas ne tak, abys nás tři převez a udělal se teď pro sebe. To tys nás ukecal, abysme makali jeden pro všechny a všici pro jednoho, a jen dík tomu ti Láďa nerozbil ciferník. Tak tu bábu pořádně vojed', ať si mužem dát všichni zasloužený légo

v Karibiku!“ Většinou nemluvný Láďa výstražně propnul bicepsy, stražil mocné pěsti a dodal nekompromisně. – „To seš nám dlužnej, vole!“ Leo pochopil, že tím získal souhlas. Šéf ho povzbudivě plácl přes záda a Mirek to dokořenil. – „Akorát bacha, vole, ať ti ho ne-skřípne umělej chrup!“

4

Olomouc

Srovnávala mapu města se skutečností. Skleněná stěna hotelové suity nabízela výhled na starou olomouckou radnici. Když tu byla na podzim osmašedesátého roku s delegací Koordinačního výboru uměleckých svazů naposled, marně lepit střepiny jarních nadějí, sídlil v ní hlavní štáb okupačních armád. Tanky už byly uklizeny do okolních lesů, aby nedráždily světová média, zato město se hemžilo ruskými uniformami proudícími jako mravenčí řetízky do obou největších obchodních domů, odkud vláčely k ubytovnám, co jim první padlo do ruky. Chtěla to vyprávět Leovi, který právě zaklepal a vstoupil, ale v tu chvíli si připomněla Viktorovo ironické heslo, kterým přerušoval vzpomínkové monology a uzemňoval její sny o tom, co by se bývalo bylo stalo, kdyby se nebylo stalo něco úplně jiného. – „Sub speciae aeternitatis, Jůlínko, jsou pomíjivé epizody dějin prd!“ Z hlediska věčnosti měla dvacetiletá sovětská okupace opravdu jepičí rozměr, takže se Lea zeptala. – „Byls už někdy v Olomouci?“ – „Jasně, často. Hrál jsem tu za různý školy basket.“ – „Takže ji znáš.“ – „No, dost dobře, abyste... abys se mnou nezabloudila.“ Dostala chuť znovu otřást jeho sebevědomím. – „Takže znáš i její tři osudové hodiny?“ – „Jaký myslíš...?“ – „Tu první musí znát každý maturant. Já ti napovím. Vděčíme jí vlastně za Karlův most!“ Byl bezradný a přiznal to. – „Dám se poddat...“ – „Vyvráždili tady Přemyslovce.“ – „To si vzpomínám, ale co to má společnýho s Karlovým mostem...?“ – „Češi si pak vybrali na trůn Jana Lucemburského a ten jim mezi pitkami a rvačkami zplodil Karla Čtvrtého.“ – „Aha, a on... jasně...“ – „No a tu druhou osudovou hodinu Olomouce by měl znát každý vysokoškolák. Kvůli ní se stalo hlavním městem Moravy Brno.“ – „Taky nevím...“ – „Na

rozdíl od Brna Švédové zdejší hradby ztekli, takže Olomouc ztratila historický nárok být metropolí.“ – „Aha...“ – „Třetí odpověď je už nepovinná. Narodila jsem se tu já.“ – „Jo tak!! Tak to ti gratuluju!“ – „K čemu?“ – „Přijela jsi sem slavit narozky?“ – „Mám je až v srpnu, takže jsem, Leo, Ivica, italsky leonessa. Ale v červnu se narodili oba moji rodiče.“ – „Oni žijí tady?“ – „Oni žijí všude.“

Nikdy předtím to takhle neřekla a zaznělo jí to samotné tak pateticky, že rychle složila mapu a změnila téma. – „Dali ti slušný pokoj?“ – „Určitě. Boj se tě!“ Zasmála se a podávala mu elegantní peněženku. – „Na!“ – „Co to je...?“ – „Tvoje portmoné. Nebudu přece všude platit za tebe, jak bych vypadala. A recepce ať zjistí, jestli je tu dnes milonga!“ – „To už jsem ti zjistil sám.“ – „A?“ – „Náhodou je.“ – „Výborně. Už jsi snídal?“ – „Ano. A ty?“ – „Nemám chuť. Možná z rozčilení. Ale už jsem si cvakla své whisky. Tak jdeme!“ Přehodila přes ramena hedvábný šál a nechala na něm, aby zamkl dveře a odevzdal klíč na recepci. – „Chceš jít pěšky?“ podivil se, když nespatriil její auto. – „Nechci tu být dneska očumovaná. A poradila jsem se s mapou.“

Vyrazila a on už zas obdivoval, že právě tahle babka je první ženská, kvůli které nemusel zpomalit, ale naopak zrychlit svůj běžný krok. Mapu už nerozevřela, a jako by měla satelitní navigaci přímo v hlavě, propletla se uličkami starého města a dorazila tím usilovným pochodem za necelou čtvrt hodinu k nevelkému náměstí, téměř celému zabranému parkovištěm. Teprve tam potřebovala jeho radu. – „Kde myslíš, že je sever?“ Určil jej snadno podle slunce, patrného i skrze inverzi. Zkoumavě se otáčela kolem osy, až se zeptal. – „Co tu hledáš?“ – „Synagogu.“ – „Cože?“ – „Bydleli jsme blízko ní.“ Rozevřela brožuru a ukázala mu barevný snímek vznošené a bohatě zdobené budovy v orientálním slohu. Nechápal. – „Tohle strhli kvůli autům?“ – „Jak to myslíš?“ – „No aby tu mohli postavit parkoviště...“ Ted' se zas podivila ona. – „To přece vypálili a pak

zbořili Němci...“ – „Aha.“ Pokračovala v určování jakési polohy a on zvažoval, má-li to přejít jako samozřejmost nebo žádat o vysvětlení. Dřív se však otočila. – „Takže jih je tady?“ – „Jo... ty jsi židovka?“ – „Ne. Moment... v tom případě náš dům stál... ano, tímhle směrem!“ Znovu rázovala, až mu ukázala na nenový panelák, jehož přízemí vévodil štít se světelnými zprávami sázkové kanceláře. – „Tady!“ A už zas ji musel dobíhat, aby jí stačil otevřít dveře.

Vstoupila, ušla ještě pár kroků a už se musela zastavit, jak ji přímo hmotně objaly a zajaly zvuky přicházející k ní přes propast dlouhých sedmdesáti roků ze všech směrů: na dvorku uhlíře, jehož kulhavý závozník Schmitzer doložil poslední putnu z hromady uhlí, která jí připadala zázračná, protože se nikdy nemenšila, zacvakaly koňské podkovy, které chvíli podklouzávaly, až po „Hyjééé“ a prásknutí bičem kočího Absolona, věčně si kroutícího rezavé licousy, se hlučně rozhrčel valník na kočičích hlavách, z druhé strany průjezdu se současně rozječela Fiebrovic trojčata, když rázní rodiče, aby se nezdržovali vždy marným vyšetřováním, zásadně za všechno trestali oba kluky holku, s copatou Sárou tady hrávala na babu až do dne, kdy Sára náhle zmizela a na dvoře se už nikdy neobjevili ani její bratři ani rodiče, maminka s tatínkem jí pak pod přísahou mlčenlivosti prozradili, že odjeli do židovského království, kde celý rok rostou banány a pomeranče, a ona Fiebrovic trojlístku dlouho záviděla a pak je i nenáviděla, protože si tam zničehonic právě jejího tatínka zvolili za krále a on jim musel jít vládnout, ale až když jí svatosvatě slíbil, že se vrátí, jakmile si tam zvolí jiného, a svůj slib splnil, protože právě teď vyšla ze dveří za Julií do plné čekárny andělsky krásná sestra v bílém plášti, volajíc, jako by zpívala – „Tak kdo z vás je další na řadě?“ – „Já, mami!“ zavolala. – „No tak pojd', Jůlínko!“ a už zahlédla, jak se na ni z ordinace usmívá její nevlastní a přece jedině pravý tatínek...

Leo nikdy v životě na nic nevsadil peníze, když se už jako dítě dostatečně přesvědčil, že nepatří mezi děti štěstěny. Ve školní loterii rozbaloval pravidelně prázdný papír, dárky, které se mu pod stromečkem líbily, patřily skoro vždycky sestrám, a vyhrával jen, když se nesázel o peníze. Pech, jaký ho zasypal zrovna ten den, kdy poznal tuhle ženskou, přicházel znovu a znovu s pravidelností úplňku. Že pořád netušil, kam je vlečen, a hlavně, co za to může čekat, byl pořád ve střehu, aby včas poznal okamžik, kdy ji musí požádat, aby ho ráčila vyplatit a on směl jít po svých. Rozlehlá sázková kancelář, kam za ní vešel, se jen dizajnem lišila od té o generaci starší, jakou znal z filmu Podraz. Právě probíhající soutěže zde přenášely velké ploché televizory, sázky se přijímaly i vyplácely z okének chráněných tlustým, nejspíš pancéřovým sklem, a v kavárenském koutě popíjeli klienti srovnávající dění na obrazovkách se svými laptopy. Jeho babka zůstala stát uprostřed a vypadala jako jurodivá. Přišla si zahrát a ztratila odvalu? Nebo se jí udělalo zle a on by měl zavolat sanitku? Než se stačil rozhodnout, udělala pár kroků k němu a málem vyrazila z ruky noviny stojícímu muži, kterého nezaznamenala, jako by byla slepá. Místo aby se mu omluvila, zavolala na Lea. – „Dones židli!“ Přinesl jednu volnou z kavárničky, ona se na ni posadila a promluvila jako průvodce cizinců. – „Tam přesně uprostřed, kde leží ten běhoun ode dveří ke kavárně, vedl průjezd na dvůr k uhlířství pana Oskara Tauba, tam naproti, jak jsou pokladny, měl krámeček pan Jonáš Fieber, košer řezník, a tady... tady sedím přímo v naší ordinaci. Zeptej se, jestli tu mají pořádnou whisky!“

Šel pro ni, zatímco ona, s rukou na medailonku, který sevřela, sotva sem vstoupila, zůstala vězet ve své minulosti, která byla stále hlučnější, až to už se to nedalo vydržet. V poslední chvíli přinesl ten hoch whisky sice ne sladovou, ale přinejmenším dvanáctiletou, takže se dala snést. Zнала se příliš dobře, než aby ji v takovém

rozpoložení vypila naráz, nechtěla se právě tady ztrapnit tím, že ztuhne a on ji bude odvádět jako nějakou stařenu. Usrkávala ze sklenky dobrou půlhodinu loček za ločkem, až se její vnější podtlak a vnitřní přetlak vyrovnaly jako hladina přehradní výpusti a ona se začala cítit normálně. Na její přání poodešel do kavárenské části a ona byla vděčná zdejším zaměstnancům i zákazníkům, že ji neobtěžovali otázkami ani nabídkami pomoci. Patrně ji měli za hráčku, která těžce přichází k sobě po mimořádné prohře nebo i výhře. Když se cítila úplně fit, pokynula Leovi, aby zavolal taxi. Viděla na něm, jak rád by slyšel bližší vysvětlení, ale nebyla toho momentálně schopna. U recepce ho ponechala osudu, měl se sám naobědvat i navečeřet v hotelu na společný účet a přijít pro ni až v půl desáté, aby ji doprovodil na milongu.

Do pokoje si objednala ledový salát k pečenému pstruhovi a láhev nejsuššího bílého vína, byla potěšena, když jí nabídli mešní ze zdejších arcibiskupských sklepů. Aby se dokonale ubránila sentimentalitě, pustila si k jídlu jakousi německou stanici a konzumovala současně s pstruhem i virtuální wellington pečený v televizní kuchyni. Nato se uložila do horké vany, dávala pozor, aby jí ruka s mobilem nesklouzla do vody, a mluvila půl hodiny s Giorgiem. Pak se přesunula na postel a jako většinou si úspěšně poručila usnout. Probudila se v osm, posílila se další slušnou whisky z minibaru a stála u recepce na minutu přesně. Ani teď mu nehodlala nic vykládat. Že je opět vezl Peppino, pustila cédéčko s tangem a připravovala kluka na to, jaké figury by s ním ráda zkusila. Zdejší milonga se konala v slušně renovovaném měšťanském sále a Julie si okamžitě povšimla několika mladíků typově připomínajících Leovu pražskou partu, což nepochopitelně zcela uniklo jemu. Zato všechny ty figury uměl! Když ji o přestávce obsloužil – sladovou whisky pro ni dostal za pultem v šálku na kávu – a na chvíli se jí omluvil, vytáhla mobil a povolala Peppina. Zjevil se okamžitě a ona ho poslala na pánské wécé napřed, aby připravil její výstup.

Moravští krasavci ještě pořád tiskli Lea na zed' mezi dvěma mušlemi, ale už zjevení černovlasého muže v livreji, kterou významně nadouvaly svaly, způsobilo, že strnuli v živém obrazu. Chystaný výprask dosud stál v jejich tvářích, když do pisoáru vstoupila ona osobně s mocca hrnečkem v ruce. – „Dobrý den!“ řekla ledově, – „jestli zkřívíte mému synovci vlas, poženu vás až k mezinárodnímu soudu. Leo, už jsi hotov?“ Když omámeně kývl, zavelela. – „Tak pojď!“ Opustila kachlíčkový prostor jako první a Peppino dal přednost i Leovi, než se tu obsloužil sám, zatímco se zplihlí mstitelé opatrně vytráceli do sálu. Rozhodla se nekomentovat ani to a protančila další hodinu, než ucítla, že mladík začíná odpadávat. Mohla ještě pokračovat, ale uvědomila si, že je oba zítra čeká dlouhý a těžký den, takže daleko před půlnocí zavelela i k odchodu z parketu. Ve voze dospěla k názoru, že s ním přece jen musí promluvit, takže když jí vyzvednutou kartou došel otevřít pokoj a řekl – „Dobrou...“ přerušila ho. – „Dáš si u mě šláftruňk?“

Do toho rána se v ní jenom nevyznal, od návštěvy sázkové kanceláře z ní byl jelen. Tam se chovala jako nepřičetná, ale na pánském záchodě předvedla výstup hodný anděla pomsty, aby hned nato válela tango s precizností tanečního mistra, byla by jistě schopná vést slabšího partnera jako muž! Tahle její druhá tvář spíš odpovídala představě, kterou si udělala parta a on ji převzal, takže byl stále na číhané, kdy ta divná baba odkryje karty. Den probloumal po městě, ve kterém žádnou holku neznal a na lovení neměl čas. Donutil se zavolat matce, aby ji potěšil zprávou, že si naposled solidně vydělává tancem, ale už ho to samotného moc nebaví, a proto se těší na schůzku s Robertem, kterou musel jen malinko odložit. Pak luštil v pokoji křížovku v novinách, které si odklonil v hotelovém baru. Vlastně byl babě za ten klidný den vděčný, a proto se jí pak na parketu věnoval, seč byl s to. Epizoda na wécé mu představila v novém světle nejen ji, ale i šoféra, který se z uctivého služebníka stále

smekajícího čepici obratem změnil v přímo mafiánského ranaře. Není to snad její milenec? Pak ale mně zůstane skutečně jen úkol tanečníka! oddechl si.

Nečekané pozvání do pokoje ho zaskočilo. Že by přece?? Tak na to opravdu neměl chuť, ale... partáci měli pravdu, že jim byl dost dlužen, když ho vzali mezi sebe. „Přepni žaludek na ptáka, vole!“ připomněl si Mirkovu dobrou radu z kasina, ale nebyl jsi jist, jestli to dokáže. Kruci, proč jsem si klukům neřek o viagru?? Představa pravděpodobně už začínajícího trapasu ho rozhodla, tupě usedl na místo, které mu nabídla na kožené pohovce, a nevidomě hleděl na zářící město za širokým oknem. Přinesla z minibaru ke sklenicím na stolku jednu velkou sodovku a čtyři malé lahvičky s různými alkoholy, načež usedla vedle něho. – „Piju radši vodu nežli břečkovou whisky. Ty si vyber.“

Přelil si tedy do sklenice francouzský koňak, a když si s ním tůkla a napili se, rozhodl se začít sám, aby byl pánem situace. – „Proč jsi se mnou od té sázkárny nepromluvila?“ – „A o čem?“ – „Co to všechno znamená.“ – „Proto jsem tě teď pozvala, abych ti to vysvětlila. Žid byl můj náhradní tatínek, když se na mě a mámu vykašlal ten vlastní hned po porodu. Tenhle byl doktor, udělal maminku znova šťastnou, mě vyiplal ze všech dětských nemocí, a než se s ní rozvedl, ještě objevil, že už jako dítě umím tančit.“ – „Takže další hajzl!“ Zatěkala očima. – „Proč měl být hajzl?“ – „No tak... ten židák se taky vykašlal, ne?“ Měl vzápětí pocit, že se na něho dívá jako na neznámé zvířátko. Hned nato vstala a ukázala na lahvičky se šnapsy. – „Vypij si to radši u sebe a pusť si k tomu porno!“ Odešla se svou vodou do vedlejší ložnice a on s malým zpožděním pochopil, že ho tím vlastně vyhodila.

Rozčilením dlouho nemohla usnout a obvyklé příkazy nepomáhaly. Židák!! Od dětství to pro ni bylo nejhnusnější ze všech slov. Už toho sprostáka nechci vidět!! Náhle si vzpomněla, jak jednou

vyzvedávala Viktora v šachovém klubu a slyšela jeho oblíbeného partnera, bývalého profesora filozofie, tvrdit – „Sověti by byli v šachu trpaslíci, nemít své geniální Židáky.“ – „A tys nemrkl brvou!“ divila se cestou domů. „Vím s jistotou, že není rasista, to slovo asi pochytil kdysi v rodině, a já nejsem Komenský, abych ho učil moudrým býti.“ Proč ona tu štafetu tolerance nenese dál? Donutila se představit si průběh dnešního dne, jak ho pravděpodobně vnímal ten hoch. Sama se mu nutně musela už od Prahy jevit jako typ vypočítavé ženské, která v emigraci, kam nepřišla nejmladší, při první příležitosti vyměnila neschopného manžela za milionáře, jehož se následně taky nějak zbavila, aby si pak ve staré vlasti užívala sladký život nákupem mladého masa, no ano! mohl po jejím chování v módním závodě pojmout i absurdní podezření, že si ho předplácí do postele! A ona místo toho na obrátku hledá jako šílenka neexistující synagogu a objeví v sázkové kanceláři ordinaci tatínka, kterého navíc nazývá pravým nevlastním.

Znovu a znovu měla potřebu poradit se s Giorgiem, ale mluvila s ním dlouho už odpoledne a opravdu neměla dobrý důvod budit ho o půlnoci. Rozum ji přesvědčoval, že tomu klukovi jsou příběhy podobné jejímu stejně cizí jako jí třeba francouzská revoluce. Cit vášnivě protestoval: tahle tragédie se odehrála v jeho zemi tak nedávno, že dosud nestačili zemřít účastníci, mezi něž patří i ona! Rozum tiše namítl, může si za to sama, o tolik přesluhující průměrnou délku života, že mezi ní a jím leží už dvě generace. A kdyby pět! křičel cit, jak může vysokoškolák nevědět, že tu během pouhých tří let vyhynul jeden celý národ, když se přes sto tisíc obyvatel země proměnilo v mýdlo? S tím pak někdy vyměnila vědomí za spánek.

Tak takhle ne! opakoval si cestou ke svému pokoji, takhle teda se mnou ne! Ze vzteku si opravdu pustil blboučkový pornofilm, který mohl vzrušit leda čerstvého pubertáka, a brzy jej přestal vnímat úplně, neboť jak vypil rychle za sebou i lahvičky ginu, vodky

a whisky, uzrálo jeho pevné rozhodnutí: Ráno řekne babě, že on není žádná rohožka, aby si do něj utírala svá laune, vrátí jí ty módes róbes, kterými zřejmě uplácela všechny šamstry, a ve starých se vrátí prvním écécčkem do Prahy; Robert mu bleskově vyjedná rande se šéfem, šéf ho určitě rád vezme zpátky a pak si může baba strčit své tuzéry někam, on si jako ajták přijde na totéž, aniž by si ušoupal... uprostřed myšlenky zahráli kdesi jeho životní znělku „I go my way!“ V opilosti si dokázal uvědomit, že leží na posteli v šatech a mobil musí mít v náprsní kapse saka. Dokázal přístroj vylovit a dokonce i ztlumit erotické vzdechy z televize na minimum. Byl to Kája.

– „Čau vole, nerušíme tě v šukání?“ – „Né, jsem sám, ona má svý apartmá.“ – „A už si ji vojel, vole?“ Tehdy se uslyšel lhát. – „Celej den nevylezla a teď jsme byli na milonze, kde odpadla...“ – „Tak aspoň kolik vyplázla?“ – „Zas jako v Praze, má na to zřejmě tarif.“ – „Vole, tak si řeknu vo víc, dyž mě sebou vláčí jako kufr!“ Leo uslyšel vzdálený křik Franty – „Už ji vopíchal?“ a spěšně odpověděl. – „Jo, já si řeknu, zejtra jedem dál.“ To Káju zaujalo. „Kam?“ „Nemám páru, ale...“ náhle se v něm pokoření vzchopilo k opilecké přísaze. – „Kluci, já tu starou italskou herku ojedu, že bude sama cvakat jak mourovatá, i kdybych se pak měl pokaždý z toho zkaženého masa poblít... Tak čao... teda – ahoj!“

Podvědomí jí půlnoční lítost bohatě vynahradilo návštěvou obou jejích Viktorů. Tak přece se spolu potkali! Český Viktor právě v den, kdy měla po měsících znovu tančit, dokonce na jedné z nejskvělejších scén Evropy, dostal znenadání horečku a s ní i opakované záchvaty kašle; napřed se jí zmocnila panika a chtěla volat direkci, aby sehnala druhé obsazení, jenže on sám ji přesvědčil, že takový adrenalin jí může jen pomoci. Měl pravdu, jakmile se postavila na špičky a vběhla na jeviště, propojil se její duch i všechny svaly s tou úchvatnou hudbou, která ji zvedla jako pírkó a nosila, kam potřebovala, „Dvojitá odhmotněná Julie!“ kořil se jí kdysi

nejpřísnější český kritik, když ve Zlaté kapličce debutovala právě v Prokofjevově díle, tak adekvátním Shakespearově tragédii, a nyní v ní, emigrantce z „magické Prahy“, objevila svou novou hvězdu La Scala. Přišla k sobě až při ovacích, když dostala kytici bílých růží, obvykle jí Viktor posílal jednu po každém představení, tím víc ji nadchla tahle bílá salva. Z premiérové oslavy ji ovšem omluvili, ale pak stejně ztratila půlhodinu u východu podpisováním nesčetných programů, takže do prozatímního bytu v divadelním penzionu dorazila už poté, co Viktora odvezla záchranka.

Nikoho nenapadlo zeptat se kam, a vrátný další hodinu telefonoval, než mohla objednat taxi k Ospedale di Santo Spirito. Byla nadšená, když ji tam uvítal český lékař, rovněž čerstvý emigrant, ale vzápětí zděšená, když vyslovil podezření na vážné onemocnění plic. Byl naštěstí i jeden z nemnoha ctitelů Viktorovy náročné poezie, ale neměl dosud právo činit výjimky, uložil ho tedy ve velkém sále pro dvanáct mužů alespoň do rohu, kde mohl být nejmíň rušen. Nechal ji u něho i chvíli posedět, ale Viktor po prášcích spal, takže ho nemohla ani potěšit zprávou, jak dopadla, ani mu poděkovat za růže. Doma na nich objevila kartičku se jménem Vittorio Mortadini, které jí vůbec nic neříkalo. Druhý den ji za Viktorem nepustili s odůvodněním, že probíhá hloubkové vyšetření. Nazítří dostala hned dvě rány. Český lékař jí nejdříve potvrdil, že jde o rakovinu plic v pokročilém stadiu vyžadující náročnou i drahou léčbu, a hned nato ji obvinil, že byla příčinou jeho útěku z vlasti. „Po vašem plamenném televizním výstupu jsem zorganizoval v pražské Vojenské nemocnici protest proti vstupu vojsk a už za měsíc mi vzali primariát a dali výpověď! Žena dělala scény, že mě ještě seberou a zůstane se dvěma holkama sama. Tak tu teď díky vám dělám poskoka pro noční služby, zatímco kolegové v Praze podepsali, že jsem je svedl, a jedou vesele dál!“

Odpotáčela se přímo do divadla, kde se dokázala oživit u tyče i pod sprchou natolik, že večer při druhé premiéře znovu excelovala.

V nové kytici bílých růží byl krátký dopis, který ji svou odzbrojující neobvyklostí dojal: „Velmi vážený paní, neznalý čeština já ne šťastný býti ne schopný vyjádření okouzlení a ohromení Vaše umění jinak než na pomoc italskočeský slovník. Veliký prosba pro osobní setkání! S políbení ruka nadšený Vittorio Mortadini, hotel Bristol.“ V noci mu napsala anglicky „... za kytice i za tak krásně vyslovené pozvání vřele děkuji, ale trávím všechn volný čas v nemocnici U sv. Ducha s těžce nemocným manželem, jedním z nejlepších českých básníků, který emigroval kvůli mně...“. Viktorovi to zatím zamlčela, nechtěla, aby mu bylo líto, že ji podobně jako on pozdravil někdo cizí.

Následovala další repríza i další kytice, už bez dodatku, ale s dohrou dalekosáhlého významu. Příští den leknutím málem omdlela, když na obvyklém místě ležel cizí stařec, ale to už ji přispěchal sám profesor uklidnit sdělením, že Viktor byl přeložen do samostatného pokoje. Cestou k němu ji ujistil, že mu předepsal nejlepší léky i léčbu, jak to slíbil jejich příteli, kterého si nesmírně váží, neboť „senátor Mortadini je jeden z nejstatečnějších Italů, kterého nezlomilo italské ani německé vězení...“ Vittorio se poprvé odvážil pozdravit ji osobně, až když jí kondoloval na Viktorově pohřbu a připomněl rok starý příběh, jehož záhadu pochopila až teď: dřív než ji poznal Viktora, kterého krátce před tím spatřil na obrazovce jako velkého básníka z okupovaného Československa, v milánské restauraci, kde je nechtěl obtěžovat, ale dovolil si za ně anonymně zaplatit...

A teď k ní přišli až do Olomouce spolu! – „Julie,“ řekl Viktor, – „dohodli jsme se s Vittoriem, že nemá smysl na sebe žárlit, když nás miluješ oba stejně, tvůj třetí, Giorgio, s tebou bude žít ve dne a my dva v noci!“ Uklidněná a šťastná usnula znovu, a když otevřela oči, nabídla jí paměť dávno zasutý verš – „Byl v Čechách krásný den a plno růží kolem.“ Nové ráno odhodilo šedivou deku včerejší inverze a nabídlo jí obraz rodného města v nejlákavějších barvách. Zlost, s níž usnula, se už neprobudila a ona si uvědomila: nenajala kluka

jako plačku na svých hrobech, ale jako tanečníka, který prokázal formát. Rozhodla se ho tak brát dál, tu ostudnou nevědomost mu nevyčítat a bude-li o to stát, trpělivě mu i objasňovat, co je snad ještě schopen pochopit.

Znal se příliš dobře, takže si vyťukal buzení v mobilu dřív, než se stačil ožrat úplně. Pít naštěstí uměl, takže věděl, že bude k použití. Přesto si dal ve sprše deset minut skotských stříků, až se bičem horkých a ledových proudů uschopnil docela. Matně si vzpomínal, že se v noci čímsi zavázal těm třem v Praze, ale uražená hrdost měla nadále vrch. Plně sbalen a dobře nasnídán – tohle žrádlo si poctivě odkřepčil! – dorazil k recepci předem potěšen, jak dá babě kvinde. Čekal tam však její svalovec, který mu odebral kuřík soukromostí i kufr s vraceninami a dal přednost ve dveřích. Baba už seděla v autě a usmívala se mu vstříc, jako by děkovala za nezapomenutelnou noc.

Při snídani v apartmá znovu prošla mapu, na které si už v Římě to místo našla. Počítala s tím, že se krajina mohla za tu věčnost změnit k nepoznání, takže je zkusila určit podle toku řeky, vrylo se jí do paměti, že to byl první velký meandr nad městem. Peppina požádala, aby jel pomalu, takže jim pár žen srdečně zamávalo možná v domnění, že zdraví v najatém přepychovém voze párek svatebčanů. Olomouc se od jejích dob tak rozrostla, až už si málem zoufala, že regulace pohltila i ten kout, ale právě před meandrem jako by město utá, dál pokračoval jen lužní les. A pak se objevila louka prudce se svažující k malé laguně. Jako by vjeli přímo do minulosti, spatřila malou copatou holku, která už nemá na světě žádnou blízkou bytost, ale co jí právě chybí ze všeho nejvíc, je hrob.

Přišla mu jako vyměněná. Ačkoliv plně zaujata hledáním jakéhosi cíle, byla vlídná, až přímo srdečná, když zertovala, jak si včera zjevně vysloužil pověst lva parketů, pročez se na něho vrhly všechny lokální

hyeny. Jeho dík odmítla s lichotivým zdůvodněním, že si nemohla dovolit, aby jí zmrzačili tanečníka, který se vyrovná i římským profesionálům. Pak ale stále víc sledovala cestu a on ji nerušil, noční ješitnost ustoupila úlevě, že neztratil tvář, a přece mohl pokračovat ve výnosné cestě, vždyť její chování se rovnalo omluvě. Jak k němu mluvila dnes, potvrzovalo však domněnku party, že s ním má i jiné plány než figury tanga. Když dala příkaz zastavit a vystoupila, zůstal nejdřív sedět, ale sešla až dolů k řece, a tak se vydal za ní; parkující rolls royce s nehybným šoférem u otevřených dveří se nahoře na pozadí lesa vyjímal jako reklamní plakát.

Po včerejší zkušenosti si Leo usmyslel na nic se neptat a brzy stejně dostal vysvětlení. – „Tady jsme se koupávali...“ Hleděl na druhý břeh, kam už začala dosahovat hnusná předměstská zastavba. – „Proč zrovna tady...?“ – „Tam byl stejný lužní les.“ Zvedla placatý kamínek a šikovně jej hodila tak, že se dlouho odrážel od hladiny, než v ní zmizel. – „Žabky mě naučil můj nevlastní, ale vlastně pravý tatínek.“ Vzpomněla si. – „A sehnal mi za své lístky na maso první piškoty!“ – „Jaké lístky?“ – „Přídělové. Za války bylo všechno na příděl. A Židi měli poloviční, tak musel dát dva.“ – „To's tak ráda mlsala?“ – „Mlsala? Ach... piškoty jsou baletní střevíce. A co už asi opravdu nemůžeš vědět: on se rozvedl s mámou jen proto, že bychom jinak obě dvě sdílely jeho osud.“ Odvážil se znovu zeptat. – „Jaký?“ – „Dojedeme tam,“ řekla stručně a sehnula se znovu, ale tentokrát položila dlaň na vodu, jako by ji hladila. – „A tady mi odešla maminka.“ Ustrnul. – „Tady se utopila??“ – „Ne, uplavala...“ – „Jak uplavala...?“ – „Vždycky toužila po moři... a že jsme neměli žádný hrob, vysypala jsem její urnu sem, aby se k němu konečně dostala... Teď ji mám možná u Říma...“

5 Polsko

O tři hodiny později spatřila dvě opuštěné budovy, obě jen jinak ošklivé, oddělené dvěma zašlými tabulemi s nápisy ČESKÁ REPUBLIKA a RZECZPOSPOLITA POLSKA. Na rovné silnici se potom dlouho vzdalovaly, a přece se ve zpátečním zrcátku ani před čelním sklem nezjevilo žádné jiné vozidlo či lidské stvoření. Kdysi krvavá hranice jí připadala jako spěšně opuštěná dekorace k filmu, jehož natáčení bylo zastaveno, když došly finance. Ani dvacet let po pádu železné opony se neubránila rozechvění, když mýjela ty pomyslné příkopy parcelující od nepaměti Evropu podle hesla mocných Rozděl a panuj! na kotce nebo i klece pro lidi. Leo vedle ní tvrdě spal a ji při pohledu na jeho bezstarostnou tvář znovu rozzlobilo, že ani o tom nemá zřejmě nejmenší tušení, povolán štěstěnou na svět v době, kdy si momentálně, díky chvilkové přízni hvězd, může dovolit kašlat na všechny, kdo tu jen krátce před ním jako králíci nebo škodná zvěř živořili a umírali. Chlapečci jako on si zahrávají s příštím osudem Evropy stejně jako zženštilí jinoši za zenitem římského impéria, které pak neuměli ubránit před barbary!

V tu chvíli se probudil a zeptal. – „Už tam budem?“ – „Kde?“ – „No u tatínka.“ Mžoural ospalýma očima, ale byl vzhůru natolik, že zaznamenal změnu v barvě i řeči silničních ukazatelů. Defilé povědomých slov ho dovedlo k další otázce. – „On žije v Polsku?“ – „Ne. Jen ve mně. Stejně jako maminka.“ – „Tak proč jedeš sem?“ – „Chci poznat, než sama umřu, i jeho hrob.“ Opět si přišla jako silně přehrávající diva a snažila se to napravit. – „Leo, musela bych vést přednášku, při které bys buď znova usnul, anebo si myslel, že mi přeskočilo. Za hodinu mně bude stačit pár slov, protože, jak pevně věřím, začneš

chápat sám.“ Kluk poslušně nechal vyptávání a za chvíli se vrátil do blahého bezvědomí nevědomých.

V ní naopak začala sílit nervozita. Nemá přikázat Peppinovi, aby při nejbližší možnosti odbočil rovnou do Krakova? Copak se z ní stal mohamedán, který musí aspoň jednou za život navštívit Mekku, ať ho to stojí všechno, co má!? Odkládala tuhle cestu desítky let, protože se jí bála, tak proč proboha se na ni vydala teď, kdy už je za vrcholem sil? Na parketu ji pořád ještě drží nelidský dril zafixovaný tisíci hodin u tréninkové tyče, ale v jakém stavu je asi duch umlácený emigrací, exilem, ztrátou dvou nejbližších mužů a léty sváru s čeledí druhého z nich, která se ji pokoušela jako lupičku dědictví všemi prostředky zničit? Vždyť ji i Giorgio, jediný člověk, jemuž ještě na světě věřila, vážně varoval, že podniká zbytečně riskantní cestu do pekla, kterému kdysi unikla jen o vlas. Ale celý život se trápila špatným svědomím, že je to svému nevlastnímu, ale jedinému pravému otci dlužná a nemůže mu tam nahoře říct, Tati, já se v míru bála! Připomněla si to i teď, dopila poslední doušek oblíbené whisky z placatky naplněné ještě doma a pak jen bez hnutí seděla, dokud Peppino nezabočil ze silnice, lemované zavřenými stánky se suvenýry, k té strašné pláni a nevypnul motor. Potom už v duchu uslyšela sílící štěkání psů, surové povely, pláč dětí a křik žen...

Vzdal tedy další ptaní, a protože Ghost zřejmě plul městskou rychlostí i po silnicích, což děsně uspávalo, myslel chvíli na Adrienu, docela prima holku, která mu dala kopačky, když pitomě zažárčila, že se začal živit tancem, a pak se i bez babí přednášky ztratil znovu. Probudilo ho náhlé nehybné ticho, ale měl dojem, že spí dál, protože se nalézal v neskutečné krajině. Od stojícího auta se táhly zarostlé koleje železniční vlečky k jakési předpotopní bráně, kterou obrovské zapadající slunce zbarvilo do krvava. Bába na ni zírala jak hypnotizovaná a oběma rukama svírala medailon, ten jediný šperk, který nikdy neodkládala. Beze slova pak vystoupila sama, zatímco

šofér zůstal sedět, jako by ji nesměl rušit, a obratně cupitala na svých podpatcích po trouchnivějících pražcích. Opustil tedy opět auto a brzy ji dostihl. – „To je hřbitov?“ zeptal se. Reagovala se zpožděním, jako by k ní otázka dorazila přes satelit. – „Cos říkal?“ – „Ptal jsem se, jestli je to hřbitov...“ – „Ne. To byla továrna. Nevidíš ty komíny?“ Až teď poznal, že co měl za řídký, ale rozlehlý les betonových sloupů počínající za branou, jsou nesmyslně osamělé zděné komíny. – „Továrna na co?“ – „Na smrt.“ A poprvé mu trpělivě vysvětlila. – „Ty komíny stály vprostřed baráků narvaných otroky, co dostali odklad, dokud měli sílu dřít. A k té bráně dojely dobytčí vagony s tatínkem, který se s mámou rozvedl právě proto, aby nás dvě neposlali s ním, s tisícovkou židů, židovek a žídat ho hnali uličkou vojáků a psů někam sem, kde stál hlavní Smrták, a jako by rozpočítával dětskou hru, dirigoval, kdo má jít vpravo a kdo vlevo, tam, kam poslal tatínka, čekaly falešné sprchy a z nich přitekly plyn jako na krysy, nato spálili ten vlak lidského masa na obrovském roštu a z tuku vyrobili mýdlo, jenomže zbyl i popel, který vždycky utkví ve vzduchu, a ten já tu právě dýchám... Proto si radši nosím svoji smrt s sebou!“ – „Jak to myslíš...?“

Ale už došli k bráně, z níž jim vstříc vyšly tři ženy, a ona dodala – „Zapomeň na to!“ Jedna z Polek tlumočila do angličtiny, takže jí trochu rozuměl díky výbavě slov postačující v jeho původní profesi. Druhá žena, mluvící jen polsky, musela bábu očekávat, neboť ji uctivě vítala s tím, že ji provedou všude i po návštěvních hodinách. Jeho si nikdo nevšímal, ale on chápal stále víc, když se jich ujala třetí, na první pohled průvodkyně, z níž se ale vyklubala historička. Byla to nemladá žena, která se tady, jak řekla – a on už věděl, že v koncentráku, o jakém někdy něco četl –, dokonce narodila. Promluvila tak obyčejně jako kdysi kastelánka na Karlštejně, který povinně navštívil na školním výletě v obecné. Uměl si přeložit sotva každé třetí slovo, ale i z těch mu šel brzy po těle mráz.

Přežila ty hodiny způsobem, jaký vyvinula pro mimořádné krize a hrůzy v životě předtím. Smrt maminky ještě jako dítě zvládnout neuměla, bolela ji do doby, než začala tančit. Už jako baletku zvládající stále náročnější role ji na konzervatoři naučili přivést se ve chvíli, kdy ji nejvíc ohrožovalo rozčilení z nadcházejícího výkonu, do stavu vnitřního klidu, kde se jí každý skok a každá pirueta jevily snadno zvládnutelné. Od smrti Viktora se i mimo scénu naučila přikázat mysl režim, který nazvala „stop stav“, fungoval podobně jako film zastavený mezi dvěma okénky, pročez na plátně znehybněl jakýsi abstraktní obraz. Tak i tu.

Z vražedných polí Birkenau přejeli do Auschwitz-Osvětimi, kde hrůzy ještě umocňovala klamná civilizace městských budov. Hned jak zažehнала úvodní poryv štekotu, křiku a pláče, poručila si neslyšet nic krom vlastního tepu, který ji ujišťoval, že žije, a vnímat všechno viděné jako drama na divadle. Kobky s mučidly, popravčí stěny, šibenice i kremační pece se jí tak proměnily v až nevkusně naturalistické kulisy, a sály plné roztříděných předmětů po tisících majitelů mutovaly v rekvizitárny, kde si vždy osobně vybírala k rolím kabelky, kukátka, slunečníky, byly tu i plesové vějíře. Skoro přitažlivě působila drátěná hora osleplých brýlí, které za víc jak půl století pevně srostly v obrovskou pop-artovou plastiku. Byla ráda, že obě ženy neustále mluvily, až se jejich hlasy samou horlivostí překrývaly. O to snáz vypnula i je, vždyť o všem, co se tu kdysi dělo, načetla mnohem víc, než znala i ta, která se tu narodila.

Mladík, ano, náhle to nebyl kluk, ale zajímavý mladý muž, se s výrazem, jaký u něho dosud nezažila, zřejmě poctivě snažil porozumět a těkal pohledem z jejich rtů na hnusné exponáty, jako by sledoval tenisový zápas. Až když na závěr prošli muzeem a vystoupili do stmívání, uvědomila si, že tu ani jedinkrát nevzpomněla toho, kvůli němuž sem přijela. A to ji potěšilo! Ne, její skutečný vlastní tatínek se tu nezměnil v jednoho z bezejmenných ubožáků, ale zůstal velkým kouzelníkem, který vrátil mamince smích a jí, předškolní

žábě, zázračně našel životní cestu. Takhle musí být těm poutníkům, jimž všechny ztráty bohatě vyrovnalo, že byli v Mekce! Přestože zamklý Leo řekl, že nemá hlad, dala cestou do Krakova zastavit u staropolské hospody, kde rád snědl dokonce dva talíře sýrových blin s horkým máslem. Jí stačil hustý boršč a pro Peppina vzala šunkovou bagetu, jako vždy zůstal v autě, k němuž vyběhli z jídelny skoro všichni hosté.

Krakovská milonga se konala přímo v hotelu, kde je velekněz Bartolo z římské agenzie turistica ubytoval nejspíš podveden webovou stránkou. Pět hvězdiček samo o sobě nestačilo, aby vypudily kyselé pachy z času falešného socialismu usazené v kobercích, tapetách a záclonách. Stěhovat se jí ale nestálo za to, protože už z auta v dlouhém rozhovoru s Giuliem, který starostlivě zkoumal stav její duše, dala nové dispozice na zítřek. V suitě se zdržela jen na skok, rozhodla, že půjdou tančit, v čem právě jsou. Zato snědý muzikalizátor s umně spletenými dredy byl třída, vybudil ji rychle k maximu, takže nakazila i mladíka a za chvíli byli opět středem pozornosti, jaká ji vždy znovu těšila, protože se počáteční výsměch rychle měnil v obdiv. Jak byla zvyklá z krizí i nekrizí, když se dostala na parket, hodila všechny problémy za hlavu a byla zas primabalerína soustředěná výhradně na své tělo. Tančila přímo urputně z rezerv letité drezury, a proto vycítila, jak on začal znovu umdlívat. Uvítila pauzu po druhé tandě a vyšla s ním k hotelovému baru, kde k její radosti vedli Glenfiddich.

Mladík byl dál skleslý, a přestože tušila proč, na oko se podivila. – „Co je ti?“ – „Nechápu, jak po tom můžete tancovat.“ – „Po čem?“ – „No přeci... přeci po tom všem...“ Objasnila mu to. – „Hochu, kdybych ze sebe denně nevytancovala všechny své smutky a vzteky, jsem dávno mrtvá!“ – „Mně až tady došlo...“ – „Copak?“ – „Že se to fakticky stalo! A taky se omlouvám...“ – „Za co?“ – „Za toho židáka. Mně to nikdy neznělo hůř než Rusák nebo i Pražák, ale tam... tam mi to přišlo hodně blbý!“ Barman jim právě přisunul sklenky. – „To

mě těší. Tak čin čin, Leo.“ A v duchu přiznala, Měls pravdu, Viktore, je o moc lepší, že na to přišel sám. Po prvním doušku se znovu rychle rozhodla. – „Na zítřek jsem si objednala soukromý jet. No ano, všechno jsem si splnila, vracím se do Říma, ale Peppino tam musí dopravit auto a může tě cestou hodit domů. Jestli ale chceš poznat milongy v Římě a máš čas, zvu tě na pár dní s sebou, zaplatím ti pak letadlo do Prahy. Můžeš se rozmyslet do snídaně.“

Když jí opět otevřel dveře suitu a ona je s milým pozdravem hned zavřela, vydal se zpět na ulici. Odbilo půl druhé a pěší zóna zela prázdnotou, mezi věží a katedrálou se ve světle dorůstajícího měsíce rýsovaly jen dlouhé řady stolků a židlí chráněných řetízky před zloději stejně jako v Čechách. V hlavě měl zmatek. Myslel současně na to, co viděl, na to, co mu vyprávěla, i na to, co mu nabídla. Za pár desítek hodin se od ní dozvěděl o světě víc než za všechny školní roky. S tím se mu bleskově promítl celý čas od jejich setkání u pražského Mánesa a zhrozil se při pomyšlení, za jakého blbečka ho ta žena – najednou se hluboce styděl za slovo baba! –, za jak totálního blbce ho musí mít. Došel k jakési kašně, sklonil se k vodě a zchladil si levou rukou tvář, když mu ostře zazvonil mobil. Dostal jej suchou pravičkou komplikovaně z pravé kapsy a užuž Járův hovor přijal, když mu v mozku cvaklo, jako by vypnul proud. Nehybně stál a tupě počítal zvonění. Při sedmém se mu mozek znovu zapnul a Leo hodil mobil do kašny, kde se s ním utopil i zvuk.

6 Řím

Do Krakova nečekaně přiletěl Mickel Comar, kterého přece jen dokázala Aviatica uvolnit pro ni, a Giulietta měla nečekanou možnost porovnat Lea s ním. Michal byl o pár let starší a bohatší o svou kosmopolitní průpravu, ale díky exkluzivnímu povolání, při němž přicházel do styku převážně s příslušníky high society, přece jen dost načichlý jejím snobstvím a k tomu bohužel často rozvrácený svou nestálostí v láskách. Leo mimo parket působil jako lesní muž s minimem informací o životě a světě, zato vybavený přirozenou inteligencí, jaká byla podle ní schopna ztráty dohnat, a hlavně obdařený živočišnou silou, která z něho zářila, i když v autě spal. Michala ovšem znevýhodňovalo, že znala jeho slabiny, zatímco Leo byl pro ni pořád ještě nepopsaný list.

Neuniklo jí, že první setkání obou mladých mužů bylo spíš střetnutím, jakýmsi atavistickým měřením sil soupeřících samců. Leo, jehož schválně nevarovala, byl výbornou češtinou italského pilota evidentně zaskočen jako zcela nečekanou zbraní, a Michal, navíc o dost vyšší, mu dal nadřazenost najevo i tím, že nastoupil do letadla hned po Giuliettě, aniž mu jako jejímu hostu dal u schůdků přednost. Sledovala to jako neutrální divák zajímavého mače a potěšilo ji, že Leo nehnul brvou, ale hned se v kabině zorientoval a nenuceně jí podal do fotelu sklenku její oblíbené whisky, kterou spatřil na baru. Se svou sklenicí se pak spustil vedle ní a natáhl pohodlně nohy, čímž si hodnost hosta vydobyl sám. Tak to zřejmě pochopil Michal, který ihned ukončil small talk s ní a odešel do kokpitu. Když se Leo hbitě zvedl pro slané pečivo, cítil se tu zbytečný i dnešní steward, tentokrát Japonec, a zmizel vpředu též.

Turbíny naskočily, trup se chvěl a jí se zmocňovala obvyklá nervozita. Po skrytém polibku medailonu si chtěla říct o další whisky, když ucítila jeho dlaň. – „Dovolíte... teda dovolíš?“ – „Co...?“ – „Máma se strašně bála lítat, tak jsem ji bral při startech i přistáních za ruku, aby měla pocit, že se něčeho drží!“ Start jí jako vždycky vzal dech, takže mu byla za to gesto vděčná, ale současně si přišla trapná, že vyvádí jak teta z venkova. Ruku brzo po vzletu vyprostila se záminkou, že se chce napít, a odvděčila se mu svým zájmem. „Co vlastně dělá tvá maminka?“ – „Je doma, jako ekonomka proseděla čtvrt století v účtárně, ale když odchovala i nejmladší ségru, víc ji nikam nevzali, že je stará.“ – „Tak kam létá?“ nechápala. – „Lítala. S náma třema do Bulharska k moři. Za totáče nás jako děti vozil táta, ale pak měl úraz a ona si za volant na takovou štreku netroufala.“ – „Co se mu stalo?“ – „Spadl ze sloupu.“ – „Cože...?“ – „Byl elektrikář od vysokých vedení a špatně se zahákl. Teď jim hlídá sklady.“ – „A sestry?“ – „Ty šly rovnou do penze.“

Nesouhlasilo jí to. – „Neříkals, že jsou mladší?“ – „Jo, ale obě se hned po škole vdaly a začaly vyrábět děti, prej aby byly co nejdřív babičkama. Starší Jiřina má dva kluky a Věra už tři holky. Jejich frajeři rychle vyhasli, choděj si z práce našoupnout pantofle a pustit televizi, po výplatě udělaj stojku a dostanou kapesný na pivo. Máma mi je dává za vzor, jenže já, jak víš, pivo nerad. Ale teď, myslím, bude zas ráda.“ – „Aha, a proč?“ – „Už než jsem tě potkal, začal jsem si z toho připadat mizerně.“ – „Z čeho?“ – „Živit se chozením z milongy na milongu. No a cestou jsem se rozhod. Až skončím u tebe, vrátím se k starý firmě, byl jsem jeden z vedoucích a pořád nenašli náhradu.“ Přišel jí stále zajímavější. – „Co's vedl?“ – „Vojnu s hackery.“ – „S čím...?“ Rychle pochopila sama. – „Aha. A jak s nimi válčíš?“ – „To je podobný jako ten věčnej souboj kopí versus štít nebo granát kontra pancíř, pořád jeden vede a druhý ho musí trumfnout. Já sám jsem hacker byl a našťestí si mě vynašli dřív četníci než lupiči. Ale že znám ten způsob, jak hackeři myslej, daří se mi je občas předběhnout.“

Do kabiny, která byla tentokrát provedena v moderním italském stylu a podobala se účelné pracovně, vstoupil Michal, aby se poptal, jak se jí vede, což obvykle činil rádiem. Že znal její problém s létáním, a přesto nechal řídit automat, nasvědčovalo znovu, že považuje Lea za konkurenta. Užasla. Uhodl tajné úvahy, které vedla jen s Giorgiem? Měla je už napsané v tváři? Tím méně ho ale chtěla shodit před tím novým, kterého začala sotva poznávat. Michal mohl očekávat, že ho obratem pošle zas ke kniplu, a proto se cítil viditelně poctěn, když se zeptala, dovolí-li mu jeho autopilot vykourit s ní cigaretu. Cítila přitom ovšem mrazení a připsala mu bod, když se omluvil, že jeho parták robot není rád sám, a vrátil se dopředu. Byla napjatá, jak zareaguje Giorgio, až mu prozradí, že má pro své důležité a už opravdu neodkladné rozhodnutí hned dva kandidáty.

Strašně dlouho nemohl v Krakově usnout. Scény ze včerejšího dne se mu promítaly pořád dokola jako reklamní sestřih z dlouhého filmu. Kupodivu mu neutkvěl nejvíc žádný z děsivých obrazů, ale ten nejnevinnější: její ruka hladící říční proud. Právě v tom momentě, věděl teď, mu došlo, že jeho partáci i on byli se svým odhadem vedle jak ty jedle. Tohle nebyla uvadlá erotomanka, dost prachatá, aby si mohla všude pořídít píchálky, ale žena s osudem daleko přesahujícím jeho obzor. Když stroj přeletěl Moravu a stále stoupal, jak se až k němu hrozivě tyčily štíty rakouských Alp, byl si jist, že už ve chvíli, kdy pohladila říční vodu, v duchu utopil svůj mobil, protože ho spojoval s čímsi špinavým, co se mu usadilo v duši a on to právě díky jí začal vymývat. Birkenau i Auschwitz pak vnímal spíš jako turistický Disneyland hrůz, žádná z krvavých dekorací na něho nezapůsobila silněji než tichá zátoka, odkud ona kdysi poslala svou matku do cizích krajů, kde sama žila až teď. Tichá epizoda neměla s monstrózní velkovýrobnou mrtvol vůbec nic společného, ale jako by mu otevřela vhled do světa jejího života. Dušičkový obřad svíček na pražském hrobu dědy a babičky, které skoro nepoznal, ho

v dětství otravoval, máma mu jej oslazovala návštěvou cukrárny, ale od puberty ho tam už nezlákala ničím, rodinný hrob neměl v jeho stupnici hodnot nejmenší místo. Obraz mladé holky, která žádný hrob nemá a musí nasypat matčin popel jako krmení rybám, se mu zaťal do vědomí. Rozhodnutí zůstat co nejdéle v její blízkosti a zažít podobných průhledů víc v něm zjevně vyžrálo dřív, než mu dal vědomě zelenou spíš zkratovým zahazením telefonu.

Její náhlé rozhodnutí cestu ukončit ho proto krátce šokovalo, ale následné pozvání do Říma nadchlo, byl si jist, že i máti a Robert pochopí, proč dal odklad slibům, ostatně mohlo jít nejvýš o pár dnů. Pořádné překvapení ho čekalo u letadla v podobě jen o málo staršího pilota, který válel i česky a zdál se mít ke staré dámě dobrý drát, což dal rovnou najevo, když Lea přehlédl jako vzduch. Štvu ho stejně jako nás s klukama každé chlápek, kterýho si ženský přivedou na milongu s sebou, i ten odskok z kokpitu nebyl nežli žárlivý šmírování! Bleskově si však zakázal oplácet, aby se podobně neshodil sám. Jestli je ten frajer fakticky její oblaha, uvážil, tím líp pro mě, skouknu zadara a bez trapasu Věčný město, vytancuju si pár táců navíc a vrátím se dom, zachechtal se v duchu, začít lepší život jako znova nalezenej a polepšenej syn!

Ona po návštěvě toho founi už jen mlčky hleděla z okna a promluvila, až když ho po hodině žádala o whisky před přistáním. Řím minuli při nudném okraji a dosedli, nerad přiznal, že suprově, na letišti určeném zřejmě pro malé stroje. Pilot jí pomohl ze schodů a inkasoval dva polibky na tváře, pokud Leo dobře viděl, žádnou bankovku mu nestrčila. Bere u ní snad gáži? popíchla ho závist, ale znova ji okřikl, že je tím nezávislejší host a užije si všeho po svém. Ostatně hned ho zaujal muž, který tu právě zastavil v jaguáru cabrio a spěchal jí políbit ruku. Vysoký, statný a – jak píšou bulváry o manekýnech – pěstěný budil v dokonale padnoucím tmavém obleku orlím profilem a dlouhými hustými vlasy dojem filmového herce nebo operního zpěváka. Leo poznal teplý baryton, který už

párkrát slyšel v Ghostu. S pilotem se muž dobře znal, přátelsky si potřásli pravicemi. Lea mu představila pouze jménem, zřejmě ho už během cesty zpravila, kdo je a proč ho veze s sebou. Česky dodala – „To je signore Giorgio Guido, můj advokát.“

Japonský steward složil zavazadla na zadní sedadlo kabrioletu, právník ji přitom usazoval dopředu a jemu se dobrou angličtinou omluvil, že musí vzít za vděk zbylým místem vzadu. Když se rozjížděli, pilot mu ironicky zamával. Vztek rychle ustoupil jiným nepříjemným vjemům. Přestože advokát při řeči s ní temperamentně gestikuloval, pouštěje volant často oběma rukama, jel ostře, takže vzduch rozrážený čelním sklem se s třeskem spojoval právě u Lea, a k tomu ho v zatáčkách kufry střídavě z obou stran remplovaly do žeber. Ani tentokrát nespatriil metropoli, autostrádu k ní brzy opustili a vydali se do krajiny řídké porostlé cypřiši a osazené vinicemi, v nichž sem tam problesklo bílé stavení. Na dohled a těsně před označením MORTANO většího městečka s dominantou kostela odbočili vzhůru do vinic, minuli zákaz vjezdu s tabulí VIA PRIVATA a brzy nato vyplnila obzor hustá svěží zeleň cedrů, pinií, palem a jiné jižní vegetace bující za dlouhou zdí. Řidič vyslal včas signál a otevřel si bránu, takže bez přibrzdění pokračoval středem lesoparku k rozlehlé staré vile, které vévodila vysoká věž zdobená černobílými psaníčky, odkud ten vzor znám? kde to bylo a co to znamenalo?

Z budovy jim vybíhala vstříc kyprá žena v černých šatech s bílou zástěrkou, nejdřív provedla starobylé pukrle, načež otevřela dveře cabria a pomáhala paní vystoupit. I jí byl Leo obšírně představen italsky a jemu se dostalo stručného vysvětlení. – „Annamaria je má kuchařka i komorná, ale především manželka Peppina.“ Chtěl pomoci při vykládání kufrů, ale tentokrát ho vzala za ruku ona. – „Nech toho a pojd!“ Nevedla ho do vstupní předsíně, nýbrž do malých dvířek v boku věže. Očekával strmé schodiště, jaké znal z fotek starých hradů, a taky tam bylo, jenže do jeho středu byl vbudován

elegantní výtah. Beze slova stiskla knoflík a mlčela, dokud se úzká kabina nezastavila a před ní neotevřela kovová opona jako na divadle. Z ochozu ve výši zhruba dvaceti metrů se nabídl úchvatný výhled do půvabné krajiny, v níž se zdál zastavit čas, spodek horizontu zakrývaly koruny vysokých stromů, takže současnost na první pohled představovaly jen četné pruhy kondenzovaných par na obloze signalizující velké letiště.

– „Za těmi nízkými kopci,“ řekla, – „je Řím. A všechno, kam dohlédneš kolem dokola, je Regione Mortadini. Mé knížectví.“ Lehce vlnitý terén, který věž obklopoval, byl schopen pojmut Prahu. – „A to je fakticky...?“ – „Co vidíš, patří od sedmnáctého století mně.“ Přeskočilo jí? uvažoval, a ona ho mátlá dál. – „Copak jsi nepoznal, že mi je tři sta let?“ Pak se už začala smát. – „Leo! To všechno je sice moje, ale jinak přece dávno Repubblica Italiana. A ty víš z milongy, že je mi dvacet, ne?!“ Slunce plálo v nadhlavníku, ale je dva stínila kamenná stříška taky zdobená rytými dopisy. – „Ta výzdoba...“ začal opatrně, – „někde jsem ji už viděl, je to možný?“ – „Poslední den v Praze. Peppino zaparkoval na Hradčanech právě u ní, před Schwarzenberským palácem.“ – „Vy jste s ním příbuzní?“ – „Ne, proč?“ – „Že to tu máte taky.“ – „Byl to kdysi slavný evropský styl, jeden z nejlidštějších, renesance. To jste taky nebrali?“ – „Možná jo,“ připustil, – „ale asi mě to nebavilo, byl jsem odmala cvok do těch počítačů.“ Neptej se na nic, vole, varoval se, ať nejseš vůl na druhou! Naštěstí ho už zvala dolů.

Výtah měl i mezistanici, z níž ho v poschodí vyvedla přímo do muzea, ano, jako výstavní síň mu připadala obrovská hala, jejíž hlavní dlouhá stěna byla hustě ověšena obrazy. Stál před nimi bezradně. V muzeu byl poprvé a naposled s třídou ještě v obecné a utkvěla mu jen zavěšená kostra velryby, jít do galerie nebo na výstavu ho zatím nikdy nenapadlo, a tak si znovu připadal jako blbeček, když se ho zeptala – „Líbí se ti něco zvlášť?“ Rychle si vybral obraz s dvěma tančícími baletkami. – „Jo...“ – „Víš snad, kdo to

maloval?“ Jedno jméno znal a tak zariskoval. – „Gog...?!“ Musel se pořádně seknout, když hned změnila téma. – „Ne, ale na to máme čas jindy. Annamaria ti připravila apartmá pro hosty. Vybal se a užij si koupelny, jíme v devět večer.“ Vyňala z kapsičky kostýmu jakýsi ovladač a za pár vteřin přispěchala ta oplácaná ženská, která předvedla další pukrle. Nečekala od paní žádný příkaz a rovnou ho vedla o patro výš po schodech navazujících na široké schodiště z přízemí. Advokát zmizel. Vrátil se do Říma? Pro jistotu bude nutné vybavit si pár anglických frází, abych nešel za totálního imbecila!

Pak už na všechno zapomněl, protože hostinský pokoj ho ohromil. Byl velký skoro jako celý jejich pražský byt a na rozdíl od starobyly zařízené halý podobný kabině letadla, kterým přicestoval, lehký nábytek vznikl z kombinace chromovaného kovu, světlého textilu a skla, ložnici s obrovským lůžkem od něj dělily posuvné dveře a další vzadu zas od koupelny. V té objevil sprchovací kabinu kombinovanou s vanou nejmíň pro dvě osoby a vybavenou tuctem tlačítek neznámého účelu. Podobně tajemný byl předmět připomínající složitou dětskou prolézačku z oceli. Peppinova manželka ho cestou nepřetržitě obtěžovala hatlamatilkou, z níž nerozuměl ani slovo, a proto mu šla spíš na nervy, ale o chvíli později valil oči, když mu ta hejblata jedno po druhém předvedla v chodu názorně jako hosteska na veletrhu. Vana i sprcha uměly veškerou masážní techniku a ocelový kolos se ukázal být robotem na cvičení umožňujícím vše, k čemu v Praze sloužila posilovna plná strojů. Když mu ještě ukázala, jak obsluhovat nepřímé i přímé osvětlení opatřené stmívači, klimatizaci a topení, plazmovou televizi a přenosný telefon, vytáhla jako kouzelnice předvádějící vrcholné číslo ve zdi skrytý fantastický počítač. Ajták v něm nadšeně padl na kolena a zvolal, Leo, jsi v ráji!

Sotva ho ztratila z dohledu, spěchala k pokojům svého bývalého muže. Giorgio zrovna vycházel na chodbu a ona ho konečně objala. – „Mio caro!!“ – „Cara mia!!“ Hladil ji po tváři. – „Moc jsem

se bál...“ – „Čeho?“ – „Ty víš.“ – „Mám svou smrt přece na řetízku! A slíbila jsem ti.“ – „Opravdu žádné deprese?“ – „Všechny jsem s ním hned vytancovala.“ Až teď si všimla jeho kufříku. – „Ty někam jedeš...?“ – „Lucie letí místo mě za naším šejkem, musím být pár dní v kanceláři.“ – „Ach ne...!“ Všecko z cesty mu už podrobně vylíčila v dlouhých telefonech z Čech, Moravy i Polska, ale strašně se těšila, že to spolu v klidu proberou podrobně; v celém dlouhém životě potkala pouze tři muže, kterým důvěřovala stejně jako svému pravému nevlastnímu tatínkovi, a už jen tenhle jí zbýval. Že se na svou „cestu ke kořenům“, jak ji Giorgio nazýval, roky připravovala, měla těsně před ní stejný pocit nahuštěné síly jako kdysi před největšími premiéry. Vzpomínky, představy a naděje se v ní stočily a stlačily v pero schopné pohánět ji, věřila v to pevně přes všechny možné překážky, nezdary a zklamání, kterých se celá ta léta bála, neboť s nimi logicky musela počítat. To jí i vyšlo, podle plánu zvládla suverénně Prahu, Olomouc i vyhlazovací tábory jako tři depriující zastavení mezi čtyřmi povznášejícími milongami, které si vychutnala s výtečným tanečníkem, pro ni navíc bezproblémovým. Až v poslední hodině letu do Říma se problémem stal, když si náhle uvědomila, že je alternativní kandidát na titul hledaného prince. O tom hlavně chtěla hovořit s Giorgiem a jeho nečekaný odchod způsobil, že to pero náhle došlo. Nedokázala ani potlačit slzy, které jí úplně zasklily oči. – „Cara mia!“ vyděsil se, – „co je ti??“ Dovedl ji do Vittoriovy pracovny, kterou při pobytech u ní užíval, usadil na gauč a staral se. – „Mám přinést tvé prášky? Nebo zavolat Mariniella s dobrou injekcí? Ostatně dám příkazy koncipientům, jak mě všude omluvit, a zůstanu tu!“ – „Nikdy!!“ vzpříčila se její hrdost, „rezervní kanystř“ nazval ji kdysi český Viktor, – „Je na tobě jasně znát, že ti došla poslední kapka benzínu, a ty z ješitnosti přepneš motor na vlastní krev, jenže ta ti, Jůlinko, může brzo scházet.“ Naštěstí jí měla pořád dost. „Nepřichází v úvahu! Mám normální jet leg, to je vše, kvůli němu se neztrapním před doktorem.“

Byla zase fit, ta ješitnost jí dokonce jako fén vysušila oči, a mozek už sloužil, jak od něj byla zvyklá. – „A budu se aspoň moct pořádně soustředit na toho chlapce,“ doložila to. – „Mickel má tedy konkurenta?“ – „Michal má hlavně, to víme oba, dost soukromých problémů a já chci zjistit, jak je na tom tenhle kluk a dá-li se vzkřísit jeho nesporná inteligence, kterou zašlapává na milongách.“ – „No ne!“ podivil se, – „ty viníš druhou scénu svého života, že kazí povahy?“ – „Jenže jeho hlavní scéna je úplně jinde a dveře k ní mu zavřela náhlá lenost mozku, přepnul jej na nohy. V letadle jsem se rozhodla dát mu šanci, Giorgio, když si ji zpacká, zkusím ještě umravnit Michala, a když nesvedu ani to, bude dědicem Mortadiniů podle Vittoriovy i mé závěti a také podle zákona Italská republika, ale nikdy, nikdy! žádný z těch odporných fašounů!“ Stručně mu vyložila plán, který přesně vymyslela v poslední hodině letu z Polska, a on jej shledal rozumným.

Pak už ho sama poprosila, aby šel a ona se mohla proměnit z cestovatelky v kuchařku. S Annamarií prohlédla obsah lednice i spíže, rozhodla o večeři, nechala ji prostřít pro dva u stolu v hale, ale pak ji poslala domů, aby se prospala, než bude po půlnoci servírovat jídlo Peppinovi, který touhle dobou musel vyjždět z Rakouska. Když si po hodině v koupelně pořádně – další vzpomínka na Viktora – „vyčistila peří“, rozhodla se, že si kvůli tomu klukovi nehodlá na nic hrát a bude se doma chovat – jako doma. Byla zvědavá, jak si s ním poradí.

Spojil příjemné s užitečným a podrobně vyzkoušel při očistě všecko, co mu ta obézní hosteska předvedla. Monstrózní cvičidlo si nechal na zítřek, snědl přichystané sendviče s nezvykle ostrou šunkou, a v měkkém županu rychle oživil počítač. Skype na Roberta nevyšel, už mu padla, spravil ho tedy alespoň mailem. „Bobe, naskyt se mi jeste jeden skvelej a kratkej kseft v Rime omluv me u sefa a zkus mi to vyzehlit i u mamy ozvu se brzo ahojky Leo.“ Po krátké úvaze

si oblékl svůj „služební kroj“, jak nazval výstroj, kterou mu pořídila v Praze, včera už myslel, že ji s sebou tahal zbytečně, ale teď se mu zdála právě přiměřená do společnosti toho nóbl advokáta. Když vyšel z hostinského pokoje, byl jeho odhad potvrzen, dole hrál malý orchestr, pořádala tedy procovský večírek, no nazdar, takže How are you? I am well! Where are you from? I am from Prague, and I beg your pardon, I speak very bad english. Thank you...

Cestou ke schodišti sílilo z haly zvláštní světlo, houpalo se jak vodní hladina a on správně tipoval svíčky, ze schodů skutečně spatřil mnohoramenný svícen na dlouhém jídelním stole, k němuž se mohly pohodlně vejít dva tucty hostů. Nebyl tu však žádný a dvojí prostření na čelním konci stolu se skoro ztrácelo. Chyběl i orchestr, zastoupen dokonalou kvadrofonií z neviditelných zdrojů. Nestačil se ani začít starat co dál, když uslyšel její hlas. – „Leo!“ Začal se otáčet a uslyšel ji znovu z jiného skrytého reproduktoru. – „Osvětlené dveře za čelem stolu!“ Vstoupil do nich a ocitl se v malé místnosti sloužící zřejmě jako přípravná, pak už strnul, když v příštích dveřích spatřil – Ježíšmarjá... smrt! Až pak poznal tu ženskou, co si říkala kněžna a zřejmě i byla.

Měla bílou tvář, nad ní bílý turban, pod ní bílé roucho a bílé trepky, místo kosy však držela hroudu těsta, kterou cpala do hlavy stroje, z něhož dole vylézaly špagety. – „Jistě pochopíš,“ řekla Giulietta, – „že se tu nebudu kvůli tobě čínčat, když notabene nevím, jak dlouho se uráčíš zůstat. A proč ty ses tak vyšňořil?“ – „Myslel jsem, že váš... že tvůj advokát zůstane...“ – „Giorgio už je v Římě, promiň, že jsem ti to neřekla. Tak si aspoň sundej kravatu!“ Tím ho dožrala. – „Proč? Já jsem přece na návštěvě!“ – „Máš recht, jako režisérka jsem selhala, takže platí, co v podobných situacích na jevišti – každý po vlastním prkně!“ Zasmála se, hodila těstoviny do vroucí vody a začala krájet stroužky česneku na tenké plátky. – „Znáš to?“ – „Co...?“ – „Spaghetti aglio olio peperoncino?“ – „Ne...“ – „Na oleji s česnekem a s papričkami. Primitivní i geniální jako trakař

nebo trojúhelník, řekl by můj první muž. Můžeš dekantovat víno.“ – „De... co...?“ – „Otevřít flašku a přelít do karafy, aby si vydechlo, je to hodně starý ročník.“ Nožem smetla plátky česneku do hluboké pánve s rozpáleným olejem. Nevěděl, co si počít s podivným přístrojem, který mu podala. Všimla si toho a odskočila od pánve. – „Dej sem!!“ Obsloužila kovovou páku a bleskurychle láhev otevřela, vrátila se a vložila na pánev i příkrájené papričky. Přeléval víno, prohlížel si supermoderní kuchyň s obrazovkami monitorujícími prostor před vilou, vstupní prostor pod schodištěm i halu, proto ho uviděla, když tam sestoupil, a pak se podivil. – „Říkalas, že ti ta Peppinova ženská vaří...“ – „Když něco mohu udělat sama, nesnáším personál. Proto bydlí v městečku a mě tu chrání ta vaše všemocná technika.“ Obratně slila špagety do cedníku, protřepáním je zbavila vody, vyklopila do pánve k hnědnoucímu česneku, přisypala drobně nakrájenou petržel, mocně promíchala a odstavila. – „Finito! Vem z lednice tomatový salát a dej s vínem na stůl!“

Bílou masku si nechala na obličeji i při jídle, „víš, ona dá tolik práce, že jsem si ji chtěla udělat na noc, ještě než se napiju, doufám, že tě moc neruší.“ – „Ne. Ale příště mi prosím řekni, rád ti poskytnu stejně půvabnou vyhlídku!“ Odpověď se jí zjevně líbila. Měl děsný hlad a ten pokrm dosypávaný čerstvě strouhaným parmazánem byl skvělý, takže z kopce špaget zdánlivě nezvládnutelného zbyla ve vznešené míse malá porce, kterou tam nerad nechal, jelikož kdysi kdesi četl, že se to sluší. Giulietta ho pobídla. – „No doraz to přece! Vařím stejně skvěle jako tancuju, vid’? Rozhodně se umím nejlíp pochválit.“ Nato ho překvapila otázkou, jakou by u ní nečekal. – „Mohu si už zapálit?“ – „Jste... seš přece doma...“ – „Ale mám hosta, nota bene s kravatou.“ Vytáhla z kapsy županu svou soupravu, zlaté pouzdro se zlatým zapalovačem i jantarovou špičkou, ale připálila si od svíčky. On mezitím dojedl a vzpomněl na mámino přikázání – „Doma nejsi v hospodě, tak po sobě uklid.“ – „Můžu to odnést...?“ – „Díky, ale až potom. Ted’ si promluvíme, jak říkal

můj tatínek, tacheles.“ – „Co to je?“ – „Po židovsku – na rovinu. Ale nejdřív nám doleji!“

Učinil to, jak odkoukal v těch hospodách, s jednou rukou vza-
du. – „Proč máš tu ruku za zády?“ – „To se tak má, ne...?“ – „Ano,
ale víš proč?“ – „Vlastně ne...“ – „To je pozdrav ze středověku od
italských Borghiů. Aby jim sluhové nesypali tou druhou rukou
do vína jed.“ Předvedla mu to tím, že obouruč naznačila nad jeho
číši otevření svého velkého prstenu. Hned se však vrátila k téma-
tu. – „Ty bydlíš pořád ještě doma?“ – „Jo...“ – „Jak to máš vlastně
s rodiči?“ – „Nic moc.“ – „Proč?“ Neměl důvod jí lhát. – „Mají mě za
flákače, asi právem.“ Poznal, že se jí ta upřímnost líbí. Vyslýchala ho
dál. – „A slečna?“ – „Jaká...?“ – „Ty nemáš slečnu?“ – „Měl jsem. Jistou
Adrienu. Po třech letech mi v zimě dala kopačky.“ – „Proč?“ – „Měla
mě za flákače.“ Zasmála se, ale hned zvažněla. – „Jestli s tím chceš
opravdu přestat, Leo, tak Giorgio, ten můj právník, ti nabídne za
mě smlouvu na rok. Vila je, jak to žádá pojišťovna, prošpikovaná
elektronikou, v které se už nevyzná ani firma, co mně ji dodala.
Budeš ručit za její chod, s nemilou povinností dvou milong týdně.
Za to ti Giorgiova kancelář smluvně zaručí tu hostinskou suitu,
domácí stravování, malý služební vůz, intenzivní kurz italštiny,
společenských dějin i umění a kapesné tisíc eur měsíčně. Pokud
vydržíš celý rok, smíš si auto nechat, jinak tu samozřejmě můžeš
skončit a vrátit se domů kdykoli. Jediná a pro tebe možná tvrdá
podmínka je, že se ten rok nepodíváš do Prahy, ani sem nikoho z ní
nepozveš, abys neztratil tempo, které budeš muset nabrat, abys
všecko stihl. Takže?“

Když ohromeně mlčel, zvedla číši se zbytkem vína a vstala. –
„Napijem se... jak se tomu říkalo na vsi... na litkup?“ Vstal automa-
ticky taky a chyběla mu slova. Ale ona je chtěla slyšet. – „Tak teď
ze žaludku, Leo: ano, nebo ne?“ Nebylo o čem přemítat. – „Ano...“
Ťukla si s ním a dopila číši do dna. Když to udělal i on, vzala mu ji
z ruky, postavila na stůl a políbila ho na tváře jako toho pilota. Až

pak byl s to vyslovit první, co ho napadlo. – „Proč já...?“ Pokrčila rameny. – „Byl's ve správný čas na správném místě. A teď dávej dobrý pozor, poznáš největší tajemství domu. Podívej se pod stolní desku!“ Poslechl, ale nic mu neutkvělo. Pomohla mu. – „Vidíš ten výstupek?“ Uviděl. – „Jo...“ – „To je tlačítko. Podobná najdeš i v kuchyni a ve všech místnostech. Tak ho zmáčkni!“ Opět poslechl. – „A co se stane?“ – „Za pět minut tě zatknou.“ – „Kdo...?“ – „Nejdřív přijede Security a ta zavolá karabiniéry, aby tě sebrali jako lupiče.“ Pochopil, že je to popis operace. – „Teda, když se to zapne...“ – „To je zapnuto pořád!“ – „Počkej... takže ta akce běží?“ – „Ovšem. Za okamžik jsou tu.“ Byl z toho jelen. – „Ale proč mě chceš dát sebrat??“ – „Já nechci. Jednou za měsíc se to namátkou zkouší, tak proč ne dnes? Když šerifové uslyší správné heslo, hned zas odjedou.“

To už se z dálky skutečně blížila autosiréna, a zakrátko ostře brzdil blízko vily vůz. Giulietta zvedla prst, jako by mu cosi předváděla. Když zazněl zvonek, ozval se ze skryté reprobendny i domovní telefon. – „Prinzessa Mortadini?“ Promluvila na neviditelný mikrofón. – „Pronto.“ – „Nějaký problém?“ – „Ne, máme se velice dobře.“ – „Grazie, signora. Buona notte.“ Bylo slyšet, jak vůz nastartoval a vzdaloval se od vily. Teď mu dovysvětlila. – „To je heslo. Kdyby někdo z domácích řekl třeba pod pistolí cokoli jiného, jako Ne! nebo To byl omyl! či Cvičný poplach! zburcuje okamžitě místní karabiniéry a dům bude do tří minut obklíčen. Tak tím jsi byl přijat a teď mi dej pro dnešek pokoj. Dobrou noc a dobré sny, co se ti poprvé zdá pod cizí střechou, říkala moje maminka, to se splní!“

Došel do horního bytu, svlékl se, lehl si do postele, aniž pomyslel na koupelnu, a jen si pořád přiopile opakoval – Neusni, Leo, neusni hned, ať ti ten přelud chvilku vydrží, probudíš se zas ve svém starém pokoji a starým průseru...!

7

Dopis

„Milá mami, posílám tenhle dopis právě Tobě, protože si ho nejvíc zasloužíš, ale i z jiného důvodu, který vysvětlím později. Je to už fakt dlouho, co jsem Ti neudělal žádnou radost, spíš naopak, o to víc Ti to chci dneska vynahradiť. Můžu Ti totiž konečně dokázat, že ten tangový úlet, který Ti přišel pod mou úroveň, mi naopak pomohl dostat se na takovou, o jaké se mně i Tobě mohlo leda snít. Právě jsem v italské advokátní kanceláři se sídlem v Římě podepsal roční smlouvu ve svém původním oboru programátora elektronických zařízení. Můj počáteční plat není zatím závratný, protože se čeká, jak se osvědčím. K němu však patří řada skvělých tzv. benefitů, např. super bydlení a jídlo, základní vybavení, služební vůz, diety a především intenzivní kurz italštiny a všeobecných znalostí, které tu budu potřebovat. Musel jsem zato podepsat, že zůstanu celý rok v Itálii, aby mě nic zbytečně nerozptylovalo. Ted' ale přijde to hlavní: Založ si (sama!) konto u kterékoli pražské banky (vyber si tu nejbližší, všude Ti rádi poradí), na které Ti budu každý měsíc posílat 400 eur, což je našich asi 10 000 korun. Za ten první rok to bude celkem 120 000, takže z toho brzy zaplatíš, co dlužím Věře i co dlužím Tobě s tátou za nájem svého pokoje, který chci ovšem platit dál i v nepřítomnosti. Budeš se tak navíc moct každý měsíc přesvědčit, že Tě neklam. Jsem úplně šťastný, a proto mám do toho stejnou chuť, jakou jsem měl na vysoké! K Tobě mám, mami, jedinou, ale moc důležitou prosbu: Nepověz kromě táty nikomu, ale fakt nikomu, takže ani mým ukecaným sestřičkám, kde se doopravdy zdržuju, proto i tenhle dopis odesílá ta kancelář přes jinou ve Švýcarsku, aby mě neprozradila italská známka. To platí především, kdyby se o to zajímal kdokoli cizí, ty víš, koho mám na

mysli. Nechci riskovat, že mě tu někdo z nich navštíví, a ochránit mě můžeš jenom Ty tím, že budeš můj spojenec. Uklidni tátu, že jsem a budu v pořádku, a ségrám řekni, že jakmile se trochu zmůžu, pozvu celý jejich cirkus na pořádnou dovolenou někam k moři (pro jistotu třebaš do Turecka). Pozdravuj i Roberta (ale mluv s ním taky jen o Švýcarsku)!! Milá mami, posílám Ti jako zálohu velkou pusou a čekám na číslo konta, aby hned následovaly i penízky. Leo, který chce být zas jednou Tvůj Lvíček.

P.S. Mou adresu na přiloženém lístku schovej tak, aby ji zaručeně nikdo nenašel!“

II

KOLIZE

8

Giulietta

Když ji – i v tom pravý šlechtic – přesně rok a den po Viktorově smrti požádal kníže, senátor a záložní generál italské armády Vittorio Mortadini obřadně o ruku, byl u toho někdo, koho dosud znala jen z doslechu jako jeho právníka. Až při té památné příležitosti zjistila, že ten stejně vysoký, štíhlý a velice pohledný muž je přes značný věkový rozdíl i Vittorioův nejbližší člověk. Senátor tehdy odjížděl s prezidentem republiky na státní návštěvu zemí Jižní Ameriky a představil jí Giorgia se zvláštním posláním. – „Doktor Guido mě zná líp než se znám sám, protože s potřebným odstupem, jakého logicky nejsem schopen. Nepovažoval jsem za nutné obtěžovat vás,“ kníže jí až hodinu před smrtí přestal vykat, – „svou osobou, dokud jste se vyrovnávala se ztrátou manžela a potřebovala všechnu energii, abyste zvládla emigraci i kariéru. Teď bych byl ale rád, kdybyste člověka, který se vám nabízí pro zbytek života, pořádně znala, protože si máte vzít i jeho minulost. Moje hlavní a trvalá potíže by pak byla i vaše, proto Giorgia v mé nepřítomnosti laskavě vyslechněte a uvažte, chcete-li ji se mnou nést.“

Vittoriovi bylo tehdy přes šedesát a právník byl o něco mladší než ona, takže se divila, jak jí může být průvodcem po životě dvakrát delším, než byl jeho. Než se dozvěděla, že je synem Vittoriova celoživotního přítele a rovněž advokáta. Už jako student práv vypomáhal v otcově kanceláři a po jeho náhlé smrti byl dospělý i zkušený dost, aby všechny kauzy vedl dále sám. Od něho pak uslyšela poprvé jméno Curzio Malaparte a seznala, že je pro italské moderní dějiny stejně zásadní, jako byli pro české spisovatele v uniformách František Langer nebo Rudolf Medek. Předtím ji ale doslova zavalila sága rodu Mortadiniů.

Nejslavnější z mnoha generací předků hrál významnou roli v zápasu Itálii o jednotný stát a proti Habsburkům. Právě Ernesto Mortadini zaplatil výstroj i výbroj vojenského kontingentu ze střední Itálie, kterým posílil Piemontány v klíčové bitvě u Solferina 24. června 1859. V čele svých mužů zaútočil na kopec San Martino, nejsilnější pozici rakouské obrany, již úspěšně velel Benedek, který však k večeru dostal rozkaz ustoupit, neboť její boky prorazili Francouzi. V šílené řeži, kde téměř všichni útočníci padli, urval granát Ernestovi pravou ruku i nohu, takže už nikdy nemohl řádně stát ani psát, ale právě proto se stal legendou. – „Tím větší ostudu,“ pokračoval doktor Guido, – „sklidil jeho starší bratr, jenž měl být původně příští hlavou rodu, než dostal po Solferinu přezdívku *Il conte sotto il ponte*, něco jako Kníže zpod mostu, protože v krytu místního celou bitvu prostál!“ Zdrčený otec určil pak za následníka Ernesta, jehož rod burcoval srdce potomků i za první světové války, kdy na Piavě padli dva starší ze tří synů, načež knížecí titul přešel na Vittoriova otce Flavia.

I ten měl tři syny, z nichž byl Vittorio nejstarší, takže příští princ a podle rodinné tradice rovněž důstojník, který ještě stačil v téže válce získat válečný kříž i medaili za chrabrost. Dva mladší bratři Antonio s Albertem na oko studovali obor snobů – dějiny umění, ale ve skutečnosti si nevázaně užívali rodinného bohatství i společenského postavení. „Jako mladí dandyové,“ pokračoval doktor Guido, „propadli ihned nové módě římské smetánky – fašismu, i jeho vůdci. Benito Amilcare Andrea Mussolini, rovněž hrdina první světové války, se jim jevil jako nové vtělení Caesara. Zkorumpovanost poválečných vlád, které přivedly stát vzdor vítězství ve válce mezi země poražené bídou, způsobila, že i mladý Vittorio uvěřil Mussolinimu a účastnil se jeho pochodu na Řím, který vedl k převzetí moci. Přitom ho ale víc než Duce okouznil charismatický mladík, už hvězdami vyvolený stát se jeho osudem, když se jako astrální dvojče narodil v týž den, devátého června osmnáct set devadesát osm – Kurt Erich Suckert.“

Vypravěč rozvinul teď příběh dalšího mladého muže, který Duceho nejen veřejně propagoval, ale bral ho i za slovo, veřejně mu připomínal nesplněné sliby, a proto byl s jeho režimem střídavě v milosti i nemilosti, vyznamenáván i kritizován, jednou dokonce deportován na trestanecký ostrov. Vittorio brzy přijal jeho optiku, takže se od fašismu stále víc distancoval. Kurtova zlatá éra nastala, když mohl jako italský válečný korespondent navštěvovat fronty i jejich zázemí okupovaná Němci a napsal o tom geniální soubor reportáží, jediných, které pravdivě popisují druhou světovou válku, jak ji autor viděl na straně agresorů. Knihu *Kaput*, podepsanou už uměleckým jménem Curzio Malaparte, přečetla Julie brzy po tom rozhovoru za den a noc a už nikdy se nezbavila některých obrazů, třeba stovek koňských hlav zamrzlých při útoku sovětské kavalerie na Karelskou šíji v Zimní válce s Finy, či koše perel, kterým se italskému novináři pochlubil chorvatský pohlavník Ante Pavelič. – „To mi dali moji věrní Ustašové deset tisíc srbských očí!“

„Nelidská zvěrstva na civilistech,“ pokračoval doktor Guido, „zákonně vyvolala jednoho dne zkrat, takže vojenský zpravodaj tajně změnil fronty a začal přes neutrální Švédsko navazovat kontakty mezi Brity a italským odbojem připravujícím přestoupení Itálie z ‚osy‘ Berlín–Řím–Tokio na stranu Spojenců. Byl však odhalen a převezzen do Říma, kde mu hrozila jistá poprava, jenomže tehdy vstoupil do boje i váš budoucí manžel.“ Vittorio, jenž odboj dávno podporoval, si díky svému jménu, rituálu i hodnosti plukovníka v záloze obstaral přístup do věznice, přítele s pomocí strážných vyvedl a současně s ním vstoupil do ilegality. Zatímco Curzio Malaparte se skryl v Neapoli, kde se dočkal ústupu Němců, přežil jako styčný důstojník nové armády epidemii cholery i výbuch Vesuvu a napsal o tom další skvělou knihu, kníže Vittorio velel na severu země partyzánskému oddílu, k němuž se přidali i komunisté. Toho ihned využili oba bratři, aby obviněním z velezrady vymohli u fašistických soudců převod titulu i majetku na prostředního Antonia. Zřejmě

opojeni tou šancí úplně přehlédli, že režim mlel z posledního. – „Váš budoucí manžel,“ pokračoval doktor Guido, – „měl to problematické štěstí, že právě jeho partyzáni poznali Mussoliniho, který se převlékl za vojáka německé protiletadlové obrany. Než totiž stačil zajistit bezpečnost zajatých pro řádný proces, jeho komunistický zástupce Duceho i s milenkou Clarou Petacciovou zastřelil a dal jejich těla v Milánu vyvěsit za nohy na troskách benzínové pumpy, což zdejší pravice Vittoriovi dodnes neodpustila.“

Když poválečné soudy prohlásily za skutečné vlastizrádce oba jeho bratry, protože pilně kolaborovali s diktátorem i s Němci, dostal k hodnosti generála v záloze současně zpět i všechny latifundie a jiné majetky. Porážené vedlejší větve rodu se na pár let uchýlily k mlčení, ale jak obecné vzpomínky na minulost bledly, rostla jejich odvaha, „ano, přímo drzost!“ pokračoval doktor Guido, – „váš budoucí choť se stal trvale terčem útoků i obvinění, skrytých i otevřených pokusů zvrátit rozsudek justice, kterou označili za komunistickou, a naznačovali, že tajným komunistou je i kníže. Nechtěně jim při tom asistoval i Curzio Malaparte, který sympatie ke komunistům otevřeně demonstroval tím, že odkázal nádherný dům na Capri Čínské lidové republice. Jedinou dlouhou láskou vašeho budoucího muže byla od dětství Lukrezia Gamba, také výtečná tanečnice, milostivá paní, i když nestačila dosáhnout vašeho mistrovství. Těsně před svatbou se zabila v autě a kníže zůstal svobodný i bezdětný, proto měli bratři až dosud stále naději, že se některý z jejich rodů když ne jmění, pak přinejmenším knížecího titulu prostě dožije. Svatba s vámi ji prakticky likviduje, proto se teď úhlavním nepřítelem obou klanů stáváte vy. To měl můj vzácný mentor na mysli, když mě požádal, abych vám v jeho nepřítomnosti přednesl tento rozklad jakožto podklad k svobodnému rozhodnutí, jste-li ochotna vydat se na cestu, která se určitě nebude podobat procházce růžovou zahradou, ale možná spíš cestě křížové,“ dokončil tenkrát doktor Guido svou dlouhou přednášku v hale rodinné

vily, do níž byla Julie taktně až rok a den po smrti Viktora pozvána poprvé, když kníže odjel za prezidentem republiky, aby hned po žádosti o svou ruku vyslechla důvody, proč ji může odmítnout.

Vittoria už dávno milovala a nic jí nepřišlo dost těžké, aby ho kvůli tomu ztratila. Rozhodla se hned a doktor Guido stačil ještě telefonicky dostihnout knížete v letištním salonku, jenž pamatoval Kennedyho, Churchilla, Hitlera, Duceho i krále, takže mu své Ano mohla dát na cestu před svědky – jeho krásným právníkem a boubelatou hospodyní, která právě přinášela zmrzlinu a solila ji slzami.

Na to odpoledne pak ale často vzpomínala, kdykoli se varování potvrzovalo a později musela závisti a nenávisti čelit už sama. I pak měla naštěstí účinnou podporu doktora Guida stárnoucího spolu s ní, takže zažila jeho svatbu, kdy mu byl Vittorio svědkem, stala se kmotrou jeho dcery Lucie, provázela ho s ní, už sama vdova, na pohřeb jeho ženy, kterou mu vzala leukémie, a všechno to trvalo tak dlouho, až zjistila, že se stal její třetí a zřejmě i poslední láskou. Nemohla na to nevzpomenout teď, když přednesla v jeho římské pracovně svou představu o řešení nejvážnějšího problému a Giorgio se mrštně zvedl z koženého křesla u konferenčního stolku, došel k masivnímu psacímu stolu, otevřel krabici s kubánskými doutníky a obřadně si jeden zapálil jako vždy před rozhodnutím ve vážných kauzách. Teprve když vyfoukl kouř, vrátil se zpět a zeptal se jí.

„Rozumím ti dobře, mia cara?“ – „To já nevím, caro mio.“ – „Rozumím ti, že ho chceš adoptovat?“ – „A rozumím ti já, že to máš, jak říkával můj první muž, za nápad hodný kozy?“ – „Ne... to vůbec ne...“ Dodala svému záměru váhu. – „Vittorio si mě vzal, i když věděl, že nemohu mít děti. A své příbuzné právoplatně trvale vydědil, protože byli a zůstali fašisti. Takže zůstaly jen dvě možnosti, Giorgio: Buď po mně všechno až na titul spolkně italský stát, anebo to zdědí můj adoptivní syn Leo Nerad, bývalý flákač z Prahy, ale teď slušný a vzdělaný kluk a špička ve své profesi, který ovládá italštinu slovem i písmem, tančí tango jak bůh a má tu už i vážnou

známost!“ – „Myslím, mia cara, že to vůbec není kozí nápad!“ Vytáhla ze své bezedné tašky složku. – „Jeho papíry. Dej to, prosím, připravit, překvapím ho, až se vrátím, k prvnímu výročí dne, kdy jsem si ho vylovila z Vltavy!“ – „Dám to hned Lucii!“

Stiskl knoflík a za pár vteřin se objevila. Radostně se sklonila, aby Giuliettu políbila. – „Jsi pořád mladší!“ – „Ano, Tvůj otec mě dá brzy znesvéprávnit kvůli dětinskosti.“ Giorgio jí předal dokumenty. – „Připrav to laskavě k adopci, Lucie!“ – „Leo?“ – „Ano.“ – „Skvělý hoch, skvělý nápad. Mít dceru, vnutím mu ji!“ Giulietta už vstávala. Zeptal se. – „Kam jedeš?“ – „La Scala mě zas jednou zve na premiéru.“ – „Co dávají?“ – „Louskáček. Kolombína byla moje glancnumr.“ – „Já vím. Vittorio o ní bájil! Bereš Lea s sebou?“ Zaznělo to trochu nostalgicky a ona byla ráda, že ho může ihned potěšit. – „Ale ne. Přece tebe!“ Lucie tomu zatleskala.

9

Leo

Leo čekal na zavolání. Čekal a nemohl se dočkat. Seděl pod slunečníkem v průhledném laminátovém křesle u stolku téhož dizajnu, před sebou mobil, sklenici koly s tajícím ledem a Malou encyklopedii klasické malby, z níž mu ale každou chvíli odešly oči, když pomyslel na Carlu, která se včera po deseti dnech vrátila ze Sicílie od rodičů do Říma. Usídlil se s učením na terase, pod níž se už leskla nablýskaná limuzína, aby se s Julií rozloučil. Z domu stále zaznívaly kroky i hlasy a jeho touhu po Carle začala v horku milosrdně otupovat jižanská siesta, kterou jako klučina v Bulharsku nechápal. Tak chudá země, myslelo si dítě z Čech, kde každou volnou chvíli vyplnil nějaký melouch, a Bulhaři si v poledne málem tři hodiny válejí šunky. Tady už dávno přišel na to, že polední pauza ve stínu prospívá tělu i duchu, a práce se hravě dohoní se západem slunce. Chytré křeslo reagovalo už na slabý tlak a zhouplo se, že v něm skoro ležel. La dolce vita! pochválil v duchu snad posté tenhle stav blaženosti.

Celý život v Čechách ho neopouštěl pocit, že se narodil do myslitelně nejblbější doby. Dětství bylo samá nuda, do níž nesnesitelně vřískaly mladší sestry, takže se celý rok upínal ke světu, kam ho dopravovalo staříčké auto značky Moskvíč s přívěsem plným masových konzerv a lahví piva. Ten svět, kam se jelo tři dny a dvě noci v děsném vedru, měl podobu bulharské rybářské vesničky, kde si najímali pokojík plný postelí od rodiny, která se na léto stěhovala do sklepa, a trávili pak celé dny na pobřeží, kde otec luštil křížovky, matka pletla svetry na zimu a holky stavěly hrady z písku. On se brodil šplouchajícími jazyky slané vody a záviděl místním klukům, že směli s otci vyjízdet na lov sardinek. Skoro tolik co rybářů bylo na

břehu vojáků, kteří, ozbrojeni puškami a dalekohledy, dnem i nocí bedlivě hlídali, aby žádný turista z bratrských zemí neuplaval do Turecka. Občas rozkopl sestřám hrad a dostal od bližšího z rodičů pohlavek. Když snědli poslední konzervu, nalili do tanku benzín z kanystrů a jeli tři dny a dvě noci v děsném vedru zpět.

Brzy se proto začal těšit do Pionýra, že se tam všichni poznali podle červených šátek a jezdili spolu na tábory, jenomže pak, co pamatoval, naposled v životě brečel, když mu jej rodiče zakázali, že jim nebude dělat ostudu, jelikož „všichni pionýři jsou komunisti“. Chápal to tím míně, že u komunistů byl i otec, který s nimi chodil na průvody, ale matka řekla, ať se nestará, tomu že ještě nemůže rozumět, ale jednou bude jí i tatínkovi vděčný. Brzy nato zažil poprvé a naposled, že se něco děje, když si otec na stožáru spravovaného vysokého vedení chybně zahákl karabinku a ošklivě se zřítíl. Právě v těch dnech běžely u nich i všude kolem televize, ve kterých se pořád řečnilo a zpívalo. Celý týden, než se potvrdilo, že otec přežije, nechodil do školy, ale staral se hlavně o sestry a hlídal matku, aby si ze zoufalství něco neudělala sama. Během těch několika dnů se celý život v Praze a podle zpráv i v celé zemi od základů změnil, jenže Leo vůbec nevěděl v čem a proč, když komunisti byli nově zločinci, ale postaru dál ve vládě. Ostatně po tom ani nepátral, protože ho plně zaměstnala škola a zanedlouho i puberta, která v něm kupodivu nepřehlušila pocit, že důležitější než najít si holku je poznat správný směr, kudy se v životě vydat.

Brzy pochopil svou základní nevýhodu: nebyl z rodiny intelektuálů, kde spousta informací padala do potomků podobně jako rodný jazyk, aniž se museli namáhat učením. Ale objevil i svou velkou výhodu nad nimi: co doma padalo do něho, byl právě instinkt obyčejných lidí, kterým nikdo nic neodkázal ani nedal, takže už v genech nesli schopnost ve všem si pomoci sami. Aniž o tom s otcem kdy mluvil, pochopil dodatečně i jeho dlouholeté členství v komunistické straně jako ochranné zbarvení, které se po zákonu

přírody musí změnit za jiné v okamžiku, kdy věčně ohrožený tvor neomylně ucítí, že vymírající dravci jsou střídáni čerstvými, které třeba dráždí právě rudé šatky pionýrů. Svět chudé rybářské vsi byl už po dvou dalších výletech navždy vytlačen zářícími velkoměsty Západu, kam lačně putoval s lacinými zájezdy a poznal tam, že se on, kluk bez rodinného zázemí, bez vlivných známostí a taky, jak si přiznal se závistí i s úlevou, bez kriminální energie, může na jejich úroveň vytáhnout jen sám za vlastní límec.

Panictví ztratil v sedmnácti skoro jako prázdnou portmonku s už ne nejmladší řidičkou, která ho vzala stopem z Vídně, cestou náhle odbočila k Vranovské přehradě a po vášnivé zastávce v lese ho vysadila těsně před Jihlavou, kam vezla nákup od Meinla muži a dětem; Leovi dala s poslední pusou tlustou čokoládu. Aniž tušila, zasloužila se o to, že léta stupňované napětí po té plytké kratochvíli naráz vypsouklo a on se plně věnoval škole. V učení viděl jedinou možnost, jak získat základní kapitál, když ne do kapes, tak aspoň do hlavy. Byl manuálně šikovný a měl úžasnou paměť, třeba když matematikář napsal na tabuli u Ludolfova čísla pět desetinných míst a velkoryse dodal, že pro život stačí, on je dopsal až do dvaceti; vysloužil si potlesk třídy i profesorovo kyselé uznání. Měl štěstí, že se pro vysokou školu rozhodoval, když zrovna vypukl elektronický boom a on v něm správně poznal svůj startovací blok.

Na pár let se stal uznávanou hlavou celé rodiny, zvláště když po skvělých známkách z techniky začal nosit domů už z první firmy stále skvělejší plat. Od té doby nikdo nepochyboval, že na pořadu je svatba s Adrienu, kterou poznal taky v Sonnymatu, a potom klasicky rychle za sebou zplozené dítě, zasazený strom a postavený dům. Z toho je nečekaně vyvedl, když tenhle všemi očekávaný životní plán ze dne na den opustil, protože ho vyděsil. Uvědomil si, že kam se podívá, počínaje rodiči a sestrami s jejich mladými manžely, vidí zhaslé sny a zhacené osudy, stojatý čas, vyprahlé vztahy, bezednou nudu, plíživou otravu a z toho všeho bobtnající zlobu, jaká ústí

v bezbřehé nenávisti, z níž může člověka vysvobodit jen smrt. – „Mrtvice ducha!“ nazval to o řadu měsíců později v Římě onoho dne, kdy mu řekla Carla – „Právě jsi prolomil jazykovou bariéru!“

Paradoxně to byl právě Robert, ježž mu všichni dávali za vzor spořádanosti vedoucí k úspěchu, kdo přehodil výhybku jeho života na kolej, která se pak ukázala být slepou. – „Tebe by uživily milongy!“ řekl mu obdivně na podnikovém večírku, kde Leo v dámské volence svými volnými kreacemi při argentinském tangu okouznil většinu přítomných žen, což popudilo Adrienu, která tančila nerada a tango neuměla vůbec; proto si pro něho nepřišla a pak mu i vytkla, že kolegyně tiskl neúměrně k sobě. Z internetu se nazítrí dozvěděl o existenci putovních tančírén a smluvně placených partnerů najmaných nezadanými milovnicemi slavného tance. Poprvé si to tajně vyzkusil jen ze zvědavosti a z trucu, když s ním Adriena podle něho urážlivě přestala komunikovat. Od dvojice sester si v Repre vytančil bez smlouvání čtyřikrát po třech stovkách, takže pochopil, že jde o místní taxu za dvě tandy, jak říkaly sériím zahrnujícím vždycky tři dlouhá tanga. Dvě další návštěvy mu potvrdily, že nešlo o náhodu, ale rodící se způsob výdělečné činnosti. A díky jedné z vášnivých tanečnic učinil další důležitý objev: že tango, jaké dosud znal, je dobré leda do kaváren, protože slavný tanec má desítky variací.

S pomocí Googlu našel jejich názvy, prostřednictvím Amazonu získal úžasné argentinské dévédéčko s kurzem pro pokročilé. Pouštěl si je v pokojíku pár večerů, dokud je nenabifloval tělu jako kdysi mozku pořádný kus Ludolfova čísla. Měl to právě pevně uloženo, když ho namíchl Robert návrhem, aby se Adrieně omluvil, a týž den i šéf, který mu přišel vyčíst, že si v zájmu firmy nedal líbit zjevnou buzeraci bohatého zákazníka. Mozek zamailoval, že to všecko tady nemá on vůbec zapotřebí, načež Leo vztekle vstal, popadl tašku, práskl dveřmi a z nejbližší hospody od piva esemeskoval hodinovou výpověď. Novou obživu však hrozil v zárodku zarazit konflikt s trojicí, která ho brzy obklíčila na záchodě

podobně jako teď tangeři v Olomouci. Ten večer v Praze měl už v kapse dvakrát tolik co oni dohromady a odzbrojil je nabídkou, že dá vše do společného banku, vezmou-li ho mezi sebe. Pochopili, že na tom přitažlivém hezounovi zaručeně vydělají, a stali se jeho partáky. Ty tři vrstevníky brzy souborně nazval „Kamil“, podle jejich křestních jmen Kája, Míra a Láďa. – „Jdu na jedno s Kamilem,“ oznamoval vzdorně matce, která mu nepřestávala vyčítat odchod ze zaměstnání a rozchod s vytouženou snachou Adrienou. Pak ho ale dostihla krize. Představu, že přece jen citelný rozdíl mezi pevným platem s prémii a nepravidelnými příjmy z „šábu“ doladí hravě výrobou webových stránek, rychle vymazalo poznání, že trh s nimi byl zřejmě přesycen a v náhle vypuklé hospodářské krizi ubylo i milong, přestože na ně jezdili Kájovým autem až do různých tramtárií. Předstíral úspěšnou činnost soukromého podnikatele dál, protože správně předpokládal, že to doma nikdo nemůže kontrolovat, ale pomalu se finančně vykrvácel, nebyl schopen splatit půjčku sestře Věře a zpožďoval se i s příspěvkem na byt. V den, kdy ho matka nazvala gigolem, práskl ještě dveřmi i doma, ale už cítil, že vyměkl na sám práh potupné kapitulace. Pak však, ještě týž večer, nastal v jeho osudu zázračný obrat, a ani po roce stále nekončil. Žena, kterou očima tria značky Kamil považoval zprvu i on za Érotem posedlou stařenu, jaké jen prachy umožňují pozdní milostné hrátky s mladým masem, vdechla Leu Neradovi život plný smyslu – jako antická bohyně Afrodité dřevěné soše sochaře Pygmaliona, věděl teď od svého římského učitele humanitních věd.

S rutinou zkušeného trenéra mu stále zvyšovala laťku tak, že dostával znovu a znovu chuť i sílu ji zdolat. Pětkrát v týdnu jezdil ráno do Říma, kde ho čekaly tři hodiny italštiny a tři hodiny dějin, kultury i politiky přednášených anglicky. Už v listopadu mohl jeho učitel, penzionovaný profesor filozofie, přejít na domácí jazyk, o což se zasloužila přes své mládí nejlepší lektorka Berlitzovy jazykové školy, navíc velmi krásná, což nutilo Lea se před ní neztrapnit

a naopak předvádět se jí rychlými pokroky. Protože mu Julie objednala hojnou výbavu ležérně střižených a skvěle padnoucích sak, kalhot, košil, triček i bot, takže utrácel v podstatě jen za polední pizzy, posílal do Prahy dost peněz, jimiž splatil dluhy a mocně přispíval na byt. Žasnoucí rodiče proto ochotně vyhověli naléhavému přání, aby nikomu nesdělili místo jeho pobytu; uklidnila ho jejich opakovaná zpráva, že se na něho nikdo neptal. Slíbil sestřám, že za stejnou mlčenlivost mohou po dvou letech oba jejich pitomci i všichni potomci počítat s prázdninami u moře.

Ukázalo se, že Leův hlavní úvazek, údržba zabezpečovací elektrotechniky, kterou měsíčně prováděla firma z Říma, byl fiktivní, aby Julie mohla jeho plat odpisovat z daní, „kdo kašle na pakatel,“ prozradila mu zásadu zděděnou prý od knížete, „nemůže být nikdy milionář!“ Potvrzovala to tím, že posílala do obchodu v městečku, který vilu tradičně zásoboval, všechny vratné láhve, aby jí odečetli zálohu. Za svůj plat měl tedy tančit a hlavně učit se. Jeho italštinářka se mu líbila od prvního setkání a brzy se přidal i obdiv k vějíři Carliných vlastností a schopností. Doktorandka ovládající základní románské jazyky včetně latiny neuměla zato anglicky, takže s ní nemohl komunikovat, a tím míň flirtovat dřív, nežli se jakž takž prokousal italštinou. Ten fakt mu rozhodně nasadil ostruhy, ale jinak Leo pochopil sám, že učitelka najatá Julií má jako ženská zůstat tabu. Na denní setkání se pak díky tomu mohli těšit oba, nebyla ničím zatížena a měnila se v zábavnou soutěž, při níž ho Carla nejvíc poháněla tím, že se současně od něho orientovala v češtině.

Na podzim už s ní mohl v její mateřštině slušně konverzovat, takže se postupně dozvěděl, že je nejmladší z trojice dcer zubařského páru ze sicilské Catanie, pročez měla štěstí: obě ordinace připadly po zvyku starším sestřám a jí hvězdy ponechaly volbu. Když zjistila, že je schopna hbitě porozumět turistům z nejrůznějších zemí, kteří s oteklými tvářemi hledali pomoc v jejich domě, rozhodla se pro jazyky s předsevzetím dobře se jich naučit co nejvíc. – „Chcete

překládat?“ zajímal se Leo. – „Ne.“ – „Takže tlumočit?“ – „Ne ne.“ – „No tak k čemu vám to bude?“ – „Chci si číst!“ – „Číst...?“ – „Ano, dobré knihy v originále, hlavně básně. Já miluju básně, víte? a i nejlepší překlady jsou jen parafráze, chtěla bych vnímat Baudelaira nebo Byrona nebo Whitmana stejně přímo jako Danteho!“ Z diskuse se rychle vyhal, protože z těch lidí znal jen posledního a to ještě veškerá znalost končila jménem. Proto se nezeptal, jak se tím lze žít, a taky, proč se tedy neučí především angličtinu. Ale zažíval přece, že si přišla jistě na dobré peníze od štědré Julie, a došlo mu i to, že rodiny zubařů nebývají nejchudší.

Na tu Carlinu přišla řeč, když se zvědavě ptal, jak moc trpí její rodná špička italské boty, Sicílie, pod vládou mafie. Poprvé mu odporovala tak vášnivě, že opustila volné tempo učitelky a přešla zřejmě i do nářečí, jelikož jí nerozuměl jediné slovo. Když se uklidnila a uměla se svému horlení i zasmát, ujistila ho už zas věčně a spisovně, že mafie sice existuje, ale je srovnatelná s kriminálním podsvětím všech zemí světa. – „Neříkal jste mi sám, že ve vaší vlasti řadí už i ruský, čečenský, bosenský a vietnamský gang?“ Odvážil se ještě zeptat, viděla-li někdy živého Kmotra. – „Ale ovšem, jeden capo di capi je pacient mého otce a jezdí k němu až z Messiny, protože má se zuby věčně potížit a nemůže si vynachválit jeho zlaté ruce.“ – „A stalo se někdy, že někdo chtěl po otci nějaké výpalné?“ – „To by se nikdo neodvážil, vydírat zubaře, který léčí Dona Salvatora. On násilí nesnáší a trestá, proto si ho i náš otec váží tak, že by jemu jedinému nikdy nevystavil účet!“ Už si netroufl poznamenat, že mu i to smrdí výpalným, a ukončil svár žertem. – „Kdybych měl někdy problémy sám, přijel bych do Salerna za vámi, abyste mi u otce vyprosila slevu.“ Nato ho zarazil její divný pohled, a když zmateně zapřemýšlel, zač se má omluvit, oznámila mu až skoro dojatě, že tím komplikovaným souvětím s kondicionálem i konjunktivem se právě vlámal do italštiny a teď v ní začne i myslet...

Vzpomínky přerušil mobil, hrál znělku z Traviatty, kterou mu do něj nastavila Carla, řekl už automaticky – „Pronto“ a hned uslyšel i její hlas. – „Leosků...“ Tu zdrobnělinu zakázal doma všem, sotva odrostl kalhotkám po kolena, ale když se ho později na Capri zeptala ona, jak se dají jména jich obou v češtině zněžit, prozradil jí po Karličce i Leoška. Oslovila ho tak s rozkošným přízvukem hned při prvním společném probuzení, a on nenašel sílu zakázat to i jí... sílu? ne! neměl nejmenší chuť, protože její hlas propůjčil tomu slovu nový rozměr, který zafungoval i teď. – „Karličko... bon giorno!“ Na nic z její návštěvy Sicílie se nemusel ptát, protože o tom dlouze telefonovali každý z předchozích večerů, zajímalo ho jediné téma, které však první stačila vyslovit ona. – „Už víš, v kolik dorazíš?“ – „Hned jak odjedou, chci je vyprovodit.“ – „Bene, sedím na piazze před Luigim, ale nehoň se, mám co číst!“ – „Bene.“ – „Zůstaneš dneska u mě?“ – „No ne! Ty mě tam konečně pozveš? – Jsi tam už dlouho virtuálně.“

– „Leo??“ to zavolala zdola Julie, – „my jedeme, Leo.“ – „Si si, jdu k vám!“ Do mobilu řekl. – „Už volá. Pomůžu jim s kufry.“ – „Tak ciao, amore!“ – „Ciao, Karličko!“ Zavazadla už kladl Peppino do kufru cabria, advokát seděl za volantem, Annamaria zavírala za Julií dveře auta. – „Leo, jedeš do Říma za Carlou? Včera se vrátila, vid’?“ – „Ano.“ – „Peppino se ženou musí do Kalábrie na pohřeb strýce, kdybys tam zůstal, zavolej to Sekuritě. Anebo si pozvi Carlu sem. Vrátime se nejspíš až v neděli.“ – „Domluvíme se s ní, dík a dobrou cestu! Ciao, Giorgio!“ – „Ciao, Leo!“ Odjeli, dole se už otvírala brána, a než se zavřela, pohltily auto vinice.

Za rok, kdy tu byl, se plně zapojil do systému, který zde vládl řadu let. Dům nebyl za dne nikdy zcela opuštěn, když tu hospodyně zůstala sama, nikdy se z něho nehnula, objednané nákupy jí vozili z obce. Zato ji Julie nevolala k sobě každý den, když tady mohla být. Peppino vyřídil problémy s technikou a odjel domů dospat hodiny čekání v limuzíně, v nichž nikdy nezamhouřil oko. Od západu do

východu slunce se automaticky znásobila bezpečnostní opatření napojená oddělenými systémy na Sekuritu i karabiniéry. Leo hravě převzal Peppinovy úkoly a doplnil je novými prvky, které ostrahu zvyšovaly i zlevňovaly. Manželé proto i dnes záhy odjeli a Leo si šel jen pro sako a pohotovostní batůžek, který měl vždy přichystaný pro Řím. Po Capri tam poprvé vystřídal učebnice, sešity a laptop čisté prádlo na druhý den. Z bývalé stáje pro jezdecké koně přestavěné na garáž, kde teď odpočíval Ghost vedle traktúrku na sečení trávy, vyvezl Picolina, jak nazvala Carla jeho malého fiata, kam stěží soukala dlouhé nohy. Pak ovladačem zajistil celý dům, nastoupil a sjel k bráně, která se opět otevřela.

Dál neprojel, protože mu do cesty nacouval bourák skrytý dosud za zdí. Měl italskou poznávací značku, ale z bočních oken hleděly známé české tváře. Trojice, kterou nazval Kamil, si jeho úlek pár vteřin vychutnávala tím, že se na něho němě šklebila. Pak první vystoupil Kája a těsně po něm i Míra a Láďa. Doloudali se k fiatu, šéf se opřel o rám otevřeného okna a řekl poměrně přátelsky – „Pozveš nás aspoň na kafe, vole?“ Pokusil se to odvrátit. – „Ona je tam...“ – „Zapomněls, vole, že sme Holmesové? Bábu vodvez před chvílí nákej fešák v jágoši, a po nich s dalším frajerem vypadla na kolech i náká Mařena s ksichtem služky.“ Ted’ už se nikdo z trojice přátelsky netvářil.

III

KRIZE

10

Giulietta

Před sebou sladovou whisky a ve špičce cigaretu, seděla v hotelové kafetérii a pozorovala leteckou akrobatiku holubů před milánským dómem. Ačkoli už dávno nehrozilo, že by ji obtěžovali nadšení diváci, pořád někde číhali paparazzi sledující frontu rodinné války, proto měla i zde své největší sluneční brýle zakrývající většinu tváře. Giorgio šel po snídani do svého pokoje skypovat s dcerou o novinkách v kanceláři. Byla ráda, že je zas chvíli sama. Na prahu svého nejzávažnějšího rozhodnutí, které mělo dokončit Vittoriův zápas o čest a čistotu rodu, zas jednou bilancovala dlouhou životní cestu, jejíž cíl byl na dosah.

Holka, která v dětství ztratí oba rodiče, nebývá rozmazlená. Julie se musela od maminičiny smrti úplně sama rozhodovat kam jít či nejít, co chtít a čemu se vyhnout, kdo jí pomůže a kdo ublíží. Rychle poznala, že její útlé tělo není s to bránit se silou, takže ji ze šlamastyk všeho druhu dostane jen bystrý mozek. Proto si nechala narůst dlouhé vlasy, aby působila křehce, až skoro rozbitně, proto svůj vrožený půvab nezdůrazňovala pýchou, ale naopak vyvažovala laskavou vstřícností, proto se nikdy nikam necpala, když až nedětsky moudře pochopila, že skromností spíš získá pozornost a sympatie. Těch několik málo olomouckých Židů, kteří válku přežili, mělo dost starostí se sebou samými, buď hledali zmizelé bližní, nebo se stěhovali do Izraele, ani nejděčnější pacienti neměli dostatek energie, aby se ujali osiřelé dcerky jejich někdejšího lékaře. Jako horký brambor si ji rychle předávaly různé útulky, až skončila v dívčím domově brněnských cisterciáček. Dospěla ke svému štěstí těsně před tím, než byly sestry vyhnány komunisty do všech světových stran. Jedna z nich si ještě postačila všimnout, že útlá dlouhovlasá žákyně, kterou

učila tělocviku, je kromobyčejně ohebná, a doporučila jí přihlásit se ke zkouškám na právě založenou taneční konzervatoř v Praze.

Připustili ji tam s velkými pochybami, proti ostatním adeptkám byla v jejich slangu „přestárlá“, ale když celou konkurenci doslova „přetancovala“, prorokovala předsedkyně komise – „Ta holka je druhá Galina Uljanova, má páru, že tu bude strašit až do stovky!“ Přijali ji bez váhání, ano, s nadšením, a bytový problém vyřešila kolejí. Tehdy ještě vůbec nevnímala, jaké dějiny procházejí za zdmi školy, od rána do večera ji zajímala jen cvičná tyč u zrcadla a návazně každé baletní představení ve Zlaté kapli, kam vcházela v daleko silnějším vytržení než dřív do kaple v klášteře. S Bohem neměla problém; už z toho, že si židovského tatínka vzala maminka protestantka, vycítila, jak mnoho má tváří a na každém člověku je, aby si vybral. Necítila se dosud zralá k zásadním rozhodnutím, a tak jen bezstarostně tančila přímo nadnášena jistotou, že všechny hrůzy leží za ní a před ní čeká svobodný svět lehkých kroků. Ačkoli nejen zdaleka nejstarší, ale i nejvyšší z ročníku, byla současně nejlehčí, – „Máš svaly z peří a kosti z papíru!“ žasli spolužáci, když byli schopni provádět plavné skoky i s ní v náruči. Přestože ji téměř všichni milovali, držela se závist spolužaček v mezích, krotil je už její osud, ale hlavně trvalá spontánní nabídka, že kterékoli z nich kdykoli v čemkoli pomůže.

Homo politicus se z ní stal v jediném okamžiku prvního května 1962. Když žáci Akademie múzických umění skoro v plném počtu, aby vyhověli naléhavé výzvě oblíbených pedagogů, že viditelná neúčast na průvodu ohrozí celou školu, rutinně zamávali papalášům bolševické partaje na tribuně, odpochovali rovnou na Petřín, kde se měl konat další ze znovu zavedených studentských majálesů. Zavěšena do svých dvou největších ctitelů z ročníku, shodně trpících tím, že je má jen za mladší brášky, přihlížela právě líbacímu rituálu pod sochou Karla Hynka Máchy a udělila sama povinnou pusu oběma průvodcům, když se ozval ryk píšťalek a řev povelů. Vzápětí byla trojice roztržena davem prchajícím od Nebozízku. Úspěšně

utekla i ona, ale ještě stačila zahlédnout pendreky dopadající na ramena a hlavy posledních jako cepy na snopy. Noviny, rozhlas i televize se nazířící pohoršovaly nad reakčními chuligány, kteří se rozhodli zkazit pokrokové mládeži svátek pracujících. Brzy nato došly podrobné zprávy, že herec čtvrtého ročníku Divadelní fakulty Akademie múzických umění Ladislav Mrkvička, kterého všichni obdivovali v absolventských představeních, byl za študáckou recesi vyloučen pro podvracení socialistického režimu. A co víc, že jediný, kdo se proti krutému vyhazovu spolužáka odvážil ozvat, další miláček z prken studentského divadla DISK Petr Čepek, pro Julii majitel nejuhrančivějších očí, jaké kdy viděla, byl těsně před promocí rovněž vyloučen ze školy a nedostal diplom. Nepropadla však bezradné nenávisti většiny ostatních, nýbrž rozhodla se s věcností, jakou v ní vypěstovalo dětství, že zvolí cestu rebelů, ale půjde na to úplně jinak, totiž dlouhodobě. Povedlo se jí nenápadně nasadit všem ctitelům i kamarádkám do hlavy myšlenku tak absurdní, že by je byla samotné nenapadla: navrhnout ji na schůzi fakultní organizace Svazu mládeže do výboru. Úžas pléna přerostl v nadšení, že ten nudný spolek s Julií v čele nutně musí získat něco z její záře, proto ji rovnou zvolili předsedkyní. Měla však žádost. – „Vezmu to jen s vaším slibem, že ve mně nebudete čekat pannu orleánskou, ale obyčejnou kapku!“ Když nechápali, zarecitovala, co ji naučily cisterciáčky jako jedno z jejich životních hesel. – „Gutta cavat lapidem non sed saepe cadendo“ a hned klasicky přeložila – „Kapka brousí kámen ne silou, ale stálým kapáním.“ Kdo jí tehdy nerozuměl, pochopil do roka a do dne, když byla zvolena hlavou svazáků celé Akademie. Mimořádný baletní talent, výborné ze všech předmětů včetně marxismu, když si pro písemku vybrala Engelsův snesitelný Podíl práce na polidštění opice, a navíc ke kráse i přímočarost a neústupnost v jednání s vyššími orgány, ten fungující mix jí vynesl respekt shora i zdola. Všichni uvěřili, že se zhůvěřilosti jako při onom majálesu nemohou opakovat.

Pendrekyně zabubnovaly opravdu už jen jednou, když těsně před zkouškami zhaslo ve strahovských kolejích světlo a stovky studentů táhly se svíčkami k Pražskému hradu. Tím však začala poslední fáze války dvou křídel v komunistické straně a na celé čáře vítězili reformisté. To Julii dávno jako vzácný dar přijalo i Národní divadlo, jehož občanskou mluvčí pak byla až do porážky obrodného pokusu v srpnu 1968, tehdy už slavná primabalerína a šťastně vdaná za muže, který na ten „hokuspokus“ nikdy nevěřil. V pubertě si pod vlivem cisterciáček umínila stát se „opravdickou ženskou“ až s člověkem, jehož bude opravdu milovat. Když ho nenašla během celých studií ani po triumfálním startu na první scéně, začala propadat panice, skončím jako stará panna? Všechno k tomu směřovalo a ona málem uvěřila, že to brzdí i její skoky a piruety, když tu po básních, které ji silně oslovily v jeho sbírkách, poznala osobně i jejich autora Viktora Konečného a okamžitě pochopila, koho to celý život hledala. Někoho, kdo v lecčems odmítá obecný názor, ale je schopen konstruktivního nesouhlasu. S ním nesouhlasil často, ale tak kouzelně, že střety přímo vyvolávala, a i když paličatě trvala na svém, dál svůj odlišný názor neprosazoval a ona k němu většinou dřív či později dospěla sama. Ale ani když jí pak slyšel zastávat opak toho, co hlásala dřív, jí to nepřipomněl.

Obdiv se změnil v lásku. – „Jsem laň,“ objasnila pak hloubku vztahu k němu, když přiznala, že on je první, kdo ji měl úplně, – „která věnovala svou poctivost moudrému jelenu, přestože on zřejmě nikdy neopustí svou paní srnu...“ Šťastně se zmýlila. Viktor měl i další vzácnou vlastnost: nehodlal trvale žít ve lži. Přestože neučinila ani nejmenší náznak, že to od něho očekává, požádal o rozvod bezdětného manželství sám, aby vstoupil do podobného. Po dítěti toužili oba, ale než zjistili, že to půjde jen s pomocí medicíny, rozběhl se film dramatických událostí, který vyvrcholil jejich exilem a ukončila jej Viktorova smrt.

Po roční pauze, kterou psychicky přežila tím, že ze světa vnímala jen zkušebnu, jeviště a svou postel, požádal kníže Mortadini svého

přítele advokáta, aby ten už v jeho nepřítomnosti za něho položil osudovou otázku. A když do Říma na letiště zavolala kladnou odpověď, začala pro ni nová éra návštěvou Capri. Vzal ji tam poprvé, když se vrátil s prezidentem Cossigou z Jižní Ameriky. Magický ostrov byl už zbožným snem její matky, který Juliin nepravý, ale skutečný otec své ženě i dcerce při loučení přísahal splnit – „Až za mě zvolí dalšího židovského krále!“ Po útěku do Itálie s Viktorem se zdál být na dosah ruky a oba si jej vytkli za první cíl, až se vyhrabou z úvodních problémů exilu. To se stalo brzy, ale pak to zbrzdila nejdřív její práce a pak jeho nemoc. Kníže o tom snu četl v jednom jejím rozhovoru s novináři, ale počkal, až jí bude moci položit svou otázku. Když mu dala své Ano, zařídil potřebné už cestou.

Peppino je z Říma zavezl do starořímského přístavu Ostia, jehož antickou slávu postupně zaneslo bahno Tibery a tím jej zachránilo pro daleké potomky. Piknik je čekal v úchvatné vykopávce Neptunových lázní před obrovskou mozaikou vládce moří. – „Milionáři tu najímají velké veslice, aby se podobali císařům, kteří odtud jezdili na Capri,“ předeslal potom kníže, – „ale nepřišlo mi, že bývám to bylo vhod, najal jsem obyčejnou jachtu.“ I ta se ukázala být kombinací špičkového luxusu s moderní technikou, takže za necelé čtyři hodiny se z mihotavé polední páry vynořila a rychle rostla silueta, která se jí navždy vryla do sítnice; byla schopna načrtnout její obrys i poslepu. Minuli však vjezd do Mariny Grande a přistáli na kotvě až u jižní špičky, odkud jim v ústrety vyrazil člun. S knížetem hlaholili veslaři řečí, které rozuměl, Julii však téměř nepřipomínala italštinu. V místě přistání vystupovala mocná stěna přímo z moře a pod výstupkem zdobeným zbytky antických dlaždic ležela na prahu skalního schodiště jakási budka, která se až zblízka ukázala být součástí nosítek. – „To už nepatří k turistickým rekvizitám boháčů,“ prohlásil Vittorio, – „ale je dopravní prostředek pro každého, kdo není zvyklý šplhat, a ve vašem případě by neměl ohrozit nohy a ruce, které rozdávají divákům krásu!“

Šplhat se Julie naučila, když utíkala za divadlem a vracela se přes zídku brněnského kláštera, později dokonce po fasádě druhého patra kolejí; představa, že má být jako balík stěhována dvěma muži, kteří budou zvládat strmý výstup s ní uvězněnou v těch neckách, se jí vůbec nelíbila. Úrazy na ni číhaly v divadle při každém pas de deux a při každé piruetě, zapnula teď svůj nacvičený radar a ti tři měli co dělat, aby jí i bez zátěže stačili. Z cestovních průvodců dávno věděla, že ji na samém vrcholu za výkon odmění z podesty někdejší císařské vily úchvatný pohled přes pruh Tyrhénské moře na protější břeh. K jejímu překvapení se však velkoměsto pod Vesuvemjevilo odtud jako obrovská skládka, na kterou antičtí giganti naházeli bez ladu odpadky nejhorší architektury. – „Tak to je ta Neapol,“ zeptala se knížete zklamaně, – „kterou má člověk vidět, aby mohl šťastně zemřít?“ – „To je ona Neapol, kterou tu mnozí lidé viděli v úděsu, že zemřít musí,“ vysvětlil jí, – „neboť až sem si dávali Tiberius i Augustus, kteří odtud vládli tehdejšímu světu, přivážit své disidenty, aby získali jejich milost dobrovolným skokem z útesu.“ – „V čem tkvěla?“ chtěla vědět. – „Mohli se rozběhnout, a tak doskočit až do vln.“ – „To někdo přežil?“ – „Ne, ale nebyl katy shozen tak, aby se postupně roztloukl o skály. Otočila byste se laskavě na druhou stranu?“

Tam se táhl v poledním slunci tyrkysově fosforeskující koberec hladiny, aby se na obzoru setkal s ametystovou plachtou nebe. Před tím pozadím stál na kamenném kvádru alpakový kbelík s ledem, z něhož vyčnívala láhev. Jeden z průvodců se objevil s kytarou a spolu s druhým zpívali zřejmě místní píseň. Při ní dostala Julie zásnubní prsten a současně otázku, mohou k němu dva snubní prsteny přibýt hned. – „Váš osud,“ řekl jí Vittorio, – „mně napověděl, že nutit vás k církevní svatbě by bylo násilí, proto jsem požádal prefekta zdejší municipality, aby nás oddal zde z moci státu.“ Muž, jehož považovala za skvěle oblečeného číšníka, jenž přinesl a nalil šampaňské, si nasadil šerpu, rozevřel kožené desky a provedl civilní obřad, který oba muzikanti odsvědčili. Protože vládla odpolední

siesta, které v Itálii propadají i turisté, byli dalšími účastníky už jen včely, cikády a dva draví ptáci kroužící nad obřadem tak dotěrně, až jim dal kníže jména svých bratrů. „Antonio! Alberto!“ připil jim ironicky, – „ta, kterou tu proklínáte, vám odolá jako já!“ K vile Iovis mrštně vystoupala Julie Jandová, od ní k městečku pomalu sestupovala Giulietta Mortadini, které k povolání primabalerína přistoupil titul kněžna.

Novomanželé s oddávajícím úředníkem radnice a oběma hudebníky se zastavili ke svatební hostině v tratorii obklopené vinnicemi. Také tam knížete znali, nevěstu skoro umačkali i ulíbal, a zaskvěli se místní kuchyní; zvláště ravioli plněné basilikem a zalité horkým máslem s drceným šafránem měla už navždy považovat za pokrm králů, k němuž se sem pak po léta utíkala ze zajetí nóblgastronomie Grandhotelu Quisisana. V jeho apartmánu strávila nejen svatební noc, ale i desítky dalších, jak sem s Vittorioem rok co rok jezdila slavit výročí svatby až do jeho onemocnění. Když zemřel, odešlo s ním pro ni na léta i Capri. Že se sem začala vracet, způsobila dcera Giorgia Guida Lucie. Její otec tu pak byl s Giuliettou i tehdy, když sem přiletěl Havel, a zařídil pozvánky na banket, aby osobně poznala nového prezidenta své svobodné pravlasti.

Advokát se jí už dávno vyznal, že obdivoval, jak oddaně pečovala i o druhého nemocného manžela do poslední vteřiny a na rok dokonce přerušila hvězdnou kariéru v Miláně. Aby její tělo ani duch netrpěly ztrátou nejpodstatnějšího, co je udržovalo ve vrcholné formě, proměnila jeden z pokojů vily v zrcadlový sál s cvičnou tyčí, a když objevila milongy, propadla kouzlu inteligentního tance s bezpočtem variant. Peppino ji vozil do římských tančíren stejně často jako předtím na představení do La Scaly. Svým posledním rozhodnutím, které znal jen profesor Mariniello, jí dal Vittorio sílu překonat jeho smrt a úspěšně se vrátit na milánskou scénu, jenže současně vypuklo nové kolo rodinné války, v níž by byla při vši své vůli neměla velkou šanci, nebýt doktora Guida, jenž pro její

zdravý ženský instinkt nalézal účinné paragrafy. Později i přiznal, že si nedovedl představit, jak ustojí, co muselo následovat. Bratři Antonio a Alberto odložili vzájemné třenice a spojili se, aby s mohutnou pomocí bulváru přesvědčili veřejnost jak o neplatnosti svého poválečného zbavení dědických nároků, tak o neoprávněném přenosu titulu i majetku na cizinku, kterou představovali málem jako metresu nastrčenou východními tajnými službami. Frontální útok na Giuliettu se zhroutil, když ji mocná klaka po premiéře Coppélie vypískala a rozvinula nad místy k stání transparent s výzvou ABBASSO COMMUNISTA!

Média přinesla vzápětí prohlášení čelných italských umělců, mezi nimiž nechyběli spisovatel Alberto Moravia, režisér Federico Fellini a Juliina slavná jmenovkyně i obdivovatelka, herečka Giulietta Massina, že jde o podlé pokračování války v její podstatě občanské, v níž se dvě zcela zdiskreditované vedlejší větve slavného rodu snaží o dodatečné vítězství fašismu. První reprízy se skoro všichni signatáři zúčastnili a televize přinesla doznání pětice ze stovky klakérů, že je najal koncipient advokátní kanceláře, jejímž klientem byl Antonio Mortadini. Bratři se pod palbou kritiky chtěli nechtě připravit na to, že musí počkat, až bezdětnou kněžnu podědí někdo z jejich synů, a zatímco vedli další boj o příští nástupnictví už jen mezi sebou, Julie pojala plán adopce, který teď vstupoval do rozhodné fáze. Krátce po Vittoriovi zemřela na „bílou nemoc krve“ i advokátova poměrně mladá žena, a Giulietta mu mohla právní pomoc oplácet péčí o dceru Lucii, svou kmotřenku, kterou moudře provedla pubertou a stala se jí druhou matkou. Byla to pak Lucie, kdo nepolevoval ve snaze spojit ji s otcem tak, aby obě měly zas rodinu. V podstatě se jí to zdařilo, když je přemluvila, aby spolu jeli zlomit Juliin letitý odpor k ostrovu Capri. Byl to spíš bezbřehý smutek, protože Capri pro ni znamenalo Vittoria.

Zamyslela se, když jí kmotřenka Lucie jednou řekla, že zbytečně proklela místo, které její muž nadevše miloval. – „Vždyť on se tam,

Giulietto, oženil i poprvé!“ To Julie přímo od něho věděla už před svatbou a nikdy netrpěla představou, že snad ten krásný rituál poznala jako reprízu. Až jeho smrt, kterou zažila tak strašně zblízka, v ní vyvolala obavu, že by další návštěvy bez něho rychle vymazaly dny, události i hovory s ním, které v sobě léta ukládala, až se zdály být těžištěm jejího života. Varovalo ji, jak brzy už jednou po smrti Viktora se konkrétní vzpomínky na denní život s ním redukovaly na jeho verše a trefně ironické komentáře. O několik let později však cítila sama, že se jí násilně odseknutý ostrov začíná přímo fyzicky připomínat, jak to slyšela o amputovaných končetinách. Tak došlo konečně k výletu, při němž ji doprovázel doktor Guido. Dva pokoje ovšem neobjednala v Quisisaně, ale v sousedním hotelu Syrené, kam nikdy předtím nevkročila, ale vždycky ji lákala jeho jediná rozlehlá terasa patřící ke dvěma apartmánům, na niž léta hleděla ze své suity.

Jako v posledních letech s Vittorioem ji i s Giorgiem dopravil přímo z Říma vrtulník na polygon v horní části ostrova zvané Anacapri. Advokát tu byl několikrát za knížetem i se svou ženou, takže ho teď s ničím nemusela seznamovat. Na první večeři vystoupali ke skalní bráně Areo naturale do pizzerie, kde párkrát ve čtyřech mlsali insalata caprese, obdobu studentských rajčat s tvarohem, a špagety na oleji s česnekem i papričkami. Náhle tu byli ze čtyř jen dva, kteří k sobě tenkrát nepatřili. Podivila se, jak vlídně ji ostrov přijal, a v duchu byla vděčná Vittoriovi, že jí ničím nevzkázal nelibost. Zpočátku příjemný rozhovor na běžná témata však začal váznout. Hleděla na temnící se mořskou hladinu, kterou v hloubce tří set metrů začaly vyšívát bílé nitě kýlních vln vyjíždějících rybářských člunů. Až teď si plně uvědomila, že ji s největší pravděpodobností čeká po mnoha letech společná noc s jiným mužem. Advokát možná myslel na totéž a tak je oba současně přepadlo mlčení. V jednu chvíli, když se už úplně setmělo, protože měsíc byl v novu, současně vstali, on cestou zaplatil a sestupovali po dlouhé cestě k zářícímu centru, obklopovali stále víc domácími i turisty, až je k hotelu donesl už lidský proud. Bez pozdravu

odemkli každý své apartmá a o chvíli později se nadále nemluvně sešli na terase, ona se svou sladovou whisky, on s koňakem a doutníkem.

Přes ulici, odkud k nim stoupala vřava hlasů, svítila rohová suite Quisisany, kterou Vittorio tradičně najímal, protože z ní byl výhled na moře, na Monte Solaro i do rušné promenády, a ona si představila, že ji odtamtud povzbuzuje. – „Škoda,“ řekl jí na posteli, kterou dobrovolně proměnil v smrtelnou, – „že Giorgio Guido není volný, neznám nikoho, komu bych tě svěřil raději než jemu...“ Giulietta si pořádně zavdala a rozhodla se to vyřešit. – „Ty asi víš, proč nás sem tvá dcera poslala!“ Tykat si začali ještě za Vittorioova života na Giorgiově svatbě. – „Myslím, že tuším...“ – „A jaký na to máš názor?“ Když viděla, že mu odpověď dělá potíže, dodala. – „Já tě mám ráda, Giorgio, moc! dalo by se postaru říct, že tě dávno miluju.“ – „I já tebe,“ osmělil se. „Ale upřímně ti říkám,“ pokračovala, – „že k lásce už nepotřebuju některé průvodní jevy. Dokonce by mě přímo rušily.“ – „Myslíš, s někým spát?“ – „Ano, myslím spát s tebou. Přesněji řečeno, nechci spát definitivně s nikým. Úplně mě to přešlo.“ – „To je zajímavé,“ řekl. Zasmála se. – „Zrovna tohle slovo jsem od tebe na to téma nečekala!“ – „Zajímavé je,“ opakoval, – „že zrovna takhle bych to byl řekl já, kdybych se nestyděl...“ – „Tak to je opravdu zajímavé,“ řekla už vážně, – „čímž jsme to vlastně skvěle vyřešili a teď už se můžeme nerušeně jenom milovat.“ Přitukli si, on si doutník zapálil a začali hovořit o všedních věcech, dokud jim zas nedošla řeč, tentokrát únavou. Než se rozešli do svých pokojů, vzali se za ruce, v nichž nedrželi sklenky, a opět mlčky vnímali atmosféru místa, kterou napojil dech tolika vládců, filozofů i umělců, že mu Vittorio dal titul „Dějinojem“...

– „Halo!“ pozdravil ji Giorgio vracející se z internetové konference s dcerou, – „v Římě vše při starém, kam půjdeme? Na Poslední večeři?“ – „Recepce nám obstarala vstupenky na zítřek,“ řekla Giulietta vstávajíc, „takže dnes Dóm, nákupní pasáže na piazze a bistecci v La Carbonara. Andiamo!“

11

Leo

Ještě vteřiny před tím, než spatřil ty tři týpky z Prahy a vytušil, že se jeho dosud tak úspěšný let řítí do vývrtky, myslel i Leo na Capri. Ani ne sto hodin ho dělilo od poznání, že jeho osud se jmenuje Carla Castellione, a Juliina dnešní nabídka, aby s ním poprvé strávila víkend ve vile, to pečetila. Jenže zatímco jeho budoucnost na něho čekala v Římě před tratorií u Rotondy, cestu k ní mu tu zatarasila minulost. Musel zas odjistit vilu a vypnout všechna poplachová pásma ve správném pořadí, aby nepřesnost nevzbudila pozornost security v městečku. Přitom ho polil pot. Znal tyhle kluky dost dobře, i oni museli mít pro svou práci bezpečnostní prověrku a byli s ním přece kámoši, ale zůstali jimi i potom, co je vystříhl? Naštěstí se zatím chovali dost normálně a on jim koneckonců nic neukradl, šel jen za svou nevratnou šancí a to by byl jistě udělal každý z nich. Pomalu se uklidňoval, ale nadále byl jako na trní, když musel pro pivo do kuchyně a na odchodu zahlédl, jak očima přímo luxují všechny zdejší poklady. Než stačil vyjmout z baru sklenice, pili všichni tři z lahví a Kája se podivil. – „Ty seš abstinent, vole?“ – „Ne, ale musím jet do Říma, a karabiniéři rádi berou s pokutou i auta...“ – „To fáro je tvý?“ – „Služební. Mám ho v užívání...“ – „Seš tu u báby domovník?“ – „Ne... starám se jí o techniku...“ – „A šukáš ji?“ Pokusil se to hodnověrně vyvrátit. – „Jestli vůbec někdo, pak právě ten fešák, co ji vez!“ – „Tak co tu teda děláš furt, vole?“ – „Učím se italsky... a chodím s ní na milongy...“ – „Kolik máš tady za večír?“ – „Dává mi kapesný...“ – „Jaký?“ Už se to velmi podobalo výslechu, jemuž Míra s Láďou asistovali skoro jako drábové.

Rozhodl se hrát fér. – „Tisíc na měsíc...“ – „To máme za ten rok dvanáct, takže každému z nás visíš tři eurotácy a všem dohromady

dvě stě pětadvacet tisíc babek českých, spočet sem to správně, vole?“ – „Platil jsem z toho jídlo, benzin a vůbec...“ – „Spočet sem to správně??“ – „Jo...“ – „Tak je naval!“ – „Kluci, já z toho vážně musel...“ Hromotluk Láďa už nevydržel mlčet. – „Máš rád svý zuby, vole?“ Dal zas pěsti k sobě jako boxer před zápasem a Leo poznal, že nezávazná konverzace skončila. Proti jim třem neměl šanci. – „Já vám, kluci, zaplatím, fakt!“ – „Z čeho vole, dyž jako nic nemáš??“ – „Ty prachy seženu!“ – „Jak??“ – „Dejte mi čas!!“ – „Máme jen tři dni dovolený.“ Chytl se posledního stébla. – „Vezmu si ráno kredit, určitě ho dostanu!“ V tu chvíli ho napadlo, že se opírá o desku jídelního stolu přímo nad jedním z poplašných tlačítek, stačilo je palcem zdola stisknout a do tří minut tu budou hlídači. Jenže co pak?? Cítil se v pasti jako šachista, kterého v koncovce nenapadá žádný tah. A asi, možná, nejspíš, určitě – byl si už s malým odstupem jist – by stisknul, kdyby šéf party nedal všemu nečekaný směr. – „A dyť to nemusej bejt prachy.“ – „Jak to myslíš...?“ Kája bloudil pohledem po čelní stěně haly a Leo předem věděl, co uslyší. – „Dej, vole, každému na památku třeba jeden vobrázek!“ – „To... přece nejde!“ – „Má jich tu tolik, že se to ztratí!“

Užasli i jeho partáci. – „Co blbneš, vole?“ oslovil ho Míra. – „Vůl seš ty, vole! Chceš čekat, až nám zas veme roha? Celníci už nefunguju a todle v Praze tutově udáme!“ Leo takticky využil jejich slovníku. – „Volové, zkratuje vám software? Každěj obraz je tu jistěnej jak v národní galérii! Svěste jeden, a máte tu v cuku dvě auta šerifů!“ Čekal další nátlak, ale sklidil kupodivu souhlas. – „Tak to je to jediný, co ti věřim.“ Jenže vzápětí poznal, že tu vývrtku zdaleka nevybral. „Kámo,“ oslovil ho Kája a znělo to kupodivu nepříznivěji než „vole“, – „řek jsi, že seš tu přes techniku, tak jelikož seš ajťák s vejškou, naštuduj přes noc, jak obelstíš sám sebe, abys nám zejtra toudle dobou přitáh tři šmáchný fláčky a v tvým zájmu to nedošlo bábě ani šerifům. No a jestli nás kapku znáš, víš dobře, že se pojistíme, abys nám nevrazil póvl.“ Pak se překvapivě zvedli

všichni tři a sestupovali po schodišti bez výhrůžek, které očekával. Bez pozdravu také odjeli, a když na dálku otevřel i zavřel spodní bránu, za níž auto pohltila vinice, mohl mít pocit, že se mu jen zdáli. Jenomže nahoře na jídelním stole ležel jako časovaná bomba list vytržený z turistické mapy Říma se zakroužkovaným místem, kde byl zítřa ve dvě odpoledne očekáván.

Leo naštěstí ovládal způsob, jak uniknout strachu i špatným myšlenkám, svůj trik mu prozradil Robert v prvňáku před sérií těžkých zkoušek. – „Musíš se naučit pustit si v duchu něco senzačního, cos prožil, třeba skvělejší mač nebo příma biják nebo supr sex, a připomínat si vteřinu za vteřinou, až ti to vymaže z hlavy všecko ostatní!“ Recept byl tentokrát tím účinnější, že Leo měl čerstvě za sebou nejúžasnější týden v životě. Proto sotva znovu zakódoval vilu a vyrazil k Římu, vygumoval v sobě poslední hodinu těmi sto šedesáti osmi strávenými s Carlou.

Ode dne, kdy podepsal pracovní smlouvu, byl s Julií jen o Dušičkách v Miláně, kde navštívila hrob prvního manžela a pár představení ve Scale, o Vánocích v Benátkách a o Velikonocích ve Florencii, jinak putoval pětkrát týdně z vily do Říma a zpět. Výborná z italštiny, kterou získal od zkušební komise jazykové školy, nadchla Julii tak, že se rozhodla odměnit žáka i učitelku, jejíž práce tím končila, týdnem na ostrově Capri. V hotelu Syrené naproti slavné Quisisaně je čekaly dva pokoje s velkou společnou terasou, kde se denně v devět scházeli na snídani a k půlnoci loučili místním vínem. Červen byl mimořádně horký, takže většinu dne trávili na pláži u dvou skalisek zvaných Faraglioni v moři nebo při knize. V podvečer objevovali na deseti čtverečních kilometrech ostrova nesčetné kouty nesoucí stopy všech vrstev lidských dějin. Uplatili hlídače, aby si směli po odjezdu člunů s turisty zaplavat sami ve fosforeskující vodě Modré jeskyně, uprosili nájemce, aby jim dovolili projít úchvatnou vilou, kterou si tu dal postavit guru knížete Vittoria spisovatel Malaparte a místo obrazů v ní do rámců zasklil průhledy

na moře a skály. Skoro hodinu mlčky sledovali dramatický západ slunce z ochozu před domem Axela Muntheho, autora slavné Knihy o životě a smrti, pod lanovkou hrdě po svých zdolali nejvyšší kótu na Monte Solare a nevynechali žádnou z doporučených vyhlídek.

Vzorný žák se chtěl ještě naposled vytáhnout a nastudoval ostrov z Lonely Planet tak dokonale, že tu mohl působit jako průvodce, Carla ovšem žasla hlavně proto, že musela jen zřídkakdy opravit gramatickou chybu. Překvapení, které mu slibovala po celý učební rok, pokud jí při zkoušce neudělá ostudu, mu naservírovala až dva dny před odjezdem, když ho po všech tratoriiích, v nichž se o útratu dělili, pozvala sama na slavnostní večeri do Quisisany. – „Jaký si přejete aperitiv?“ zeptala se ho, když je maitre usadil v zahradě u zamluveného stolu s nejlepším výhledem a volal číšníka. V tom ohledu byl Leo zcela nakažen Julií. „Whisky. Sladovou. Pokud možno irskou.“ Číšník byl tu a ona objednávala. – „May I ask you to bring us an irish malt whisky for the gentleman, and gin-tonic for me?“ – „You’r wellcome!“ pravil Ital s hodně špatným přízvukem a Leovi až při tom došlo, že promluvila nejčistší angličtinou. – „Ne...!“ hlesl. – „Ano,“ řekla, – „moc se vám, Leo, omlouvám za mystifikaci, která mi působila těžkosti, když jsem vám zpočátku nemohla leccos vysvětlit v řeči, jakou slušně umíte, ale byla to klíčová podmínka mé a vaší zaměstnavatelky. Ostatně je to i zásada Berlitzových škol, kterou jste opět potvrdil, když neobyčejně zrychlila, co jsem nazvala proložením jazykové bariéry. Odpustíte mi?“ Odpustil rád a zaradoval se i jejich číšník, když mohl zas vplout do bezpečí mateřštiny.

Pak už se Leo dozvěděl i zatajenou část jejího životopisu: po pařížské Sorbonně, kde odpromovala z románských jazyků, byla na roční stáži v Oxfordu, načež si za další rok osvojila i americkou angličtinu v Yale. Jeho úcta k ní dostala nový rozměr a náhle si uvědomil, že tuhle skvělou mladou ženu bude napříště potkávat jen příležitostně. Večer měl zvláštní koncovku. Když pili sklenku na dobrou noc, ozval se poprvé za celý pobyt z Leova pokoje telefon.

Julie se ubezpečila, že se jim vše daří i líbí, a vyslovila prosbu, kterou měl tlumočit i Carle: aby zítra vystoupali znovu směrem k vile Iovis a ohlásili se v tratorii pod ní, kde jim objednala večeři, ale v žádném případě tam k ničemu nežádali strouhaný parmazán, – „protože by to bylo,“ řekla, – „jako by někdo chtěl v Čechách k meruňkovým knedlíkům hořčici!“ Pak jim popřála krásný zbytek dovolené a zavěsila. Podivnou doušku nechápali a stejně se divili, že si při předchozí procházce v těch místech žádné hospůdky nevšimli. Nazítří večer byli moudřejší: jelikož byla přes den zavřená, splývala s jinými stavbami roztroušenými po vinicích, tentokrát ji už zdálky ohlašovaly svítící lampióny, kytary a lidské hlasy. Pro podnik mluvilo, že zahrada byla zcela obsazená, ale na ně přesto čekal volný stůl ve vzdušném altánku. Číšnice, která je k němu přivedla, odběhla, aby se za okamžik vrátila se starší ženou, která nejdřív Carlu a pak Lea vmáčkla do kypré podušky své hrudi.

V nářečí ostrova, jež se jen vzdáleně podobalo italštině, jim nadšeně líčila, že právě ona jako dcera padrona obsluhovala kdysi u tohoto stolu prince Vittoria i novou principessu při jejich svatební hostině. – „A vaše mamma,“ vtiskla si Lea znovu hluboko mezi ňadra, – „teď pro vás poručila stejné menu, jaké tu pak často jídala i později a vždycky tvrdila, že náš papa je il cuoco divino!“ Následovaly zvláštní, kancelářskou svorku připomínající mušle vařené v mátě, ravioli plněné bazalkou a zalité horkým máslem s drceným šafránem, krabí maso zapečené s ovčím sýrem a ostrovní specialita torta di mandorla, pečená směs čokolády s mandlemi, ke všemu pili lehounké rosatello della casa, růžák z vlastní sklizně. Výřečná majitelka byla naštěstí sama kuchařka, takže je při jídle stačila jen jednou přepadnout s vyprávěním, jak principessa Giulietta, podle ní Leova mamma, si napoprvé objednala k raviolám ochuceným šafránem strouhaný parmegianno a otec vyběhl z kuchyně, aby tomu barbarství křikem zabránil, za což mu pak byla vděčná a jak vidět, poučila o tom i svého figlia! Pravá bomba však vybuchla

na konci. Většina hostů už odešla, když si k nim majitelka přisedla s pozorností podniku, chlazeným limoncellem, a připila přáním, aby jejich manželství bylo o to šťastnější, že je smrt nerozloučí tak brzy jako Leovy rodiče.

Nastalo zmatené vyjasňování, jak všechny omyly vznikly, až se Italka přiznala, že si jen takhle uměla vyložit kněžnin láskyplný vztah k nim oběma a konkrétně větu, že u ní dnes oslaví první společný rok. Na to jim položila logickou otázku, kdy se tedy opravdu vezmou. Nechtěli jí zkazit radost a vymluvili se obavou sdělovat osobní plány předem, aby je už teď nezačal pronásledovat bulvár a jeho paparazzi, pro které je každá událost v domě Mortadiniů jednou z rodinných šarvátek. To hostinská věděla, takže je už jen zapřísáhla, aby svatební hostinu tradičně pořádali u ní, a po dalším obtisku jejich tváří do svého poprsí je na cestu k oltáři vybavila přežehnáním. Smáli se tomu až na piazzu, kde se každý z minulých večerů zastavili na zmrzlinu, aby pozorovali a komentovali nekončící commedii dell'arte s měnícím se komparzem turistů, ale stálými figurami číšníků, karabiniérů, duchovních, pošťáků, metařů a řidičů kličkujících tím cirkusem s elektrickými ještěrkami, s taxíky, ambulancemi a jednou i s pohřebním vozem vyrobeným jako všechna zdejší vozidla tak, aby mohl projet i středověkými uličkami širokými jen na rozpažení. Leo čekal, až se zastaví Carla, ale byl jí vděčen, když piazzu pouze přešli a zamířili rovnou k hotelu. Na zmrzlinu neměl dnes nejmenší chuť, zato mu bylo s každým krokem jasnější, že je oba čeká poslední příležitost, jak se rozloučit, když od pondělka začne každému z nich úplně jiný život, který už nebudou sdílet spolu. Od piazzy Carla přestala mluvit, a on se začal bát, že odmítne i obvyklou číši na dobrou noc. Když odemykali své sousedící pokoje, chtěl se o tom ujistit. – „Jste asi unavená...“ – „Trochu, byl to hodně náročný týden.“ – „Takže jdete spát?“ – „My nevypijem naši poslední skleničku?“ – „Ale ovšem!“ ulevilo se mu, – „takže za chvíli!“ Odzátkoval láhev lehkého montepulciana, z níž si včera

odřekli půlku pro dnešek, ale ještě zavolal Julii, neboť předpokládal, že na to dnes čeká.

Nemýlil se. Vyslechla dík za kulinářský svátek i referát o tom, jak se stal v trattorii jejím synem a Carla její snachou. Nato mu položila zvláštní otázku. – „A tebe to nikdy nenapadlo?“ – „Co?“ – „Vzít si Carlu?“ – „Myslel jsem...“ nedokončil větu. – „Co?“ zeptala se zas ona. – „Myslel jsem, že ji platíš, aby mě naučila italštinu, a naštvalo by tě, kdybych s ní měl místo toho plotky...“ – „To by mě na mou duši hodně naštvalo,“ potvrdila. – „Já ti nerozumím!“ – „Ale italsky už umíš, aspoň na to máš papír, proč tedy nic nepodnikáš teď? Nerada ti kladu indiskrétní otázku, ale jsi snad homo?“ – „Já?? Vypadám na to??“ – „No právě, že nevypadáš, tak se pořád divím, jak jsi to ten rok vydržel. Chodils do bordelu?“ – „No dovol...??“ – „Promiň, asi na to máš svůj trik. Ale jako žák jsi uspěl, teď jsi už volný mužský. To se ti Carla nelíbí?“ – „Líbí...“ přiznal jí i sobě. – „Tak pozor, nejsi zdaleka sám!“ skončila rozhovor, – „buena notte!“ Vyšel na terasu dřív než Carla. Quisisana stále zářila všemi světly podobna luxusní výletní lodi, ulice dole dosud hlučela jako po celý den, ale on to neviděl ani neslyšel, vnímal dál Juliin hlas a jeho nečekané poselství. Ano! přiznal si, nebýt loňské obavy čerstvého oblíbence hvězd, že první chybou o všechno přijde, byl by logicky dobýval Carlu od prvního setkání a vystačil si i s češtinou...

Vešla na terasu jako vždy po sprše v bílém koupacím plášti a podivila se, že se dosud nepřevlékl i on, „půlnoční pláž“ nazývala každodenní poslední chvíli při víně, kdy příjemně unaveni mluvili o všem, co jim právě vytanulo na mysli. Pak si všimla i jeho výrazu. – „Děje se něco?“ – „Mluvil jsem s Julií...“ – „Má nějaký problém?“ – „Ona si myslí, že spíš já.“ – „Aha...“ okamžik čekala a rychle dodala, – „ale nechcete-li o tom mluvit...“ – „Myslím, že bych měl. Myslím dokonce, že musím!“ Nalil jim oběma a přitukl si s ní, ale sám roztržitě postavil číši na stůl a přišel si, že lapá po slovech jako tonoucí po vzduchu. – „Co vám brání?“ zeptala se

konečně. – „Asi stud a nevím si s tím rady, protože ho normálně nemívám.“ – „Třeba stačí jen začít jinak? Přímo k věci!“ – „Grazie!“ řekl, – „to je nápad. Jste sama?“ Zmátl ji, znejistěla, jako by nebyl při smyslech. – „Je tu snad někdo jiný?“ – „Myslím v životě. Sama jako ženská.“ Zjevně jí to došlo a jenom získávala čas. – „Mám přece rodiče a dvě sestry.“ – „A přítele?“ – „Přítel jako máku, od spolužáků po kolegy.“ Najednou se vůbec nestyděl. – „A milence?“ Ted' zaváhala ona. – „To je hodně intimní otázka...“ – „Ale konečně ji mohu položit. Julie mi připomněla, že už nejste má učitelka a já nejsem váš žák.“ – „Tak to vám vadilo, že jste se nezeptal dřív?“ – „Dřív bych se neptal, ale udělal všecko, abych to byl já sám.“

Napřed upila vína a pak se zeptala. – „A máte pocit, že byste jím býval byl, abych užila plusquamperfekta, které už mistrně ovládáte?“ – „Takový pocit, abych užil kondicionálu, kterým jste mě rovněž vybavila vy, bych si nikdy nedovolil vyslovit.“ – „A co kdybyste se větou holou nerozvitou zeptal na můj?“ – „Já se ptám.“ – „A já odpovídám větou rozvitou. Mám pocit, že byste se jím stal. Jenom, protože mi byl uložen zákaz angličtiny, bychom si přitom nemohli říct tak podstatné věci jako teď.“ Pokoje i chodby v grandhotelu valem zhasínaly, ve vřavě na ulici začal rychlý odliv a Leo s Carlou ustali v hovoru jako zápasníci nabírající mezi dvěma koly sílu. Z piazzy sem dolehl jasný kovový hlas radničních hodin. – „A teď je pozdě?“ zeptal se Leo. – „Teď je právě půl jedné,“ řekla Carla. – „Takže včerejší zítra už je dneska?“ – „Tak jest, včerejší zítra už je dnes,“ opakovala jeho větu se zřejmou rozkoší, – „vnášíte, Leo, do mé mateřštiny vtipnou poetiku té vaší, která byla okořeněna historickým soužitím s Němci a Židy.“ – „Carlo!“ oslovil ji úplně jiným tónem než dosud, – „až naše zítra bude včera, máme být z logiky ukončení naší součinnosti dva do smrti cizí lidé. Nebyla by to možná až osudová ztráta??“ – „Myslím si, že byla. Ano, myslím si to už dávno.“ Užasl tak viditelně, že mu vysvětlila sama.

– „Když přišla kněžna Mortadini k Berlitzům a byla jsem jí z učitelů doporučena já, měly jsme spolu dlouhý soukromý rozhovor,

kdy mi vás vylíčila sice velmi příznivě, ale i hodně kriticky. Vůbec se netajila tím, že instinktivně jako na číslo v ruletě vsadila na vaši inteligenci, vaše vzdělání i vystupování, ale není si vůbec jista vaší, nazvala to, vaší vnitřní konzistencí. Neuměla si vysvětlit, proč mladý muž s vysokým IQ a prvotřídní kvalifikací může opustit dobře placené místo u solidní firmy a zavádět v postkomunistické zemi profesi placeného tanečníka tanga, i když jste se jí i v tom jevil mimořádně nadaný. A nechápala, proč jste, jak to nazvala s odkazem na váš obor, „tak inkompatibilní s dějinami vlastní země a s osudem lidstva vůbec“. Udělala se mnou nezvyklou dohodu, kterou jsem jako zaměstnanec školy nemohla odmítnout, ale mně osobně byla strašně nepříjemná: pokud bych nezvratně zjistila, že jste, i to byl její výraz, „prázdná, protože děravá nádoba, kterou plnit může leda blázen“, měla jsem jí to neprodleně ohlásit a ona by vaše studium vzápětí ukončila s tím, že by mně zaplatila za celý rok... předpokládám, že o totéž požádala vašeho učitele společenských věd. Asi po půl roce, letos v lednu, mě chtěla vidět znovu, aby se ujistila, že moje mlčení má dobré důvody a není třeba – ano, Leo, zeptala se, jestli spolu něco máme, a pak mi přišla paradoxně zklamaná, že absolutně nic. Jenže právě ten dotaz způsobil, že mně váš nezájem přišel až... ano, trochu deprimující, a podnítil můj zvýšený zájem o vás. A když jsem přesto nenašla žádnou skrytou vadu, přišlo mi už tenkrát líto, že se rozejdeme...“ Radniční hodiny znovu odbily jakýsi čas, v Quisisaně svítily už jen schody a chodby pod terasou bzučivě projel z ticha do ticha elektrický vozík. Napili se. – „Tak co budeme dělat?“ zeptal se. – „Nejlepší, když půjdeme spát,“ navrhla a nechala ho volit: – „K tobě, nebo ke mně...?“

Ted', později o deset dní, které mu přišly jako měsíc, byla Carla v zahrádce kavárničky u Luigiho pohroužena do knihy a kolem ní špacírovali holubi, jimž jako vždy i přes zákaz házela ždibce corneta, Leo ji pro lásku k ptactvu už dřív nazval Františkou z Asisi. Ještě když zajížděl do blízké podzemní garáže, byl plný té první

noci, která potvrdila jemu a zřejmě i jí, že se našli, přestože se nehledali. Poté, co ráno oznámil Julii, jak rychle splnil její další úkol, prodloužila jim pobyt na Capri o tři dny, „Aby se to do vás trochu vrylo!“ Rytcem bylo nádherné počasí a především pocit úžasu, jak rychle se přízni duší přizpůsobila jejich těla. Carla podle původního plánu odletěla potom přímo z Neapole na Sicílii k rodině, kterou od Velikonoc neviděla, a Leo s ní v příštích deseti dnech protelefonoval nejmíň dvakrát tolik hodin. Ted' při jízdě z vily do Říma intenzivně myslel i na to, čím začne a jak proběhne jejich první setkání v novém vztahu, ta představa mu cestou opravdu vymazala z hlavy všechno ostatní. Jenomže stačilo, aby ho výtah vyvezl z garáže na piazzetu, a místo štěstí ho zaplavil strach.

Aniž vystoupil z prosklené kabiny, pozoroval svou milou a uvědomil si, že nemá nejmenší tušení co dál. Vlastně měl okamžitě volat Julii a poradit se i s Giorgiem, a vlastně by se ted' měl ihned svěřit ženě, s níž chtěl spojit celý svůj další život. Ale co mu mohou všichni tři poradit? Maximálně, aby se obrátil na místní karabiniéry. A co těm vlastně oznámí? Že ho někdo, komu osobně cosi dluží, naváděl ke krádeži cizího majetku? Čím to dokáže? Takže tu hrozbu prostě ignorovat a přečkat pár kritických dní u Julie? Hlava, odkud obrazy z Capri vyprchaly jako vzduch z protrženého míče, byla dál prázdná, nepřijímala žádné rozumné podněty. Kabina s ním začala náhle sjíždět dolů, přivolána jiným řidičem. Vystřídal se s ním a dál nehybně trčel v podzemním parkovišti bez spásného nápadu. Pak uslyšel z dětství matku omlouvající synka, který se bál zkoušky z počtů, – „soudružko učitelko, Leoška bolí zoubky...“ Vytáhl mobil, ale než vyťukal její číslo, vyšel na schodiště parkingu, aby ho neprozradil provoz aut. – „Pronto?“ – „Sono io...“ – „Leosků, už mám strach, že se ti něco stalo!“ – „No stalo...“ – „Bože co?“ Dokázal se zasmát. – „Bolí mě má moudrost!“ – „Cože...?“ – „Ozval se zas můj zub moudrosti, osmička vpravo, zřejmě oslavuje moje vysvědčení. Tebe jistě musí soustavně bolet všechny čtyři!“ – „Mě zuby nikdy

netrápily, ale často jsem trpěla za otcovy pacienty, bolí to moc?“ – „Bolí to dost, prý jako když ženská rodí. Stát se to o dva dny dřív, byl bych přiletěl k otci a ty bys mě držela za ruku!“ – „Musí se trhat?“ – „Ach ne, nejvýš naříznout dáseň, aby se proklubal spíš, ale radši si vezmu silný prášek proti bolesti, takže bych si netroufl za volant...“ – „A nemám přijet já?“ – „Prosím tě, ne, kladivo v dásni utluče i největší lásku a ta naše je moc mladá!“

Slíbil, že dnes určitě ještě zavolá, a vrátil se k autu. Cestou domů vůbec nic nevymyslel, jeho pozornost odvádělo zdání, že se za trest opravdu probouzí jeho stolička, s níž si už dvakrát vytrpěl svoje. Odkódoval první poplašný okruh, aby mohl vjet až do garáže, ale hned zas aktivoval elektronické hradby vily, jako když bývala prázdná. Z toho usoudil, že má poprvé v životě skutečný strach neměřitelný se všemi předchozími, které se v Čechách většinou týkaly zkoušek. Útok zubu sice nepřivolal, ale zato ho citelně rozbolel žaludek. Nalil si ze záložního baru sklenku fernetu, zasedl ke kuchyňskému stolu, usrkával po ločcích a snažil se obnovit přerušovaný okruh myšlení, podobně jako byl zvyklý hledat příčinu stávky čipů. Postupně vyloučil, že by byl schopen i ochoten vyplnit partě to šílené přání, ale také, že by je o nemožnosti toho nápadu přesvědčil. Za dobu své taneční kariéry se stačil přesvědčit, že milongy jsou zvláštní svět, v němž panují zcela jiné mravy než v běžném životě. Když poznal italské, dodatečně žasl, že fenomén tanga pozitivně nakazil i Čechy, kteří ze surového socialismu sovětské výroby spadli přes noc do surového kapitalismu z pionýrských dob. V Praze i v Krakově stejně jako v Římě si většina tanečníků přinášela čisté boty a s nimi jako by si obula i čistší mravy jednání a lepší jednání, než jaké panovaly na ulicích.

Kája, Míra i Láďa se na pohled nelišili chováním od většiny tangerů, až úvodní střet s nimi vyjevil, že jsou to hoši ostře nabroušení svým povoláním černých šerifů. A vždycky znovu musel obdivovat, jak s botami vyměnili svou slovní zásobu, jejíž třetinu jinak tvořil

ve všech pádech „vůl“, i když to kouzlo mělo jednoduché vysvětlení: omezili se většinou na pozdrav a pak se plně věnovali tanci. Jeho finesy nenastudovali jako Leo, na mnohé z nich přišli sami díky své obratnosti a chuti tančit, rozhodně je nemotivovaly pouze peníze, což oceňoval a jen proto s nimi uzavřel ten pakt. Že by ho hledali po světě a začali vydírat, Lea nikdy nenapadlo. A teprve když se to stalo, poznal, že ti strážci práva a majetků z povolání vládnou energií, kterou je možno nazvat kriminální. Paradoxně ho to uklidnilo. Jak ji mohou konkrétně uplatnit? Vydírání v sobě obsahuje podmínku, že vyděrači musí na vydíraného vědět něco, čím ho mohou vyděsit. V daném případě tu byl jen nepsaný závazek dělit se s nimi rovným dílem, který se ale nemohl vztahovat na jeho následnou činnost v naprosto odlišném oboru. Vyplácet se krádeží Juliina majetku považoval samozřejmě od první chvíle nejen za technicky nemožné, ale především za naprosto nemorální, a proto nemyslitelné. Šlo ale i o to, je-li jim vůbec něco dlužen. Má to rovnou odmítnout nebo začít hned smlouvat? Ostatně na zítřejší schůzku přece vůbec nemusí jít, asi by zuřili, ale co mohou víc? Leda ho zbít, ale troufli by si to tady? I své nejmilejší slovo uměli jen česky a k tomu angličtinu ze slangu své branže. Ne, nemají nejmenší šanci! Ale přiznejme si: bylo by to i mravné? Ušel s nimi kousek cesty, přímo utancoval! a svým náhlým zmizením je skutečně o něco obral, vždyť většinou přinášel do šábu největší díl...

Leo pořád nedopil fernet, ale žaludek přestal zlobit v okamžiku, kdy se domyslel řešení. Šel do svého bytu a odemkl spodní zásuvku psacího stolu, kam si hned poté, co splatil rodinně dluh, ukládal přebytečky ze mzdy. Byly příliš malé a on příliš líný, než aby je nosil do banky, měl v úmyslu použít je, až k tomu bude důvod, a od návratu z Capri myslel na to, že pozve Carlu za své do Prahy, kterou objevila až z jeho vyprávění. V obálce napočítal čtyři tisíce dvě stě eur a učinil konkrétní rozhodnutí: dá tisíc každému z nich, což sotva mohou nevzít, a bude mít krom klidu i pocit, že se zachoval férově. Vložil

částky rovnou do tří prázdných obálek a ty do náprsní kapsy saka, zbytek zamkl a zavolal Carle. Čekala jen jeho telefon, protože se zeptala, než stačil promluvit. – „Tak jak??“ Líčil jí, že než dojel domů, zub se uklidnil, takže si teď vezme prášek pro spaní a rozhodne se až ráno co dál. – „Těším se na tebe zítra, dobře spi, amore mio!“

12

Giulietta

Byla hned po ránu sama na hřbitově, tradičně sama, protože jediná, kdo tu Viktora znal. Výjimkou byl Leo, jež sem vzala při vánoční návštěvě už s myšlenkou, že se snad jednou bude o urnu starat on. Mezi deskami na sousedních schránkách pyšnicích se tituly *dotto-re*, *professore* či *commendatore* se dojemně vyjímal nápis VIKTOR KONEČNÝ, ČESKÝ BÁSNÍK, lišící se i opticky čárkami a háčky. Při setkání na Capri jí prezident Havel slíbil, že v Praze najde nakladatele pro Viktorovy verše, a slib dodržel. Na radu Giorgia pak slíbila zájemci podpořit vydání finančně, takže vyšlo ještě před zavedením konvertibility domácí měny v nákladu deset tisíc výtisků a bylo hned rozebráno. Tehdy si stále netroufala zajet do vlasti, jak si přiznala, z obavy emigrantky, že vlast, třebaže svobodná, jí už přesto nemůže být tak blízká, jakou byla v těžkém dětství a mládí. Nakladatel jí poslal videokazetu s vysíláním České televize, která natočila Viktorovu „posmrtnou autogramiádu“, první nejen po pádu sovětské říše, ale i v životě, když jeho náročná poezie byla předtím ceněna a milována jen hrstkou elitních čtenářů. Vydání sborníku „Vždy a nikdy“ se oslavilo v malém knihkupectví na Starém Městě, spanilou knížku podepisoval slavný ilustrátor a ona měla v očích slzy, když hleděla na frontu čekajících, která se táhla Kaprovou ulicí až daleko za roh; komentátor chválil celoživotní neústupnost bytostného demokrata, jenž – „se nikdy nespustil s komunisty a nenaletěl jim ani na jejich slavné pražské jaro, které skončilo hanebným podpisem moskevských protokolů znamenajících okupaci“. V závěru zazněl apel na ministra kultury, aby zařídil převezení – „velkého barda Viktora Konečného z nedůstojného rovu v cizině na vyšehradský hřbitov, kam patří jako Karel Hynek Mácha“.

Krátce po zhodnocení koruny však prudce stouply také ceny knih, takže dotisk zůstal ležet, a i když Julie zafinancovala také jeho důstojné rozeslání do všech knihoven, Viktor Konečný se jako básník do čítanek nedostal a z paměti valné většiny čtenářů se vytratil znovu. Její zdvořilý dotaz dalšímu ministru kultury ohledně hrobu skončil u referenta, který jí s upřímností burana sdělil a s gramotností žáka pomocné školy napsal, že – „na Vyšehrad mají právo jít ležet pouze tvůrci děl, které trvale oslovily ducha národa. S pozdravem...“ Psát v té věci prezidentu Havlovi se už neodvážila. O jednu zbylou knížku ji požádal k její radosti Leo sám a pak přinejmenším tvrdil, že ho verše zaujaly, na víc se ho pro jistotu neptala, aby toho vyznavače techniky zbytečně neuvedla do rozpaků.

Dnes jako vždy otevřela jedno z prosklených dvířek v kolumbáriu, vsadila do kovového držáku přinesenou svíci, zažehla ji, ale postála u „nedůstojného rovu“ jen chvíli. Bylo zvláštní, že ji právě tady nikdy nezasáhla silná vzpomínka, zatímco jinak na Viktora podvědomě myslela velmi často. Než by tu dál bezmyšlenkovitě bloumala, jako vždy pohládila urnu, zavřela dvířka a dala se hotelovým taxivozem zavézt zpátky k Dómu. Pak seděla opět v kafetérii, před níž pokračoval letecký den holubů, čekala, až Giorgio skončí skyповou konferenci s dcerou v římské kanceláři, a připravovala se duševně na Leonardovu Poslední večeři Páně, kterou tu naposled viděla právě s Viktorem.

Bylo to o prvním výročí invaze, a z pražského rozhlasu sledovali v skromném divadelním penzionu už druhý den v přímém přenosu konec reformních nadějí. Právě jejich nositel Alexander Dubček byl jedním ze signatářů nového zákona, který komentátoři stačili nazvat Pendrekovým, než je noví šéfové rozhlasu vyhodili na hodinu. Na demonstranty tak nemuseli jako loni střílet Rusové, směli je teď po libosti mlátit a zavírat českoslovenští policisté a dokonce i vojáci. Na obzoru La Scaly se měla Juliina hvězda objevit až za měsíc, ale Viktor na její výzvu, že v zemi svobody slova nesmí věčně

mlčet k národnímu neštěstí, překonal vrozenou nechuť předvádět se, – „to máš v naší firmě za úkol ty, Jůlínko!“ a vystoupil, simultánně tlumočen, v nejsledovanějším pořadu italské televize, takže byl potom při nákupech, v bistroch i na ulici oslovován Miláňany. Až na jediného, který si před ním odplivl a ukázal mu bolševicky zaťatou pěst, jim oběma podávali ruce, klepali na ramena a hlavně k nim dlouze a temperamentně promlouvali. Viktor byl zajatec perfektnosti, učil se intenzivně italsky, ale nenáviděl se za to, že stále není zdaleka schopen vyjádřit své pointované myšlenky, „mluvím jako křovák, a když mě představují či oslovují jako básníka, cítím se potit stud!“ Volný čas proto nejraději trávil na místech, kde se pohybovali spíš turisté, kterým oba nic neříkali, takže mohli nerušeně nasávat atmosféru „záložní vlasti“, jak ji Viktor nazval, „otevřela se nám při volném pádu jako rezervní padák!“ Da Vinciho Poslední večeři si nechávali na konec a to, co zažili těsně po jejím zhlédnutí, musel režírovat Bůh křesťanů i židů, protože tím přehodil výhybky jejího života na kolej, po které cestovala dosud...

Ucítila známou vůni doutníku a uslyšela kuřákův hlas. – „Cara mia!“ Giorgio se vrátil ze svého pokoje a přisedl k ní. Tenhle nejistý tón jeho hlasu dobře znala. – „Co se stalo?“ – „Musím zpátky. Ale zítřejší večer určitě stihnu!“ Byla si jista, že proto existuje jediný důvod. – „Tvůj šejk?“ – „Bohužel!“ – „Snad bohudík, ne?“ Nejstarší syn kuvajtského emíra, a proto jeho nástupce byl dlouhá léta Giorgiův klient a na palmáře mu vynášel pětinasobek toho, co kauzy domu Mortadini. – „Auto nechám tu, pojedu do Říma vlakem, Lucie mi na nádraží objedná rent-a-car, musím ještě k tobě do vily, na podkladech jsem pracoval tam.“ – „Klíče máš? Peppinovi jeli na pohřeb a Leo je asi s Carlou.“ – „Aspoň se nelekne a nespustí poplach.“ – „Pro jistotu mu zavolám,“ slíbila, – „ale ty mi promineš, že teď půjdu na Leonarda sama.“ – „Mea culpa!“ souhlasil, – „tak ciao!“ Vstával, ale znovu se posadil a vzal ji za ruku. – „Už jsem ti dlouho neřekl, že tě miluju...“ – „Mně to neschází.“ – „Jak to, že ne...??“ Z pohybu

úst musel poznat, že se za tmavými brýlemi směje. – „Protože to vím. A ty snad víš taky.“ – „Co?“ – „Že tě miluju.“ – „Tak už mi taky neschází vůbec nic!“ Sňal brýle, uložil je do pouzdra, které jako obvykle zasunul do vnitřní kapsy saka, vstal a sklonil se, aby ji políbil. Ten polibek vřele oplatila. – „Ciao, mio caro! Dej na sebe pozor, tebe bych už nepřezila!“

13

Leo

Lea probudila až telefonem Carla. – „Bon giorno, Leoskú! Jak ti je?“ Mžoural a přiznal. – „Ještě nevím...“ – „Já jsem tě vzbudila?“ – „Čekal jsem ve spánku, až to uděláš!“ – „To zní hezky. A co zub, bolí?“ Už přišel k sobě, vzpomněl si, jakou vymyslel strategii a předešel zopakování její nabídky, že ho navštíví. – „S ním si to dnes vyřídím sám a zítra si pro tebe dojedu. Giulietta mi to nabídla a určitě bude mít radost, až tě tu najde!“ Ještě půl hodiny tlachali jako vždy a pak začal nabíhat jeho plán. Po denním nákladu cviků v domácí posilovně přežil i ledové a vřelé biče skotských stříků z tlakové sprchy, udělal si bacon-end-eggs, vypil hrncí café latte a cítil se stejně skvěle jako na vejšce po kondičním tréninku před zápasem v basketu, který vzhledem k síle soupeře nešlo nevyhrát. Dobrou hodinu se „intektualizoval na netu“, ten výraz se líbil Julii i Carle, čtením italských i anglických zpráv a po dlouhé době zabrousil taky na české. Doma se právě odehrávaly jakési volby a on si lál, že zas delší dobu nedbá Juliina pokynu, aby průběžně sledoval dění v rodné zemi jich obou, kam by se dal případně nasměrovat její uvolněný kapitál. Dlouho na to neměl čas ani chuť, a teď si připadal jako divák na fotbale neznámých klubů. Slíbil si, že na to skočí co nejdřív, a pak už musel jet.

Znovu hermeticky zamkl usedlost do nedobytného sejfu neviditelných vln a vyťukal na své navigaci cílovou adresu. Předpokládal, že najde hotel nebo kavárnu, a proto ho opět přepadla tíseň, když mechanický hlas shůry dovedl auto před bránu jakéhosi skladu, který zjevně nebyl v provozu. Podobných objektů tu v předměstské industriální zóně chátralo víc, ani v přilehlých ulicích nepotkal živou duši. Úvahu, zda zatroubit nebo vystoupit a zvonit, přerušil

pohyb železných vrat. Jejich automatika dosud fungovala, takže za ním i zavřela, když vjel na rozlehlý dvůr, kde stála tři auta na pohled k sobě nepatřící; krom známého bouráku ještě jedno s pražskou značkou a v opačném rohu dodávka s logem velké evropské zasilatelské služby. Z prvního vozu se zas vyhoupl kompletní „Kamil“. Vystoupil tedy taky a pozdravil běžným – „Ahoj.“ – „Ahoj,“ opětoval Kája, zatímco Míra s Ládou jako obvykle mlčeli, – „tak copak’s nám přines?“ Leo se snažil situaci rozvolnit. – „Včera jste stáli o kávu, nemůžu vás na ni pozvat dnes?“ – „Jako kam?“ – „V Římě jsou káfirny na každém druhém rohu.“ – „A tam to jako vybalíš na stole nebo jak?“ Věděl dobře, o čem je řeč, ale pokusil se to zapomenout. – „Co myslíš...?“ – „Co nám dlužíš, vole! Máš to v kufru?“ – „Jo tak... ne... právě to bych vám rád vysvětlil v klidu...“ – „Vysvětlí nám to tady, máme tu klídek taky, né?“

Pochopil, že nemá jiné východisko a musí svůj plán prosadit zde, navíc vestoje. Opřel se aspoň loktem o střechu picolina, aby působil ležérněji, a snažil se jedním párem očí upoutat současně všechny tři páry proti sobě. „Kluci, já si nemyslím, že byste na mém místě zaváhali, kdyby se vám naskytl tak jedinečná životní šance, ale chápu, že vás mohlo nasrat, když jsem nic neřek a prostě se vypařil. Ale že můj nový byznys chápete jako část šábu z milong a chcete podíly za rok, se mi zdá přehnaný a rozhodně ne fér. Stejně jako nemůžete myslet vážně, že vám svésím ze zdi tři obrazy, který mi neříkají pane a mají možná mnohem vyšší cenu, když podezření by mohlo padnout jenom na mě, co mám ochranný systémy na povel, a já pochybuju, že bych odolal sofistickovanému výslechu, takže jako české občany bych nejspíš skončil na Pankráci s váma. Mám pro vás návrh, jakej podle mě odpovídá realitě, chcete ho znát...?“ To už mu silně hrál na nervy ten trojí upřený pohled doprovázený mlčením všech. Že nereagovali ani teď, scénu jen zdramatizovalo a Lea valem opouštěla ranní jistota snadného mače, podařilo se mu však udržet, co považoval za bezstarostný tón. – „Kluci,“ začal

znovu a vytáhl z náprsní kapsy tři obálky připravené už včera, které ale ráno doplnil i zbytkem úspor po úvaze, že nekulatá částka spíš zvěrohodní jeho možnosti, – „ušetřil jsem si za ten rok přesně čtyři tácy a dvě kila, čili sto pět táců českých, dám je celý vám, což dělá tisíc čtyři sta eur neboli pětatřicet tisíc kaček pro každého z vás, a budem si férově kvit!“

Přestal se opírat o své auto, udělal krok a nabídl obálky jim; když se žádný ani teď nepohnul, nedokázal už, aby se ruka nezachvěla, nepatrně, ale stačila přitáhnout pozornost. – „Vole!“ ušklíbl se Kája, „už se ti pajtluje haxna a čekám, že se ti tvejma lžema zkroutí nos, myslíš si fakt, vole, že ti sežerem ty kydy vaší Midi? Komu chceš nakecat, že tě babice, co má doma národní galerii, platí jako za donášku mlíka?“ – „Kluci!“ začal potřetí a sám cítil, že to už zdaleka nezní suverénně, ale čím dál zoufaleji, – „já vám to přísahám na smrt svý mámy!!“ A Láďa už zase na hrudi sevřel své velké ruce v pěsti. – „Tak ty chceš, vole, vopravdu vydláždít hubu?“ Leo zkusil poslední možnost. – „Tak si to aspoň vemte jako zálohu a pojďte se bavit dál, jak to vyřešíme...“ K jeho úžasu i úlevě se Jára docela normálně usmál a položil na Láďovy sbalené prsty až skoro chlácholivě dlaň. – „To je nápad!“ Ale ještě než si Leo stačil oddychnout, uslyšel – „Tak si nastup!“ – „Kam...?“ – „No vodkad’s vystoupil!“ – „Do auta...?“ – „Ne, do kočáru, vole! No sedni za volant!“

Bleskově uvážil, že je to nerozumnější, co může udělat, a poslechl. Vzápětí klapla troje další dvířka, jak si Kája přisedl k němu a Míra s Láďou se vsoukali dozadu. Místo vysvětlení uslyšel zprava – „Tak na to dupni!“ Nastartoval, a když nedostal další povel, zeptal se sám. – „A kam...?“ – „No neslíbils nám kafe?“ – „Jasně... ale kde ho chcete...“ – „No přece u tebe, vole, posledně se to ňák nestihlo.“ Motor běžel, ale on stále stál, jednak, že se neotvírala vrata, jednak, že je pořád chtěl přemluvit, proto se teď obrátil na jediného, který to mohl rozhodnout – „Kájo, jestli tam vážně chcete něco vzít, nedojedete s tím ani k bráně, ona to má fakt jištěný jako v tý

galerii!!“ – „Tak to ti věřím, vole, jenže my sebou máme fachmana, kerej ty její figle zná a přečůrá!“ Pochopil, že je míněn on, a už se vyděsil. – „A to mám pak zdrhnout s váma?? Protože nejmíc v tom budu já!“ Kája náhle promluvil jako dobrý přítel. – „Jo tak vo to ti de? Máš strach vo sebe? Vole, my nejsme jako ty, abysme se v nouzi zdejchli! Máme všeko prokoumaný, tak už neváhej a jed!“ Aniž se kdo z těch tří pohnul, začala se vrata otvírat a on tedy zmáčkl pedál plynu. Rozčilením zapomněl zapnout navigaci, a než se vymotal z bludiště továrniček a dílen, měl dost práce s tím, takže až na výpadové tangentě se pokusil znovu prolomit jejich tvrdošijné mlčení dotazem, co tedy mají v plánu. Kája mu už zas neurvale odsekl, že přece až v tom klídku u kafe, jak si přál. Dalších dvacet minut využil k tomu, aby se zklidnil a hlavně vymyslel co podniknout, budou-li z něho skutečně dělat komplce krádeže. Věděl příliš dobře, že ve svých výstrahách přeháněl, vila byla tak dokonale jištěna krunyřem elektromagnetických impulzů jako celek, že Vittorio a po něm ani Julie nepovažovali za nutné chránit každý obraz zvlášť. Ostatně nejdražší dávno ležely v příslušně velkém trezoru v Římě, – „Čím skvělejší dílo,“ vzdychla jednou Julie, – „tím menší šance, že je uvidí ještě někdo jiný než majitel s klíčníkem banky, takže spíš než vaše drahé hračky se mně bohatě vyplatí pojišťovna.“ Ted' to znamenalo, že když je vpustí za ochranný val vln, mohou si odnést, co se jim zlíbí. Ten úmysl prozradili i beze slov. Když těsně před městečkem odbočil z dálniční přípojky na cestu k vile, neviděl náhle ani Járu vedle sebe, ani ty dva vzadu v zrcátku, sklonili se tak hluboko, že zvenku mohl náhodný chodec nebo protijezdec spatřit jenom jeho.

S potvrzením jejich záměru přišlo i bleskové rozhodnutí, krajní nouzí zburcovaná mozková buňka mu vyslala vzpomínku na dědečkova rotvajlera; chránil mu chalupu tím, že každého vlídně pustil dovnitř, ale ne ven, to už jen vrčel a cenil tesáky, než se dostavil pán. Ano! Ovšem!! Samozřejmě!!! Pustí je do vily, ale ne z ní, protože v hale jistě svede nenápadně stisknout tlačítko pod stolní

deskou, a jejich italským protějškům, kteří se přiřítí vzápětí, udá trošku nepřesné heslo. Před těmi vyděrači bude z obliga, protože je přece varoval, a než dorazí karabiniéři, vrazí jim znovu ty obálky se slibem, že je z toho vyseká a oni mu za to dají pokoj na věčné časy. Policajtům se před vilou omluví, že poplach spustil omylem a správnou větu v tom šoku zapomněl, Julii ihned zavolá, že vydaje za svůj blbý omyl odpracuje, trojhlavého Kamila dopraví do Říma k jejich autu a překvapí nato Carlu, kterou zaveze sem... to náhle jasné řešení ho nadchlo tak, že už beze strachu otevřel elektronickou hradbu a vjel až do garáže, kde se zas napřímili a vystoupili. Hned tu hráz zamkl a dovedl je znovu do haly, kde se jich už klidně zeptal – „Tak mám dělat kávu?“

Nepřekvapilo ho, když uslyšel Járovo – „Nebudem ztrácet čas, radši si sedni!“ Usedl tedy do čela stolu, takže měl tlačítko i na dosah kolena. Posedali si kolem něho a Jára pohlédl na hodinky. „Tak hele, vole, za pár minut ti přijede zásilkovej vůz, možná jsi ho zahlíd na tom dvoře, a ty i jemu zařídiš volnej průjezd, protože v něm je italskej chlápek, co mluví taky anglicky a hlavně, vole, se vyzná v tomhle zboží,“ obkroužil hlavou stěny plné pláten. – „A s ním přijede frajer z naší sesterský firmy v Římě, co tě tu pro nás vyčmouchala, a ten vohlídá, aby to zboží našlo správný odběratele a jejich prachy zas nás. A co jistě uvítáš, vole, je naše dobrá vůle, že i na to se vztáhne ten velkej šáb, cos vymyslel v Praze, tak si svou almužnu nech a spolupracuj, abys taky dostal těžkej balík, ty vole!“ Leovi dovolilo jeho rozhodnutí najít přímo pobavený tón, jaký se hodil spíš k té kávě. – „A ten balík si vyzvednu na poště, já vůl, až se za deset let vrátím z kriminálu?“ Jára pohlédl na ty dva a promluvil, jako by se za Lea styděl. – „Von si vůl pořád myslí, že jsme takový volové, abysme ho nechali na pospas poldům a von nás pak za to prásk? Vole,“ obrátil se na Lea, – „my nejsme ani tak pošahaný, abysme tě pak třeba zalili do betonu, jak je tu v kraji zvykem, protože sami chcem klidně spát. Copak to furt nechápeš?“

Že seš, vole, přepadenej? Neslyšel's nikdy o ruský mafii? Tak si ji dobře omrkni, abys nás popsals fízlům úplně jinak. My tě potom jen malinko praštíme a kapku svážem, no a až tě najdou, už to zvládneš sám, jako jsi zvládnul tango, no né?"

Jejich plán teď obrazně ležel na stole a jemu zbývalo jen kolenem obsloužit spínač pod deskou, takže si mohl dovolit dát jim poslední šanci. – „A když už jste tak laskaví, že mi teda chcete jen rozbít ciferník, co máte v plánu, kdybych přece jen řekl Ne?“ Jára vzdychl jako učitel nad žákem, který příliš dlouho zneužívá jeho trpělivost. – „Volevole, ty si koleduješ!“ A obrátil se na Míru. – „Tak mu to, volovi, přehraj, vole.“ Oslovený vytáhl z kapsy malý přístroj, zapnul jej a Leo uslyšel hlas, který mu byl tak dlouho povědomý, než poznal vlastní, jak se i po sadě šnapsů dost střízlivě vytahuje v hotelu v Olomouci. – „Kluci, já tu starou italskou herku ojedu, že bude sama cvakat jak mourovatá, i kdybych se pak měl pokaždý z toho zkaženýho masa poblít...“ – „Myslíš, že to tvou paní kněžnu potěší, Leónku?“ I křestní jméno, navíc zdrobnělé, které z Járových úst zaznělo poprvé, zapůsobilo na Lea, jako by mu ranní skotské střiky bičovaly mozek. Živě si představil, že to poslouchá žena, která ho vytáhla ze srabu, dala mu perspektivu, vrátila sebedůvěru, doplnila vzdělání, a tím umožnila, aby si získal dívku, jako je Carla, a všecko jen za to, že s ní dvakrát týdně tři hodiny tančil tango. Nikdy nic ho nevyděsilo víc než jistota, že by ho Julie i Carla, až to uslyší v překladu, považovaly za parchanta, jakého, řečeno slovy Juliina prvního muže, „slušný člověk nesmí ani ignorovat!“

V tom psychickém omdlení na příkaz Járy znovu odkódoval vilu, vnímal příjezd dodávky i vstup dvou mužů, z nich jeden, starší a vousatý, připomínal úctyhodného profesora, zatímco druhý, vysoký mladík s úzkým knírkem, vyhlížel jako čítankový mafián. S kolenem vzdáleným pár centimetrů od tlačítka poplachu Leo ztuhl a mátožně pozoroval, jak vousáč znalecky zkoumá obraz po obrazu a přednáší své mínění, načež Míra s Ládou občas nějaký

sejmou a postaví na zem. Ač omámen, poznal, že se soustředují na malá plátna, z nichž Ital znalecky vybíral absolutní skvosty, a v hlavě zas totálně prázdné mu hučela stále stejná dvě slova Co teď? co teď? co teď? co teď... dokud tu zvukovou smyčku nerozřítal sílící zvuk dalšího auta. Kdo to je? bouřil mozek, kdo to je? kdo to je? kdo to je? – „Vole, kdo to je??“ zasyčel mu Jára přímo do ucha, zatímco ostatní tvořili živý obraz připomínající práce Rubensových žáků malujících Mistrův ateliér plný darovaných děl. – „Nevím...“ zachraptěl a zoufale přemýšlel jak reagovat. První ztratil nervy Míra. – „Skovme se...!“ Už se chtěli rozprchnout, když prořízl vzduch ostrý povel mladíka s knírkem – „Alt!!“

Porozuměli a opět strnuli, takže v nastalém tichu až sem uslyšeli, jak se dole ve vstupních dveřích otočil klíč. Logicky to mohli být jen Peppino a jeho žena, kteří se předčasně vraceli z pohřbu, ale po schodišti stoupaly kroky jednoho člověka. „Leo...?“ Poznal teplý baryton a pak už uviděl tvář vycházející nad obzor schodů. Když advokát spatřil neznámé stojící lidi i za stolem sedícího Lea, oslovil ho, jako by se omlouval – „Máš návštěvu?“ Na posledních dvou schodech vytahoval z náprsní kapsy pouzdro s brýlemi, ten pohyb však nedokončil, když práskl výstřel. Mladík s knírkem držící náhle v ruce pistoli vystřelil i podruhé, ale to už se Giorgio Guido lámal v pase a řítit po schodech dolů. „Néééééééé!“ zařval Leo, než ucítil ostrou bolest, při níž se mu hala i svět rozskočily v bezpočet rychle hasnoucích jisker.

IV
PERIPETIE

14

Giulietta

Seděla u téhož stolu, kde se s ní ráno rozloučil Giorgio, usrkávala malt whisky, kouřila ze špičky, ale holuby ani lidi před Dómem tentokrát nevnímala, na sítnici jí dosud tkvěl Da Vinciho obraz jedné z nejlidštějších situací – zrady. A pustila si potom dál ten příběh, který Giorgio ráno přerušil rychlým loučením. Viktor, jehož se na hřbitově nemohla dovolat, byl náhle opět s ní. V těch raných dobách jejich exilu nebyl ještě přístup návštěvníků k sálu s obrazem na zdi, jež zázračně přežila bombardování, omezován vstupenkami, aby malbu neohrožovala žiravina dechu mnoha lidí. Prostě přišli, vstoupili a byli uchvázeni. Vybavila si to i po letech tak živě, že přímo uslyšela jeho hlas, kterým až za dlouhou chvíli geniální dílo komentoval – „Takhle muselo vypadat naše politbyro v noci na jednadvacátý srpen, než na ně vletěli sovětští výsadkáři,“ řekl tehdy její drahý ironik spíš smutně, – „a chudák Dubček pořád netušil, že ho nezradil jako Krista jeden z nich, ale dobrá polovina!“ Oba byli originálem malby, který absolutně předčil všechny známé reprodukce, tak oslovení, že se na místě rozhodli poprvé utratit liry za oběd v pořádné restauraci, na jaké byli zvyklí v Praze, kde na ně měli.

Tištěný průvodce po metropoli italské Lombardie jim navrhl podnik La carbonara ležící jen pár desítek kroků od kostela s obrazem. Byl klasicky zařízen a dominovalo mu otevřené ohniště, kde kuchař s vysokou bílou čepicí připravoval vyhlášenou specialitu podniku, bifteky. Julie si lačně objednala medium, Viktor co nejkrvavější, a vzápětí bez objednávky přistála na jejich stole láhev chianti classico s letopočtem 1948. Julie chtěla hned protestovat, protože si dovedla spočítat, že cena tak starého vína mocně znásobí cenu bifteků, které se záhy dostavily rovněž v nadměrné velikosti,

ačkoli je, protože podle jídelního lístku počítané z váhy, prosili mít „spíše malé“. Viktor však položil dlaň na její ruku, kterou chtěla omyl reklamovat, a poprosil, aby to nedělala, „ať si konečně připadáme jako svobodní lidé!“ Po něm tedy i ona hodila za hlavu, jak mít brzy na nájem pořádného bytu, a během té „hostiny svobody“, jak jí pak nikdy nepřestala říkat, je opravdu opustil poslední „záprtek emigrantství“, jak to nazval on, a začal v nich klíčit pocit budoucích občanů evropské mocnosti. Korunu všemu nasadil nečekaný konec. Poté, co rádi snědli i neobjednaný dezert tiramisu a k espressu vypili nevyžádanou grappu, požádal Viktor o účet s gestem granda, jenž si podobné hody dopřává dnes a denně. Ofrakovaný vrchní jej po chvíli s úklonou předložil v kožených deskách. Když je s podobnou grandezdou otevřela ona, spatřili na účtence místo cifer pět slov: VIVA LA CECOSLOVACCHIA, VIVA DUBCEK! K tomu jim jeden stůl začal aplaudovat a postupně se přidali skoro všichni hosté. Ani na její naléhavou žádost jim vrchní neprozradil, kdo byl šlechtný sympatizant, jen to, že ho – „uchvátil signorův udatný výstup v televizi“.

Dnes na to vzpomínala jako na sen, protože v ten den a v tu chvíli, aniž tušil, dosáhl Viktor vrcholu života, z něhož pak jen pomalu, ale jistě klesal až do svého hrobu. Současně s tím slábla podpora zavražděnému pražskému jaru, to jak se levicoví intelektuálové Západu začali přiklánět k názoru, že i zmršený socialismus je lepší nežli žádný, a jeho kritici začali být po sovětském vzoru považováni i v demokratickém světě za slouhy buržoazie. To už naštěstí mohla oba existenčně zajistit Julie, které brzy začal pomáhat neznámý ctitel, jenž se při své vznešenosti nerozpakoval napsat jí dopis česky „jako křovák“... Kdykoli se jako teď ve vzpomínkách setkali oba její „Vittoři“ – tak si je sama foneticky propojila, pocítila opětovaně hlubokou vděčnost, že právě s nimi dvěma směla projít nejnebezpečnější úsek „bludiště života“ – tak mu říkal její básník, a současně štěstí, že jí byl až nezaslouženě velkoryse dopřán i další

muž, s kterým může „zvládnout svůj maraton až na stadion“ – tak pravil její kníže.

Myslet na smrt si zakázala, už když si ji poprvé přála: v čase, kdy v La Scale vyvolávala orkány potlesku a doma bezmocně přihlížela, jak smrt proměňuje krásného a geniálního muže v ubohou trosku. V kritickém okamžiku, kdy podobně odcházel i její druhý drahý, ji zachránil objev milong, ale ona neustále hledala vhodnou pojistku před trápením, jaké po jejím nevlastním, ale jedině pravém otci, po mamince a po Viktorovi musel snášet i Vittorio. Řešení jí vnukl právě on, a strachu ji zbavil profesor Mariniello, když i jí opatřil „smrt na řetízku z lékárny amerických katů“, tabletu používanou ve Státech při „humánních popravách“. Ta humánnost jí naháněla husí kůži, ale protože zblízka zažila, jak skvěle působí, nikdy nezapochybovala, že jí domácí lékař dal skutečnou smrt a ne obyčejný spací prášek, jak by to možná udělal psychiatr. Od chvíle, kdy ji nosila zamčenou v medailonku na krku a nesnímala tu tenkou zlatou oprátku s ní při koupeli, při tanci ani na noc, přestala se jí bát i na ni vůbec myslet; nebyla sama v jejích rukou, měla ji ve svých! Věděl o tom už jen Giorgio, který...

– „Signora principessa...“ Skláněl se k ní číšník s mobilním telefonem v ruce. – „Hovor pro vás.“ – „Grazie, Adelmo!“ S radostí převzala přístroj. – „Giorgio?“ – „Ne! Lucie...“ Užasla. – „Giorgio tam už musí být, ale chtěl se ještě stavit ve vile...“ – „Ano, tam se stavil...“ Začala si dělat starost. – „On ještě nedojel domů?“ – „Giulietto, volal mi capitano Varella...“ – „Náš Varella...?“ Byl to šéf místních karabiniérů a jí vyrazil pot. – „Nehoda??“ – „Ne... volal z tvé vily...“ – „Proboha, co se tam stalo??“ – „Prosím tě, sedíš?“ – „Co se stalo??“ – „Zřejmě loupežná vražda...“ Bleskurychle si uvědomila, že Peppinovi jsou na pohřbu a zděsila se. „Leo??“ – „Ne... můj otec... tvůj Giorgio...“

15

Leo

Byl zase v Bulharsku a dobrodil se až skoro k bójím, za které se nesmělo, protože hned za obzorem čekali, jak je nazývala „souška“ učitelka, „zlí buržousti s doutníkem v puse, co uplácejí uprchlíky, aby pak ubližovali pokrokovým lidem všude na světě, takže i vám, děcka!“ Otec mu to potvrdil, jelikož se rozzlobil, když se ho matka jednou zeptala, proč kvůli tomu Bulhaři chtějí střílet na plavce, kterým se při odlivu nelíbí brouzdat se ve vodě hluboké jen do pasu, – „Máš v sobě pořád něco z kulaků!“ křičel pro Lea nesrozumitelně, načež matka s pláčem utekla za písečnou dunu a vrátila se až uvařit večeři z rajčat a z konzervy lančmítu. Dneska si Leo vyčíhal, až otce po rajske rybí polévce uspí siesta a matka bude k večeři chystat rajčata s baklažánem, aby se k moři vytratil sám. Jako vždy pozdravil vojáka na břehu, který mu jako vždy neodpověděl, a ráchal se vodou až tam, kde po přílivu už nestačil a mohl se potápět. Miloval potápění, uměl nezavřít oči a kochal se podmořskou havětí všeho druhu stále déle, jak se dokázal pořád víc nadechnout. Dnes chtěl konečně poznat, jak to vypadá za tím obzorem. Plán byl prostý – počkat, až si vojcl usmyslí zapálit cigaretu a nebude přesně vědět, kde se ponořil, aby ho nemohl trefit. Přispěl k tomu vítr, donutil strážného škrtat sirkou v dlaních, a Leo se potopil už dost blízko jedné z bójí, když se pořádně rozhlédl, kam pod vodou plout, aby se místo za obzorem nevynořil u břehu. Nadechl se tak důkladně, až si byl jist, že vyplave daleko za bójemi. Rozhodl se držet dna, ale to se mu začalo prudce ztrácet, a on brzy poznal, že neplave dopředu, ale stále dolů, jenže v tu chvíli zaplálo hluboko pod ním světlo, jako když nahoře vycházelo slunce, a on se rozhodl doplout až k němu, neboť pochopil, že obzor je tam. Dechu jako by

neubývalo, naopak, s každým tempem cítil, že ho má víc než dost, takže ještě zrychlil a blížil se jak šipka k zdroji toho světla, který se stále zvětšoval a sílil, až se skutečně proměnil v nekonečnou oslnivou plochu. Současně však rychle sílila bolest ve tváři, tak přece ten zub? jenomže navíc ucítil v ústech odporně sladkou kaši, tak on mě uspal! ten její hajzl zubák mě uspal, aby mi ho tajně vytrh! ale proč mi ho nechal v puse? snažil se zub vyplivnout, a když to nezvládl jazyk, chtěl jej vybrat prsty, ale dosud tak silné ruce plavce ho vůbec neposlechly a ostře ho zabořilo i v nich.

Postupně přicházel k sobě. Aby ho nerozbolely také oči, přetočil se ke světlu zády na levý bok, a pak už poznal, že ta kaše je sražená krev, která mu vytéká z úst na bílý kámen, a pochopil i to, že má obě ruce svázané za zády nejspíš drátem, jenž se mu zarývá do masa. Nebyl si jen jist, není-li to stále sen, v němž se potopil, aby našel obzor, a těsně před cílem ho trefil ten Bulhar. Dvě centra silných bolestí, jedno v ústech a druhé v zápěstích, okupovaly jeho vědomí, kam se proto nevešly informace, co se vlastně stalo, kde se to stalo, jak se to stalo a proč. Vrátila se mu zasutá vzpomínka, jak jednou v dětství sebral matčinu pinzetu, kterou si právě proškubávala husté obočí, a prstíky vsunul její konce do obou otvorů elektrické zdířky, aby konečně spatřil, jak z jednoho do druhého proudí přes kov ta jinak neviditelná elektrina. Bdělý anděl strážný vyhodil už za vteřinu pojistky, ale on se už nikdy nedal přesvědčit, že divá síla, která sevřela náhle celé jeho tělíčko a strašně s ním třásla, řádila jen směšný okamžik, byl si jist, že se jí s pláčem a křikem bránil nejmíň hodinu.

Také teď mu bolesti vypnuly pojem času i místa. Oči, které už dokázal pootevřít, aby to prozkoumaly, mocně slzely, ale on si je nemohl otřít. Když ani nedokázal vstát, to jak svázané ruce byly navíc připoutány k čemusi pevnému, pokusil se zmobilizovat vůli, aby začala burcovat smysly. Zajatý hmat musel zatím oželet, čich i chuť byly obsazeny dosud nezaschlou krví, sluch přijímal jen

šumící ticho velkého prostoru, pomoci mohly pouze ty oči zaznamenávající zatím jenom dva lesklé pruhy. Snažil se je udržet otevřené, aby co nejdřív oschly a umožnily práci čočkám. Pomalu se v nich ty dvě čáry zaostřily v kovové tyče, které se v poli očí lámaly z vodorovna dolů. Zafungoval už také mozek a rozpoznal zábradlí na vnitřní straně schodiště, a v zakrvácené dlaždici bílý mramor v místě, kde se stáčelo k vstupní předsíni. Věděl už tedy, že leží na plošince v ohybu, a co ho předtím oslňovalo, muselo být odpolední slunce klesající na obvyklé dráze za oblou skleněnou stěnou. K tomu zábradlí, pochopil vzápětí, byl také přivázán. Kým?? A už se mu rozběhl splašený děj jakoby náhodně poslepovaný z nesouvisejících scén, z nichž nebylo možno poznat hlavní příběh. Mezitím jeho volné nohy, jimiž začal zkoumat prostor kolem sebe, narazily na cosi podobného, ale podivného tím, že to tam vůbec je. Jeho boty, které se teď místo rukou staly čidly hmatu, rozeznaly jiné boty přecházející v kalhoty, a oznámily mozkové centrále, že tu neleží sám. Pokusil se tedy otočit zpět, jak jen mohl, a prodloužit omezený pohyb těla vykroucením hlavy ještě dál vpravo. Znovu ho oslepila bolest, když jeho rozbitý nos narazil na překážku. Ohmatal ji bradou. Byl to také nos! Znovu se donutil otevřít oči a zatáhnout ramena, aby získal k tomu nosu odstup. A tak celý jeho obzor vyplnil mramorově bílý smajlík, třesící komicky oči. Když v něm rozpoznal známou lidskou tvář, omdlel znovu hrůzou.

16

Giulietta

K najaté helikoptěře se musela dát odvézt na milánské letiště, o místě přistání mohla rozhodnout sama. Dvě stě metrů nad vilou dal Vittorio vybudovat v parku heliport; polygonem byl kruh tlustého pancéřovaného skla se zapuštěnými světly, jehož střed tvořil zeleně zářící kříž. Let trval necelou hodinu, slunce ještě nezapadlo, ale před přistáním natolik oslňovalo, že polygon někdo z opatrnosti zapnul. Jak vytěšňovala naléhavé myšlenky, připomněla si vyprávění svého nevlastního, ale opravdového tatínka, kterak Bůh vyslyšel Joshuovu prosbu a zastavil západ slunce do té doby, než Izraelité porazili Filištínské. Dnes se zázrak neudál, smutného přistání nebyla ušetřena.

Přivítala ji Giorgioma dcera a capitano Varella, který ji s Lucii osobně zavezl policejním džípem po asfaltované spojce k vile. Cestou nikdo z nich nepromluvil, na zadním sedadle se obě jen mlčky objímaly. Zvláštní, napadlo Giuliettu, každá z nás má stejný důvod utěšovat tu druhou! Před vchodem do vily stálo několik prázdných policejních aut, jejich posádky zřejmě pracovaly v rozsvíceném domě, kam zatím nikdo jiný nesměl vstoupit. Byla tu i sanitka a velký pohřební vůz, u něhož čekal starosta obce, který jí vyslovil svou hlubokou soustrast, a obtloustlý civilista, nespíš jeden ze šoférů. Giulietta ukázala na sanitku. – „Leo je tam?“ – „Ne,“ řekl Varella, – „povolal jsem záložní, kdybychom našli ještě další oběť. Signore Leo je na klinice pana profesora, myslel jsem, že vy byste ho nejspíš poslala tam.“ Kývla. Také kliniku jejich rodinného lékaře pomohl Vittorio vybavit špičkovým zařízením, za což mu žehnilo celé okolí, neboť tím nebylo odkázáno na Řím. A jen ona věděla, na co přitom hlavně myslel. – „Co je mu a jak je mu? Mohu

ho vidět?“ – „Profesor mu osobně ošetřil rozbitý obličej i zraněné zápěstí a dal kombinované sérum na spaní i proti bolesti. Naštěstí rentgenem neobjevil víc, než zlomeninu nosu a naštipnutí pravé lícní kosti, soudí, že útočník použil obě pěsti a vedl ránu značnou silou, ale naštěstí jen otrásl mozek a nepoškodil trvale oko. Čeká kdykoli vaši návštěvu, mám vás tam dovézt hned?“

Už na palubě vrtulníku se stačila dát dohromady mobilizací veškeré vůle, jak byla kdysi zvyklá před každým vystoupením, ať na jevišti nebo u dědických soudů; za přistání si byla jista, že je schopna racionálně myslet i jednat. „Stop-stav“ zafungoval i tentokrát. Pro Lea nemohla v okamžiku udělat nic. Pro Giorgia taky ne! zazoufala vzápětí, ale na řadě byl on, jen on! – „Později,“ odpověděla, – „stavím se tam později. Už jsi ho viděla?“ obrátila se na Lucii, která hned pochopila, koho míní. – „Ano... nechtěla jsem, aby ho odvezli, dokud se s ním nerozloučíš i ty...“ – „Je nějak...“ zeptala se Giulietta a netroufla si větu dokončit, ale dcera ji dořekla sama. – „Ne... vypadá, jako by spal.“ Také Lucie se držela skvěle, nikdo krom Giulietty nemohl poznat, jak moc je jí zle. – „Půjdeš se mnou!“ to Giulietta spíš navrhla, než se ptala. Ale byla velmi ráda, když dcera zavrtěla hlavou. Varella ji doprovodil k pohřebnímu autu. Jeden z mužů v černém otevřel zadní dveře, druhý jí pomohl vystoupit po přistavených schůdkách do vozu, a než dveře nehlučně zavřel, pravil tiše, – „Odkryjte mu tvář.“

V poměrně velkém, klimatizovaném a tlumeně osvětleném prostoru bez oken stál při levé stěně katafalk a při pravé dvě křesla. Velmi tiše zněl ze skrytých reproduktorů Rachmaninovův Druhý klavírní koncert. Zlatá Lucie! i v tom zmatku mu nezapomněla přivést z domova milovanou skladbu. Usedla a chvíli se nepohnula, se zavřenýma očima vnímala brilantní hru, kolikrát ji slyšela s ním na koncertech i z kvadrofonní reprodukce v hale vily...? Čekala na pasáž, kterou měli oba nejraději, ústřední sólo piána, teprve při něm zvedla oběma rukama hedvábný šátek zakrývající Giorgiův obličej.

Lucie měla pravdu, byla to tvář, kterou důvěrně znala, když se někdy v noci probouzela vedle ní. Pokožka měla dokonce obvyklou barvu a Giuliettě se rozbušilo srdce při pomyšlení, že sem Giorgia uložili živého, od výkřiku ji uchránilo jen, že na tu tvář přiložila dlaň a místo vlahé pleti našla led. Zaplašila i zoufalý nápad, aby ji zkusila oběma dlaněmi zahřát, uznala, že je to trik pohřebního ústavu působený růžovým filtrem světel, položila šátek na černé plátno zakrývající Giorgiovu hrud', sepjala ruce jako kdysi při pohřbu Viktora i Vittoria, a paměť jí z nejzazší hlubiny vložila na rty zbožnou říkánku, kterou ji nutili drmolit v Brně tolikrát denně, že už nevěděla, o čem je, protože se změnila v litanii podobnou starému dětskému rozpočítadlu ententykydvašpalíky-čertvyletělzelektriky-bezkloboukubos-natlouklsinos. – „Otče náš, jenž jsi na nebesích,“ šeptala do hromobití kláves, jaké nemohlo přicházet odjinud než z nebe, – „posvět' se jméno Tvé, přijď' království Tvé, buď' vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi...“ prošeptala se až k – „neboť tvé jest království i moc i sláva až na věky věků...“ a zažívala po létech opět, jak s každou slabikou souzní ona celá od hlavy až k patě. A když po „Amen!“ – „to slovo půjčil vám křesťanům náš Hospodin zástupů!“ podle maminky pyšně židovský tatínek – nastoupil velký symfonický orchestr, věděla, že se i tentokrát poddává vůli přesahující tu její a smiřuje se svou smrtelnou existencí.

V témž okamžiku si vzpomněla na Lea a zalila ji vděčností, že osud jí napřed poslal a pak i zachránil, koho celý dospělý život postrádala a bude jí útěchou: syna! Vstala, sklonila se nad přítelem, který pro ni až teď doopravdy zemřel, a políbila ho na rty. – „Dík za vše, carissimo, hlavně kvůli tobě jsem nepoužila svou smrt na řetízku, ani když mi bylo jak ukopanému psu, protože jsi mně znova dokázal, že život je proto, aby se žil!“ Vzala zas hedvábnou roušku a opatrně s ní zakryla drahou tvář. Z auta jí pomohl týž muž v černém, zavřel za ní dveře a usedl dopředu k druhému, který už čekal za řízením. Giulietta vzala Lucii za ruku, capitano strnul

v pozoru a přiložil ruku k vysoké čepici s plamenem karabiniérů. Pohřební vůz projel kolem nich i několika dalších policistů vzdávajících čest a pokračoval pomalu ke spodní bráně. Giulietta se ulekla, když jej tam ze stmívání uvítal fialový ohňostroj. – „Paparazzi,“ vysvětlil jí Varella, – „pohrozil jsem jim žalobou za vstup na cizí pozemek. Chcete-li navštívit kliniku, vezmu vás horem. I tam je předtím nalákal vrtulník, ale odletěl dřív, než dorazili, tak se jak smečka vrátili na čekanou k bráně.“ Požádala Lucii, aby jela s ní, pozvala ji už, aby tu přespala, – „Žádná z nás by dneska neměla být sama...“ Navíc měla potřebu jí něco velmi podstatného sdělit právě u Lea. Také do areálu kliniky vjeli zadním vchodem a capitano se rozloučil s tím, že zpět je doveze Peppino, kterého odvolal z pohřební hostiny u příbuzných a jehož manželka už dává do pořádku halu, aby tam nic nepřipomínalo tragédii. – „S výjimkou prázdných míst po odcizených obrazech,“ dodal, – „o nich sepíšeme protokol, jakmile na to bude mít principessa myšlenky!“ Ještě ji ujistil, že vila bude do odvolání střežena, a už si je převzal profesor.

Když Vittorio pojal myšlenku zřídit v obci špičkový špitál, dal si zjistit, kdo je nejmladší a nejnadanější internista v římské fakultní nemocnici. Docenta Mariniella pak ohromil tím, že mu nabídl, aby na zelené louce postavil malou kliniku svých snů zaměřenou na pár oborů potřebných většině obyvatel bývalého panství: internu, chirurgii, gynekologii, urologii, rehabilitaci. Když kníže těžce onemocněl, nabídl mu tehdy už profesor Mariniello, že z přístrojů kliniky vybaví nemocniční pokoj ve vile, ale byl oslyšen. „Nevyjádrím své i vaší klinice nedůvěru tím, že z ní uteču domů.“ Mariniello vzal ženy napřed do své pracovny, kde se Giulietty zeptal, zda chce vidět snímky poraněných partií. Když odmítla, podal výklad, že se ruce i tvář zhojí nejpozději do měsíce, což jizvám potrvá déle, ale budou pak – „téměř neviditelné, rozhodně míň nápadné, než jaké si navzájem pořizovali němečtí studenti šavlí na důkaz mužnosti. Signore Nerad,“ usmál se dokonce, – „může úspěšně naznačovat, že

je získal v souboji!“ Pak obě uvedl do apartmá sloužícího výhradně příslušníkům či hostům knížecího rodu. Giulietta nikdy nestonala tak, aby musela do nemocnice, a nevstoupila sem od chvíle, kdy se tu odehrála závěrečná scéna jejího života s Vittoriem... vzpomínku na ni teď z pověřivosti násilím zaplašila.

Leo spal, pokud chtěla věřit, že je to on, protože z celé tváře zůstaly nezafáčované jen zavřené oči. Než je tu nechal samotné, ukázal profesor ke křeslům u stolku, na němž stály dvě číše a otevřená láhev v chladícím pouzdře. Giulietta je sňala a uvítala šampaňské, jediné, co jí dokázalo nahradit sladovou whisky. – „Lucie,“ řekla, když jim oběma nalila, – „po smrti tvé matky jsem s tebou já prožívala tvoje zklamání v lásce i úspěchy v práci, kterými sis je uměla vynahradit. Smrt tvého otce, kterého jsem milovala, ať nás spojí ještě víc. Už dlouho jsi byla jeho pravá ruka a všechny mé problémy spojené s paragrafy znáš po něm nejlíp. Tak tě už teď a tady prosím, abys mě dál ve všem zastupovala ty. A abys dokončila hned jeho poslední zadání, adopci Lea jako mého univerzálního dědice. Chci dokázat, že také rod, který klasicky vymřel po meči i po přeslici, může pokračovat ze zákona! Ujmeš se toho?“ Když uslyšela zvenku tiché šumění Ghosta, řekla Giulietta naposled – „Čin,“ rozloučila se s nehybným Leem zamáváním, dala si od profesora políbit ruku, přijala soustrastná slova od Peppina a ve voze si hned nasadila do špičky cigaretu. K vile nakázala dojet znovu zezadu, vstoupila s Lucií vchodem pro služebnictvo a vedla ji po schodech ve věži, aby se vyhnuli hlavnímu schodišti. Padala jen nezbytná slova. Postoupila Lucii tlakovou kabinu a sama se vysprchovala ve vaně. Peppinova žena, která je asi po tak strašném dni nechtěla pozdě rušit, jim alespoň připravila dvě nažehlené noční košile. Giulietta nechala Giorgiově dceři levou stranu širokého lůžka, na kterém občas spával on, objala její hlavu a obě tak ležely bez pohnutí, než slovy Shakespeara, často citovanými Viktorem, „lék všeho živého je zklidnil – spánek“.

17

Leo

Profesor Mariniello, kterého dosud znal jen letmo z několika večírků ve vile, ho uvedl do vědomí sdělením, že prospal pětasedmdesát hodin, ale měl by zůstat na klinice, než sám pocítí, že ji má opustit. Vyřídil mu vzkaz velitele zdejších karabiniérů, že i ten počká s bohužel nezbytnými dotazy, až jím bude zavolán, má ostatně dost práce s kriminalistickým vyhodnocením odebraných otisků a nalezených stop. Leo byl šťasten, že získal nezbytný čas, aby se na výsledcích připravil. Fyzickou bolest otupily injekce a hojivé masti, ale nic nezaplašilo chaos, který vypukl v jeho duši už v hale vily, když nezabránil vjezd falešné dodávky, a přešel v paniku, když zahlédl přicházet Giorgia. Byl těm gaunerům vlastně vděčen, že ho Lád'ův direkt, asi těžší, nežli ti tři plánovali, ušetřil dalších obrazů, i když ten osudný se mu snad navždy zaryl do sítnice: Giorgiova ruka vytahující z náprsní kapsy pouzdro na brýle, které mohl vrahoun považovat za zbraň. Poskytli mu tím skutečně i šanci vymyslet vlastní verzi příběhu tak, aby mu obě vážná a bolestná zranění poskytla věrohodné alibi.

Počkal na ohlášenou návštěvu Julie, která se u něho na radu lékaře nezdržela dlouho a ptala se ho výhradně na stav těla, – „co se tam stalo, se raději dozvím z Varellova protokolu, nechci, abys to musel prožít v duchu ještě dvakrát!“ O Giorgiovi se vůbec nezmínila, připomínalo ho jen její čistě černé oblečení bez obvyklých pestrobarevných šál. Byl to Leo, kdo se zeptal na čas pohřbu a dozvěděl se jen, že to zítra všem sdělí Lucie. Brzy ho políbila na čelo a nasadila si pánský klobouk, který předtím držela v ruce, takže si ho nevšiml. – „Přivezl mě a odveze taxík,“ vysvětlila, – „kliniku pořád obléhají ty pijavice, všechny noviny ti schovávám, abys je pak přečetl nebo rovnou vyhodil sám!“

Když odešla a do injekce na spaní mu zbývala ještě větší část odpoledne, usoudil, že schovávaná před Varelou by ho jen každý den víc rozhodila, a že vymyslí-li si svou legendu hned, jeho nabídka spolupráce i v oslabení jí dodá na věrohodnosti. Jistý čas věnoval úvaze, má-li si nějakou vůbec vymýšlet: pokud by vypověděl pravdu a nic než pravdu, provinil se, pokud to lze vinou vůbec nazvat, jen tím, když neuvěřil třem známým klukům z Prahy, že by ho vážně chtěli vydírat a nutit, aby jim pomohl krást! Proto jel přece za nimi, aby to vyřešil civilizovaně, a když byl doslova zajat a musel vpustit do vily i jejich zdejší kumpány, byl rozhodnut stisknout při první vhodné příležitosti poplach, jenže se ke stolu nedostal včas... tahle zdánlivě malá lež, kterou nutně potřeboval, ho úplně zbavila jistoty.

A proč? uslyšel v duchu prokurátora, proč jste se už den předtím nepojistil oznámením svého problému, když ne kněžně, tedy alespoň své přítelkyni, aby případné nebezpečí ohlásila sama? Další logická otázka už párala tu přibližnou pravdu na cáry. Tak jak se jmenují ti vaši dobří známí, kde je lze předvést a vyslechnout? Ti tři, tím si byl jist, ho do všeho bez slitování namočí od samého počátku, a jeho opilecké vychloubání, jež s gustem použijí, z něho nakonec vyrobí hlavu, která vše vymyslela i plánovala celý rok. Ne!! Pomoci mu mohla jenom legenda vymyšlená tak, aby ji nemohl prostřelit žádný svědek už proto, že se vůbec nenajde. Paměť mu v tísní vrátila útržek rozhovoru – „Neslyšels nikdy o ruský mafii, vole? Tak si ji dobře omrkni, abys nás popsal fízlům úplně jinak.“ Zklidnil se a začal na tom pracovat.

Už jen s lehkým práškem prospal pak dobře i čtvrtou noc. Ráno ho pořád vše slušně bolelo, ale přesto požádal profesora, ať ohlásí karabiniérům, že by rád podal výpověď, aby mohl ten hrozný příběh pustit z hlavy. Poprvé chtěl vidět svou tvář, a co spatřil v zrcadle, se mu stejným dílem hnusilo i hodilo. Profesor byl rád, že pacient nechtěl dočasné zohavení skrývat, protože ráno mohl nejvíc prospět vzduch. Capitano Varella, jeho zástupce a hlavně jejich sekretářka

měli pak co dělat, aby vydrželi pohled na čerstvě operovaný nos a pravou líci v barvě zamřelého masa. Výslech tedy trval necelých devadesát minut, také proto, že brzy nebylo nač se ptát. Dívka píšící na počítači se, jak mohla, dívala z okna, zástupce pořizující zvukový záznam se věnoval jenom přístroji, jako by s ním pracoval poprvé, a sám Varella si zřejmě oddechl, když mohl druhé oběti i korunnímu svědkovi přepadu dát protokol k podpisu. Leo mu většinou diktoval věty, které si včera připravil a ráno zopakoval, přesto přečetl protokol dvakrát. Pak podepsal, a když trojice odešla, pocítil poprvé od chvíle, kdy mu cestu zahradilo auto s „Kamilem“, úlevu. Ted' už si byl jist, že tuhle smutnou hru zvládne, a zapřísáhl se, že bude poslední v jeho životě.

18

Protokol

Hlavička. Číslo jednací. Nacionále svědka. Zpráva ošetřujícího lékaře prof. U. Mariniella o rozsahu poranění a současném zdravotním stavu svědka. Potvrzení ošetřujícího lékaře prof. U. Mariniella o svědkově schopnosti výslechu. Souhlas svědka L. Nerada, občana České republiky, že je s výslechem svolný. Text:

„Já, podepsaný Leo Nerad, vypovídám, že mě minulý týden postihla těžká bolest zubů, které jsem nevěnoval mimořádnou pozornost, protože mi byla už v Praze atestována jako poporůstání osmého takzvaného zubu moudrosti. Pro případ pokračování růstu jsem si ještě z Prahy přivezl zbytek silných tablet proti bolesti, které jsem se rozhodl použít, než mě dočasně nepřítomná kněžna Mortadini seznámí se svým zubařem. Jednu z uvedených silných tablet jsem použil hned, druhou tabletu o půlnoci, když jsem nemohl usnout. Ráno bolest povolila, takže jsem vyjel do Říma, abych přivezl do vily na návštěvu svou snoubenku C. Castellioni (nacionále, adresa), ale ještě před Římem se bolest vrátila. Protože jsem poslední dvě shora zmíněné silné tablety zapomněl ve vile, rozhodl jsem se pro ně vrátit a pak už pozvání výše jmenované C. Castellioni, které mělo být překvapením, s omluvou odvolati, protože jsem po další z uvedených tableť pocítil také účinek masivního léku, který sice rychle utlumil bolest, ale ovlivnil také moje reakce zejména tím, že je zpomalil. Na dotaz odpovídám, že si název shora uvedených tablet nepamatuji, protože jsem je před časem náhodně našel ve svém necessairu, a protože jsem dosud nikdy neužíval jiné, poznal jsem v nich shora uvedené silné tablety proti bolení rostoucího zubu, který podle informace mého českého lékaře roste někdy až do středního věku. Takto ovlivněný, ale neohrožený své okolí,

neboť jsem se rozhodl zdržovati se výhradně doma, jsem zaslechl zvonek od brány pozemku a na vzdálenost zhruba tří set metrů mohl z haly dobře rozpoznati jednu z dodávek služby, jaká k nám běžně dodává dodávky určené k dodání do vlastních rukou. Na dotaz odpovídám, že vzhledem ke svému shora uvedenému silnými tabletami ovlivněnému stavu nejsem schopen se zárukou popsat, jak jsem přesně dodržel postup elektronického odjištění a zajištění vily v případě návštěv, ale jsem si tím zcela jist, protože jako inženýr specializovaný na elektrotechniku konám podobné úkony automaticky. Z dodávky vystoupil jako vždy jeden z mnoha zaměstnanců dodávkové služby sedící vedle šoféra a žádal mě, abych přijal balík, který vyjme ze zadních dveří dodávky. Následoval jsem ho, ale místo zmíněného balíku na mě vyskočili tři muži, kteří mi ihned odebrali ovladač jištění i poplachu, takže jsem nemohl ani zajistiti vstupní dveře, ani vyvolati poplach. Na otázku odpovídám, že dva muži od vozu byli s pravděpodobností hraničící s jistotou Italové, zatímco tři z vozu mluvili řečí, kterou odhaduji jako nejspíš ruskou nebo ukrajinskou. Jejich přesný popis popisuji takto: 1. Ital asi třicetiletý středně vysoký s pleší, 2. Ital neurčitého věku, který mi slíbil balík, vysoké hubené postavy s černými vlasy, 3.–5. muži asi padesátiletí mluvící řečí, kterou odhaduji jako nejspíš ukrajinskou nebo ruskou, středně vysocí, plavých vlasů se svaly a dalším vzhledem bývalých boxerů. Jeden z nich, bezpochyby patrně asi nejspíš možná pravděpodobně vůdce skupiny, mě vyzval řečí, které jsem porozuměl jen částečně, přestože vykazovala rysy slovanského jazyka, abych je vpustil do vily. Dělal jsem, že mu nerozumím, a on poručil jednomu z druhých dvou, aby mi opakoval tu otázku stále naléhavěji, přičemž mi ukazoval na jeho obě pěsti. Dělal jsem dále, že mu nerozumím, a pak už jen vím, že uvedený vůdce skupiny dal muži, který se mě stále naléhavě dotazoval, pokyn, který nemohl znamenati nic jiného, než aby mě případně eventuálně udeřil. Na otázku odpovídám, že dále už nevím nic, neboť jsem nabyl vědomí

až v této nemocnici, kdy mi bylo sděleno, že mám zápěstí poraněná od pout a nos i tvář zřejmě od úderu, který mi zasadil nejspíš muž hrozící mi boxersky sevřenými pěstmi. Prohlašuji, že jsem na položené otázky odpověděl pravdivě a nemám k těmto co dodat.“

Skončeno a podepsáno vlastní rukou při plném vědomí i svědomí. Leo Nerad, občan České republiky. Číslo pasu. Číslo povolení k pobytu. Číslo pracovního povolení. Číslo zdravotního průkazu. Číslo pojistky. Výslech vedl a protokol nadiktoval capitano Vincenzo Varella. Mortano Datum. Razítko.

19

Giulietta

Nabídla Lucii volný hrob na kdysi soukromém hřbitově, který Vittorio, když staré pohřebiště za bývalou vesnicí nestačilo růstu obyvatel, uvolnil z velké části obci. Jeho bratři prohráli další žalobu, v níž ho obvinili z poplívání rodové tradice, zato bývalí poddaní to vysoce ocenili a byli vděčni i Giuliettě, která to znovu potvrdila převodem v městských knihách. I tak zbývalo hrobům příslušníků rodu, z nichž nejstarší nesl letopočet 1530, tolik místa, kolik měl římský Parco dei principi. Lucie ráda souhlasila, prosila jen, aby otec byl pochován v občanské části, kam hodlala převézt i ostatky své matky z rodné Elby; tam za ní nemohla jezdit tak často, jak by si přála. Giulietta byla šťastná, že bude mít dva své drahé nablízku, když se „českého básníka“ neodvažovala ještě víc vzdálit od vlasti; stále věřila, že v Miláně ho spíš najdou milovníci jeho veršů, které chtěla dát znovu krásně vydat k stému výročí Viktorova narození.

Lucie navrhla nečekat s pohřbem na Leovo uzdravení, nebylo účelné, aby při svém stavu znovu prožíval tragédii, při níž málem zahynul sám. Bulváru jej znechutila tím, že k obřadu nepozvala žádnou celebritu, ale jen pár Giorgiových spolupracovníků, klientů a soudců, kteří vždy oceňovali jeho vyvážený smysl pro právo. Pokud se capitano Varella divil, že až do pohřbu odložila principessa inventarizaci utrpených ztrát, byl pak překvapen ještě víc. Úředník pojišťovny, kterého povolala, mu podal důvěrné vysvětlení, proč nebylo v zájmu poškozené dát vyhlásit pátrání po odcizených dílech veřejně. Všechny zmizelé kusy sice svědčily o výběru experta, který však nemohl tušit a v té dramatické situaci rozpoznat, co teď Varellovi prozradila pojišťovací částka. Právě za pět klenotů, jak je představovali Modigliani, Klee, Schiele, Pissarro

a Picasso, dostane poškozená náhradou zlomek předpokládané ceny, protože to byly – kopie.

Originály ukazoval občas Vittorio nejblížejším přátelům nebo badatelům v pancéřovém salonku římské banky, přičemž se mrtvým malířům vždy znovu omlouval, že je musí držet v tom civilizovaném zajetí, aby neskončili mnohem hůř. V podzemním ateliéru musel pracovat i jeden z nejlepších italských kopistů, díky jemu zdobily halu vily známé obrazy od neznámého mistra. Varella pochopil, že to nelze lupičům vytroubit, než je to dřív či později pomůže usvědčit, až se padělky objeví na trhu. Teprve tehdy se Giulietta od něho dozvěděla pozoruhodnou okolnost, vysvětlující, proč nebyly oběti objeveny až s příjezdem Peppina a jeho ženy o den později, což Leovi zachránilo život. Operační důstojník karabiniérů v Římě zvedl asi tři hodiny po přepadu tísňový telefon, kde mu hlas patřící nepochybně Italovi oznámil, že ve vile principessy Mortadini je kdosi v kritickém stavu. Předal zprávu službukonající zástupkyni Varelly, který se okamžitě dostavil, našel vilu otevřenou, mrtvého i zraněného objevil a ihned zahájil vyšetřování. – „Kdo to mohl být?“ žasla Giulietta. – „Nejspíš jeden z pachatelů,“ byl si Varella jist, – „vyděsilo ho, že se z prosté loupeže stala loupežná vražda, a udělal si strýčka pro snížení trestu.“ Připomněla si fialovou smršť blesků u brány – „Ale že volal i média...?“ – „Ach, to má určitě jiného autora, novináři si vydržují centrálu, která nás odposlouchává a dává jim tipy tím dřív, čím víc kdo platí.“ Ujistil Giuliettu, že čmuchalové tak sice objevili místo činu, ale do vyšetřování neproniknou. Rozhovoru byla přítomna i Lucie Guido, která pak uzavřela s Varellou dohodu, že závěrečná zpráva bude vypracována společně tak, aby lupiči a vrah nepoznali, že jejich nejcennější úlovky jsou falza, a spíš si naběhli sami, až to pozná podvedený odběratel...

Ačkoli paparazzi střežili už obě brány kliniky, Lea propásli. Postarala se o to sanitka, v níž zahlédli pacienta s obvázanou hlavou, která vyrazila z areálu a řítila se k Římu. Tucet fotografií

i kameramanů před hlavní branou se ihned pustil do jejího stíhání, ti od zadní se přidali vzápětí. Za půl hodiny skončila honička po několika silnicích opět u kliniky, kam se sanitka vrátila. Lea mezitím zavezla do vily dodávka rozvážející mléko. Příštích čtrnáct dnů o něho pečovaly Giulietta, Carla i Peppinova manželka. Profesor odhadl dobu léčení s velkou přesností, měsíc od přepadení se kůže na rukou obnovila a nos i tvář vykazovaly za další čtyři týdny stopy po šití jen při silném světle. Patnáctého srpna měl Leo, který dostal křestní jméno podle svého znamení, sedmadvacáté narozeniny. V hale našel slavnostně prostřený stůl a u něho krom Giulietty i Carlu a Lucii. Jediný dar předala oslavenci advokátka. Předložila mu k podpisu listinu, že souhlasí s adopcí a přijímá jméno Mortadini. Když se ohromený Leo vzpamatoval, učinil Giuliettu šťastnou svou první reakcí: rozhodl se začít hned s intenzivním studiem ekonomie, protože svou dosavadní vysokou kvalifikaci považoval za nedostatečnou pro plnění nečekaných úkolů. Úřední řízení proběhlo v dokonalém utajení, takže mina vybuchla až v okamžiku, kdy Giulietta oznámila na své webové stránce, že její adoptivní syn má nyní titul „principe succesor, dědičný princ“ a stane se po ní i správcem rodového majetku. Italská média a veřejnost se vášnivě rozdělily, obě hlavy vedlejších větví podaly sérii žalob, které byly v sérii procesů schvalovány i odmítány, až skončily konečným rozsudkem, proti němuž nebylo odvolání.

20

Média

CORRIERE DELLA SERA (nezávislý deník): „Hlava jednoho z nejstarších italských rodů, kněžna Giulietta Mortadini, v sedmdesátých letech minulého století slavná primabalerína přední milánské scény La Scala, dosáhla včera u Nejvyššího soudu Italské republiky potvrzení právní legitimacy aktu, jímž se její adoptovaný syn, inženýr Leo Mortadini, stává dědičným princem, pročež i budoucím správcem veškerého jmění po adoptivní matce. Nejvyšší soud tak znovu nevyhověl bratrům zesnulého knížete, senátora a generála Vittoria Mortadiniho, snažícím se v nejrůznějších sporech dokázat, že nástupnické právo patří jedině jim a jejich prvorozeným potomkům. Dlužno poznamenat, že bratři sami dosud nevydali spolu závazné prohlášení, která větev chce nástupnickou prioritu uplatnit. Lze tedy očekávat další vládu jejich synů Ricarda a Romea.“ (Titulek k fotografii: „Kněžně Giuliettě Mortadini gratuluje po vyhlášení rozsudku její právní zástupkyně Lucia Guido, dcera advokáta Giorgia Guida, zavražděného před časem při loupeži ve vile Mortadiniů patrně ruskou mafii.“)

L'UNITÀ (levicový deník): „Italský nejvyšší soud včera prokázal chvályhodnou jasnozřivost, když s konečnou platností odmítl další z žalob, které s pravidelností ročních dob vznášeli bratři Antonio a Alberto Mortadini proti nejstaršímu bratru Vittoriovovi a později i proti jeho choti. Zesnulý kníže, senátor a generál, jenž svou hodnost získal v boji za svobodu vlasti, ležel od války v krku šéfům obou postranních větví rodu, kteří dlouhá desetiletí až do své smrti prokazovali absolutní nedostatek morálky a studu. Oba aktivní fašisté mohli jen oblíbenosti knížecí bratra děkovat za to, že

po válce neskončili podobně jako jejich idol Mussolini a pohlaváři nacistů, s nimiž kolaborovali až do doby, kdy vlastenci jako Vittorio s pomocí Spojenců Němce vyhnali. Poslední casus belli bylo rozhodnutí Vittoriovy manželky, kněžny Giulietty Mortadini, udržet hlavní linii jednoho z nejstarších italských rodů při životě adopcí. Sedmadvacetiletý inženýr Leo Mortadini, stejně jako kněžna původem Čech, je mimořádně inteligentní a všestranně nadaný muž; v rozhovoru s šéfredaktorem listu (strana 8) prokazuje krom dokonalé znalosti naší řeči i historie také další vědomosti i povahové rysy, které ho dostatečně kvalifikují ke správě obrovského majetku. Navíc je na nejlepší cestě získat i prestižní titul Master of business affairs a má vážnou známost s Italkou. Jeho další vývoj bude mimořádně zajímavý i proto, že ultrapravicoví pretendenti na titul vládnoucího knížete zaměří v budoucnu útoky hlavně na něho. Lze si dobře představit, v jakých kanálech by většina peněz skončila, kdyby se jich dosoudili. Stačily by jistě zafinancovat nový fašistický ‚pochod na Řím‘ a po něm případně i další puč!“ (Titulek k fotografii: „Kněžna a budoucí kníže oslavili soudní rozhodnutí na milonze v Lidu di Roma, kde jejich tango argentino sklidilo nadšený potlesk.“)

IL SECOLO D'ITALIA (list krajní pravice): „Nejvyšší soud včera zatloukl další hřebík do rakve našich tradic. Poté, co kníže rudých partyzánů Vittorio potřásl erb starého rodu krví italských vlastenců, zašmelil obrovský rodový majetek hopsandě z Východu, která svůj lup právě dovršila tím, že s pomocí právní skuliny definitivně (?) odňala titul i jmění legitimním dědicům a přisunula jej k dalšímu komplicovi, čečenskému (poznámka autora: ve skutečnosti českému – jde nejspíš o chybu redaktora a lektora!) playboyi, jehož profesí je role gigola, s nímž si bývalá baletka v pochybných tančírnách rozcvičuje staré kosti při argentinském tangu, pokud jí povedený ‚následník‘ neslouží i jinak. Veřejnost s napětím očekává,

že po nedávné smrti obou hlav vedlejších větví pozvednou jejich prvorození synové, principi Ricardo a Romeo, jejich prapor a budou v boji pokračovat, dokud se nedožijí vlády, která začne chránit národní zájmy tím, že vystoupí z Evropské unie a vrátí Itálii Italům!“ (Text k fotografii: „Dočkáme se snad toho, že i další vlastenci skončí pověšeni za nohy na benzinové pumpě jako veliký Ital Benito Mussolini a jeho věrná průvodkyně životem Clara Petacci, které dal takto hanebně popravit Vittorio Mortadini??“)

21

Giulietta

Dva roky poté, co byl Giorgio Guido pohřben, a rok po tom, co se Leo Mortadini stal právoplatným „dědičným princem“, takže i budoucím správcem rodového jmění a majetku, mohla kněžna Giulietta očekávat blížící se velké narozeniny s pocitem, že se jí život přes trojí ztrátu povedl. Adoptivní syn nejenže složil na výbornou – „Ber to, Jůlínko, jako první dárek k tvým narozkám, druhým bude, když nikomu neřeknu, kolik ti je!“ – zkoušky z ekonomie u římské odnože významné americké univerzity a získal tím k titulu Ing. před jménem ještě MBA za ním, ale zarazil i nepřetržité útoky nevlastních příbuzných v jediném večeru. Pozván do nejprestižnější televizní talkshow, exceloval z italštiny a prokázal vysoký inteligenční kvocient také jinak. Deníky citovaly četné výroky, jež publikum ve studiu odměňovalo sílícím potleskem. Na otázku, zda se jako cizinec, který tu žije poměrně krátce, cítí být povolán k převzetí jednoho z nejstarších italských rodů, odpověděl výčtem všech historických vazeb Italů s Čechy, vrcholících bitvami československých legionářů v italských uniformách a horách proti armádám rakousko-uherské monarchie, z jejichž řad přeběhli, – „aby raději umírali za Garibaldiho odkaz svobody než za habsburský žalář národů.“ Potlesk. – „Ostatně,“ dodal, – „neplánuji ‚nepřátelské převzetí‘, běžné v ekonomice, ale nabízím širokou přátelskou kooperaci všem potomkům princů Antonia i Alberta, pokud se spolu shodneme na zásadním principu, kterým je a musí být demokracie.“ Velký potlesk.

Nadšeně byla přijata i jiná jeho odpověď na telefonický dotaz, neplánuje-li převzetí rodu mnohem rafinovaněji tím, že jej postupně počestí svými potomky: – „Největším českým panovníkem všech dob je u nás opětovaně prohlašován Lucemburčan Karel

Čtvrtý, císař Říše římské německého národa. Bylo to jeho mladistvé válečné tažení v Itálii, které ho nadosmrti utvrdilo v přesvědčení, že válka je nejhorší ze způsobů, jak získat moc. Pak už se jen zašnuboval s cizími princeznami, a protože jejich život byl středověce krátký, vyženil na čtyřikrát většinu Evropy. Vám tu bude stačit jediná Sicilanka jménem Carla, aby se ve dvou generacích vašeho slavného šlechtického rodu česká krev rozředila v italské, pokud ovšem...“ tady udělal Leo dramatickou pauzu, než s úsměvem dokončil, – „pokud ovšem příští princ neztratí srdce v Čechách!“ Dlouhotrvající potlesk, k němuž se přidal i moderátor.

Julie s Carlou byly pozvány do studia, ale shodly se, že by zpovídání spíš znervózňovaly. – „A sebe ještě víc,“ mínila kněžna, když ji zvala do vily. Sotva pořad skončil, přestala upíjet whisky, přinesla číše na šampaňské a zručně otevřela už i pro Lea Vdovu Clicquotovou. Carla se omluvila, že musí ještě za volant, protože má hned po ránu v Římě práci. Pak udělala poznámku, která Julii zvedla ze židle. – „Zatím bude obou těch krví půl na půl...“ Když se sdostatek naobjímaly, následoval tentokrát výslech Carly. Že musela po hodině odjet, neboť Lea zřejmě v televizi zdrželi, Julii výjimečně nemrzelo: chtěla s ním rovnou promluvit sama. Dojel však před půlnocí v úžasné náladě, líčil podrobně, kdo všechno mu blahopřál, a nakonec si nechal bombu, mail, který převzaly dívky sbírající vzkazy diváků těsně po vysílání: „Gratuluji a těším se na setkání. Tvůj nový bratranec Romeo Mortadini.“ Julia žasla nad pozdravem padesátiletého syna Vittoriova bratra Alberta, mladšího z obou pretendentů na titul. – „Povedlo se ti, co mně ne za třicet let! Jestli dokážeš tuhle válečnou sekyru zahrabat, budeš favorit Italů nadobro.“ Tak šťastný večer nechtěla narušit tématem, které si zasloužilo svůj vlastní.

Ráno jel Leo do Říma hledat v centru malou kancelář. Přesvědčil Julii už v průběhu svého studia, o čem ho poučilo: že transakce, obchody, nákupy i výnosy, jimiž bylo tradičně pověřeno několik

různých správ, mají být sjednoceny, aby rodina fungovala jako firma. Ona měla být její hlavou, on prokuristou s podporou zdatného tajemníka a špičkové sekretářky, sídlem mělo být ovšem hlavní město, aby odpadlo dojíždění obchodních partnerů do vily, – „Máš nejvyšší čas, Julie, stát se z ruské šlechtičny evropskou podnikatelkou.“ Při večeři ho nechala, aby jí detailně vylíčil, jak přípravy pokročily, převzala k prostudování složku s fotografiemi i plány jím předvybraných prostor a pak se konečně ujala slova sama.

– „A co jinak?“ – „Co myslíš...?“ – „Co Carla?“ – „Obědváme jsme spolu u Luigiho. Nechá tě pozdravovat.“ – „A jak jí je?“ – „No... dobře...“ – „Žádné potíže s jídlem?“ – „Ne...“ Až teď mu přišly otázky divné. – „Proč by je měla mít?“ – „To už patří k věci, víš?“ – „K jaké věci...?“ – „Jaké asi! Leo, přijdeš mi jako puberták.“ – „Prosím tě, proč se mnou mluvíš v hádankách?“ – „Já? Ty děláš v televizi machra, jakému není rovno, a nevíš, kdy mají ženské žaludeční potíže?“ – „Většinou v jiném stavu. Já fakt nejsem blbec!“ – „Tak proč se mi divíš, když se ptám, jestli je Carle dobře?“ – „Copak je Carla...?“ Ted' mu to došlo. – „Copak Carla je...“ opakoval bezradně, takže mu raději pomohla, – „Ano, česky se říká – v tom.“ – „Ne!!“ – „Ano.“ Lapal po slovech. – „Odkud to víš?“ – „Logicky nejspíš od ní, nemyslíš?“ – „A jak to ví ona...“ postřehl svou hloupost a našel správná slova, – „a proč to od ní nevím já??“ – „Neptal ses jí. Já ano.“ – „To je snad rozdíl!!“ – „Ano, velký. Čekala tu otázku od tebe.“ – „Prosím tě, kdo jí to... kdy se to... jak je to dlouho?“ – „Třetí měsíc. A nevolno jí bylo už párkrát, před týdnem přece odešla u Luigiho od stolu.“ – „To se snad lidem stává, ne??“ – „U Carly jsem to nikdy nezažila.“ – „No a já jsem si prostě nevšiml!“ Přešel z obrany do útoku. – „Ale proč mi to neřekla sama?!“ – „Na to jsem se jí ptala taky.“ – „No a??“ – „Pochopila jsem, že si není jistá, jestli to dítě vůbec chceš.“ – „Proboha, proč bych měl nechtít??“ – „Za dva roky ses prý nezmínil, že by sis ji rád vzal.“ – „Ale ovšem, že si ji rád vezmu! Strašně rád! Nenapadlo mě to, chtěl jsem tohle řešit, až dostuduju. A dítě samo-

zřejmě chci!!“ Pohlédl na ni, jako by ji podezříval. – „Nebo ty snad ne...?“ – „Já? Já čekám že mě konečně vysvobodí, protože jen ono mně může nahradit tanec. Ten den, co se narodí, přestanu strašit na parketech jak smrtka a začnu kolíbat jako správná stará bába!“ Poklekl k ní, dojat skoro k slzám. – „Giulietto...!“ – „Já jsem bábinka Jůlinka!“ Přitom vstala. – „Ale dneska jdeme na milongu!“

22

Leo

První dny potřeboval hodně vůle, aby obrazy z toho strašného odpoledne vytěsnil podle Robertova receptu jinými. Dna se dotkl v okamžiku, který mohli všichni kolem považovat za jeho vrcholný: když mu Julie oznámila, že má v úmyslu ho adoptovat a prohlásit za příštího nositele knížecího titulu. Jeho slzy, které byly zřejmě i Carlou a Lucíí chápány jako výraz krajního dojetí, byly projevem čirého a riskantně nekontrolovaného zoufalství. Díval se na tu starou, a přece stále krásnou ženu v černém, kterou nepochybně pomohl svou zbabělostí oloupit o perly její sbírky i o drahého člověka, a ze všeho nejvíc se chtěl vrhnout na kolena, aby se přiznal, odprosil a hned nato sbalil jen ty věci, s nimiž sem před rokem přijel, a vypadl, napřed na policii a pak domů. Odvrátila ho jen okamžitá následná myšlenka, že jí pak pro zbytek života nezbude nic než „oči pro pláč“, jak říkala jeho matka. Ne! Tu vinu musí unést sám v sobě, aby ji mohl odpracovat! Řešení, které by ulehčilo jemu a ji dorazilo, by se přece rovnalo totální srabárně! Jeho povinností naopak bylo učinit ji právě teď šťastnou, jak si to za svůj životní zápas zasloužila!

V té kritické vteřině se zrodilo rozhodnutí, které ho potom jako péro pohánělo celé dva roky, donutilo dotáhnout italštinu k absolutní perfekci a studium k dalšímu červenému diplomu jedničkáře. Už v jeho polovině byl s to ujmout se většiny úkolů, které zdědila po knížecím manželovi, takže se mohla plně věnovat strategickému rozhodování. Vyzbrojen prvními vědomostmi podrobil s pomocí Lucie Guido podrobnému zkoumání systému správy rodinného majetku, jak se vyvíjely přes sto padesát let. Bývalé knížectví zahrnovalo tucet větších obcí a velký počet statků a stájí, vinic a stáčíren, koňárny, kovárny a dalších dílen. V posledních desetiletích přibyla

sít' čerpacích stanic, autoopraven, velkoprodejen nebo elektrovoltaiických polí. Z minula se dochovala řada různých forem vlastnictví na základě smluv, které za rod uzavírali už Giorgiův děd a otec; jejich plnění hlídalo v současnosti zvláštní oddělení kanceláře o pěti pracovnících. Šéf Marco Osso, robustní čtyřicátník a specialista na marketing, věren svému jménu tvrdý jako kost, Leovi a Lucii doložil, že jen zemědělských farem ve správě nájemců je přes pět desítek. V tom jediném sektoru pak trojice spočítala, že kdyby správu postupně převzal jediný pachtýř, pracovně ho nazvali Maestro Verdura, Mistr Zelenina, snížily by se náklady a zvýšil čistý příjem rodinné firmy o víc než třetinu. Šlo o tak mocnou, přímo revoluční změnu, že si Giulietta dala udělat nezávislý audit, – „Abys pak, Leo, nemusel páchat sebevraždu!“ Když byly propočty do měsíce schváleny takřka bez připomínek, dostal spolu se zprávou pusu a pak i volnou ruku. Od té chvíle se stal v necelých třiceti čtvrtým sloupem, na nějž se spoléhala stejně jako na tři předchozí, které ztratila.

Výčitky svědomí se nesnažil zaplašit úplně, protože právě z nich čerpal přídatnou energii, ale nebyly už zraňující, s každým dalším úspěšně splněným úkolem, ale i s každým dalším večerem na milongách v něm sílil důvod věřit, že to její rány zaceluje. Rozhodilo ho, když se po adopci dozvěděl tajemství obrazárny a představil si nový zášleh nenávisti zklamaných pachatelů, až zjistí, že údajný poklad představují kopie. Hned ho ale uklidnila logická úvaha, že jim ta neplánovaná vražda jistě vzala chuť objevit se tu ještě jednou. Za příštích čtyřiaadvacet měsíců skutečně po nich nebylo slechu ani vidu, takže tohle nebezpečí považoval za promlčené. Z Prahy chodily jen dobré zprávy; když mu Julie zdvojnásobila apanáž a on ve stejném poměru navýšil příspěvek rodině, nestačil sklízet díky. A od přepadu nemusel tajit místo pobytu, takže rád přijal Juliinu nabídku, aby pozval rodiče na Vánoce.

Měli zůstat, jak dlouho si budou přát, ale vydrželi jen do Tří králů a po druhém zájezdu do Říma se už nehnuli z vily, tak je vylekal

divoký vír italské metropole, proti němuž se jim i svobodně pulzující Praha zdála vesnicí. Otec za ten čas, co se neviděli, hodně zestárl a starý úraz ho začal znovu znehybňovat, matka se zas nemohla vyrovnat s tím, že je poprvé v životě někomu „na obtíž“, když si třeba neustylá sama; Julii se nepodařilo přesvědčit ji, že Annamarie dostává za službu velmi dobrý plat, takže jim neuklízí hostinské apartmá jako nevolnice. I velmi opatrné sdělení, že probíhá Leova adopce, matku silně rozrušilo, a on si nebyl jist, zda jí to s Julií vysvětlili tak, aby neměla dojem, že byla připravena o syna, který se jí zřekl. Při loučení však plakala z jiného důvodu: Julii znenadání políbila ruku, – „že jste mi chlapce vychovala, jak bych to sama nesvedla!“ Pak slzela i Julie.

Sestrám, jejich manželům a dětem najal následujícího léta na tři neděle velký bungalov v půvabném přímořském městečku Sperlonga nedaleko Říma, kam je z letiště osobně dopravil větším mikrobusem, bylo jich už jedenáct. Chtěl s nimi zůstat alespoň týden, ale vzdal to už po dvou dnech, kdy jim vše potřebné důkladně vysvětlil, nutné italské věty napsal foneticky na papírky a nechal dost peněz s omluvou, že má spoustu práce i učení a přijede pro ně zas dva dny před odjezdem. Nejvíc mu vadilo, že na něm všech sedm děcek ustavičně viselo a volalo ho „strejdo“. Doporučil proto Julii návštěvu u nich až za rok či dva, dokud hrozí nebezpečí, že ji budou volat „bábi“, a rozmluvil tu myšlenku i Carle, aby se nestala „tetskou“, která se navíc s nikým nedorozumí. Nakonec byly děti i sestry nadšeny a oba jejich dacani si stěžovali jenom „na ty chcanky, co jim tu říkaj pívo“.

S Carlou zažíval nesmírně příjemné období. Setkávali se každý při intenzivní práci občas na obědy, někdy na večeri po kině a pravidelně o víkendech, buď ve vile za účasti Julie, anebo v Carlině římském bytečku. Bylo jim spolu dobře, a proto i každému zvlášť, těšilo je třeba jen krátké zavolání a tím víc setkání. Leo od začátku věděl, že jejich svazek musí dostat „požehnání“, ale rušilo ho, že

vedle úředního i církevní. Třetí Vánoce i vstup do nového roku prožil totiž na Sicílii, a přestože ho Carlini rodiče, sestry i jejich snoubenci přijali, jako by k nim odjakživa patřil, vylekala ho naprostá závislost všech na víře a kléru. Brzy se mu i rodinný dům zdál patřit k nedalekému kostelu, kam se všichni nejméně jednou za den chodili pomodlit. Protože Štědrý den připadl na neděli, chystali se na normální mši i na půlnoční. Těsně před tím obědval kněz u nich a proměnil poledne v další pobožnost. Leo Carle už na Capri vyložil české dějiny devastované napřed husity a potom katolíky, takže chápala, proč je bez vyznání, tím spíš, když si pro ni z lásky vypracoval legendu, – „Já se rozhodně nepovažuju za pohana, protože svou víru mám, jen k ní nepotřebuju mít firmu, která si na ni dělá patent!“

K tématu, jež je nijak nerozdělovalo, se vrátila Carla až před odletem do Catánie. – „Naši si na tebe dávno udělali názor z mých zpráv i z tvých vystoupení, mají tě rádi už teď a budou mít ještě víc, až tě poznají osobně, u nich se s předsudky nesetkáš, taky v naději,“ zasmála se, – „že tě na pravou víru přivedu já, ale... nemohl bys být aspoň evangelík?“ – „Proč zrovna evangelík?“ – „Nebo mormon, nebo svědek Jehovův. Prostě někdo, kdo sice po svém, ale vůbec v něco věří, takže budou vědět, že nemá s jejich vírou problém. Ostatně ty ho nebudeš mít taky, protože k chůzi do svého kostela tě nutit nebudou a jiné než katolické u nás nejsou. A pokud se budeme modlit doma u stolu, stačí, když si zdvořile položíš ruce do klína, myslet si můžeš, na co chceš.“ Shledal to rozumným a vybral si z nabídky evangelictví, protože o tom aspoň něco věděl. Když je pak s rukama v klíně nenápadně pozoroval, jak se před jídlkem střídají v modlitbách, jimž ostatní soustředěně naslouchali, než je schválili společným Amen, k němuž se připojoval, začal chápat, že dívku, kterou miluje, vlastně nezná, neboť zřejmě s ohledem na něho tajila svou zbožnost. Myslel si, že poznal její tvář ve všech podobách, které do ní vtiskávaly štěstí, únava, láska nebo vášeň. Až

si právě při návštěvě faráře, kterou dotud vnímal s velmi kritickým odstupem, náhle všiml, jak je při jeho modlitbě Carla hluboce zahleděna mimo tento svět, a zmocnil se ho strach, že se mu právě tam může jednou ztratit.

V pokojíku pro hosty, kde ho hned po příjezdu separovali od Carly rodiče, pro něž byl v tom ohledu cizí muž, o tom přemýšlel skoro do rozbřesku, když mu v spánku vytrvale bránila ta obava a s ní spojená nejistota, dá-li se čerstvě objevená různost vůbec sklenout. Aniž s ní o tom promluvil, zeptal se po snídani, zda smí jít na obě sváteční mše s nimi. Odměnil ho polibek, který mu prozradil, jak moc si to tajně přála. Radost, že půjde též, prozradila mu nazítří, měla celá rodina, přestože sahala na jejich přesvědčení. – „V čem...?“ – „Víš, i oni museli překonat nedůvěru, jakou zdejší katolíci chovají k druhému vatikánskému koncilu pro jeho dekret Unitatis redintegratio.“ – „Neměl jsem latinu, Karličko! Miluje tě blbec.“ – „Obnovení jednoty v duchu původní církve svaté, výzva k ekumenickému chápání jinověrců jakožto bratří od nás katolíků odloučených.“ – „Což mám být tedy já.“ – „Což jsi pro mě dávno, protože jsem brzo přišla na tvůj malý podvod.“ – „Jaký...?“ – „Že se jako Čech za svou víru stydíš, protože se to u vás nenosí. Jenomže jsem si jistá, že věříš jako já, pouze to ani mně nechceš dát najevo!“

Na Štědrou neděli absolvoval proto první mše v životě a rozklad jeho názorů pokračoval. Už ranní a tím spíš noční mu přišla – vzpomněl si na firemní zájezd do Londýna, kde s Robertem zhlédli detektivku Past na myši běžící na stejné scéně desítky let – jako bůhvíkolikátá repríza, kterou jsou účinkující schopni sehrát i zburcovaní ze spánku. Současně ale cítil znovu, že dívka sedící vedle něho mu právě nepatří. Proč vlastně nevěřím v Boha, dotázal se poprvé sám sebe, opravdu to násilně potlačuju, abych se u nás neztrapnil, anebo mi nebylo, jak jednou řekla maminka o sobě a otci, „shůry dáno“? vždyť, vrátil se po dlouhé době k svému

provinění, vždyt' bych tak konečně našel možnost vyzpovídat se, přijmout rozhršení a očistit duši! Předsevzal si, že se večer pokusí naplnit obsahem slovo „rozjímání“, aby se přiblížil Carlinu a snad s ním i spojil, ale vše v kostele ho jen znovu rozptylovalo a odvádělo pozornost k rekvizitám a kostýmům, gestům a tónům. Hrál po zbytek návštěvy „odloučeného bratra“ úspěšně dál, aby nezkazil radost hlavně jí, ale věděl už, že příležitost najít skutečnou víru ho tu nejspíš jednou provždy minula.

Problém v něm však utkvěl, a možná proto odsouval dál myšlenky na sňatek, kdy se ta různost musela naplno vyjevit, až budou řešit jeho formu; pak buď zraní Carlu i její rodinu, anebo zradí své přesvědčení, k němuž patřilo, že pohrdá katolickou „prádelnou na hříchy“, jak nazýval instituci zpovědi. Ale v okamžiku, kdy mu Julie zvěstovala, že už je třetí měsíc otcem Carlina dítěte, byl z něho celý rozpor naráz vyplaven nadšením a touhou udělat vše, co si ona bude přát, aby jí svůj sobecký nezájem vynahradil. Zavolał jí ihned po rozhovoru s Julií, ale konverzoval s ní jako jindy o všem a o ničem, aby se náhle zeptal „Nemáš zítra večer čas?“ – „Na to jsem se přece ptala já tebe, a tys mi řekl...“ – „... že k nám přijede Lucie s návrhem firemních stanov, ale to právě posunujeme, sejdem se u Luigiho?“ – „Ráda. Zůstaneš u mě?“ – „Ještě radši!“ Julie na žádost odložit práci s Lucií přistoupila bez ptaní; byl si jist, že dobře ví, co má v úmyslu, a přesto chtěl překvapit i ji.

V lokálu, který se jim stal dávno třetím domovem, měli týž stůl s nejlepším výhledem na náměstíčko, rezervovaný denně do jedné v poledne a do devíti večer, teprve pak k němu Luigi pouštěl jiné hosty. Vešli v půl deváté minutu po sobě. Když je patrone objal a Carlu i zulíbal, donesl jim láhev prosecca a přestal se o ně starat, dokud mu sami neřeknou, nač mají chuť. – „Karličko, miluje tě nejenom blbec, ale i pazneht, co myslí jenom na sebe!“ Pochopila a začala se usmívat. – „Giulietta ti prozradila mé sladké tajemství.“ – „Snad naše!“ – „Pokud naše, tak už to zas není tajemství.“ – „Jak jsem

si mohl něčeho všimnout, když jsi pořád jako prut?!“ – „Brzo ze mě bude sud.“ „Vzal ji za ruku. – Já se ti strašně omlouvám a zasloužím trest. Uložíš mi ho?“ – „Ne, ulož si ho sám. Těšíš se?“ – „Moc! A o to radši se trestám. Řekni mi: smí se s přísnou katoličkou oženit odloučený bratr v Kristu v jejím kostele?“

23

Giulietta

Když se to dřív než od něho dozvěděla telefonem od Carly, smíchem se až zakuckala, ale hned přešla k věci. – „A co o tom soudíš?“ – „Na to jsem se chtěla zeptat tebe. Myslí to vážně?“ – „Zatím myslel vážně všechno, co slíbil.“ – „Jenže tohle je proti jeho nátuře, já to vím!“ – „Tak to já taky, Carlo.“ – „Mám to tedy od něho chtít?“ – „Nic jsi nechtěla, nabídl ti sám.“ – „Protože měl špatné svědomí. Přijde mi nesolidní vzít ho jen proto za slovo...“ – „Dobře, ale chceš to ty?“ – „Přiznám se Ti, Giuliette, mám ho tak ráda, že bych na tom netrvala. On mi taky nic nevymlouval, když poznal v Catanii, jak je víra pro mě podstatná. Dovedu si představit, že bychom spolu kvůli tomu nikdy neměli problém, jsem třeba přesvědčená, že by se i při křtu našeho děcka choval stejně chápavě jako u nás na mších. Jedině...“ Odmlčela se. Giulietta si mezitím vsunula cigaretu do špičky a teď i zapálila. – „Jedině vaši, ne?“ – „Ano, naše by samozřejmě ani nenapadlo stavět mě před volbu, jestli oni nebo on, ale jejich vztah k němu by dostal trhlinu.“ – „No tak si s tím nelam hlavu a tu nabídku přijmi!“ – „Jenže... ono to není tak jednoduché... ty asi nejsi katolička...?“ – „Maminka evangelička umřela dřív, než mě stačila dát pokřtít, můj nevlastní a přitom jedině pravý tatínek byl Žid a vychovaly mě zbožné sestry cisterciátky, ale dostali jsme se jen k ochraně panenství.“ – „Katoličky, rozhodně u nás na Sicílii, si smějí brát jen katolíky. Pokud ženich není, musí se jím stát, navštívit několik hodin katechismu a dát se pak pokřtít.“ Giulietta už zas nezadržela smích, ale hned se za to omluvila. – „Směju se jen při představě, jak náš Leošek klečí před panem farářem a dává si kropit hlavu, promiň, Carlo, ale pokud to skutečně udělá, určitě to nebude divadýlko, pokusí se poctivě věřit.“ – „Promiň ty, Giulietto, ale to se naučit nedá, člověk buď věří,

nebo ne!“ – „To máš pravdu, já i po těch třech vírách, co se do mě dobývaly, věřím jen sobě. Smím se ho tedy nezaujatě zeptat já, jak na tom je, Carlo?“ – „Přesně o to jsem tě chtěla prosit... než to řeknu rodičům.“ – „Oni to ještě nevědí?“ – „Víš, myslela jsem, že bys jim to mohla všechno najednou šetrně oznámit ty...“

Leo dorazil do vily až na odloženou schůzku s advokátkou, a Lucie se pak zdržela i na večeři. Až po jejím odjezdu s ním mohla Giulietta promluvit a ověřila si, že se v tvrzení Carle nezmýlila. „Ovšemže to myslím vážně, smrtelně! A dovedla’s mě k tomu ty. Dělán machra nejen v televizi, ale v životě vůbec, namluvil jsem si, že jsem vůdce smečky, a nechci na to šeredně doplatit podruhé!“ – „Jak to myslíš?“ – „Co...?“ – „Co myslíš tím – podruhé?“ Dosud byl na sebe zdravě dopálený, náhle se jí zdál nervózně nejistý. – „Co myslím...? Myslím tím ten odchod z pražské firmy, v které jsem mohl udělat kariéru... teď samozřejmě vím, že to byla má klika, protože bych nepotkal tebe, ale bez kliky bych tu vývrtku možná nevybral.“ Už byl zas ve formě, ale jí i tím průměrem připomněl tanečníka, který jen se štěstím vyrovnal skoro jistý pád. Další pátrání si však nechala na jindy a vrátila se k ústřednímu tématu. – „Carla se bojí, že sis vyrobil problém, který vás může odcizit.“ – „Jaký problém? Hodina svatby v kostele mně rozhodně duši nepoškodí a Carle i její rodině udělá radost na celý život, nemyslíš?“ – „Na Sicílii, jak jsem se od ní dozvěděla, jsou spolu oddáváni jenom katolíci. Napadlo tě, že bys proto musel něco jako chodit do náboženství a pak se i dát na katolíka pokřtít?“ – „Budeš se divit, ale napadlo.“ – „No a...?“ – „Přišlo mi, že když může věřit tak moudrá bytost jako Carla, není to nic dehonestujícího a mohu se o to pokusit i já.“ – „Ta moudrá Carla mi dneska řekla, že to se vůlí zařídit nedá, že člověk buď věří, nebo ne. A poprosila mě, abych ti za ni nabídl, že by sis to měl rozmyslet. Má tě tak ráda, že jsi pro ni prioritou, o čemž chce své rodiče i sestry přesvědčit, a je si navíc jista, že pomůže čas, až tě poznají líp a uznají, že jsi křesťan,“ zasmála se, – „ať chceš nebo ne!“

K jejímu překvapení nabídky nevyužil. – „Já se nechci stát věřícím silou vůle, ale z vnitřní potřeby!“ – „Prosím tě...!?“ – „Cítím už dlouho, že mi v životě chybí korektiv.“ – „Na to snad stačí Carla, jak mi právě dokazuješ. Leo, vážím si tě příliš, než abych se ti montovala do tak intimních sfér, jako jsou láska nebo dokonce víra. Ale rozhodně si nemyslím, že bys měl tak závažné rozhodnutí dělat po tlakem času. Tu svatbu odkládat nelze, protože Carle v bílém by nemělo kazit krásu bříško, to by snad rodině vadilo ještě víc. Pokud mně oba dovolíte, ráda převezmu roli parlamentáře!“ Nečekala na otázku a hned mu vysvětlila: – „V daném oboru se té funkci říkalo dohazovačka, ale ta fáze je dávno za námi, Carlu jsem ti dohodila už před třemi roky. Předložím rodičům jak tvou nabídku, tak Karlinu obavu, a nechám je, aby to svobodně posoudili sami. Musela bych se moc mýlit, kdyby neexistovalo jiné řešení v rámci ekumenie. Jen bych snad zůstala u tvé svaté lži, jak tomu říkala moje maminka, kdežto jeptišky ji měly za hřích: že jsi nepraktikující evangelík. Souhlasíš?“

Souhlasil a jí trvalo jen čtyřicet hodin, než Carla její návštěvu s rodiči domluvila a Peppino ji dovezl k letišti. U schůdků do cesty ji uvítal Michal Comar. Zaskočilo ji to, protože od Leovy adopce ob jednávala lety v poslední chvíli, i když o nich věděla dlouho předem, a bylo pak logické, že jí své trumfóvé eso nenabídli. I když nemohl nikdy z ničeho ani vytušit, že o něm uvažovala pro plán adopce, měla najednou problém se s ním setkat. Tím víc se teď potěšila, že ji přivítal, jako by spolu letěli docela nedávno, a nedal jí znát, že ho ten nezájem třeba mrzel, naopak! zdál se mít upřímnou radost, že mu dnes ráno odřekl zákazník, pročez mu dali ji.

Když se usadila ve známém „vaticánském“ interiéru a pořádně si zavdala z placatky, mohla si s ním promluvit. Než dostal povolení odjet k startovní dráze, stál opřen ve dveřích kabiny a referoval jí o čerstvém životním úseku, který neznala. Manželství se mu tentokrát – „Ťukám si na zuby!“ povedlo, Zélandanku pořád miloval a ona zřejmě jeho, byla podruhé těhotná, první holčička zdravá

a hezká, s ostatními dětmi si u jejich matek vykoupil solidní styk. Jako pilot byl o to žádanější, že méně létal, společnost Aviatica, řekl jí spokojeně, ho pomalu, ale soustavně zaškoluje na jednu z vrcholných pozic v managementu. Byl mužný, co ho znala, ale za dva roky, co ho neviděla, ještě dozrál. Když vyřešil svůj věčný problém s ženskými, jako by se zacelil! nazvala si to v duchu. Celý let snesla mnohem líp než kdy jindy, protože ji úplně zaměstnávalo srovnávat v myšlenkách Michala a Lea. Nakonec došla k závěru, že nebýt té osudové pražské milongy, stal by se jejím adoptivním synem on. Bože! vzdychla si, já mám snad výčitky svědomí! Při loučení v Catanii byla už zas ráda, když se jí omluvil, že pro ni, až vzkáže, přiletí někdo z kolegů. Políbila Michala tradičně na obě tváře a vydala se vyjednat svatbu pro Lea.

Rodiče Carly se cítili být návštěvou proslulé umělkyně i kněžny tak poctěni a společensky povzneseni, že zprávu o Carlině dítěti, které se má narodit až měsíce po svatbě, přijali s nečekanou tolerancí. Při rodinné večeři v domě se přenesla na sestry, jejich manžely a kupodivu i na faráře, který dokonce dilema vyřešil sám. – „Církev svatá,“ ujal se slova při moučníku, – „v tradici Petra rybáře neloví ve vodách jiných křesťanských církví a vykládá slovo Boží pro své ovečky, ne proti nim!“ Modernost jeho myšlení ukazovala na časté obcování s Googlem, když ocenil, že signore Leo Mortadini, ač narozen v zemi smutně známé převahou nevěřících, přesto našel své místo mezi křesťany, byť odlišného vyznání. – „Jako příští hlavě slavného rodu, těšící se vaší přízni a péči, vzácná principessa,“ prohlásil závěrem, i když musel z téhož pramene tušit, že ona asi křesťanka vůbec není, – „může být udělen souhlas k svátosti sňatku už na základě ženichova čestného prohlášení, že potomci jeho a slečny Carly budou vychováni výhradně v katolickém duchu, kterým třeba Hospodin časem obdaří i jeho!“ S tím nadšeně souhlasili všichni a všechna hrozba byla zažehnána, rádi pak přijali její pozvání na příští den.

V autokaru, který pro ni najal hotel, jí nejdřív ukázali staré centrum Taorminy a Messiny, načež je překvapila obědem objednaným už z Říma v luxusní restauraci pod vrcholem Etny. Tam jim všem už dopředu nabídla příbuzenské tykání a mezi lahůdkami s nimi probrala svatbu od A do Zet. „Vaše dcera i můj syn si zaslouží, aby to byl jejich nejhezčí den, ale měl by to být i jeden z nejlepších dnů pro Itálii. Chci navrhnout Leovi, aby pozval také všechny členy obou vedlejších větví rodu, takže právě na Sicílii by se mohla obnovit někdejší jednota ve prospěch celé země.“ Ta možnost rodinu i duchovního nadchla. Matka Carly pak usoudila, že dcera bude po ní, – „Těhotenství se na mně poznalo až v sedmém měsíci, a i kdyby se vdávala už v pátém, máme na přípravu dva měsíce čas.“ Ukázalo se, že farář umí pít víno a má i smysl pro humor. – „Porod dost brzy po sňatku je vždy možno vyložit jako zázrak, jeho podmínkou ovšem je, aby se vdala v mém kostele!“ Giulietta se poprvé cítila být v roli režiséra, když během slunečného odpoledne na lehce pářící sopce, která dřímala jako nasycená šelma, načrtla choreografii celé premiéry tak, že rodinu potěšila i žádost dělat jí „realizační tým“. Nechala je, aby si sami rozdělili úkoly, mezi něž patřila rezervace dvou předních hotelů, květinová výzdoba kostela, angažmá pěveckého chóru ke mši a jazzové skupiny pro banket, nájem nejkrásnějšího sálu v Catanii, sestavení a objednávka poledního menu pro tři sta osob a večerního bufetu k taneční párty pro dvě stě. Giulietta si nechala pro sebe, že vrcholem bude, co jiného! tango argentino, v němž předá snaše syna jako matka...

Rodiče na její žádost požádali prokuristu své banky, aby na ně laskavě počkal, než dorazí z Etny. Nelitoval, když tam otevřela konto s podpisovým právem pro Carlina otce ke vkladu padesáti tisíc eur na zaplacení nezbytných záloh. Včas pak stačila nastoupit do soupravy lůžkových vagonů, kde si mohla vybrat ze tří volných suit, se všemi budoucími příbuznými se rozloučila vřelým polibkem, a když knězi nakonec nečekaně políbila prsten, odvděčil se jí požehnáním. Na

to vše detailně vzpomínala a v duchu už slyšela svatební pochod z varhan, když stála, kouřila a upíjela z doplněné placatky u okna, za nímž se dramaticky hroužilo slunce do moře, právě když vlak po mostě přejížděl průliv spojující Sicílii se špičkou italské boty. Pak se oblečená natáhla na široké dvojlůžko a blaženě zašeptala Viktorův milovaný citát ze Švejka, kterým tradičně uzavíral zvláště vydařené dny. „To jsem ale byla dneska zase užitečná!“

24

Leo

Po návratu „paný dochazovacký“, jak se jí obdivně naučila říkat Carla poté, co Giulietta sklídila bezbřehé ovace její rodiny včetně obvykle tak přísného faráře, zažil Leo životní etapu, která po všech stránkách předčila všechny dosavadní. Při první z porad „à trois“, kterým kněžna říkala také „svatební komité“, vznikl „Itinerář akce Veselka“, precizující plán z Catanie do nejmenších detailů. Carla potvrdila pocit své matky, že má na přílehavou róbu dobré dva měsíce čas, Giulietta propočítala, že lze dobu příprav zkrátit na šest neděl, aby se předešlo zbytečnému riziku. Nalezen byl pak úžasný červenový pátek kryjící se s Božím tělem, což obstarávalo svatbě další slavnostní rámeček. A když tedy bylo jisté, jaký čas do ní zbývá, překvapil Leo obě ženy krejčovským metrem a nůžkami. Větší díl odstříhl a zahodil, jim ukázal zbytek s pětačtyřiceti políčky centimetrů. – „Patřím v Čechách k prvnímu ročníku,“ vysvětlil jim, – „co už nemusel rukovat na rok vojny, ale ještě předtím jsem si k odvodu jako všichni kluci koupil tenhle metr, abych si pak stříhal posledních sto dnů, které prý bývaly k nepřežití.“ – „To bylo těšení na svobodu,“ divila se Giulietta, – „chceš se těšit na chomout?“ Vstal, a než Carla stačila reagovat, zvedl ji hravě z křesla a přehodil si ji, hluboce skloněný, obratně přes krk, jak viděl myslivce nosit skolené srny. – „A nebude mi snad slušet?“

Měl Carlu od Capri tak rád, že si nedovedl představit gradaci, teď přišla sama, jak se vztah, který dotud neměl určené hranice, měnil v doživotní. Vše, čemu ubíral váhu stav pomíjivé přechodnosti, slova i skutky, sliby i sny, jí rázem nabylo puncem trvalosti blížící se s každým odstříženým dnem. Aníž se o to nějak snažili, spojila je nebývalá důvěrnost. A jako láska se jim dařilo i dílo. Carla měla

od podzimu převzít místo zástupkyně ředitele jazykové školy; její námitku, že v té době bude mít jiný hlavní úkol, vedení odmítlo: – „Jak vás známe, stihnete pracovat i s dítětem u prsu, nechceme riskovat, že vás mezitím někdo přeplatí!“ Leo už v rekordní době najal i zařídil na dobré adrese sídlo zakládané firmy o třech místnostech a stačil angažovat dva zdatné spolupracovníky, protože mu je ráda přepustila Lucie; mohla zrušit celé oddělení a ušetřit za tři síly. Marco Osso s sebou vzal padesátiletou sekretářku Cabirii, které byl při křtu kmotrem filmový mág Fellini; mluvila i psala anglicky, francouzsky a německy neomylně jako počítač.

Milongy teď Giulietta omezila na dvě v měsíci, – „trdlovat budem zas,“ řekla mu – „až zvládneme tu fušku“, ale on měl pocit, že ji konečně začínají unavovat; při nejbližší ji proto naprosto dojal. – „Jak se ta firma bude jmenovat?“ nahrála mu nechtěně, – „snad ne Mortadini? abychom nestáli v telefonním seznamu hned za mortadelou!“ – „Přihlásil jsem ji v obchodním rejstříku pod názvem JULIA,“ – „Prosím?? – Je to zkratka.“ – „Čeho??“ – „To ještě nevím, ale určitě to včas vymyslíme! Třeba Joint United Levels Italian Association.“ – „Ale to je přece blábol!“ – „Jistě, jen vzorek bez ceny, ale ne blbší než spousta jiných názvů, důležité je to jméno samo, začínající na hlásku, která je v italštině vzácná. Máš ovšem právo veta. Jsi proti?“ – „Musím se napít!“ – „Fajn, aspoň to hned zapijem!“ Odpověď zatím nedošla na pozvání, které Leo adresoval „novému bratranci“, jak se mu po televizním pořadu představil Romeo Mortadini. Sečtělá Carla mu dodala k dopisu závěr Shakespearova dramatu, v němž benátský dóže vyzývá k smíru zneprátené rodiny Capuletů a Monteků. – „Měl's jim připomenout spíš Shyloca,“ komentovala to Giulietta, – „z nás taky nikdy nevyříznou tu libru masa,“ netajila se ale tím, že Leovu akci obdivuje a přeje si její úspěch.

Život mu tedy kalila jediná starost. Dost těžká rána, kterou utrpěl „při přepadení“, jak stálo v lékařské i v policejní zprávě, nezůstala bez následků, v nepravidelných intervalech cítil návaly krve spojené

s bušením srdce. Ani magnetická rezonance však neobjevila možné poškození mozku, profesor Mariniello nakonec dospěl k diagnóze „úderem aktivovaná vegetativní distonie s tendencí vyvolávat sporadicky tachykardii,“ což navrhl stabilizovat medikamentózně a postupně utlumit pobyty v lázních. Na ty teď přirozeně nebyl čas, ale Leo oběma ženám svatosvatě slíbil, že ten první spojí se svatební cestou. Juliettě a Carle také přenechal výběr hostů, k nimž připojil jen pár osvědčených i perspektivních partnerů; už jejich výběrem chtěl akcentovat, jak firmu povede a s kým se chce rozloučit, když spolupráce dlouhodobě nepřinášela očekávané výsledky.

Elegantně vyřešil i problém, koho pozvat z Prahy. V dopise, jímž prosil o účast matku a otce se slibem, že je chce mít u sebe hlavně v den Dé, bude se o ně osobně starat a nechá pak na nich, budou-li chtít chvíli zůstat či se hned vrátit, vysvětlil pak sestřám, že by tam byly se svými klany trosečníky v neznámém živlu, protože o ně všechny už pečovat nestihne. Přesvědčil je nabídkou dalších tří neděl ve Sperlonze, kde se už vyznají a kam je tentokrát přijede navštívit i se svou ženou a s kněžnou, takže si oslavu užijí taky a líp. To vzápětí vedlo rodiče k prosbě, aby to i oni mohli oslavit s celou rodinou. Nakonec tedy pozval jedinou osobu. „Milý Roberte,“ končil svůj mail, – „můj příběh, který jsem ti stručně vylíčil a záviděl by mi ho jistě každý autor románových kýčů pro ženy a dívky, předběžně vyvrcholí na legendami opředené Sicílii velkolepým katolickým obřadem, k čemuž jako pražský Říman nepotřebuju kmotra, ale svědka. Vybral jsem si Tebe, samozřejmě s doprovodem dle volby Tvého srdce. Pokud si můžeš a chceš udělat pár dní času na starého kamaráda, sděl mi kolik i na jaké jméno mám dát vystavit druhou letenku, pokud Tvůj doprovod mluví jako Carla i anglicky, strašně si to všichni užijem, ale horší to nebude, ani když si ty holky budou ukazovat! Ahoj, Tvůj Leo. P.S. Neplýtvej dny své dovolené a nahlaš to jako obchodní cestu, do vaší firmy se už nevrátím, ale naše firma se jí může stát vítaným strategickým partnerem.“

Svrchovaně spokojená byla také Giulietta, která Lea i Carlu ohromila sdělením, že změní dispozice vily, aby sloužila především jim a jejich dětem; sama se chtěla přestěhovat do velké pracovny s potřebným zázemím, kterou obýval její muž a po něm pohostinsky i Giorgio Guido. O komickou vložku se postarala kolébka v moderním dizajnu, jakému Leo s Carlou dávali přednost v celém vybavení bytu, kterou výrobce dodal nejdřív. „Můj čaj to není,“ podotkla Giulietta kriticky, „ale díky za to, že s ní jako bába můžu aspoň houpat.“ Pak ustrnula, když jí Carla předvedla ovladač, jímž se daly na dálku zvolit stupeň výkyvu i rychlost kolébání. Naštěstí jí předvedli, že to lze činit i postaru manuálně, ale uklidnil ji až pořádný lok whisky. Z krejčovského metru zbývalo ještě dvacet centimetrů, když do té pohádkové idyly udeřilo. Leo byl v římské kanceláři, kde čekal na jednoho z nových odběratelů zemědělských plodin z mortadiniovských farem a velkoskleníků, když ho volala nezvykle rozrušená Giulietta.

– „Prosím tě, máš čas?“ – „Kdy?“ – „Ted.“ – „Za hodinu má přijít Flavio Ricollino, náš budoucí Mistr Zelenina. Stalo se něco?“ – „Nevím. Právě mě volal commissario Orlandi.“ – „Kdo to je?“ – „Prý jsem s ním mluvila u nás, když tě přepadli.“ Tentokrát Leo věděl, proč ho polévá horko. – „To byl snad capitano Varella, ne...?“ – „Ano, ale ten Orlandi vyšetřuje dál vloupání.“ Získával čas. – „Rozumím. Týká se to pojistek?“ – „Ne, obrazů.“ – „Ted' nechápu...“ – „Dva z nich se našly.“ – „Ne!“ – „Ano!“ – „Které?“ – „Modigliani a Pissarro.“ Pořád se paralelně snažil najít správnou odpověď na její úvodní otázku. – „A je si jistý, že to nejsou jen jiné kopie?“ – „Říkal, že mi volá po dvojí expertize.“ Ted' už mu i bušilo srdce. – „Takže mají taky zloděje?“ – „Netuším. Půjdeš tam se mnou?“ Měl štěstí, že to zpochybnil hned na začátku. – „Jsem tu momentálně sám a ten zelinář je už na cestě. Nemůžeš to nechat na zítřek?“ Věřil, že s odkladem najde řešení, i kdyby si měl jít lehnout do špitálu. Dostal víc času, než očekával. – „Asi bych dneska neusnula, vezmu s sebou Lucii!“

Celou hodinu pak proseděl v marné snaze soustředit se a vymyslet, jak říkával v krizových situacích Robert, „co teď a co potom“. Dokázal pak jen to, že Flavio Riccolino jeho totální nesoustředěnost považoval za nespokojenost s předloženými návrhy, protože sám jednání přerušil s tím, že přijde s podrobnější kalkulací. Nic Lea nenapadlo ani cestou do vily. Giulietta se dosud nevrátila. Tlučení srdce se vrátilo a nával horkosti nově vystřídala zimnice. Vzal své prášky, lehl si do postele a nemusel nic předstírat, jen čekat.

V
KATASTROFA

25

Giulietta

Commissaria Orlandiho si připomněla hned, byl to zavalitý muž, kterého tenkrát považovala za šoféra sanitky nebo pohřebního vozu. Tentokrát byl v uniformě a představil se jako náčelník oddělení, které eviduje a vyšetřuje loupeže uměleckých děl ve střední Itálii. Dodatečně vyslovil Lucii politování nad tragickou smrtí otce a zeptal se obou dam, má-li dát přinést kávu nebo jiné občerstvení. Byly tak napjaté, že to odmítly a požádaly ho, aby přešel rovnou k věci. Stiskl tlačítko na psacím stole a za okamžik vstoupili do kanceláře dva muži v bílých pláštích, nesoucí dva nevelké obrazy bez ráků, jeden Pissarrovy pointilistické rybáře za úsvitu, druhý Modiglianiho portrét mladé matky. Originály obou děl ležely nadále v bankovním sejfě, ale jejich hodnota se za třicet let znásobila na pár milionů eur. Giulietta si vzpomněla na Leovu pochybnost. – „Jak se rozpozná kopie od kopie? Kdo potvrdil, že tohle jsou skutečně kopie z vily, když nemají ani původní rám?“ – „Já,“ řekl podstatně starší z obou mužů, „principessa mě nezná, ale principe Vittorio pověřil kdysi právě mě, abych obrazy v bance okopíroval. Také každá kopie je svým způsobem originál, protože, ať mi principessa odpustí, zní-li to jako namyšlenost, protože také mezi kopisty jsou vedle řemeslníků mistři, kteří bezpečně poznají své, ano! svoje dílo.“

– „Chápu,“ řekla Giulietta, – „promiňte vy. Ale jak jste je tedy našli?“ obrátila se na commissaria. – „Dík dopravní policii. Ano, překupník měl smůlu, že vjel do křižovatky na červenou, a když byl zastaven, choval se tak podezřele, že kolegové přistoupili k prohlídce vozidla. Dojemné bylo, že se ze strachu zhroutil, trest se totiž vždycky odvíjí od ceny kořisti, a on byl stále přesvědčen, že veze originály.“ – „Říkáte překupník, dovedl vás tedy k pravým

pachatelům? Byli to ti Rusové nebo Ukrajinci?“ – „Bohužel, někdo z kolegů se, přiznávám, dopustil chyby, když mu omyl v ceně naznačil. Okamžitě se přestal bát a prodejce nechce znát, tvrdí, že po složení zálohy dostal klíček od zavazadlové schránky na stazione centrále, kde zanechal i zbytek částky. Ale jak ho tipuji, brzo si vzpomene.“ – „Co ho může přinutit?“ – „Hned dva důvody: jednak v něm poroste vztek na člověka, který ho sprostě podvedl, když mu je jakožto kradené v předstírané nouzi výhodně prodal po milionu eur, jednak mu rychle dojde, že to soudce může navíc chápat jako napomáhání k loupežné vraždě, rozdíl mezi tím obnáší až deset let. Každopádně vás chci požádat, aby obě kopie mohly zatím zdánlivě nenalezeny zůstat v naší péči, nechceme gangstery zbytečně poplašit, aby nepřestali shánět další kupce. Přihlásím se, kdyby nám někdo z nich uvízl v síti, a bylo by třeba svědectví vašeho syna.“

Giulietta to chtěla cestou domů ještě probrat při kávě s Lucií, ale předtím alespoň informovat Lea. Když se neožval na mobilu, zkusila zavolat jeho aparát ve vile, a třaslavý hlas, který uslyšela, ji polekal. – „Co je ti, chlapče??“ – „Nnnic,“ drkotal, „jen zsass ten nnával, a ddness i zzimnicce, tak jssem v posstelli...“ – „Je tam Annamarie??“ Cvakání zubů pomalu přecházelo. – „Odešla, když jsem přišel...“ – „Mám ji zavolat, aby se vrátila?“ – „Nne, ne, už je to lepší...“ – „Tak nevstávej a lež, přijedu brzo, jsem na cestě!“ Vysadila Lucii u nejbližšího stanoviště taxivozů a Peppino na její přání výjimečně porušoval předpisy. Uklidnilo ji, když našla Lea klidně spícího, ale to jí zdaleka nestačilo. Probudila ho a donutila, aby si svlékl tričko i spodky, než ona v koupelně namočí a vyždímá prostěradlo. Pak v ní po dlouhé době zafungoval ženský instinkt, když ho poprvé, co ho znala, uviděla nahého. Vnímala, jak krásný je chlap, a na okamžik i zažárlila, ta Carla se má...! ale tu jiskru vykřesanou Érotem okamžitě zhasil jeho žalostný stav. Malátně reagoval i na ledový šok, jak ho celého s rukama podél těla ovinula mokrou plachtou, poslušně si lehl a dal se od chodidel po ústa

zabalit do dvou přikrývek, které upěchovala ze stran tak, aby se nemohl vyprostit. – „Znáš to?“ – „Ne... zzima-zzima...!“ – „Vydrž! To je mamčin zábal, který i můj nevlastní, ale pravý tatínek doktor uznával jako nejlepší léčbu na horečku i zimnici. Za chvíli ti bude teplo a pak skoro vedro, ale až tě za hodinu vymotám, budeš jako znovu narozený. Ted' spi dál!“

Z bývalého apartmá Vittoria a pak i Giorgia, kde si už zařídila nový domov, pak znepokojena zavolala Mariniella. Popsala mu, co zatím naordinovala sama, a když se jí dostalo souhlasu, pokračovala – „Nerušila bych, kdyby to probíhalo jako obvykle, ale dnes ho záchvat vysloveně skolil. Je trénovaný sportovec a tanečník, i po svém zranění vstal na klinice z postele tak brzy, až jsme všichni žasli. Nevzala snad původní diagnóza nový směr?“ – „Podobný výkyv může způsobit i stres. Byl nějak mimořádně unaven, přepjat?“ – „Ne, on je, jak správně říká, přítel s časem, umí skvěle plánovat a právě měl vést jednání, na které byl dokonale připraven... moment...“ – „Ano?“ – „Těsně před tím jsem mu volala, že se našly dva uloupené obrazy...“ – „Ach! Které?“ – „Pissarro a Modigliani.“ – „Tak to upřímně gratuluji!“ – „Ted' si vzpomínám, že se okamžitě zeptal, zda byl dopaden pachatel...“ – „A byl?“ – „Bohužel ne. Mohlo to vyvolat zesílenou reakci?“ – „Ano, to je dost možné, až pravděpodobné. Potřeboval by, myslím, i psychiatrické vyšetření.“ – „Máme před sebou tu velkou svatbu. Dá se to udělat naprosto diskrétně?“ – „Myslím, že jsme zažili mnohem diskrétnější situaci...“ Zarazilo ji, že to zaznělo skoro dotčeně. – „Ovšem! Omlouvám se!“ – „To nic, to nic, vidím jen jiný problém.“ – „Jaký?“ – „On patří k mužům, které drží pohromadě sebevědomí. Podobné vyšetření, i kdybychom je maskovali osobou psycho- či neurologa, mu tu víru v sebe může zpochybnit a cele ho vystavit stresu. Raději ho pozvu na rutinní prohlídku s odběrem krve a zkusím změnit medikamentózní léčbu, do svatby ho bude stabilizovat a pak přece slíbil jet do lázní, kde se dá nenápadně udělat mnohem víc.“

Rozhovor s profesorem prodloužil slíbenou hodinu na sedmdesát minut, Leo byl už vzhůru a nedočkavě prosil, aby ho vysvobodila z „pece ohnivé“. Než to učinila, pustila ještě tlakovou sprchu a nařídila ji na střídavě studené i horké stříky, o nichž jí kdysi dávno prozradil, že jsou jeho poalkoholní bič, věřila, že zafungují i teď. Při chůzi do kabiny ho musela trochu podpírat jako nemocné nahé dítě, v zábalu vypotil i sílu, v tu chvíli byl pro ni zas jenom nevlastní, ale pravý syn. Nato mu šla uvařit silnou ovomaltinu, kterou si tu navykl pít, a rychle zvažovala, jak s ním pak mluvit, aby v něm znovu nevyvolala hrozný prožitek. Překvapil ji, když vešel do kuchyně v dlouhém županu a v zimních ponožkách, a nechtěl už do postele, ale ke stolu v hale. Jako vždy pil podle svého hesla „mám krk z plechu!“ nápoj ještě vařící a po pár dlouhých locích se rozmluvil. – „Julie, omlouvám se ti za své vyměknutí, ale zřejmě to ve mně sedí hloub, než jsem tušil. Což ale neznamená, že by to téma mělo být tabu, naopak, čím víc se bude vracet, tím spíš se mi vrátí i paměť, v které ta rána způsobila blackout. Takže co je nového?“

Tím jí sejmul z duše svěrací kazajku a mohla mu bez obav tlumočit celý rozhovor s commissariem, ušetřila ho jen zmínky o jeho případném pozvání kvůli identifikaci.

Leo už okřál, vrátila se mu barva, – „Mohl bys být reklama na ovomaltinu,“ zasmála se šťastně, – „burcuje tě jako námořníka Pepka špenát!“ A protože sám nepoložil žádnou otázku, rychle obrátila list a zeptala se jeho, jak dopadlo jednání se Zelinářem. Řekl, že začalo už pod vlivem počínajícího návalu, ale přiznal jí, že ten mu paradoxně pomohl. „Maestro Verdura si můj zmučený výraz vysvětlil rozhořčením nad nízkou nabídkou, a v obavě, že snad souběžně jedná s konkurenty, slíbil znovu ji zkalkulovat!“ Pak už na něm bylo vidět, že zábal, sprchy i nápoj vykonaly své, a on se tu přemáhá sedět jen ze slušnosti. Sama měla dost, ráda ho propustila a z lůžka ještě zavolala Lucii, aby jí oznámila, že Leo je v pořádku. Posílily se pak vzájemně v naději, že Giorgiův vrah už

vězí v neviditelné smyčce, kterou ho commissario Orlandi přitáhne až k soudu. Carle nevolala, když usoudila, že by ji jen zbytečně poplašila. Než usnula, rozhodla se, že psychiatrické ani jiné podobné vyšetření nepřipustí a raději se sama pokusí nevystavit Lea dalším zákeřným návratům do minula.

26

Leo

Jeho selhání, které dva roky soustavně a úspěšně zahrabával studiem, prací i láskou a teď měl úplně a navždy pohřbít svatbou, se děsivě vymrštilo z hrobu jako zombie ve filmovém hororu. V zásobě už nebyl žádný prostředek, jak je znovu zatlačit do zapomnění. Vysoký inteligenční kvocient činil Lea navíc neschopným obelhat sebe sama třeba nadějí, že u překupníka stopa skončí. Racionálně musel počítat s padesátiprocentní jistotou, že ten člověk v nouzi promluví a dovede policajty dál. Pak rozum nabídl zas jen poloviční naději, že nenajdou oba Italy, a už mizivou možnost, že u nich skončí stopa ke „Kamilovi“. Bývalí partáci nakousli, že je provází „kluk ze sesterský firmy“, která ho pomohla najít, právě ten mohl poldům ukázat cestu k nim. Jenže on je naštěstí vrah, připomněl si Leo, takže bude mít sotva chuť sehnat proti sobě hned tři svědky. Nebyl pořád ještě tak otrlý, aby mu unikla morbidnost té jediné pojistky, takže po dvou letech, v nichž se zásadně proměnil jeho život, dospěl tam, kde už jednou byl: k otázce, není-li skutečně jediným řešením přiznání.

Pro ně mluvilo hned několik důvodů: Ty celé dva roky mohl uvést jako jedno velké pokání, k jakému by nedostal příležitost, kdyby se byl přiznal hned, tenkrát by byl sotva uměl někoho přesvědčit, jaký skutečně je a co vše je schopen dokázat, vždyť nikdo jiný se zdaleka nepřiblížil možnosti spojit rozervaný rod! O ty dva roky právě svým mlčením odsunul a jistě i oslabil nebezpečí, že pravda znásobí ránu, kterou zasadila Julii Giorgiova smrt! Za ty dva roky se případ začal řešit sám a on mu teď osobně umožní průchod k plné spravedlnosti! A po těch dvou letech vyčpěl i střelný prach z tři roky starého a průkazně opileckého blábolu! Ano, přizná se!! Ale jak...?

Vůbec ho nenapadlo, při jaké příležitosti a jak začít. On, který se v životě na žádný projev nepřipravoval, protože když něco věděl, uměl to také i ze sna probuzený pojmenovat od hlavy k patě, si náhle připadal jako herec hlavní role, který se vůbec nenaučil text.

Z krejčovského metru visícího v kuchyni vily zůstalo jen sedm dílků, Giulietta napotřetí konečně odsouhlasila římskému krejčímu Leův bílý smoking, hotov byl antracitový žaket i černý frak, k němuž nakázala zhotovit plstěný klobouk homburg, – „ať vidí mafiáni, co je to šlechta!“, a Carla byla už týden podobně zaměstnána u rodičů, když všechny italské listy přinesly zprávu o chystané svatbě na první straně. Důvodem bylo krátké, ale tak senzační sdělení, jaká vyvolávají řadu komentářů a tučným titulkem i zařazením nepochybně zvyšují náklad: že se obřadu na Sicílii, při němž mají být oddáni principe successore, princ-dědic Leo Mortadini a slečna Carla Castellione, osobně účastní s manželkami a rodinami i Romeo a Ricardo, nejstarší synové nedávno zesnulých patriarchů obou postranních větví, Antonia a Alberta. To stačilo médiím, aby okamžitě povýšila událost na svatbu roku, ne-li století, protože smír toho druhu si dosud neuměl nikdo v Itálii představit, dosud vše nasvědčovalo, že válka uvnitř rodu může jedině eskalovat. Šťastná Giulietta odvolala nejbližší plánovanou milongu, – „To by nás na parketu roztrhali paparazzi nadranc!“ – a osobně sešla do sklepa s klíčem k mříži střežící nejdražší lahve. – „Tuhle stoletou sladovou whisky mně koupil Vittorio k padesátce, že ji mám vypít, až mi taky bude sto. Jsem si jistá, Leo, že by Ti ji dneska přinesl sám, protože jsi beze zbytku splnil jeho životní sen!“

Zažehla hraničku připravenou v krbu a zažili pak spolu naprosto mimořádnou hodinu, kdy Giulietta dokonce nekouřila a oba při občasných locích velejemného moku četli řeč plamenů, aniž ji rušili svou. Tohle je hodina, cítil Leo celou bytostí, jaká většinu lidí nepotká za celý život, hodina totální radosti. Euforie způsobila, že dobrou hodinu se mu podařilo nemyslet na nic jiného než na svůj

úspěch v práci a štěstí v lásce. Až pak Giulietta nečekaně vstala, řekla, že má pro dnešek dost, dala mu mateřskou pusu a přála, aby se mu dnes ani jindy nezdálo nic horšího, než co právě žije. Teprve po jejím odchodu mu došlo, že jako tehdy o Vánocích minul možnost najít víru, propásl nyní nejpříhodnější chvíli, kdy se jí mohl vyzpovídat a dostat i její rozzhřešení.

27

Giulietta

Telefon ji brutálně probudil pár minut před osmou hodinou. Rozespale pochopila, že nevypnula mobil, a zvedla jej pouze, aby zpražila volajícího, že slušní lidé volají od devíti. Hlas ve sluchátku ji předešel. – „Commissario Orlandi. Já se velmi omlouvám, že volám tak brzy, ale bál jsem se, že mi odjedete na Sicílii.“ – „Jedeme až za dva dny,“ nezatajila výčitku. – „Prosím tedy znovu za odpuštění, ale slíbil jsem vám, že jako první dostanete okamžitě zprávu, kdyby se případ pohnul...“ To už v posteli seděla. – „A pohnul se?“

– „Významně. Máme dalšího.“ – „Vraha??“ – „Ne. Ale víme už, kdo to byl. Principessa, plnil jsem svůj slib, ale současně vám chci říct, že se nic nestane, sejdem-li se až po té vaší slavné události...“ – „Ne ne! Rozhodně přijdu!“ – „Opakuj, že pár dní zdržení vůbec ničemu neuškodí...“ Naléhavost, s jakou jí to rozmlouval, ji podráždila ještě víc. – „Poslyšte, commissario, když už jste mě probudil, tak mě teď neuspávejte, nemyslela bych při svatbě na nic jiného. Dám se dohromady a přijedu.“ – Salute! chtěla dodat a hned mobil vypnout, ale on ji předběhl. – „Dovolte mi ještě velmi důležitou radu: přijedte tentokrát sama. Děkuji a loučím se.“ Hovor ukončil on, než se stačila zeptat, co ten závěrečný vzkaz znamená.

Dosud ji nic na světě nedonutilo zkrátit ranní toaletu, která trvala dobrou hodinu, dnes však ihned objednala Peppina, aby přistavil vůz už za půl. Pokušení informovat alespoň Lea si vzápětí dala zajít, nechtěla riskovat, že se jeho nával zopakuje na samé hranici časové únosnosti, kdy by se ještě stačil zotavit. Všechno až po svatbě! rozhodla se pevně. Také commissario byl tentokrát sám. Když neuspěl s nabídkou obvyklých nápojů, přešel k věci. Položil před ni fotografii, policejní trojportrét tváře a obou profilů

postaršího muže s uměleckou hřívou. – „Znáte ho, principessa?“ – „V životě jsem ho neviděla.“ – „Benito Ferace, známý podsvětí i nám pod přezdívkou Malíř. Byl několikrát souzen za falšování obrazů, ke všemu dost špatné. Jelikož ale umí dobře odhadnout cenu originálů, začali si ho najímat překupníci. Jak jsme očekávali, položil to ten náš dost rychle, když si spočítal propastný rozdíl trestů za napomáhání k loupežné vraždě a za účast na prodeji lupu. Protože ta vražda skutečně nebyla plánovaná, zazpíval raději při prvním výslechu taky Malíř, abychom i jeho stíhali jen za spoluúčast na vloupání. Střílel mladý pistolník z Neapole, jakýsi Franco Ricardi, který podle našeho skrytého informátora prodal Picassa z vaší vily jednomu z bosů Camorry. Když ten po své expertize zjistil, že draze koupil kopii, dal z Franca vyrazit s penězi i duši, našli ho ve spalovně odpadků.“ – „Tak od koho víte, co se ve vile sběhlo?“ – „No přece od Malíře.“ – „Ten byl přímo u toho?“ – „Si. On to byl, kdo tehdy volal policejní linku, že ve vaší vile byl někdo zraněn. Chtěl si skutečně pro strýčka Příhodu obstarat polehčující okolnost, což se mu povedlo, jinak by byl váš syn určitě zemřel.“ Ted' se jí zmocnilo rozčilení. – „A co všechno vám řekl??“ Nemohl si nevšimnout. – „Mohu vám přece jen nabídnout alespoň vodu?“ – „Ne ne... ale zapálila bych si!“ – „Račte kouřit po libosti.“

Počkal, až nasadila cigaretu do špičky, a posloužil jí zapalovačem. Pak položil na fotografii Malíře plánek. – „Hala vaší vily...“ Rychle se orientovala. Zakresleny byly všechny přístupy i kusy nábytku, a prostor doplňovaly figurky jako obkreslené ze hry Člověče, nezlob se: pět vestoje, jedna vsedě a jedna vleže na hraně schodiště. Ta byla označena písmenem A, na nejbližší stojící bylo F, čtyři figury před stěnou ověšenou obrazy nesly písmena B, C1, C2 a C3. Poslední figurka seděla v čele stolu s vepsaným M. Commissario táhl prstem od první k dalším. – „Hned objasním: A – jako avvocato Guido, F – jako vrah Franco, B – jako Benito alias Malíř, Céčka jsou první, druhý a třetí cizinec a konečně M je signore Mortadini.

Na místě, kde seděl, je přece pod stolní deskou tlačítko poplachu, že? Věděl to?“ Automaticky kývla, ale hned se vzepřela. – „Leo byl přece zraněn u vchodu do vily!“ Commissario zvolnil řeč jako učitel i podávající zvlášť složitý výklad. – „Jeho těžké a bolestivé zranění zavinilo zřejmě částečný výpadek paměti, to si myslí i náš úřední lékař. Signore Mortadini byl bandou vlákán do pasti a stal se prakticky jejím zajatcem už v Římě.“ – „V Římě??“ – „Ano, v Římě!“ Přišla si sama, jako by ztrácela vědomí i paměť. Bez odporu přijala nabídnutou vodu, kterou jí nalil z karafy, a v tom podivném stavu ochrnutí ho nechala mluvit dál.

– „Právě proto jsem vás prosil, abyste dnes přišla sama. Dohodl jsem to s prokurátorem i s panem soudcem, protože nikdo z nás nechce vrhnout zbytečný stín na vás ani na váš rod. Zbytečný v tom smyslu, že váš syn byl i podle Malíře k asistenci násilím donucen, takže se mu dá případně vytknout jedině... no ano, obyčejný lidský strach, který sám o sobě není trestný. A bát se musel moc, ve chvíli, kdy se objevil signore Guido, musel být strachem přímo ochrnut, když to tlačítko nedokázal zespoda stisknout třeba kolenem. Nicméně váš syn, který podle věrohodné výpovědi Malíře nakonec vykřikl, aby pana advokáta varoval, za což byl těžce inzultován možná s trvalými následky, je pro nás nadále stejná oběť jako signore avvocato. A protože kořist byla, jak víme, bezcenná, ale i s ohledem na blížící se sňatek a historický smír vzácné rodiny jsme nežádali pomoc Interpolu, pročez můžeme doufat, že ty tři cizí bandity, kteří si oba našince najali, nikdo nikdy nechytí, aby se to zbytečně nerozmazávalo při procesu.“

Konečně byla schopna promluvit a dokonce položit otázku. – „Leo je považoval za Rusy nebo Ukrajince, měl pravdu?“ – „Mýlil se i v tom. S Italy mluvili anglicky a s vaším synem, jak se Malířovi jevílo, jeho řečí. Podle poznávací značky vozu, se kterým do Říma přijeli, to byli Češi.“ Už se zase měla plně v moci, když si vyžádala a četla v protokolu jejich popis z „Malířova“ výslechu. A dokázala

nehnout brvou, když podle něj poznala a v duchu i po tak dlouhé době uviděla ty tři taxi-dancery z milongy v pražském Mánesu, parťáky jejího adoptivního syna, kterému bude dřív či později patřit titul Principe Mortadini.

28

Sicílie

Ráno byl Leo rád, že s Julií u krbu nepromluvil. Když odpoledne přišla na konečnou zkoušku jeho „bitevní výstroje“, jak ji i před krejčími nazývala, lekl se, nikdy ji neviděl tak nepečlivě nalíčenou. To jí ovšem zatajil, zeptal se jen česky, zda i na ni něco nejde a nepotřebuje-li profesora Mariniella pro změnu ona. – „Jestli se položíš ty, Jůlínko, ten svatební velkospektákl se rozpadne jako orchestr bez dirigenta.“ Vysvětlila mu, že skoro nespala, protože se v jejím apartmá po Vittoriovi usadil ve staré skříni červotoč. Leo nikdy v Čechách nezažil, že může malý brouček vydávat rámus jako hoblující truhlář. Suita pro hosty, kterou obýval ve vile, byla vybavena moderním nábytkem, ale jiné pokoje přepadali červotoči podle Julie – „Istivě a nečekaně jako somálští piráti lodě“. Po desetiletí bývaly pokoje sanovány tak, že do nich byl po utěsnění dveří i oken vehnán plyn. Trvalo však týdny, než místnost úplně přestala čpět, takže všichni ve vile uvítali jako dar z nebe revoluční nápad mladého římského podnikatele, který napadený nábytek z celé Itálie svážel do podzemního bunkru někdejší Mussoliniho armády, kde jim pouštěl v maximálně možné intenzitě technohudbu; po týdnu byli totálně vyhubeni hlukem. Když pak jakýsi nepřítel vzdálený sedlák pustil na svou louku třídní cirkus technařů, dala mu už druhý den ráno přes Giorgia ultimatum, aby je do večera vykázal, nechce-li přijít o pacht. – „Jsem šťastná,“ dodala k tomu, – „že se nedožiju času, kdy budou dnešní technaři v nejlepším případě masově nosit naslouchátka, pokud nezhebnou jako červotoč.“

Leo jí teď slíbil, že se ihned postará o nápravu, a ještě večer odvezli skříň pracovníci té šikovné firmy. To už byl definitivně rozhodnut, že s přiznáním počká, až bude současný shon za nimi obě-

ma. Ostatně, rozvíjel logiku svých úvah, čím bude úspěšnější vše, co soukromý obřad pozvedávalo na dějinný akt, tím větší dostane šanci odpustek získat. Jako každý večer skypoval pak s Carlou, která rovněž projevila o Giuliettu starost, protože se poprvé přes den neozvala jí ani rodičům a sestřám, aby prověřila stav příprav; byly však od ní tak dobře plánovány i načasovány, že nehrozilo žádné zpoždění. A všechny obavy zcela smetl a zaplašil závěr jejich rozhovoru, když Carla v Catanii zvedla před objektivem laptopu zvláštní fotografii. – „Hádej, co to je?“ Na jeho obrazovce ve vile se objevila na tmavém pozadí jakási šedivá hmota s drobnou černou čárkou, nevěděl si s tím rady. – „Nevím...“ – „Snaž se!“ – „Nemám fakt tušení, vypadá to jako rentgen mozku...“ – „Samá voda!“ – „Tak už mě nezkoušej!“ – „Vidíš tu čárečku?“ – „No vidím, nic jiného tam přece není!“ – „To něco k tomu teprv přiroste. Co vidíš, je totiž pohlaví tvého dítěte!“ – „Figlio!“ – „Ano, tvůj Jonathan!“ – „Česky Jonášek...! Vítej, Jonášku!“ Samým nadšením políbil napřed tu čárku a pak i objektiv zabudovaného fotoaparátu. – „Děkuju ti a miluju tě, Karličko!“

Ta zpráva se při snídani proměnila v lék, který Giuliettu vyléčil. Nevrátil se ještě její sarkasmus, jímž mobilizovala okolí nenásilněji a úspěšněji, než by to svedla káráním, ale dirigovala akci už s obvyklou razancí. Jak očekával, poslala nazítrí Peppina se zavazadly v Ghostu na Sicílii o den dřív, ale překvapila Lea tím, že místo hodinového letu zvolila opět cestu spacím vagonem; znal ovšem její pochybnost, může-li kov plout ve vzduchu jako dřevo po vodě, a usoudil, že zřejmě nechce zbytečně brnkat na vlastní nervy. Cestou k vlaku se ještě chtěla zastavit u své kadeřnice, jel tedy na nádraží sám, nechal nové lamborgini v podzemní garáži, dal příruční věci do spacího kupé a šel na ni čekat před nádraží. Když ji ubytoval ve suitě první třídy, zeptal se, v kolik ji má odvést na večeri. – „Objednej mi laskavě Salade du chef a dvě minerálky con gas sem,“ požádala ho, – „chci se na ten třídní kolotoč pořádně

a zdravě vyspat!“ Popřál jí tedy dobrou noc a byl rád, že se vyhne další hodině prodlužující stav přetvářky.

Doléhala na něho víc a víc, jak současně sílila jeho vděčnost za všechno, co pro něho Julie učinila a stále činí. V jídelním voze sedělo jen pár cestujících, vyřídil její objednávku, dal si ke krvavému beefsteaku barrikované Montepulciano a při něm pak v pozdně jarním soumraku vnímal italské středohoří zvedající se dramaticky k Monte Cassinu. I tam ho před rokem zavezla, aby spolu s ním prošla skalní scénu krvavých bojů o klášter na hřebeni, jichž se, ještě zesláblý cholerou, zúčastnil jako válečný zpravodaj Vittoriův tehdejší přítel Curzio Malaparte. Ta žena, uvědomil si při pohledu z okna vděčně, krom všeho jiného rozmetala informační vzduchoprázdno českého ajťáka zpovytkaného na pohodlnou beztíž do smrti zajištěné existence, jakou nemohl ohrozit ani ten úlet do role lepšího, no ano, gigola! A on, až se jí vyzná z bezděké účasti na osudové tragédii, učiní vše, aby byla do konce svých dnů jenom šťastná. Když krajinu zahalila opona bezměsíčné noci, dopil láhev, příjemně ovíněn ulehl ve svém kupé a začal se těšit na Carlu, na svatbu, na syna, na Roberta, na všecko...

Orlandi ji doprovodil z prezídia až na ulici k autu, dřív než Peppino jí otevřel dveře a zdvořile čekal, dokud Ghost nezabočil na roh. Až když ji nemohl vidět, řekla do mikrofону Peppinovi, že chce vystoupit. Poté, co jí pomohl, ho požádala, aby ji za hodinu vyzvedl u Španělských schodů. Šla k nim pěšky velmi pomalu a oklikou, aby si srovnala myšlenky. Teď, když už se nemusela ovládat, dostavil se smutek srovnatelný s předchozími čtyřmi, které jí zásadně změnily život: smrt maminky, smrt Viktora, smrt Vittoria, smrt Guida. Svým způsobem jí právě zemřel i Leo v onom jedinečném postavení dítěte, které jí osud nedopřál porodit, takže si ho musela najít, vychovat a osvojit. Commissario ji přesvědčil, že i Leo je oběť, nepodílel se na loupeži a tím méně na vraždě. Sama věřila, že byl těmi třemi, o nichž

se od příletu do Říma nezmínil, takže na ně dávno zapomněla, vypátrán, přepaden, násilím donucen dovést je k vile i vpustit dovnitř a nakonec dokonce vážně zraněn, když se pokusil Giorgia varovat. Tím nepochopitelnější se jí však zdála jeho následná nekončící lež. Verze policejního lékaře, podle níž utrpěl částečnou ztrátu paměti, se jí jevila jako milosrdná vstřícnost, s jakou chtěly příslušné státní orgány udržet na uzdě bulvární tisk.

Brzy po útoku se jí Leo v nemocnici přece nejevil až tak omámený a hlavně: měl přece všechny důvody popsat pachatele, aby je nemusela odhalit až náhoda. Proč to tedy neudělal?? To muselo mít příčinu!! A jak ho k dobrovolnému přiznání ještě přimět, aby mu mohla znovu věřit?? Už na dohled fontány di Trevi ji napadla při vzpomínce na jeho seznam hostů, kde byl z Čechů jedině dávný přítel Robert, ta otázka, ano! ta správná otázka, kterou mu položí, jakmile se jí k tomu uzdá první vhodná příležitost: Ta otázka bude znít – Co vlastně dělají ti tví tři danceři z Mánesa? Položí mu ji mezi čtyřma očima z oka do oka v tak důvěrné situaci, jakou s ním zažila včera u krbu, a příští vteřiny rozhodnou navždy o jejich budoucím vztahu. Přizná-li pravdu, odpustí mu tu nestatečnost i to mlčení, které mělo zřejmě stejnou příčinu, ráda už proto, že jí spadne ze srdce balvan. Ale jestli setrvá při lži? Roztrásla se a naskočila jí husí kůže při myšlence, co by to znamenalo. Hlava vládnoucí větve staletého rodu, kterou mu osobně vybrala, s tak strašnou vadou charakteru??

Až teď jí plně došlo, co by se logicky a neodvratně muselo stát, kdyby mu tu otázku položila ještě dnes a odpovědí byla lež. Nesměla by přece nechat k svatbě vůbec dojít!! Ale s jakým odůvodněním?? Morální selhání takového kalibru hrozilo vyvážit a v médiích snad i převážit politickou vinu Vittoriových bratří!! A jak by pak dopadla Carla a její dítě?? Co má dělat?? Po desetiletích byla v situaci, kdy si vůbec nevěděla rady, podobna oné zoufalé holčičce, která neměla pro matku hrob. Pak se konečně z mdloby probudil mozek a zařval

na ni, Proboha, tak přece nedělej zatím nic!! A dál už myslela sama: Zarazí-li svatbu, pravdu tím nevyjeví a navíc rozpoutá zemětřešení, které pohřbí i ji samu, Carlu i s dítětem a všechny jim blízké. Dokáže-li však ten odjištěný granát svírat v ruce tak dlouho, než proběhne svatba i smíření rodu, získá dost času, aby promyslela, jak jej zneškodnit, aby neublížil nevinným. Ano, těch pár desítek hodin se přidrží klasické zásady – „Nevyslovené není!“

Do Ghosta nastoupila u fontány opět primabalerína, která ví, že své kroky, skoky i piruety, všechna passé, plié, en dehors, double en dehors, fouetté i double fouetté, entrechat quatre i krajně riskantní entrechat six bravurně zvládne. Pro zbytek dne ji pohltily telefonáty a maily, noc zvládla s práškem, jen ráno se musela držet, aby už teď nevykřikla Leovi do tváře – A co vlastně dělají...? Tehdy ji však zpravil o Jonathanovi a ona byla v tu chvíli ujištěna shůry, že jedná správně. Právě Jonathan je ta spásná naděje, která proto nesmí být ohrožena! Přes den se dál zabývala doladováním příprav a balením zbylých propriet, na cestu k expresu objednala taxi s výmluvou, že si chce dát ještě opravit účes. Lea potkala až před nádražím, kde čekal, aby jí odnesl příruční kufrík a beauty case. Měla pak pocit, že mu věrohodně vysvětlila, proč s ním nepůjde do jídelního vozu, a přemohla se, aby za ním přece jen nekřikla svou bojovou výzvu, – A co vlastně...? Po dvou dnech se však poprvé s chutí najedla a na posílení vůle si uložila, že nechá placatku placatkou a usne i po minerálce. Do snů ji provázeli Viktor, Vittorio i Guido...

Došel na snídani, když vlak opouštěl špičku italské boty a přejížděl přes slanou vodu na Sicílii, ale Julii v restauračním voze nepotkal. Spatřil ji, až když dojížděli na terminál v Catanii. Byla fit, a ještě než vešel do spací suity pro její věci, pochodovala napřed ke dveřím vagonu. Dohonil ji, když se už líbala s Carlou a jejími rodiči. Carla hned doběhla k němu a objala ho ještě ověšeného zavazadly. Pustil, co držel, s výjimkou kufríku s vzácnými krémy a vodičkami, které Julie

nazývala „výbavou pro krášlení mrtvol“, a objal ji sám. Doprovázelo to masové cvakání fotospouští, vrčení kamer i smršť halogenových blesků, reportéry sem neposlala jen média z regionu, ale i deníky, magazíny a televizní stanice s celostátním dosahem. Trs mikrofonů měli oba až u nosu a dostávali současně různé otázky bez možnosti na ně odpovědět. Naštěstí Giulietta počítala i s tím, a už za okamžik je vyprostili karabiniéři, kteří je i s ní a s rodiči doprovodili k čekajícímu Ghostu, kde Peppino salutoval bílou rukavicí. Zpředu, zezadu i z obou boků je obklopili čtyři policejní motorkáři, aby je protáhli provozem k hotelu jako světové státníky.

Když se principessa a ženich ubytovali, následovala tisková konference, která musela být už dávno před začátkem přeložena ze salonku do plesového sálu, kde bylo nutno přerušit přípravy na večer. Leo už v noci ve vlaku vytěsnil všechny problémy a byl v nejlepší kondici jako kdysi před státní zkouškou, co mu vynesla první červený diplom, hvězdou se však stala Carla, k níž mířilo nejvíc dotazů od zdejších i zahraničních dopisovatelů. Přecházela hladce do němčiny, francouzštiny i angličtiny, ale potlesk sklidila, když na dotaz místního reportéra odpověděla ve zdejším sotva srozumitelném nářečí. Novináři, které zajímal nový ekonomický projekt rodinné firmy, se nápadně často obraceli i na ni a Leo žasl, co všechno od něho stačila pochytit jen z běžných rozhovorů. Zazářila i Giulietta, když oznámila, že se členové rozvětvené rodiny sejdou prvně od začátku druhé světové války dnes večer právě v tomto sále. Byla tak imponující, že je dokonce přesvědčila, proč nemohou být při tom. – „Pánové, když se vaše rodina sejde, aby asistovala při porodu, taky si k tomu nepozvete média.“ I jí zatleskali za bonmot, který mohli dobře použít.

Na oběd pozvala Giulietta Carlinu rodinu do zvláštního apartmá, najatého jen pro tu příležitost. Znovu přitom probrala, co je v příštích osmačtyřiceti hodinách čeká a nemine. Leo rozesmál všechny poznámkou, že mu připomíná jeho bývalého trenéra vtluokajícího hráčům systém pro klíčové utkání. Pak Carla s rodiči odešla,

protože měla odměnit svou přítomností až smířený rod ženicha na posvatební párty, a než se s ní Leo rozloučil, Giulietta už byla pryč. Několik minut před osmou, už v bílém smokingu, ji chtěl odvést z její suity, ale nedoklepal se, našel ji u dveří plesového sálu, v němž byl dlouhý stůl prostřen k večeři pro čtyřicet hostů. Obdivně jí řekl, že ve své róbě působí jako anglická královna. Úderem osmé počala pro celou velkorodinu Mortadini hodina uváděná v čítan-kách při historických událostech jako Nultá, a díky nepřítomnosti dotěrných novinářů proběhla jako špičková galapremiéra. Podle protokolu, který dohodla s advokáty obou vedlejších větví Lucie Guido, se dostavil nejdřív nejstarší syn Vittoriová bratra Antonia Romeo, který definitivně prolomil polární ledy, když odpověděl mailem na Leovu televizní nabídku obnovení vztahů. Políbil kněžně ruku, potřásl si ji s Leem a představil jim jednoho po druhém své děti i vnuky. O dvacet minut později to zopakoval i Ricardo, syn nejmladšího bratra Alberta. Začal běžný small talk při aperitivu, nevybočující z rámce zdvořilostní konvence, ani když podle vizitek všichni našli svá místa a do čela usedla šestice: Ricardova žena, Ricardo, Giulietta, Romeo, Romeova žena a Leo.

Průlom způsobila už Giuliettina krátká úvodní řeč, než byl servírován předkrm. – „Jsem žena z jiné planety, kterou sem vyslaly hvězdy, aby se pokusila znovu spojit, co rozdělily zdejší pozemské živly. A seslal mi i spojence, jenž má stejný sen, který chceme s vaší pomocí proměnit ve skutečnost. Můj manžel i vaši předkové vyrůstali v Evropě rozdělené nenávisťmi a předsudky. Vaši potomci i můj syn jste občané Evropy, která poprvé v lidských dějinách srůstá v jednotný kontinent, jemuž vládne demokracie. Leo k vám napřáhl ruku a vy jste ji, Romeo a Ricardo, přijali. Firma, kterou založil, bude otevřena i vám, což zpečetí tento večer a zítřejší svatba. Proto jste první, kterým oznamujeme, že na cestě do života je další člen naší velké rodiny, syn Carly a Lea Jonathan.“ Všichni hosté vstali, starší dojatě tleskali, mladší nadšeně pískali na prsty jako při diskotéce.

Leo se vyklonil a zvedl číši, aby Giuliettě připil. Nevšimla si ho, neboť měla oči zalité slzami a přitukávala si s oběma sousedy.

Zatím se jí dařilo vše, jak to promyslela v Římě, doma i ve vlaku. Fungoval systém, při němž byla neustále čímsi zaměstnaná, takže nemusela hrát divadlo, aby si Leo ani členové Carliny rodiny nevšimli, že s ním vlastně nekomunikuje. Výzvu k pravdě, kterou měla stále na jazyku, opakovaně potlačovala větou, jakou často slyšela od Giorgia, když ji v průběhu rodinných či obchodních sporů nabádal, že – „každou vinu stvrzuje až rozsudek; in dubio pro reo – při pochybách pro obviněného!“ Teď v ní alespoň chvílemi zažihala naději, že až mu tu otázku položí, odpoví správně a všechno bude jako dřív... skoro jako dřív? nebyla si jista, ale ani nechtěla být, když na pořadu dne stály náročná tisková konference, přelomová schůze kompletní rodiny a ostře sledovaná svatba. Na tiskovce byla pro ni zjevením Carla. Ačkoli ji tak dlouho dobře znala a mladá žena jí imponovala zjevem, chováním i vědomostmi, netušila, jak brilantně se umí vypořádat i s otázkami na hony vzdálenými jejímu zaměření. Už první odpověď na otázku, jež z ní měla udělat směšnou krávu, – „Budete, signorina, podporovat zmenšování obilných osevů ve prospěch moderní řepky?“ skončila pro tazatele fiaskem. – „Nebudu, a to ze tří důvodů, pane: zaprvé proto, že se nebudu plést do kompetencí kněžny a jejího syna, zadruhé proto, že řepka je pro moderní farmáře dávno z módy, neboť zatřetí s ní nikoho nenakrmím a biopalivem z ní vyrobeným nanejvýš udusím naftový motor svého auta.“ Giulietta věděla, že názor na problémy rodinné ekonomiky mohla Carla znát jen z občasných sedánek s Leem a s ní, a přesto se v nich dnes orientovala tak, jako by i ona měla punc Master of Business Administration. Zkušené novináři to rázem pochopili a další provokační dotaz nepadl.

Giulietta silně zalitovala, že jí narežirovala další velký výstup až zítra při svatbě, představovala si pozdě, jaký dojem by učinila

na Romea, Richarda a všechny příslušníky jejich klanů. Oba bratři byli ve věku, kdy ji potkal Vittorio, a dost se mu podobali, což ihned posílilo její sympatie a pomohlo překonat rychle nezvyk i letitou averzi. Bylo zřejmé, že i děti a vnuci absolvovali podobné „soustředění“, tak to sportovně nazval Leo, jaké ona naordinovala rodině Carly; předváděli to zejména jejich mladíci, když jí v hlubokém předklonu rovněž líbali ruku, a děvčata provádějící perfektní pukrlata opravdu jak před britskou Alžbětou. Věděla, že příkop prohlubovaný dlouhá desetiletí nemůže být zasypán v průběhu jedné večere, ale vnímala obecnou vůli obou křídel rodu dát se do toho, aby se co nejdříve mohli všichni navzájem těšit z nové jednoty.

Od začátku rodinné schůzky neuplynula ještě hodina, ale atmosféra u stolu, k němuž právě zasedli, byla tak příznivá, že se rozhodla ihned pronést stručný, ale zásadní projev, který původně plánovala k dezertu. Nechtěla riskovat možná nepovedenou improvizaci, takže jej psala, krátila a učila se konečně nazpaměť už od chvíle, kdy Romeo s Richardem přijali pozvání. – „Jsem žena z jiné planety, kterou sem vyslaly hvězdy, aby se pokusila znovu spojit, co rozdělily zdejší pozemské živly...“ začátek úvodní věty řekla ještě automaticky, ale už druhá část ji přímo udeřila do mozku, „a seslal mi i spojení, jenž má stejný sen...“ Spojence?? protestoval mozek, nebo spiklence?? naštěstí nabílovala text tak, že jej dávno mohla pronést i vzbuzená o půlnoci, a naštěstí jej určitý stupeň vzrušení činil o to věrohodnějším, takže byla schopna bez viditelného kolapsu dojít až k sdělení, – „že na cestě do života je další člen naší velké rodiny, syn Carly a Lea Jonathan.“ Když všichni vstali, tleskali nebo nadšeně pískali, zahlédla periferním viděním velmi dobře Leovu ruku vztaženou k ní s číší, a byla ráda, že ji přemohl pláč a oba sousedé se musí sami snažit, aby si s ní přitukli, protože ten mozek osvobozený od naučeného textu řval už bez přestání, – A co vlastně dělají ti tví tři danceři z Mánesa? A co vlastně dělají ti tví tři...? A co vlastně dělají ti tví...? A co vlastně dělají...? A co...? A...??

Snažil se, seč mohl, aby v té krátké chvíli pro sebe získal sousedku, Romeovu vysoce inteligentní manželku, v níž objevil prapůvodkyni vůle ke smíru. Řekla mu, že to byla ona, kdo přinutil manžela, aby zhlédl jeho televizní výstup, a když zaznamenala, jak jím byl osloven, navrhla mu poslat bezprostředně nato vzkaz, který měl účinek univerzálního klíče. Eleonora Mortadini byla původně profesorka dějepisu a Leo ji v onom pořadu nadchl právě pasáží, v níž nasčítal styčné body mezi Čechy a Italy. Začala mu jmenovat všechny vězně habsburské monarchie na brněnském Špilberku, a on měl co dělat, aby nedal znát, že od ní poprvé slyší pojem Karbonáři. Ten detail ale, tím si byl jist, neovlivnil celkový dojem, který u ní zanechal. Přislíbila mu, že už příští narozeniny oslaví Giulietta prvního srpna na jejich panství v provincii Potenza a nejen to, nabídl mu i své privátní apartmá v přímořské hotelové rezidenci Pianeta Maratea, o níž četl, že je nejkrásnější i nejluxusnější v Evropě, aby tam s Carlou strávil čas těhotenství, – „Do Říma i zpět vás jednou v týdnu dopraví vrtulník a ostatní vyřídíte přes počítač!“

V půl dvanácté poděkovali kněžně i jemu krátce, ale vřele oba bratrance a hned nato se Giulietta omluvila. Okamžitě vstal, aby ji doprovodil, ale chápal, když ho požádala, aby převzal až do konce roli hostitele. Rozhodl se prohodit pár slov s každým z hostů, a když to suverénně zvládl za necelou hodinu, pomyslel si, že tak se musí cítit šachový velmistr při skvěle zahrané simultánce proti čtyřiceti soupeřům. V jednu hodinu daly hlavy rodin povel k všeobecnému odchodu. V půl druhé Leo osaměl a objednal si ještě „šláftruňk“, ale když si všiml zdvořile zívajících vrchních, zrušil to a odebral se do hotelového baru. I ten však zel prázdnotou a měl ve dvě zavírat, takže si raději vyšel na čerstvý vzduch. Noc byla příjemně vlhák a na protějším rohu stále ještě svítila malá pizzerie, v jejíž zahrádce dokonce seděl host. Chtěl ovšem přisednout k jinému stolku, ale nedokončil krok a zíral na pozdního pijáka vína, který měl v tváři stejný úžas. Byl to Robert.

Když se vestoje sdostatek oplácali po zádech i ramenou, číšník jim bez námitek donesl karafu rosata della casa a Robert poreferoval, jak sem k večeru letecky dospěl a ubytoval se přesně dle zaslaných letenek a podkladů, Leo se bez mučení přiznal, že na něho dnes totálně zapomněl. O to víc byl vděčný paní Náhodě, že je spolu tak přejícně svedla, a snadno uplatil vrchního, aby jim přinesl podstatně větší karafu, zkasíroval je, zhasl a nechal tu sedět. Hvězdy s vínem pak zařídily i to, že se vrátil vztah, který je spojoval v „odvážné muže u šílených počítačů“, jak si říkali od druháku do promoce a ještě v Sonnymatu, než ho právě Robert navedl na onu milongu, která je rozdělila. Ta epizoda se tu jen mihla, Leo ji okamžitě zamluvil a potlačil novým přípitkem na setkání a vzpomínkou na studentské lásky. Tehdy se zeptal, proč vlastně Robert stornoval druhou letenku a přiletěl sám. – „Jsi pořád singl?“ – „Ne ne, už dávno ne...“ – „Tak proč s ji nevezal s sebou, vole?“ podivil se a hned i zarazil, že se byt jen slovníkem vrátil k těm ničemům. – „Máme malou holku...“ – „A žádnou bábu na pohlídnání?“ – „To ano, mámu i tchýni...“ – „Tak proč,“ už se opět zkulturněl, – „jsi ji, člověče, nevezal sem?“ – „Ona nechtěla, víš...“ – „Že neumí italsky ani anglicky? Napsal jsem ti přece...“ – „Ne, proto ne..., spíš, že ji dobře znáš...“ – „Prosím tě, kdo to je??“ – „No, tvá bejvalá. Adriana!“

Záchvat smíchu dostali oba, v prázdné noční ulici hlaholil ozvěnou. Bavili se pak raději o všech před ní. Ve čtyři ráno se cítili pořád stejně čerství, ale byl to Robert, kdo řekl, – „Půjdeme ještě jinam, anebo se chceš ženit?“ Domluvili se tedy, „že se zítra domluví, jak se domluví“, a do hotelu vstoupili vedouce se až milostně kolem ramen, pročež se noční vrátný decentně díval jinam a byl by u toho setrval, kdyby ho Leo nepožádal, aby byl zaručeně vzbuzen v osm; Robert si mohl dovolit buzení na devátou. Pak se opět objali a nakráčeli tak spolu až do výtahu. Sotva si lehl, Leo usnul.

Probudil ji ošklivý sen. Zdálo se jí, že Leo čeká za noci na věži vily, kam se snášejí tři padáky s jeho známými z Prahy. Vede je pak po schodišti do haly, kde sedí ona s Giorgiem. Giorgio vstává, aby se Lea zeptal, co to má za divnou návštěvu, ale to už sám Leo vystřelí... v první chvíli pocítila úlevu, že to byl pouze zlý sen, než si vzpomněla, že daleko od pravdy nebyl. Hodinky ukazovaly něco po šesté, ale ona se rozhodla vstát, aby měla na toaletu co nejméně času. V půl osmé byla vykoupaná, oblečená, namalovaná i učená, rozmístila po krku, prstech i textiliích své šperky a závěrem si objednala do pokoje snídani opulentní jako snad naposled kdesi v New Yorku s Vittoriem: jogurt s ovocem a vločkami, slaninu s fazolemi, toasty dodané s opékačem, tři vejce do skla, šunku San Danieli, mladý parmezán a tortu di mandorla, k tomu čaj, sklenku mléka, sicilské pivo z kvasnic a láhev Pommery v ledu. Předpokládala, že si ze všeho více či méně d'obne či usrkne, potřebovala však mít jistotu, že jí dnes nebude scházet nic, nač možná dostane chuť. Nato hodovala do čtvrt na deset, vejce dojídala studená a šampaňské dopíjela vlažné, ale byla spokojená, že nezbylo skoro nic a jí se slušně vedlo. V deset musela zvládnout první těžký úkol, vyzvednout Lea a odjet s ním do kostela, kde měl podepsat slib katolické výchovy potomků.

Jízda v Ghostu nebyla dlouhá, takže ji zcela pokryla technická domluva, a před kostelem už čekal farář, který ji pozdravil s láskou, jako by vítal nejdražší ovečku, a s úctou, jako by byla představenou kláštera. Akt netrval dlouho, Leo pak zůstal na faře a ji vezl Peppino za Carlou. Ta vypadala nádherně, líbila se jí náramně, posílila v ní zatím nejasný pocit, že v probíhajícím dramatu může sehrát roli zvanou antickými dramatiky „deus ex machina“, bůh, jehož vynášel na jeviště důmyslný stroj, aby dodal příběhu katarzi, tedy smysl a rozřešení. Do Ghosta usadila i její rodiče, matka nepouštěla Carlinu ruku, jako by měla dceru ztratit navždy, otec v žaketu vůbec nepřipomínal zubaře, nýbrž britského lorda. Následoval konvoj aut s dcerami a dalšími členy rozvětvené rodiny, jistě i pár mafiánů!

pomyslela si Giulietta, ale ona bude přece jednoho podobného provázet k oltáři... Všecko probíhalo podle jí navrženého a všemi respektovaného „itineráře akce Veselka“, klany Romea i Richarda už seděly v lavicích, před vchodem do chrámu stála provizorní stupňovitá tribunka, z níž se snažili vzájemně se neshodit fotografové a filmaři. Úředník diecéze, jenž předtím přijal Leův slib, přivedl ženicha v černém fraku s homburgem na hlavě a Giulietta se do něho zavěsila v roli milující matky. Pekelný cvakot spouští kamer vystřídala nebeská hudba varhan. Pomalu vedouc Lea, jako kdyby na scéně nastupovala k pas de deux, snažila se vnímat právě jen tu hudbu a opravdu se jí zdařilo nezaslechnout zas ten výkřik mozku, který ji po včerejším vítězství rozumu málem zbavil vědomí. Když jim provázející je jáhen pokynul, aby zůstali stát a dal za ně znamení ke vstupu nevěsty, Leo zašeptal, – „Julie, já ti strašně děkuju za svůj lepší život!“ – „Rádo se stalo,“ řekla stejně tiše, – „přeju ti k němu potřebnou sílu.“

Vnímal vše, co se s ním dělo, jako divadlo, které musí snést, aby za to dostal, o čem nemohl v Čechách ani snít, protože se to naprosto vymykalo z řádu jeho starého života. Na včerejší tiskovce poprvé spatřil Carlu očima cizích lidí, navíc těch, co k ní měli zpočátku cynický vztah novinářských řemeslníků k slečince, jakých je dvanáct do tuctu, jenže ona měla kliku, že si ji vybral za ramlici slavný, ale vymírající rod. Jejich náhlá úcta k ní znásobila i tu jeho a s ní i starý strach, že by o ni mohl přijít, proto začal být vděčen rituálu, jehož pompézní závaznost měla svazek s Carlou pojistit. Rozhodl se mu plně poddat a vlastně tak poprvé za život uvěřil ve víru, byl si náhle jist, že zažije sám na sobě polepšení hříšníka, jakému se celý dosavadní život vysmíval. Když smekl homburg, aby vstoupil do chrámu Hospodina o to pokorněji, že ho ještě před chvílí obelhal podpisem vylhaného křesťanství, nebylo mu však dopřáno žádné povznesení ducha a tím méně odpuštění, dokonce ho právě zde

citelně obtížila vina. Zničehonic se mu zazdalo, že o ní Giulietta už ví, neboť její dlaň nedolehla na jeho loket, jak byl zvyklý, ale jako by se snažila ho nedotýkat. Zkusil se zklidnit vědomím, že ho pořád týrá svědomí, které brzy kajícně zaplaší přiznáním, a o to víc se soustředil na příchod Carly. Nesměl se ohlédnout, ale uměl si představit, jak se blíží, jak je krásná a jak je obdivovaná, jistě to v lavicích mnohý mnohému pošeptal, neboť do varhan se vlinul zvuk, jako by kostelem prolétlo hejno ptáků. Konečně k němu došla a zastavila se, zavěšena do otce, ale hledíc na něho. Neodvrátila tvář ani při modlitbě, jako by chtěla zdůraznit, že se nadále zaslibuje Bohu, ale nově i jemu. Byl si jist, že dosud nikdy neviděl v žádných očích tolik lásky.

Giulietta poznala, že může být v témže okamžiku šťastná i zoufalá. Před očima se jí plnil dávný sen a současně ji děsilo, že to může být přelud. Dát na opakované varování Orlandiho a navštívit ho až po svatbě, prožívala by teď nejšťastnější chvíli života, srovnatelnou s oněmi, kdy si brala Viktora, kdy se vdávala za Vittoria a kdy se jí vyznal Giorgio. Může-li člověk mít tak protichůdné pocity, musí snad umět jeden z nich vypnout! zadoufala při té nekončící snídani, ale když se o to vší vůlí pokusila, nabývalo vrch zoufalství. Nechala proto oboje, aby v ní fungovalo jako střídavý proud, v němž nelze rozlišit směr. Byla pak, když Leo i Carla vyřkli svá Si! a Si! schopna mocného dojetí nekaleného tou katovskou otázkou. A vzápětí se dovedla jako protřelá intrikánka radovat, že v téže době – což ví v kostele a na planetě jen ona, když budoucí rodiče se právě líbají – přijala vzácný titul „principe“ i téměř neviditelná čárka, která se bude za pár měsíců jmenovat Jonathan...

Leovi z obřadu utkvělo pouze dvojí – Ano! – Ano! a dlouhý polibek, k němuž zazněl aplaus přeplněného kostela, jako by to byl výkon srovnatelný s uměním pěveckého sboru, sólistů a varhaníka na

empóře. Když ho předtím Giulietta vedla k oltáři, snažil se zde vnímat jen Boha, k němuž se poprvé v čerstvě naučené modlitbě obracel s prosbou, aby ho nezatratil za všechny obelhané, počínaje Giuliettou a konče Jím samým, jenž jako Vševědoucí možná právě proto uvěří, že mu tolikrát zvýhodněný pohan jakožto napravený křesťan už nikdy nezalže. Cestou zpátky k východu z kostela, kdy si už vedl Carlu sám, jako by z něho všechno spadlo, napětí, výčitky, pochyby, únava, přišel si podoben mouše, o níž se v obecné škole nezapomenutelně naučil, že má mnoho očí, i on zaznamenával současně desítky paralelních momentek ozářených skrz renesanční okna reflektory slunce: přítele a svědka Roberta blahopřejícího mu oběma zdviženými palci, Carlinu matku smutnou ze ztráty dcery a šťastnou z nálezů zetě, Richarda a Romea trochu rozpačité z vítězství, jež bylo současně prohrou, Romeovu ženu, která mu skrytě pokynula s neskrývanou sympatií, kaleidoskop vstřícných chlapeckých i dívčích tváří rodového dorostu, jimž včera chytře věnoval tu simultánní pozornost, která je rozdychtila patřit k jeho dvoru. Venku uvítalo dvojici krupobití rýže a bouře volání, aby se znovu políbili. Našel Carliny rty a v smršti blesků uslyšel první větu poté, co si řekli – „Si“ – „Leosků, i Jonasek to řekl s námi, v tu chvíli se poprvé pohnul!“

Dávala si zatracený pozor, aby roli „paný dochazovacký“ sehrála věrohodně až do půlnoci. Bylo to čím dál snazší, protože při obědě seděla sice vedle Lea, ale naštěstí také vedle faráře, který ji zatáhl do nekonečného rozhovoru „di Dio e del mondo – o Bohu a o světě“. Leo i Carla byli svatebčany bez ustání vyzýváni k polibku, takže Giuliettě opět nevznikl viditelný problém. Bylo pak logické, že si šla odpočinout a objevila se až na večerní párty s dostatečným zpožděním, aby Leo s Carlou byli opět ve středu kulinářského, společenského i tanečního dění. Lehce po ní se dostavil i ženichův dávný a údajně jediný přítel Robert, a než to Leo zaznamenal, ujala se ho sama.

Ona s whisky, on s pivem vyšli do rozlehlé zahrady grandhotelu ozdobené lampióny a pokračovali kolem techniků připravujících ohňostroj až ke koutu osvětlenému jen měsícem, kde chladila horký vzduch malá fontána. Na lavičce pod ní vedla s Pražanem konverzaci, na niž se připravila už v pokoji podle systému detektoru lži. Zajímala se podrobně o rodiče, ženu, dítě i o Robertovu práci, aby se náhle stejně nevinně zeptala, patří-li k okruhu jeho známých také Leovi kamarádi, které potkala v pražském Mánesu. Ne, řekl, potkal je vlastně jen jednou a měl tehdy na Lea zlost, že odešel z firmy, proto neviděl důvod poznat je blíž. – „Čekala jsem, že je pozve na svatbu, tak oni nebyli v té firmě s vámi?“ – „Ne ne! Pokud si pamatuju, byli zaměstnanci nějaké bezpečnostní agentury, takoví ti ranaři z povolání...“ Když poznala, že tím studnu informací vyčerpala do dna, přešla zas na obecná témata a pomalu ho dovedla zpět. Věděla, co potřebovala; kdyby chtěla někdy vyhlásit po nich pátrání, kynula skoro stoprocentní vyhlídka, že je Interpol najde a „Malíř“ usvědčí. Nevěděla jen, jestli to sama ještě bude chtít. V paměti jí uvízla klíčová věta, kterou vyslovil commissario Orlandi – „S ohledem na historický smír rodiny jsme nežádali o pomoc Interpol a můžeme doufat, že ty tři cizí bandity nikde nechytí, aby se to nerozmazalo při procesu.“

Když se šla Carla upravit a převléknout, chtěl se postarat o Giuliettu, ale našel ji v úzkém kruhu s Romeem, Richardem a Lucií Guido. Muži, ač oba starší, vstali, Romeo mu přisunul nedalekou židli a počkali, dokud si nesesl on. Nic nemohlo vyjádřit líp, že přijali nová pravidla hry, aby měli šanci opět se na ní podílet. Bratři i Lucie drželi otevřené diáře, hledal se termín první pracovní schůzky. Eleonora Mortadini tedy nezhálela, protože Romeo přednesl za obě větve prosbu, aby se příští setkání konalo na panství Potenze už první srpnový den tohoto roku. – „Prvního srpna něco, myslím, mám...“ řekla Giulietta a on se usmál – „Ano, narozeniny, principessa, a já vás

i za Richarda a obě naše manželky i všechny děti a vnuky zvu, abyste je oslavila u nás. Ať ti hnusní paparazzi pochopí jednou provždy, že Conte sotto il ponte od Solferina i Duce-Mussolini jsou vymazáni ze vzpomínek díky potomkům, kteří v sobě našli sílu sjednotit se pro budoucnost.“ Dojatá Giulietta bez váhání souhlasila, Lucie potvrdila, že se pak v návaznosti může zúčastnit jednání o hospodářské spolupráci, a Ricardo požádal prvorozeného syna Marca, aby zařídil, že kapela přeruší rockovou sérii a zahraje klasický valčík. Pak vyzval on kněžnu a Romeo Lucii k sólu. Právě když se páry v kruhu vystřídaly, vrátila se z pokoje Carla a Leo s ní vtančil k nim do kruhu, který je obklopoval. Věděl, že se Giulietta s vrozeným taktem velmistryně vždy přizpůsobí i partnerům tančícím sebehůř, takže nikdy nevypadali směšně. Ani oba bratřenci nebyli lvi parketu, a Leo ji litoval, jak se musí držet zpátky. Jakmile valčík skončil, omluvil se Carle, předal ji čekajícímu Marcovi, dokročil k Giuliettě a hluboce se jí poklonil s nataženou pravicí. – „Un tango, principessa?“

Uviděl zblízka bledý obličej a lekl se výrazu, takový měla před dvěma roky, než se dostala z nejhoršího po smrti Giorgia, četl v něm tehdy jen prázdnotu, a při všem, čím ho zaměstnávaly bolest v rozbité hlavě i tíha na hříšné duši, nejvíc trpěl strachem, že ztratila chuť žít; dokonce naznačila, že má kdesi jakousi „smrt na zavalanou“ a on ji snad uprosil žertem – „Když ji zavoláš, budu adoptivní sirotek!“ Už se teď chystal, že ji tou pravicí podepře a doprovodí na vzduch, ale do tváře se jí vrátila krev a do očí střeh dokonalé tanečnice čekající na zadání partnera. Frontmana bandu napadl hit, který obletěl svět a dorazil už k třetí generaci diváků filmu Somebody likes it hot. Giulietta, ve všem ostatním tak suverénní, když psychologii slavné primabaleríny přenesla i do funkce kněžny, ctěla a dodržovala nepsané pravidlo, že při tangu vede a figury určuje muž. Leo věděl, že za vstupní úspěch u ní v Praze vděčil zvědavosti i pílí, s jakou už jako taxi-dancer „v záběhu“ nastudoval všechny známé krokové variace, uměl je provést a dokonce i pojmenovat,

v tom předčil Giuliettu, která měla nedostižnou ohebnost i grácií, ale horší paměť. – „Můžem slavnostně předvést základní abecedu?“ zeptal se, a aniž vyčkal odpověď, jako kdysi Ludolfovo číslo ji suverénně našel v paměti a přesně plnil svůj plán: po každých šestnácti taktech předem ohlásil název a s příštím taktem změnil krok.

Jako na špičkové soutěži následovaly jedna za druhou barrida, boleo, colgada, gancho, giro, ocho, planeo, sacada, sandwich, Giuletta se pokaždé skvěle přizpůsobila a přihlízející brzy poznali, že sledují jedinečné tangové poutpurri, při němž mohou ve zkratce vychutnat strhující, živočišnou mnohotvárnost tance, který většinou znali jen v uploužené verzi z kaváren. Giuletta mu už v začátcích jeho římského pobytu vysvětlila, proč ho angažovala: – „Pochybuju, že to víš, ale určitě to umíš: Ideální prožitek nabízí tango jenom, když pár spolu dokáže vytvořit jedno tělo, ale prolnou se spolu jen obě duše!“ Už nikdy ta věta nepadla, ale vždycky si na ni vzpomněl, když se jim vedlo jako dnes. Takže na rozdíl od všech hlášek určených roztleskanému publiku Giuletě jen pošeptal. – „Jsem Carlin tělem i duší, ale s tvou chci souložit dál!“ Nato ona ohlásila – „Volcada!“ a on poprvé zažil, jak žena vede jeho. Byl nadšen, byl šťasten, byl si znovu jist, že ho má ráda, a proto mu porozumí a odpustí.

I ona poprvé vedla muže, a to tak dominantně, že se okamžitě dal, poznala, že ona má víc energie než ten mladík, že ho může, bude-li chtít, utancovat k infarktu, kroužila s ním poslední písmena tangové abecedy a před závěrečnou voltou si k tomu naposled v duchu zpívala větu, která v ní do potlesku kolemstojících rytmicky zněla od samého začátku, jako by už už chtěla být vykřiknuta nahlas: A – co – vlast – ně – tví kamarádi? a – co – vlast – ně – tví kamarádi? A – co – vlast – ně – tví kamarádi? Jak – mně na to odpovíš?? Pam pam!

29

Média

CORRIERE DELLA SERA (nezávislý deník): „V sicilské Catanii se včera konal obřad označovaný tiskem jako ‚Svatba roku‘. Principe successore Leo Mortadini pojal za choť lingvistku Carlu Mirandu Livii Angelu Giuseppu Beatu Castellione. Současně bylo zveřejněno prohlášení kněžny Giulietty Mortadini, dědičného prince Lea a nevlastních synovců kněžny, Romea a Richarda Mortadini, že končí rodinný spor táhnoucí se od konce předminulého století. Politickému pozadí osobního konfliktu, jenž obráží celé moderní dějiny Italské republiky, věnujeme dnešní přílohu vypracovanou předními historiky.“

L'UNITÀ (levicový deník): „Desítky žurnalistů z Itálie i Evropy sledovaly včerejší událost, které přísluší označení ‚Senzace roku‘. Jeden z předních italských šlechtických rodů, rozdělený více než sto let na novodobé Monteky a Kapulety, oslavil historický smír současně se svatebním obřadem. Příští dědičný kníže Leo Mortadini, adoptovaný kněžnou Giuliettou Mortadini, jež, sama Češka, vybrala za syna mladého rodáka z Prahy, prokázal už dostatečně, že má charakterové vlastnosti a odborné schopnosti, které tuto volbu ospravedlňují. Naši domácí pseudopatrioti si musí zvyknout, že se už netísni v národní kleci, ale žijí volně a svobodně ve spojené Evropě. O její zrod se zasloužil i jiný z italských občanů českého původu, muž politického pražského jara 1968, vypuzený k nám po vpádu sovětských tanků a pak dvakrát za Lombardii zvolený poslanec Evropského parlamentu Jiří Pelikán. Mladému pokračovateli lze gratulovat stejně tak k manželce, erudované filoložce ze staré sicilské rodiny, jako k tomu, že konečně dokázal sjednotit na bázi

demokracie znesvářený italský rod, jehož vedlejší větve sloužily fašismu. Portréty ženicha, nevěsty i vůdčích osobností rodu najdete na zvláštní straně z pera našich komentátorů.“

IL SECOLO D'ITALIA (list krajní pravice): „To, co se včera odehrálo v sicilské Catanii, lze bez rozpaků pojmenovat ‚Hanba roku‘. Romeo a Ricardo Mortadini, oba nejstarší synové Antonia a Alberta Mortadini, zvaných ‚Due grandi patrioti‘ pro nekompromisní lásku k nejlepším tradicím a hodnotám italského národa, odporně kapitulovali před bolševickým přistěhovalcem, kterého pověstná ‚Rudá kněžna‘ učinila jen virtuálním Italem, ale skutečným exekutorem italských majetků. Cynicky zaznívá společné prohlášení, podle něhož se rod propojí i ekonomicky v rodinné firmě, které velí, kdo jiný, než mesiáš z Čech, jemuž by spíš slušelo jméno Mortafalsa. Zástěrkou obludné transakce byla jeho svatba s údajnou Italkou, za níž je vydávána rodilá Sicilanka. Pikantnosti o průběhu dealu, pro který pachatelé neváhali znectít katolický kostel, když k tomu výhrůžkami donutili jeho duchovního správce, přináší vnitřní dvojstrana z pera i kamer našich zvláštních reportérů.“

30

Leo

Jako poslední opustil svatebčany host z Prahy. Robert byl Carle od prvního pohledu nejvýš sympatický a jeho dobrá angličtina umožňovala skvělou konverzaci. – „Soudě podle vás dvou, Bobe,“ řekla mu při loučení, držíc Lea za ruku, „jsou Češi nejrozkošnější muži na světě!“ Tehdy si Leo opět připomněl „Kamila“ i to, že mezi ním a Giuliettou už nestojí žádný důvod, proč se jí nesvěřit. Bylo pak pět ráno, když se s Carlou dopotácel k jejich suitě, tak utancován, až se mu smála, – „Nemám přenést přes práh já tebe?“ Sebral poslední síly a donesl ji až na lůžko, kde nejdřív oba ihned usnuli v šatech, než se kolem sedmé vzbudili, osprchovali a nazí zas v objetí upadli do spánku. Telefon dali prozíravě recepcí vypnout, takže se skvěle prospali do odpoledne. Jen Carla náhle nemohla mluvit. „O svatební noci normálně přicházejí ženské o panenství, já přišla o hlas!“ chraptěla vesele a on se smál, dokud nedonesl z toaletní tašky teploměr. Rtuť ukázala třicet sedm osm. Mobilem se dovolal Giulietty, ani ona dosud neopustila pokoj, aby se nemusila znovu loučit s odjíždějícími. „Nech ji tu u rodičů!“ navrhla překvapivě. Rozhodně to odmítl. – „Zůstanu s ní v hotelu! Den po svatbě ji přece neopustím!“ – „Leo!“ napomenula ho, – „nemluv jako manžilek z biedermeieru, nemůžeš zmizet ze scény právě teď, kdy se utváří veřejné mínění, její matka se nejlíp postará, aby to neodnesl Jonášek!“ Podruhé ho stejně překvapila Carla, když s návrhem souhlasila. – „Je to otázka pár dnů, mamma bude blahem bez sebe a ty blahem beze mě!“ To jí ovšem rozmluvil, ale došlo mu, že to je tak dobře, když on ze všeho nejvíc potřebuje najít novou klidnou chvíli s Giuliettou a takhle se mu nabízí nejspíš.

Strávil s Carlou v hotelu ještě jednu noc, dopravil ji nazítří domů a zůstal tam i na oběd, zatímco Giulietta s Lucií a Carliným otcem

„zahlazovali stopy“, čímž mínili placení účtů a likvidaci zvláštního konta. Peppino s Ghostem a zavazadly už odjel domů, aby cestou dopravil Romea s manželkou do Potenzy, Lucie chtěla jet také nočním vlakem, a on měl obě ženy včas vyzvednout v hotelu. Carlin otec se však krátce předtím vrátil se vzkazem – „Všechno je jinak!“ Giulietta zjistila, referoval, že její známý pilot má dvě volná místa do Říma, a rozhodla se s Lucií pro let, svou jízdenku do vlaku zrušily a jemu přejí, aby se cestou ještě jednou pořádně vyspal. Nedal znát, že se ho to dotklo, ten ramenať komár mu kdysi dal až příliš jasně najevo, co o něm soudí. Tenkrát ho Leo v neznalosti vlastní pozice pokládal mylně za Giuliettina oblažovatele, který v něm vidí konkurenta, ale nebyl on, napadlo ho až teď, daleko spíš jejím pretendentem na adopci, vždyť tu přece měla, věděl od ní, v úmyslu posledních pár let? Pak ovšem musí být ten krasavec zklamán až uražen a od ní je hezké, že mu dál demonstruje náklonnost. Pustil to z hlavy a dal se rád zlomit Carlou, že ho pro věci do hotelu i na vlak zaveze osobně, teprve protest matky vedl ke kompromisu: vůz řídil novopečený tchán a Leo se mohl s Carlou na zadním sedadle blaženě objímat. Byla s otcem zřejmě domluvena, protože na nádraží musel nutně cosi pořídit v nákupní pasáži, takže je nechal v zaparkovaném autě samotné. Chtěla promluvit, ale hlas ji už vůbec neposlechl, a on jí něžně položil na ústa ruku, – „Žádné slovo, ani tvoje ani mé, stejně nevyjádří, co cítíme...“ A pak se už rozloučil polibkem a šel, otáčeje se, dokud ji mohl zahlédnout, šťasten, že se s ní nebude nikdy loučit navždy.

Nastrádaná únava přebila v nočním expresu hlad, snadno se rozhodl vydržet s ním až do snídaně, průvodčí ho však vzbudil, až když vlak vjížděl na římskou stazione centrale, takže měl co dělat, aby stihl vystoupit. Nejel do vily, ale do kanceláře, chtěl ze všeho nejdřív zajistit vhodné prostředí pro rozhovor s Giuliettou, který se, věděl už s jistotou, musí konat okamžitě, ještě jako pokračování smíru a svatby, než ty dvě zlomové události budící příznivé emoce

oslabí náplava problémů všedních dnů. Zástupci i sekretářce dovolil prozatím jen, aby mu pogratulovali, ujistil se skypem, že Carle je líp, a jal se zařizovat večer, aby mohl co nejdřív uvědomit Giuliettu. Zavolał For Seasons Hotel, o němž se nedávno dočetl, že má i kucháře z Prahy, který „okouzluje hosty kuchyní českých babiček“. Dali mu ho k telefonu a mladý muž byl mimořádným úkolem nadšen. Zaručil se, že umí dokonale menu, které si objednala poslední den v Praze. – „I oukrop?“ ujistil se Leo. – „I oukrop, přirozeně.“ – „Co to vlastně je?“ – „Italové by řekli, zuppa di aglio con grasso, česnečka se sádlem!“ Maitre d’hotel si pak zaznamenal další přání – salonek s tiše reprodukovanou barokní hudbou, číšníka na zazvonění a osmdesát růží s dlouhými stonky, požádal o číslo kreditní karty a slíbil, že vše proběhne tak, aby principessa byla naprosto spokojena.

Spokojen byl i Leo a chtěl požádat sekretářku, aby ho spojila s vilou, když se ozvala sama. – „Signore, principessa...“ – „Právě jsem ji chtěl volat, spojte nás!“ – „Ona je tu osobně.“ – „Ach ne...!“ Položil sluchátko a spěchal jí vstříc. – „Jůlinko, to je překvápko!“ – „Byla jsem za Lucíí, dohodla s Romeem a Richardem společnou tiskovku v Římě, chtěla jsem vědět, kdy na ni budeš mít.“ – „Myslíš čas...?“ – „Myslím sílu, máš za sebou perné dny.“ – „To se ptáš ty, která jsi je vydržela se mnou??“ – „Neshodli jsme se už dávno na tom, že je mi věčně dvacet?“ – „Oukej, tak urči datum!“ – „Nechám to tedy na pánech bratrancích. Měls dobrou cestu?“ – „Asi ano, protože o ní nevím.“ – „Co Carla?“ – „Měla’s pravdu, klesá jí teplota, vrací se hlas a je ráda, že může ještě jednou stonat u maminky.“ – „Jí i mně se moc líbil ten tvůj Bob!“ – „Bob...? Á! Bob je přece Robert! Ano, byl vždycky skvělý kluk.“ – „Tak ho někdy pozvi k nám!“ – „Rád!“ – „A co vlastně dělají ti tví tři kamarádi?“ zeptala se tak nečekaně, že úplně vypadl z konceptu – „Kteří...?“ – „Ti danceři z Mánesa?“

Otázka vyřčená tak mimochodem zavinila, že bez přemýšlení reagoval postaru – „Nemám tušení...“ a už logicky dodal, – „viděl jsem je naposled s tebou, víš, hned nato jsi mě přece unesla na

Moravu, do Polska a sem!“ – „Ach ano,“ řekla a hned ji naštěstí zajímalo, – „budeš spát v Carlině bytě nebo přijedeš do vily?“ – „Určitě do vily, protože mi Peppino zavezl všechno tam, ale pak se spolu vrátíme do Říma!“ – „Kdo?“ – „Ty se mnou! Kvůli tomu jsem chtěl právě volat, zvu tě na slavnostní večeři a zaručuju, že bude podle tvého gusta!“ – „Prozrad', ať vím, jak moc se mám těšit!“ – „Pamatuješ, na cos mě naposled pozvala v tvém hotelu v Praze?“ – „Ne... řekni!“ – „Na svíčkovou a jahodové i meruňkové knedlíky s tvarohem a s cukrem!“ – „Jasně!“ – „A víš, co ti slíbili a nepřinesli, protože to kuchař neuměl?“ – „Nevím.“ – „Hádej!“ – „Dám se podat.“ – „Napovím: jistou staročeskou polívku...“ – „Oukrop!“ – „Hoří!“ – „No ne! A tady ji někdo umí?“ – „Aspoň to tvrdí.“ – „No tak to se těším hrozně! V kolik?“ – „Dorazím po šesté, vyčistím si peří a vezmu kvádro, k osmé můžem vyrazit.“ – „Benissimo! Jedu se znádhernit hned, abych to stihla. Jaká róba, velká bitevní?“ – „Velká bitevní!“ Kývla, poslala mu vzdušný polibek a šla. Až pak měl čas uvědomit si, že ten plán ztratil smysl, neboť jeho lež právě překročila nejzazší hranici možného návratu k pravdě a zbyla mu jen jistota dítěte Štěstěny, jemuž dosud v každé hře o bank padla potřebná karta a není důvod, proč by nepadla i teď.

31

Giulietta

Přikázala si opět jednou „stop stav“. Tak s odstupem zvládla umírání Viktora i Vittoria, tak s nadhledem přežila smrt Giorgia. Tentokrát zastavila čas ta cynická lež připouštějící všechny stupně viny, a Giulietta jednala jako snad tisíckrát za život v roli, která jí byla přidělena. – „Jsi Julie Kapuletová,“ řekl jí první choreograf v Národním, – „a máš se sebou jako Julií Jandovou společně jen křestní jméno, ale současně jsi jak tou jednou, tak tou druhou, neboť štěstí baletky i herečky je v tom, že postavy, kterým propůjčí život, jí v krizích na oplátku ulevují svým, když se cítí nejhůř. Nebreč, ale tanči!“ Zato lhář teď ztratil lidskou identitu i jméno, zůstal jen „ten člověk“. Doposud jen párkrát mlhavě zauvažovala, „co by dělala, kdyby“; věřila tak skálopevně v jeho počestnost, že myšlenku hned potlačila. Když teď v hrdlo lhal, aniž pohnul brvou, což prozradilo, že ta lež byla už součástí jeho já, věděla ve vteřině, „co hned a co potom“, jak rád říkával on.

Požádala Peppina, aby ji zavezl na hřbitov, a z Ghosta se telefonem následně ohlásila na klinice. Viktorův hrob v Miláně navštívila jednou, nejvýš dvakrát v roce, častěji nechodila ani za svými láskami pohřbeným zde, – „aby mu nebylo líto...“ prozradila jednou „tomu člověku“ a myslela to vážně, vzpomněla si na to právě dnes, kdy zašla jen ke Giorgiovi. On to byl, kdo spolu s ní učinil „toho člověka“ dědicem Vittoriová titulu i majetku, a byl to on, kdo na to doplatil nejvíc, s ním chtěla dát věci do pořádku, aby se mohla Vittorioví s lehčím svědomím omluvit. Dlouhé minuty stála nad Giorgiovým hrobem, pohnula se jen jednou, když levou rukou sevřela medailon na krku. V absolutním klidu si bez emocí představila průběh příštích hodin. Nemohl zastavit probíhající katastrofu, ale měl do

ní vnést očištnou katarzi, která přehluší hanbu a propůjčí tragédii vyšší smysl. Když domyslela do konce, pohládila jako vždy hustý trávník, aby to prošlo až k němu, a dala se odvézt na kliniku.

Profesor Mariniello ji očekával v pracovně, obřadně jí políbil ruku a nařídil sekretářce, ať je v žádném případě neruší. Pak už jí zas tykal. – „Vypadáš špatně, co je ti?“ Zнала ho, co se vdala za Vittoria, ale byl to po léta klasický vztah lékař-pacientka, která byla vzácně zdravá; úzce je spojila až ona chvíle, kdy přišla svého muže navštívit už v pokročilé fázi jeho nemoci a našla Mariniella u něho. – „Čekáme na vás!“ řekl Vittorio, když se políbili, – „chceme vám společně něco říct.“ Až tehdy se dozvěděla, co před ní oba tajili, že strašnou bolest už nemírní ani morfiem a kníže chce být odpojen od přístrojů. – „A nejen!“ dodal Vittorio, – „vysvětlíš jí to sám, Umberto?“ Podivila se, ani s profesorem si nikdy netykal! – „Principessa!“ navázal profesor, „varoval jsem knížete, že i tak může žít řadu dnů, a bez přístrojů se bude cítit ještě hůř.“ – „Takže ho neodpojte...!“ Odpověděl zas její muž. – „Takže mi teď pomůže krásně usnout, mia carissima, a já chci,“ – poprvé v životě jí nevykal – „abys mě u toho držela za ruku!“ Dostal ještě jednu injekci proti bolestem, ona vzala jeho ruce do svých a mluvili spolu asi hodinu sami intenzivně o tom, co spolu šťastně prožili, nejvíc o svatbě na Capri. Když morfiem přestávalo působit, Vittorio včas zazvonil, a lékař se vrátil. Tabletou dostal kníže v šampaňském, kterým si s ní připil. Pak se na ni usmál a zahleděl spíš do sebe, ale s tím úsměvem i usnul a za několik minut už nebyl. Jakožto místní koroner vystavil profesor Mariniello úmrtní list na kolaps organismu v důsledku pokročilého karcinomu. Té noci, než přijeli pohřebáci, si s ním začala i ona tykat, ale jen tehdy, když byli beze svědků. Takže i dnes. – „Umberto, pomoz mi, mám hrozný problém!!“

32

Leo

Z haly mu znělo vstříc totéž tango, při němž spolu excelovali večer po svatbě. Nepřekvapilo ho, že i ona má na sobě model, který si dala ušít, aby ho v něm dovedla k oltáři. Ji zase viditelně potěšilo, že si oblékl svatební smoking a vzal k němu i klasický homburg. Takže si jej nasadil na hlavu, vypjal se před ní jako toreador, rukama jí nabídl objetí a nohama pro začátek volcadu, kterou ona v noci po svatbě končila. Zůstali u ní a užívali si každý krok, každý pohyb. Obdivoval znovu, kolika odstínů a rozlišení je schopna v jedné variaci. – „Jůlinko, ty dotančíš až do nebe!“ – „Bojím se, Leo, že jsem přidělena ke konkurenci...“ S tím náhle přerušila tanec a šla odhalit utěrku zakrývající v kbelíku s ledem láhev se známou růžovou vinětou, – „Otevřeš nám šampičku?“ Vzpomněl na karabiniéry. – „Poveze nás Peppino?“ – „Má po Sicílii volno, ale objednala jsem nám taxi.“ Zručně odstranil plastický obal korku, rozpletl jistící drátky a dovedně zátku vykroutil, ale dál ho už nenechala. – „Dej sem! Já sama.“ Když nalévala a čekala, až opadne pěna, aby mohla dolít, dívala se mu do očí tak naléhavě, že se nemohl nezeptat. – „Proč se na mě tak díváš?“ – „Chci si tě podržet na sítnici.“ – „Prosím tě, proč?“ – „Abych si tě pamatovala v tvé nejlepší podobě. Slavní lidé mají většinou smůlu, že jsou na pomnících a portrétech staří a oškliví.“ – „Já nejsem slavný!“ – „Ale budeš. Neunikneš galerii předků a v ní bys měl vypadat tak dobře jako teď. Čin čin!“ Vyprázdnil číši, jako by pil vodu. Podivila se. – „Proč tak spěcháš?“ – „Dostávám hlad. Prošvihl jsem snídani i oběd. Kdy přijede taxi?“ Pohlédla na hodinky. – „Za patnáct minut.“ – „Skvěle!“ Nastavil jí číši znovu a vysvětlil to. – „Mám taky žízeň a hlavně chuť.“ Nato vypila do dna i ona a nalila si znovu, jako by s ním chtěla držet krok. Překvapila ho, až

na tango zachovávala vždycky vlastní rytmus nezávisle na okolí, ale teď ho dokonce znovu vyzvala. – „No tak, čin čin!“

Rád ji následoval, a jak mu šampaňské ubíralo tíži, chtěl s ní sdílet své nadšení ze života, za který vděčil hlavně jí. – „Julie, jsi taky šťastná jako já?“ – „Ano...“ řekla, ale nesouhlasily s tím slzy v jejích očích. Až se lekl, protože je dosud nikdy neviděl. – „Neplač...!“ utěšoval ji překotně, – „nebudu sobec, který zapomene, že všechno, co je, jsi z něho udělala ty! Nikdy tě neopustím, můžeš věřit, že jsem tvůj, jak to říkáš o tatínkovi? tvůj sice nevlastní, ale jediné nevlastní... co to říkám? jediné pravý... je to tak? ano, jediné nevlastní syn...“ Zavrával, hopla... co to bylo...? kdy jsi, Leo, zapomněl pít? raději se opřel o jídelní stůl, aby s jistotou dosedl na židli a podivil se, že ona se těsně vedle něho shýbá pod desku, ten stůl má tajemství, něco s ním bylo, ale co...? zas na něho tak zvláštěně hleděla, ale sotva ho mohla vidět skrz ty slzy... teď se jí přímo lily po tváři, proboha, proč nejsi šťastná!? vykřikl, ale neuslyšel se, copak mi zalehl sluch? nabízela mu zase sklenku, ale jeho rukám se nechtělo, proto byl rád, že mu ji přiložila ke rtům, měl ukrutnou žízeň dál, ale po prvním loku se mu divně zavřel krk, cítil, jak mu šampaňské crčí z úst po tvářích na prsa, promočím si košili, proč se pořád dívá... a co to dělala, když nalévala... držela láhev obouruč jako... kdy a proč? něco o tom říkala... co mi to sjelo přes nos na zem... jak se mu říká? hamburg, rumburk... a teď ještě sklenice, třesk plesk... proč ta siréna? přistává parník? samá voda, samá... ale ne, to je... to moře, co znám... co je za ním ten... ne za ním, pod ním... otec spí, maminka vaří a... vojcl se nekouká, tak hup... ááá... jak lehce se dneska potápím... jak rychle všechno tichne a... jak tam... v hloubce... světlá ten... jak se blíží... sílí... jak osl... ňuje ten... obzor... ten ob... ten...

33

Lékařská zpráva

Adresát: Autorita municipali a citta Mortano, regione Lazio. Věc: Podklad pro vyhotovení úmrtního listu. Mrtvý: Principe ereditario Leo Mortadini (29).

„V příloze zasílám pitevní zprávu, kterou za mé přítomnosti pořídil a podepsal včerejšího dne v 10.00, tedy cca čtrnáct hodin po exitu, šéfpatolog římské Ospedale generale, prof. Emilio Crudo. Připojuji stručnou zprávu jakožto lékař, který konstatoval smrt. Principessa Giulietta Mortadini zapnula včera v 19.55 poplachové zařízení. Protože jsem právě končil službu, přijel jsem v našem voze rychlé pomoci osobně, ale mohl po půl hodině intenzivních oživovacích pokusů už jen konstatovat počínající rigor mortis. Mrtvý byl od svého zranění při loupežném přepadení před dvěma lety mým pacientem, jemuž jsem letos na jaře atestoval hypertrofickou kardiomyopatii s návrhem na brzkou léčbu betablokátory, event. verapamilem, nejlépe za současného pobytu v lázních; pacient ji bohužel plánoval až na dobu po své svatbě, která se uskutečnila před třemi dny. Pitevní zpráva můj nálezní potvrdila s tím, že se jednalo o původně skrytou srdeční vadu mobilizovanou extrémním fyzickým i psychickým vypětím, vedoucím ke vzniku maligní arytmie – fibrilace komor.“

Podepsán: Prof. Umberto Mariniello, šéflékař, Ospedale di Principe, Mortano, regione Lazio. Datum. Razítko.

KATARZE

ANSA (Italská tisková kancelář), ČTK (Česká tisková kancelář): „Dnes uplyne dvacet let od ‚Sicilského smíru‘, jímž skončil svár vedený třemi generacemi jednoho z nejstarších italských rodů. Mladý principe succesore Leo Mortadini z hlavní větve, které po knížeti Vittoriovi vládla kněžna Giulietta, přestože jako ona cizího původu, smířil rozhádané Italy a položil základ rodinné firmě JULIA prosperující dnes doma i v zahraničí. Tři dny nato podlehl skryté srdeční vadě ve věku nedožitých třiceti let. Slavnostní akt v Catanii má vzpomenout i jeho adoptivní matky, někdejší primabaleriny Národního divadla v Praze a milánské La Scaly, která v devadesáti dvou letech příznačně zemřela při tanci argentinského tanga, jemuž se stále aktivně věnovala. Místem posledního odpočinku se i jí na hřbitově rodu stala ‚La tomba ceca‘, Česká hrobka, kam dala předtím uložit urny adoptovaného syna Lea i prvního manžela, českého básníka Victora Conecny, jenž zemřel v italském exilu. Slavnostní projev pronese v Catanii dědičný princ Jonathan Mortadini, syn kněžny-regentky Carly Mortadini, kterou tři roky po smrti manžela pojal za choť dnešní šéf vedlejší větve, syn nedávno zesnulého advokáta Romea, prokurista firmy JULIA Marco Mortadini. Protože Jonathan, kterého babička Giulietta naučila mluvit plynně česky, takže mohl vystudovat Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy, si našel v Praze přítelkyni, s níž právě strávil dovolenou na Capri, bude česko-italská mesaliance, která po všech tragédiích přerostla v pohádkovou romanci, zřejmě pokračovat.“

KONEC

Pavel Kohout
Tango mortale

Ilustrace na obálce Evgeny Komzolov/Shutterstock.com
Redakce Markéta Teuchnerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 23. 7. 2020

ISBN 978-80-274-0914-3 (epub)
ISBN 978-80-274-0915-0 (pdf)
ISBN 978-80-274-0916-7 (prc)